

SAKSDOKUMENT
TIL
REGULERINGSMØTET
9. – 10. NOVEMBER
2022

DEL 2 (sak 12-31)

FISKERIDIREKTORATET

Reguleringsmøtet 9. og 10. november 2022
Saksliste

Sak 1/2022**Del 1**

Regulering av fisket etter torsk nord for 62° N i 2023

Sak 2/2022

Regulering av fisket etter hyse nord for 62° N i 2023

Sak 3/2022

Regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2023

Sak 4/2022

Påbud om bruk av fangstbegrensningssystem i snurrevad nord for 62° N

Sak 5/2022

Regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2023

Sak 6/2022

Regulering av fisket etter uer i 2023

- a) Snabeluer
- b) Vanlig uer
- c) I Irmingerhavet

Sak 7/2022

Regulering av fisket etter rognkjeks i 2023

Sak 8/2022

Regulering av fisket etter sei sør for 62 N° i 2023

Sak 9/2022

Regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2023

Sak 10/2022**Del 1**

Regulering av fisket etter

- a) bunnfisk ved Grønland i 2023
- b) torsk i NAFO-området i 2023

Sak 11/2022

Regulering av dyphavsarter i internasjonale farvann i 2023

Sak 12/2022**Side 7**

Regulering av fisket etter vassild i 2023

Sak 13/2022**Side 19**

Regulering av fisket etter reker i 2023

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N

Sak 14/2022**Side 39**

Regulering av fisket etter leppefisk i 2023

Sak 15/2022**Side 65**

Regulering av fisket etter makrellstørje i 2023

Sak 16/2022**Side 85**

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2023

Sak 17/2022**Side 119**

Regulering av fisket etter makrell i 2023

Sak 18/2022**Side 151**

Regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2023

Sak 19/2022**Side 171**

Regulering av fisket etter hestmakrell i 2023

Sak 20/2022**Side 181**

Orientering om fisket etter brisling i 2022/2023

Sak 21/2022**Side 187**

Regulering av fisket etter kolmule i 2023

Sak 22/2022**Side 199**

Regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2023

Sak 23/2022	Side 237
Regulering av fisket etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2022/2023	
Sak 24/2022	Side 255
Regulering av fisket etter tobis i 2023	
Sak 25/2022	Side 261
Regulering av fisket etter øyepål i 2023	
Sak 26/2022	Side 277
Regulering av fisket etter raudåte	
Sak 27/2022	Side 285
Regulering av fisket etter brosme og lange	
Sak 28/2022	Side 293
Læringskvoteordningen	
Sak 29/2022	Side 299
Regulering av fisket etter pigghå	
Sak 30/2022	Side 305
Evaluerings tiltak og råd om fiskerireguleringer i Oslofjorden, inkludert tråling	
Sak 31/2022	
Eventuelt	

Sak 12/2022

Regulering av fisket etter vassild i 2023

SAK 12/2022

REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2023

Ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av årets regulering. Kvoterådet fra ICES gis for to år, og rådet på 10 271 tonn gjelder hvert av årene 2022 og 2023. Som i 2022, foreslås det å avsette 2 668 tonn for å dekke bifangst av vassild sør for 62°N. Kvoten på fartøynivå settes til 240 tonn hvorav 225 tonn er garantert og 15 tonn er et maksimalkvotetillegg. Den to-årige kvotebytteordningen, etablert i 2022, vil også gjelde i 2023 og vil bidra til å bedre marginene i fiskeriet. Ettersom kvotene på fartøynivå er de samme i 2022 og 2023, vil det være like fiskemuligheter i de to årene.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av øvrige reguleringer som innebærer 1. januar som åpningsdato i fisket etter vassild, forhåndsstenging for vassildfisket på Trænadjupet på samme tid og sted, og at fartøy som vil fiske etter vassild må melde fra til Sjøtjenesten 48 timer før utseiling.

2 FISKE ETTER VASSILD I NORGES ØKONOMISKE SONE

På grunn av en sterk økning i fangsten i 2006 og usikkerheten om bestandssituasjonen har fisket etter vassild vært kvoteregulert fra juli 2006. Fartøy med vassildtråltillatelse fisket totalt 20 562 tonn vassild nord for 62°N i 2006. Fra og med 2007 til og med 2015 har fisket vært begrenset av en kvote på 12 000 tonn. I 2016 og 2017 ble kvoten satt til 13 047 tonn, mens den i 2018 og 2019 var på 13 770 tonn. I 2020 og 2021 ble kvoten satt til 9 033 tonn, mens den i 2022 og 2023 er satt til 7 603.

Fra og med 2016 ble det innført kvotefleksibilitet i vassildfisket. Dette innebærer at over- eller underfiske av totalkvoten på inntil 10 % kan overføres til neste år, og innebærer at det ikke er nødvendig med en egen avsetning til bifangst.

2.1 FISKET I 2021

Av totalkvoten på 9 033 tonn vassild i 2021 ble det satt av 20 tonn til forskning.

Tabell 1: Kvote og fangst av vassild i 2021

	Kvote (tonn)	Justert kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	9 013	9 211	9 059	152
Forskning	20	20	0	20
Bifangst	0		685	-685
<i>Hvorav bifangst nord for 62°N</i>			650	
<i>Hvorav bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)</i>			34	
Totalt	9 033	9 231	9 744	-513

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. september 2022

Fisket var fra årets start regulert med maksimalkvoter på 350 tonn pr. vassildtråltillatelse. Den 31. mai var det fisket 8 905 tonn, mens resten av fangsten ble stort sett fisket i november.

2.2 FISKET I 2022

2.2.1 KVOTESITUASJONEN I 2022

For 2022 ble det fastsatt en totalkvote på 7 603 tonn vassild, og all fangst av vassild i NØS avregnes denne totalkvoten.¹ Av dette er det avsatt 20 tonn vassild til forskningsfangst.

2.2.2 AVVIKLINGEN AV FISKET

Fartøy som er tildelt vassildtråltillatelse i medhold av forskrift av 13. oktober 2006 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-24 kan delta i direktefisket etter vassild i Norges territorialfarvann og økonomiske sone.

Oppstartdatoen i fisket etter vassild for 2022 ble satt til 1. januar.

Fra årets start kunne fartøy med vassildtråltillatelse fiske og lande 240 tonn vassild, hvorav 225 tonn er garantert og 15 tonn er et maksimalkvotetillegg.

¹ I reguleringsforskriften for vassild for 2022 er totalkvoten oppgitt som 7 297 tonn. Dette tallet utgjør den fastsatte kvoten med fratrekk for negativ saldo fra 2021 (som var 306 tonn på det tidspunktet forskriften ble fastsatt). Det er ikke vanlig å trekke fra overfiske i forskriftskvoten, så angivelsen av totalkvoten i forskriften er noe misvisende.

Tabell 2 : Fordeling av fangst i 2022

	Kvote (tonn)	Justert kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	7 583	7 277	7 245	32
Forskning	20	20	0	20
Bifangst			184	-184
Hvorav bifangst nord for 62°N			76	
Hvorav bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)			108	
Totalt	7 603	7 297	7 428	-131

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 2. november 2022

Per 2022 er det 30 vassildtråltillatelser. Hittil i år er det registrert fangst på 19 av disse tillatelsene. Av disse har 8 meldt inn kvotebytte, og fisker dermed på to tillatelser, med grunnlag i kvotebytteordningen. Reelt er altså 27 tillatelser benyttet i 2022, litt flere enn de siste ti årene, hvor 24-26 tillatelser har vært i bruk.

Med unntak av ett fartøy, utnyttet alle maksimalkvoten på 240 tonn (480 tonn med kvotebytte). På 26 av tillatelsene ble det fisket mer enn maksimalkvoten. I gjennomsnitt ble disse tillatelsene belastet med 30 tonn over kvoten, noe som utgjør 12 % av maksimalkvote. Noen fartøy oversteg kvoten med betydelig margin. Omfanget av overfiske er på tilsvarende nivå som vi har sett de siste årene, og so det tas hensyn til ved fastsettelse av maksimalkvoten.

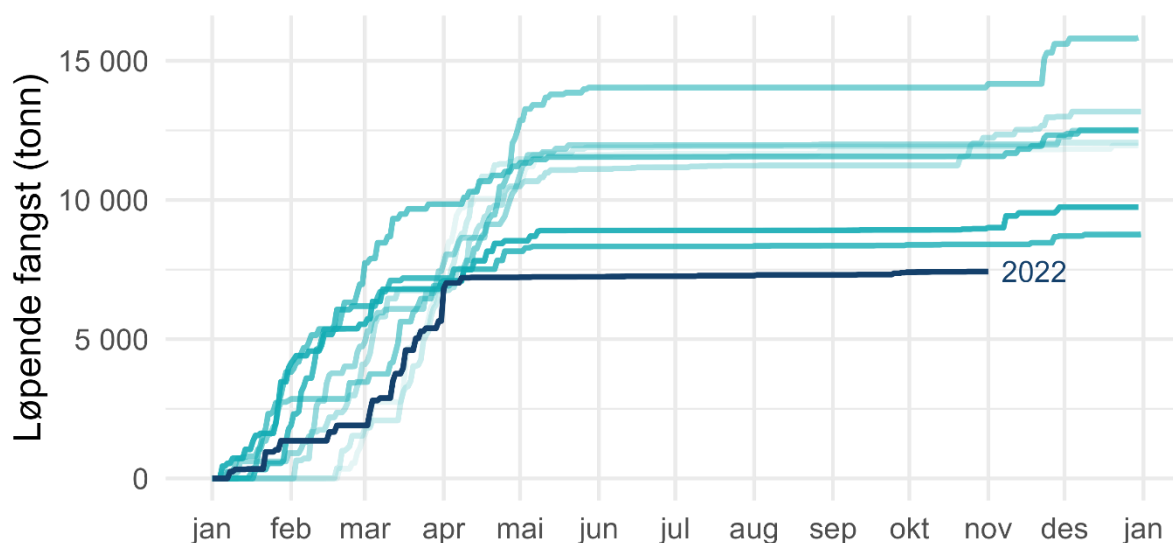
Tabell 3: Antall tillatelser med fangst og maksimalkvote 2013-2022

Fangster fordelt på tillatelse	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
All fangst	25	25	25	24	24	25	26	26	24	27
Fangst over 100 tonn	21	23	23	23	23	25	26	25	22	27
Fangst over 300 tonn	20	22	21	22	22	25	23	20	23	2
Fangst >= maksimalkvoten ved årets start	20	17	18	15	20	22	22	19	14	26
Maksimalkvote ved årets start	550	520	500	500	550	650	475	325	350	240

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 2. november 2022

Det fiskes mest vassild på våren, men det er også noen fartøy som fisker senere på året, primært etter andre halvdel av oktober:

Figur 1: Løpende landinger av vassild (2013-2022)

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 02. november 2022

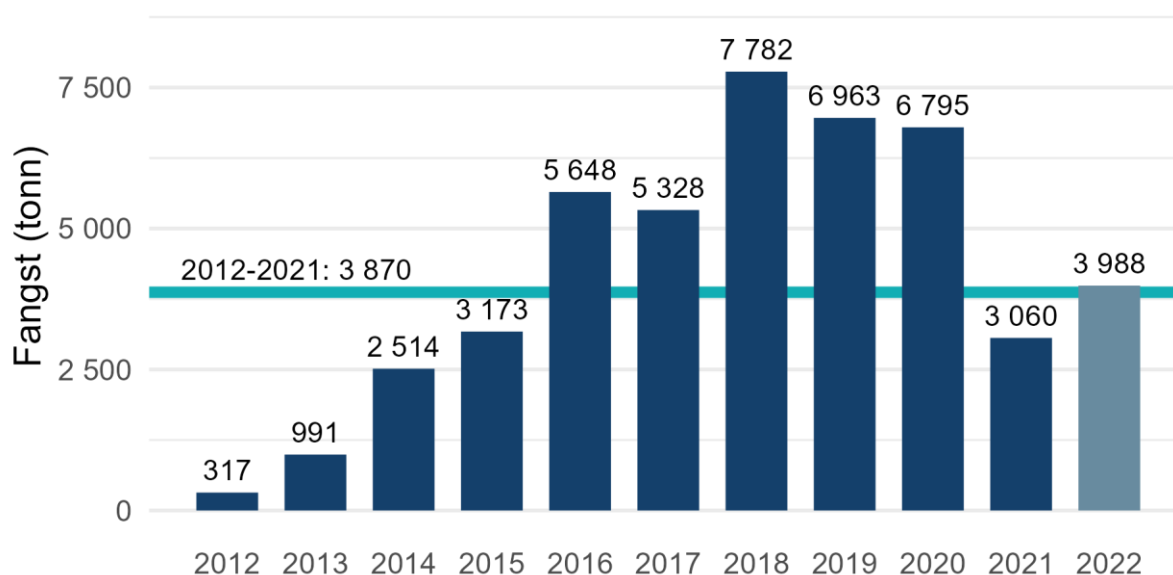
3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2023

3.1 BESTANDSSITUASJONEN OG BAKGRUNN FOR REGULERING

Fra og med 2015 begynte ICES å gi et separat råd for fiske etter vassild i ICES statistikkområde 1, 2, 3.a og 4. Dette har ført til at ICES-rådet nå kan brukes mer direkte inn i den norske rådgivingen. Områdene 1, 2, 3.a og 4 omfatter Barentshavet, østlige Norskehavet, Nordsjøen og Skagerrak, og rådet gjelder for alle disse områdene. ICES sitt kvoteråd er basert på en føre-var-tilnærming, og rådet er gitt for to år.

Det har de senere årene blitt registrert relativt store fangstmengder av strømsild sør for 62°N i Nordsjøen (figur 2). Fangstene tas i industritrålfisket etter kolmule og øyepål (og leveres til mel- og oljeproduksjon). Det er ikke fastsatt kvoter eller bifangstbegrensninger for strømsild i NØS.

Figur 2: Fangster av strømsild i NØS sør for 62°, samt gjennomsnitt for 2012-21

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 02. november 2022

Det er vanskelig å se forskjell på vassild og strømsild, det er derfor stor usikkerhet om forholdet mellom disse artene i fangstene. I område 1 og 2 (nord for 62°N) kan man med høy grad av sikkerhet si at det utelukkende fiskes vassild. I område 3 og 4 (Nordsjøen og Skagerrak) har dette vært noe mer usikkert, men tidligere undersøkelser tilsier at dette også er vassild. ICES gir ingen råd for strømsild og har lagt til grunn at alt dreier seg om vassild. Når ICES anbefaler uttaksbegrensninger for vassild tas registrerte fangster av både vassild og strømsild nord og sør for 62°N med i beregningene.

Siden både strømsild og vassild i hele NØS inngår i rådet, er det ikke samsvar mellom ICES sin rådgivning og den norske regulering av vassild, begrenset til å gjelde nord for 62°N.

For at kvoterådet skulle reflektere aktuell regulering ba Fiskeridirektoratet i 2017 Havforskningsinstituttet om å bidra med råd om hvordan man kunne fastsette et kvantum som kan trekkes ut av grunnlaget for kvoten nord for 62°N for 2018 og 2019, og avsettes til Nordsjøfisket. Dette for å hindre at fangst av strømsild/vassild i Nordsjøen både utgjør grunnlag for økt vassildkvote i nord og fanges uten kvotebelastning i sør. Havforskningsinstituttet tilrådte å avsette 1 886 tonn for hvert av årene 2018 og 2019, beregnet som gjennomsnittlig bifangst av strømsild og vassild sør for 62°N de siste fem år. Av ICES sin anbefaling på 15 656 tonn for hvert av årene gjenstod det da 13 770 tonn til direktefiske nord for 62°N.

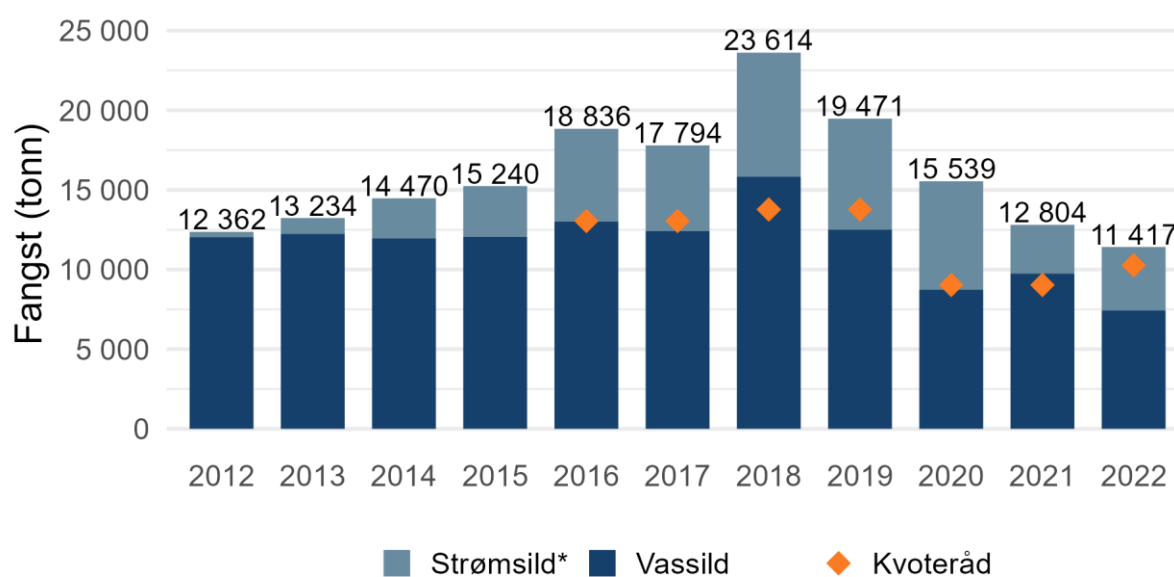
En lignende tilnærming ble brukt ved fastsettelse av kvote for hvert av årene 2020 og 2021. Det ble da avsatt 1 237 tonn ($1886 \times 0,82 \times 0,80$) til bifangstfisket sør for 62°N i Nordsjøen for hvert av årene 2020 og 2021. I formelen inngår kvantum avsatt til bifangst i Nordsjøen tidligere, forholdstall basert på Norskehavs-indeksen (0,82; se ICES 2019b) og føre-var bufferen (0,80). Det ble satt 9 033 tonn til direktefisket nord for 62°N, av ICES anbefalingen på 10 270 tonn for hvert av årene.

I ICES metoderevisjon (benchmark) i 2020 er det sammenfattet undersøkelser som gir et nokså sikkert grunnlag for å konkludere med at bifangstene som tas sør for 62°N i all

hovedsak er vassild. Vi har ingen undersøkelse som peker i motsatt retning. ICES skriver i kvoterådet for 2022-23: “While all landings in Subarea 4 are treated as greater silver smelt, samples from the fisheries indicate that around 10% of the catches may be lesser silver smelt (*Argentina sphyraena*).”

De senere årene har det vært tale om relativt store fangster som blir rapportert inn som strømsild. Når disse fangstene regnes som vassild, i henhold til ICES råd, overstiger fangsten avsetningen betraktelig, og man har som resultat hatt et overfiske sammenlignet med rådet fra ICES (figur 3). I 2021 så man imidlertid mer enn en halvering av kvantum rapportert som strømsild, uten at årsaken er kjent. Per 2. november 2022 er fangsten noe over ICES’ råd.

Figur 3: Kvoteråd og fangst av vassild og strømsild i hele NØS

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 02. november 2022
 * Trolig 90% vassild

For å få ned overfisket i relasjon til ICES sin rådgivning må et større kvanta av rådet fra ICES trekkes ut av kvotegrunnlaget for direktefisket nord for 62°N og avsettes til bifangstfisket sør for 62°N. Til reguleringsmøtet i 2022 foreslo Fiskeridirektoratet å avsette 5 360 tonn av ICES sitt råd på 10 271 tonn for å dekke bifangst av vassild i sør, basert på et gjennomsnitt av fangstene registrert som strømsild sør for 62°N de tre siste årene. De tre siste årene ble valgt som grunnlag fremfor en lengre tidsperiode for å sikre at det siste året 2021 ble vektet høyere.

Næringen påpekte at en slik avsetning ville innebære en styrt avvikling av vassildfisket nord for 62°N. I brev av 15. november 2021 anførte næringen at det har vært en mangelfull forskningsinnsats på vassild og at man pr. i dag ikke har tilstrekkelig kunnskap om sammensetningen av bifangst sør for 62°N. På denne bakgrunn krevde Norges Fiskarlag og Sjømat Norge at avsetningen til industrifangster sør for 62°N ikke måtte økes i 2022, og at det settes av tilstrekkelig med ressurser til forskning på bestanden av vassild sør for 62°N slik at fremtidig kvotefastsettelse gjøres på et sterkere faglig kunnskapsgrunnlag enn i dag.

I tillegg til at den forslåtte avsetningen ville medføre en dramatisk nedgang i kvotegrunnlaget, var det også knyttet usikkerhet til fangstmengden sør for 62°N i 2022 og 2023. Året 2021 ble året med lavest bifangstkvanrum av registrert strømsild sør for 62°N siden 2013, og kvantumet har gått ned hvert år siden 2018. På denne bakgrunn bestemte Fiskeridirektoratet

seg for å basere bifangstavsetningen sør for 62°N på registrert fangst av strømsild i pr. 25. september 2021 heller enn et snitt av de tre siste årene. Den registrerte bifangsten av strømsild var på dette tidspunktet på 2 964 tonn. Dette fangsttallet ble ganget med 0,9 i tråd med uttalelse fra ICES om at «While all landings in Subarea 4 are treated as greater silver smelt, samples from the fisheries indicate that around 10% of the catches may be lesser silver smelt (Argentina sphyraena).» Dette gir en avsetning til bifangst sør for 62°N på 2 668 tonn som trekkes fra ICES sitt kvoteråd på 10 271 tonn og gir et kvantum på 7 603 tonn.

3.1 KVOTEBYTTEORDNING

Fiskebåt etterspurte en kvotebytteordning i fisket etter vassild i 2020, og har gjentatt sin anmodning etterfølgende år. Fiskebåt argumenterer for at ordningen ville bedre marginene i et lite lønnsomt fiskeri i en situasjon med utsikter til lavere kvoter enn normalt. Det er også vist til miljøaspektet. Forslaget støttes av Norges Fiskarlag.

Da Fiskebåt første gang etterspurte ordningen lå kvotene pr. fartøy på 350 tonn. I 2022 ble hvert fartøy tildelt en fartøykvote på 225 tonn og et maksimalkvotetillegg på 15 tonn. Under reguleringsmøtet i 2022 anførte næringen at en kvotebytteordning er helt nødvendig for å få et drivverdig fiskeri.

Kvotebytteordningen ble vedtatt 14.12.2021 for å sikre et tilstrekkelig kvotegrunnlag i 2022 og 2023 for de fartøyene som deltar i fiskeriet. Kvotebytteordningen, som er nærmere regulert i forskrift av 14.12.2021 nr. 3596 om bytte av vassildkvote for årene 2022 og 2023 for fartøy med vassildtråltillatelse, er utformet etter mal av de årlige kvotebytteordningene som har vært vedtatt i fisket etter lodde og i fisket etter kolmule/nordsjøsild.

Forholdene ligger ellers godt til rette for en to-årig kvotebytteordning i vassildfiskeriet da kvoterådet fra ICES gis for en to-årsperiode. Videre er det få deltagende fartøy og det er kun én fartøygruppe. Erfaring viser at ordningen er i bruk, og i 2022 ble det meldt inn åtte kvotebytter (jamfør kapittel 2.2.2).

4 REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2023

Fiskeridirektøren legger til grunn at reguleringen av fisket etter vassild også i 2023 omfatter hele Norges økonomiske sone.

4.1 TOTALKVOTE

Fiskeridirektoratet anbefaler at kvoten for 2023 settes på bakgrunn av det som er beskrevet i kapittel 3.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre en avsetning på 2 668 tonn av ICES sitt råd på 10 271 tonn for å dekke bifangstfisket av vassild sør for 62°N, basert på 90% av registrerte fangster av strømsild/vassild pr. 25 september 2021. Dette gir en totalkvote på 7 603 tonn vassild i Norges territoriale farvann og økonomiske sone nord for 62°N i 2023.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingekvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

4.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

Per 26. september 2022 er det ifølge Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister totalt 30 vassildtråltillatelser som potensielt kan fiske i 2023.

Fra Tabell 3 i kapittel 0 ser vi at deltakelsen har vært relativt stabil de siste årene, men at man i 2022 hadde noe høyere deltagelse enn de siste ti årene.

Ettersom det er et to-årig reguleringsopplegg med en to-årig kvotebytteordning settes kvoten på fartøynivå lik den kvoten som ble satt i 2022 med en garantert kvote på 225 tonn og et maksimalkvotetillegg på 15 tonn. På bakgrunn av kvotebytteordningen er det ønskelig at størstedelen av fartøykvoten er en garantert kvote. Fiskeridirektoratet tar høyde for 30 fartøy når garanterte kvoter settes, men det er sannsynlig at færre fartøy fisker. Det settes derfor et maksimalkvotetillegg på 15 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at kvoter på fartøynivå settes til 240 tonn hvorav 225 tonn er garantert og 15 tonn er et maksimalkvotetillegg.

Av hensyn til planlegging av inspeksjoner om bord på fartøy som fisker etter vassild er det hensiktsmessig at Sjøtjenesten får beskjed om utseiling god tid på forhånd.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som vil fiske etter vassild må melde fra til Sjøtjenesten 48 timer før utseiling.

4.3 ÅPNINGSDATO

Åpningsdatoen for 2017 ble fremskyndet til fra 1. februar i 2016 til 1. januar. Bakgrunnen var blant annet at en tidlig på året har fått uønsket bifangst av sild; dette er ikke lenger tilfellet. Vi ser av Figur 1 at det har vært til dels betydelig aktivitet i januar siden fremskyndelsen av åpningsdatoen. Fiskeridirektoratet anbefaler åpningsdatoen videreført.

Fiskeridirektøren foreslår å sette åpningsdatoen i fisket etter vassild i 2023 til 1. januar.

4.4 STENGTE OMRÅDER

Basert på høy innblanding av hyse, sei og uer har et område på Trænadjupet de siste årene blitt stengt med hjemmel i RTC-regimet. Stengningene har foregått i samme periode på våren.

I 2019-2022 fant Fiskeridirektoratet det hensiktsmessig å forhåndsstenge dette området. Det var likevel tillatt å fiske med inspektør om bord. Sjøtjenesten inspiserte i 2022 to fangster tatt i forbudsperioden.

Fiskeridirektoratet erfarer at ordningen var vellykket og den anbefales derfor videreført. Det er imidlertid en utfordring at meldingene om utseiling kommer i mange ulike kanaler og til ulike personer i direktoratet. I ny forskrift vil det derfor angis at melding skal sendes på e-post til sjotjenesten@fiskeridir.no

Fiskeridirektøren foreslår at forhåndsstengningen for vassildfiske på Trænadjupet videreføres til 2023 på samme tid og sted som tidligere.

Sak 13/2022

Regulering av fisket etter reker i 2023

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N

SAK 13/2022**REGULERING AV FISKET ETTER REKER I 2023**

Ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

A) REGULERING AV FISKET ETTER REKER VED GRØNLAND I 2023**1 SAMMENDRAG**

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av et fleksibelt reguleringsopplegg.

2 FISKET I 2021

Norske fartøy hadde i 2021 en disponibel kvote på 1 000 tonn reker.

På grunn av dårlig tilgjengelighet deltok ingen norske fartøy i fisket etter reker ved Grønland i 2021.

3 FISKET I 2022

Inneværende år har norske fartøy hatt en disponibel kvote på 1 701 tonn reker i grønlandske farvann. Fra 1990 har kvoten bare vært tilgjengelig ved Øst-Grønland for norske fartøy.

For å legge til rette for økt deltakelse i fisket har deltakerreguleringene gradvis blitt justert, og fra 2018 kan alle fartøy med reketråltilatelse delta. Ingen av disse tiltakene har imidlertid vært tilstrekkelige til at fartøy har funnet det regningssvarende å søke å utnytte tilgjengelige kvoter de foregående årene, se tabell 1.

Fiskeridirektøren har ønsket i størst mulig grad å legge til rette for et fleksibelt reguleringsopplegg, slik at fartøyene skal ha mulighet til å finne lønnsomhet i å benytte den disponible kvoten. I likhet med de siste årene har fisket derfor fra årets begynnelse vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten på 1 701 tonn reker. Det ble heller ikke i år fastsatt utseilingsfrist.

Tabell 1 viser kvoteutnyttelsen de siste 15 årene.

Tabell 1: Kvoter, fangst og utnyttelse i årene 2008-2022

År	Kvote (tonn)	Antall deltakende fartøy	Fangst (tonn)	Utnyttelse (%)
2008	3 250	6	1 530	47,1
2009	3 500	2	979	28,0
2010	3 100	4	886	27,2
2011	3 100	1	35	1,1
2012	2 900	2	2	0,1
2013	2 700	1	3	0,1
2014	2 550	0	0	0
2015	2 550	2	0	0,1
2016	2 000	0	0	0
2017	1 750	0	0	0
2018	1 500	0	0	0
2019	1 200	0	0	0
2020	1 200	0	0	0
2021	1 000	0	0	0
2022	1 701	2	1 343	79,0

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 21. september 2022

I motsetning til de senere år, har to fartøy deltatt i fisket per 21. september i inneværende år. Det er rapportert fisket 1 343 tonn så langt i år, noe som tilsvarer en kvoteutnyttelse på 79 %. Årsaken til den manglende deltakelsen foregående år er dårlig tilgjengelighet av reker ved Øst-Grønland, noe som har gjort det vanskelig for fartøyene å drive et lønnsomt rekefiske i dette området. Grønlandske myndigheter har for øvrig fastsatt TAC høyere enn ICES sin anbefaling de siste årene.

4 REGULERING AV FISKET I 2023

Den disponible norske rekekvoten ved Grønland tildeles som nevnt i de årlige kvoteforhandlingene med EU. Endelig kvote vil ikke være fastsatt før årets forhandlinger er avsluttet, trolig primo desember.

Fiskeridirektøren er opptatt av at det etableres et reguleringsopplegg som legger til rette for god kvoteutnyttelse.

Fiskeridirektøren foreslår at årets reguleringsopplegg videreføres i 2023.

Sak 13 b/2022

b) REGULERING AV FISKET ETTER REKER I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2023

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av reguleringsopplegget for inneværende år. Dette innebærer at totalkvoten av reker i Nordsjøen og Skagerrak fordeles likt til tre perioder på fire måneder hver. Totalkvoten foreslås likt fordelt på de tre periodene, med en kvote for første halvår fordelt proporsjonalt på de to første periodene. Det foreslås å fastsette maksimalkvoter for hver av de tre periodene, og at fartøyene kan forskuttere maksimalkvoten i en påfølgende periode i 2023 med inntil 15 %. Det foreslås videre at fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene. Fiskeforbudet på helligdager foreslås videreført.

Norge og EU ble 20. mai 2022 enig om å revidere forvaltningsstrategien for reker. Ettersom partene beveger seg fra en to-trinns ICES-rådgivningsprosess, innebærer dette at kvoteåret for reker i Nordsjøen og Skagerrak vil bli endret. Med formål om å forbedre rekeforvaltningen i Nordsjøen og Skagerrak, vil forslag om endringer i tekniske reguleringer i rekefisket bli sendt på høring primo 2023.

Fiskeridirektoratet holder på å utvikle det nye kvoteregisteret, noe som gjør at det er behov for justeringer av eksisterende regelverk for å forenkle programmeringsarbeidet. I den forbindelse foreslår Fiskeridirektoratet at man endrer på tidligere praksis slik at fartøy kan, med unntak av siste periode, overfiske maksimalkvoten inneværende periode med inntil 15 % istedenfor neste periodes maksimalkvote.

2 FISKET I 2021

Norge og EU ble enige om en totalkvote for første halvår, i påvente av et oppdatert kvoteråd fra ICES.

Fra årets start kunne norske fartøy fiske til sammen 2 528 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak i første halvår, fordelt med 1 685 tonn i første periode og 843 tonn i andre periode. Maksimalkvotene i alle perioder ble satt til 18 tonn.

ICES oppdaterte som vanlig kvoterådet på våren, og etter at EU og Norge kom til enighet om ny TAC ble den norske totalkvoten satt til 4 165 tonn den 26. april. Periodekvoten i første periode ble redusert til 1 685 tonn, mens den i de påfølgende periodene ble satt til 1 240 tonn. Maksimalkvotene forble uendret i første periode på 18 tonn, mens i de påfølgende periodene ble den redusert og satt til 15 tonn for andre og tredje periode, tilsvarende et nivå som i 2020.

Ingen kvoteoverføring ble foretatt fra 2020 til 2021 fordi bestanden var estimert til å være lavere enn $B_{trigger}$ i 2020.

De konservative maksimalkvotene forble uendret ut året.

Det var 176 fartøy som deltok i fisket, hvorav 102 fartøy var under 11 meter største lengde.

Norske fartøy fisket 4 246 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2021, noe som innebærer et overfiske av den norske totalkvoten på 81 tonn.

I 2021 ble ett RTC-område (Real time closure) opprettet i Nordsjøen innenfor Norges økonomiske sone, mens ett RTC-område ble opprettet i Skagerrak innenfor Norges økonomiske sone på grunn av stort innslag av småreker.

3 FISKET I 2022

3.1 KVOTER OG REGULERINGER I 2022

I det foreløpige rådet for 2022 anbefalte ICES at fangster av reker i Skagerrak og Nordsjøen ikke skulle overstige 5 554 tonn i første halvår. Dette førte til en norsk kvote på 3 155 tonn, som ble fordelt forholdsmessig på de to første periodene: 2 103 tonn og 1 052 tonn i hhv. første og andre periode. Maksimalkvotene ble satt til 18, 15, 15 i henholdsvis første, andre og tredje periode.

I mai anbefalte ICES at totalt uttak i 2022 ikke burde overstige 7 712 tonn. EU og Norge fastsatte dermed TAC i tråd med dette, hvorav Norges andel var 4 829 tonn, en økning på 7,6 % tonn sammenlignet med 2021. Kvoten ble fordelt med 1 386 tonn på første periode, og 1 560 tonn i de to påfølgende periodene.

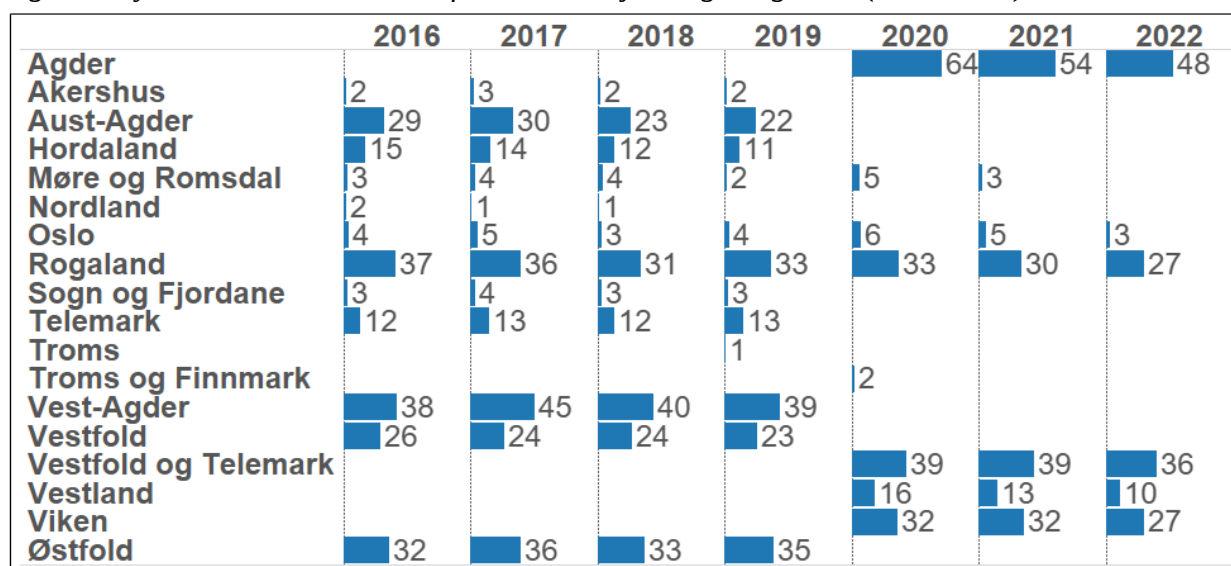
Gytebestanden er estimert til å være under $B_{trigger}$, så muligheten for å overføre ubrukt kvantum fra 2022 til 2023 er suspendert.

Maksimalkvoten i første periode forble uendret på 18 tonn, og periodekvoten ble oppfisket, samtidig som 1 tonn ble forskuttert fra andre periode. Maksimalkvoten i andre periode ble økt til 20 tonn, og periodekvoten ble oppfisket, samtidig som 250 tonn ble forskuttert fra tredje periode. Maksimalkvoten i tredjeperiode ble økt til 18 tonn. Det fiskes normalt minst i tredje periode, og i skrivende stund ligger totale fangster an til å stemme overens med totalkvoten.

3.2 DELTAKELSEN I FISKET I 2022

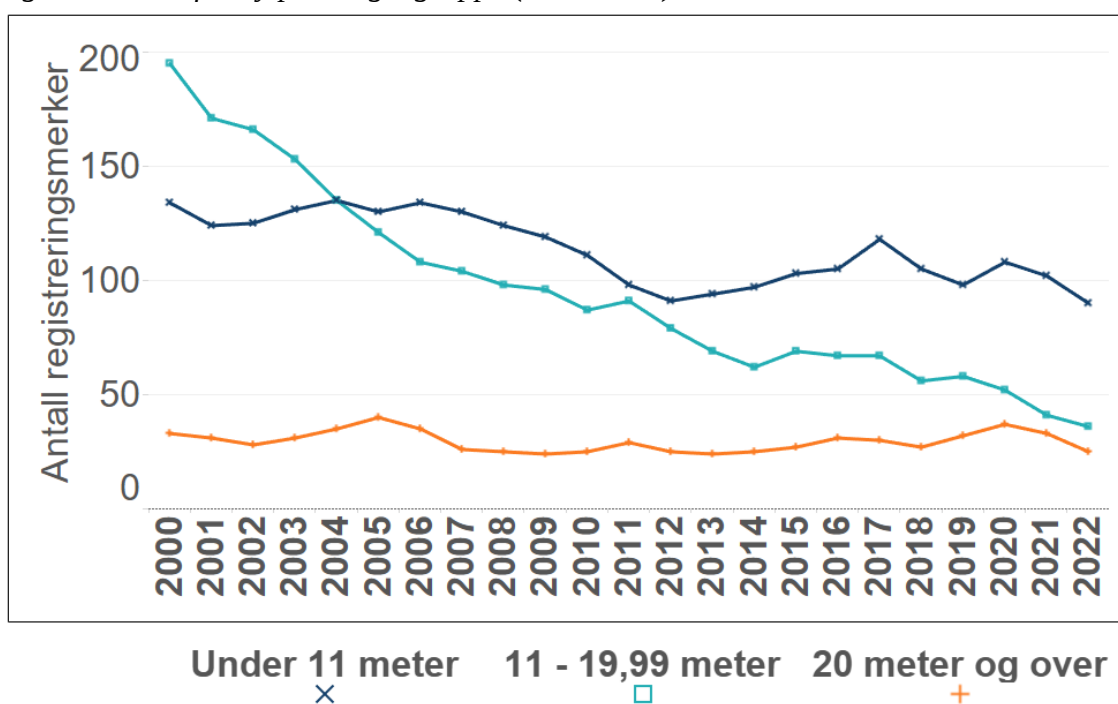
Fra og med 1998 har det vært en begrensning i adgangen til å delta i rekefisket sør for 62°N for fartøy over 11 meter. Per 3. oktober har til sammen 151 fartøy deltatt i rekefisket i 2022, hvorav 90 fartøy er under 11 meter. Figur 1 viser den fylkesvis deltakelsen i rekefisket; figur 2 viser deltagelse per lengdegruppe.

Figur 1: Fylkesvis deltakelse i rekefisket i Nordsjøen og Skagerrak (2016-2022)

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 3. oktober 2022

Figur 2: Antall fartøy per lengdegruppe (2000-2022)

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 3. oktober 2022

Antall fartøy under 11 meter har variert de siste årene (figur 2). Tabell 1 gir andelen av total fangst som er tatt av fartøygruppen under 11 meter per periode de siste årene:

Tabell 1: Andel av totalfangst tatt av fartøy under 11 meter 2013-2021 (tall i prosent)

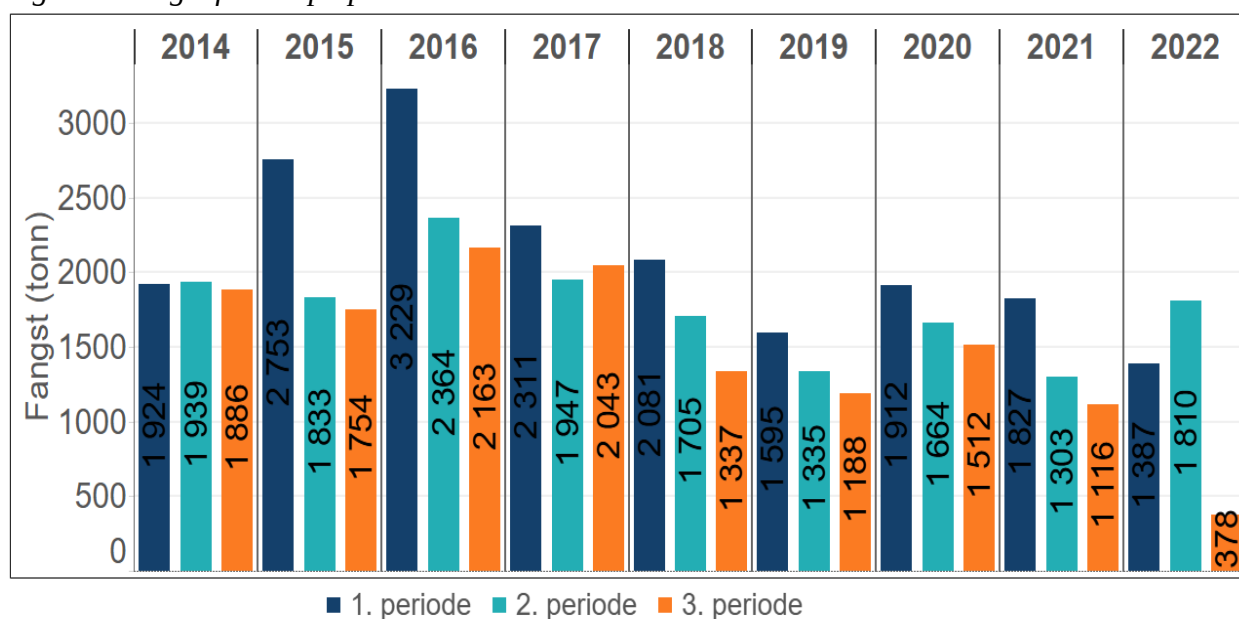
Periode\år	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. periode	22	19	24	21	20	21	23	19	17
2. periode	17	17	20	16	18	17	22	19	19
3. periode	17	20	24	16	19	19	24	15	17
Totalt	19	19	23	18	19	19	23	18	18

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 3. oktober 2022

3.3 UTVIKLINGEN I FISKET I 2022

Figur 3 nedenfor viser utviklingen i rekefisket i 2022 sammenlignet med årene 2014-2022. Per 3. oktober er det til sammen fisket 3 575 tonn av totalkvoten på 4 506 tonn.

Figur 3: Fangst fordelt på perioder 2015-2022

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 3. oktober 2022. Periodene i 2015 gikk fra 1. januar til 5. april, 6. april til 16. august og 17. august til 31. desember; dette er ikke reflektert i data.

3.4 REAL TIME CLOSURE (RTC)

I 2016 ble det innført RTC i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak for å begrense fiske etter reker under minstemål.

Norge og EU ble 6. september 2018 enige om vilkårene for et felles RTC-regime i Skagerrak¹. Som følge av at EU implementerte det avtalte RTC-regimet i sitt regelverk i løpet av 2021, ble

¹ Agreed Record of Fisheries Consultations between the European Union and Norway on Technical Measures in Skagerrak, 6 September 2018.

tilsvarende endringer implementert i høstingsforskriften, 22. februar 2022. RTC-regimet i Skagerrak er således harmonisert i tråd med avtalen.

I 2022 ble fire RTC-områder opprettet i Nordsjøen og Skagerrak på grunn av for stor innblanding av småreker.

4 BESTANDS- OG KVOTESITUASJONEN I 2023

Endelig kvoteråd for reker i Nordsjøen og Skagerrak for hele 2023 foreligger ikke ennå; det er heller ikke fastsatt TAC eller norsk kvote for 2023.

I mai i år anbefalte ICES at fangstene av reker i første halvdel av 2023 ikke burde overstige 5 882 tonn; Norges tradisjonelle andel av dette er 3 683 tonn. Av dette bytter vi tradisjonelt vekk 323 tonn, som vil gi oss en kvote på 3 360 tonn.

En ekstrapolering av anbefalingen for første halvår gir et anbefalt uttak for hele 2023 på 11 764 tonn. Av dette vil Norge i så fall få en kvote på 7 044 tonn etter kvotebytter, en økning på ca. 4 052 tonn sammenlignet med inneværende års TAC.

Vi kan ikke overføre eventuell ubrukt kvote fra 2022 til 2023 da bestanden er beregnet til å være under $B_{trigger}$.

4.1 ENDRING AV KVOTEÅRET

Norge og EU ble 20. mai 2022 enige om å revidere nåværende forvaltningsstrategi for reker. Partene har sendt en forespørsel til ICES om å vurdere innholdet i strategien. ICES har blant annet blitt bedt om å vurdere en 12 måneders TAC som vil resultere i at det kun utarbeides ett kvoteråd per år. ICES er blitt bedt om å vurdere følgende alternativer for TAC-år:

- 1. april – 31. mars
- 1. mai – 30. april
- 1. juli – 30. juni

ICES har i skrivende stund ikke besvart forespørselen fra Norge og EU.

Norge og EU ble altså enige om å bevege seg bort fra gjeldende to-trinns ICES-rådgivningsprosess til et system hvor ICES kun vil gi ett årlig kvoteråd. Ettersom rådet vil bli gitt etter det årlige vintertoktet, medfører dette at kvoteåret for reker i Nordsjøen og Skagerrak vil bli endret.

Eventuelle endringer i reguleringsopplegget i løpet av 2023 som følge av det som er nevnt ovenfor, vil bli gjennomført i samråd med relevante aktører.

5 REGULERING AV REKEFISKET I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2023

Hovedmålet med reguleringene i dette fisket er å legge til rette for å fiske opp den norske kvoten samtidig som en unngår at fisket blir stoppet i løpet av året. Dette vil bidra til stabilitet i markedet med en jevn tilgang på råvarer, noe som igjen bidrar til at fiskerne får en sikrere avsetning for sin fangst og en best mulig prissituasjon.

Den norske kvoten av reker er i henhold til Skagerrakavtalen og kvoteavtalen med EU fordelt på to kvoteområder. Reke i de to områdene tilhører imidlertid samme bestand og det er ingen biologisk begrunnelse for å regulere fisket separat for hvert område. Det er dessuten stor trålaktivitet i grenseområdet, noe som medfører store praktiske problemer med en særskilt regulering av fisket i hvert av områdene. Selv om det fastsettes kvoter særskilt for de to områdene, har fisket siden 1998 vært regulert med felles periode- og maksimalkvoter.

5.1 PERIODEKVOTER

Tabell 2 viser andelen reker tatt per periode i perioden 2013-2021. Det fiskes som oftest mest i første periode og minst i siste.

Tabell 2: Andel av totalfangst tatt per periode 2013-2021 (tall i prosent)

Periode\år	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. periode	38	33	43	42	37	41	39	38	43
2. periode	35	34	29	30	31	33	32	33	31
3. periode	28	33	28	28	32	26	29	30	26
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 3. oktober 2022

Selv om det tas noe mer reker i første periode taler markedshensyn for at periodiseringen av totalkvoten bør være lik i de tre periodene. Dersom totalkvoten blir tilstrekkelig høy er det sannsynlig at enkelte periodekvoter ikke vil bli oppfisket. I så fall vil Fiskeridirektoratet i samråd med næringen vurdere justeringer av disse. Ettersom den foreløpige rekekvoten bare gjelder for første halvår fordeles denne forholdsmessig på de to første periodene; altså med 2/3 i første og 1/3 i andre periode.

Fiskeridirektøren foreslår å periodisere totalkvoten av reker i Nordsjøen og Skagerrak i tre perioder i 2023 på fire måneder hver. Totalkvoten foreslås likt fordelt på de tre periodene.

Fiskeridirektøren foreslår å fordele en kvote for første halvår proporsjonalt på de to første periodene.

5.2 MAKSIMALKVOTER

Fiskeridirektoratet avventer kvotefastsettelse for 2023.

En høy totalkvote krever en høyere overregulering enn en lav kvote. Årsaken er at ikke alle fartøy responderer fullt ut på en økning i maksimalkvotene utover et visst nivå.

Fartøyene har tidligere år kunne forskuttere maksimalkvoten i en påfølgende periode med inntil 15 % av neste periodes maksimalkvote. Fiskeridirektoratet holder på å utvikle det nye kvoteregisteret, noe som gjør at det er behov for justeringer av eksisterende regelverk for å forenkle programmeringsarbeidet. I den forbindelse foreslår Fiskeridirektoratet at man endrer på tidligere praksis slik at fartøy kan, med unntak av siste periode, overfiske maksimalkvoten inneværende periode med inntil 15 % istedenfor neste periodes maksimalkvote. Fartøy som benytter denne adgangen vil bli belastet et tilsvarende kvantum påfølgende periode.

Når totalkvoten for 2023 og fordelingen av denne fastsettes, vil Fiskeridirektøren foreslå maksimalkvoter med overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår å fastsette maksimalkvoter for hver av de tre periodene, slik det har blitt gjort i tidligere år.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy kan, med unntak av siste periode, overfiske maksimalkvoten i inneværende periode med inntil 15 %. Fartøy som benytter denne adgangen vil bli belastet et tilsvarende kvantum påfølgende periode.

5.3 GARANTERT KVOTE PER FARTØY

Fartøy under 20 meter har normalt hatt et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene. Kvantumet kan fiskes selv om periodekvoten eller totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene.

5.4 HELLIGDAGSFRED

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre forbudet for norske fartøy å tråle etter reker sør for 62° N fra og med lørdag klokken 24.00 til og med søndag klokken 24.00 og på helligdager unntatt 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag og 2. pinsedag.

6 TEKNISKE RGULERINGER I REKEFISKET

6.1 STATUS

De senere årene har det vært en prioritert oppgave å forbedre forvaltningen av reker i Nordsjøen og Skagerrak. Høy innblanding av reker og fisk under minstemål samt uønsket bifangst av andre arter, har vært en gjennomgående utfordring i et fiskeri som gjennomføres med småmasket trål.

I reguleringsmøtet juni 2015 ([Reguleringsmøte juni 2015 \(fiskeridir.no\)](https://www.fiskeridir.no/Reguleringer/Reguleringer-i-rekefisket/Reguleringer-i-rekefisket-juni-2015)), la Fiskeridirektoratet frem en strategi for forbedret forvaltning av bestanden i Nordsjøen og Skagerrak. I perioden 2016-2019 ble det bl.a. innført Real Time Closure (RTC) i rekefisket, minstemålet ble satt til 6,5 cm og påbud om bruk av sorteringsrist ble innført innenfor fire nautiske mil fra grunnlinjen i Nordsjøen og Skagerrak. I tillegg har Norge og EU blitt enige om en ny forvaltningsplan for reker samt et harmonisert RTC-regime i Skagerrak.

På samme tid ble det av praktiske årsaker innført enkelte lettelser i regelverket. Fangster av øyepål, kolmule og hvitreker i fisket etter reker (*Pandalus borealis*), er unntatt fra ilandføringsplikten. Det ble også vedtatt å gi dispensasjon fra påbudet om bruk av sorteringsrist innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen for enkelte fartøy med kaisalgstillatelse, samt å innføre en bestemmelse der Fiskeridirektoratet kan gjøre unntak fra påbudet om bruk av sorteringsrist i inntil 4 uker dersom det kan dokumenteres at innblanding av maneter, tang, tare eller lignende i vesentlig grad hindrer gjennomføringen av fisket.

I tillegg ble det besluttet 13. august 2019 at det skal være tillatt å ha en krepsespalte på inntil 15 cm i sorteringsristen i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen, i påvente av at redskapsforsøk var fullført og forvaltningen har fått vurdert hva som skal være endelige og permanente regler.

6.2 NY KUNNSKAP

a. Optimalisering av fisket med reketrål

I perioden 1. oktober 2016 – 31. oktober 2020 har det blitt produsert omfattende ny kunnskap fra et stort samarbeidsprosjekt mellom Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF) og Fiskeridirektoratet. Informasjon om prosjektet finnes her: [Optimalisering av fiske med reketrål: Nasjonal satsing for å løse utfordringer med bifangst i det norske rekefisket \(fhf.no\)](https://www.fhf.no/om-fhf/ny-kunnskap/optimalisering-av-fiske-med-reketral/).

Hovedmålsettingen i prosjektet har vært å optimalisere fisket etter reke med trål med fokus på å redusere uønsket innblanding av fiskeyngel og småreker, redusere energiforbruk og undersøke overlevelse hos undermåls reker som har gått gjennom seleksjonsinnretningene. Det har vært lagt ned mye ressurser i prosjektet som startet opp høsten 2016, og flere tekniske løsninger har blitt testet.

For å forbedre seleksjonen gjennom økt utsortering av undermåls reker og fiskeyngel, anbefales det i sluttrapporten at følgende tekniske løsninger implementeres i regelverket:

- Påbud om begrensninger i sekkens omkrets (og lengde).

- Påbud om bruk av fire-panels-sekk.
- Anbefaling om økning av maskevidde i sekker med diamantformet nett.
- Anbefaling om bruk av innkortede leistau.

Som ledd i oppfølgingen av rapporten arrangerte Fiskeridirektoratet et møte i Kristiansand 18. februar 2022 om tekniske tiltak i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak. Blant deltakerne var flere rekefiskere, representanter fra Fiskarlaget, FHF, HI og Fiskeridirektoratet. Det ble også holdt et oppfølgingsmøte 24. mai 2022 med representanter fra Norges Fiskarlag, hvor konkrete forslag til regelverksendringer ble utarbeidet.

b. Forsøk med krepsespalte og råd fra Havforskningsinstituttet (HI)

I forbindelse med prosjektet «Optimalisering av fiske med reketrål», gjorde HI forsøk med krepsespalte, jf. rapportens punkt 4.4.4. Forsøket ble gjennomført som komparative fiskeforsøk, der fartøyet fisket med dobbeltrål med to identiske tråler der den ene hadde standard rist og den andre tilsvarende rist med spalte. Det ble benyttet en spaltehøyde på 15 cm. Begge trålene hadde montert standard oppsamlingspose over ristutslippet. Forsøket i Karmøy-området ble utført i oktober/november, men de to andre forsøkene gikk i hhv. mars (Hvaler) og april (Lindesnes). På denne bakgrunn mottok Fiskeridirektoratet 18. februar 2021 følgende råd fra HI:

«Innføring av krepsespalte i reketrål vil medføre et økt uttak av undermåls fisk sammenliknet med etablert metode. For bestander som kysttorsk og pigghå vil dette kunne representere et vekstoverfiske. En eventuell innføring av krepsespalte i fiskeriet vil således være negativt, spesielt for bestander under gjenoppbygging. Selv om vi per i dag ikke kan kvantifisere omfanget (uten grundige romlige analyser), så vil dette forsinke gjenoppbyggingen av disse bestandene. Samtidig er fangstratene av kreps observert i de tre komparative fiskeforsøkene lave. Med dette som bakgrunn er det Havforskningsinstituttets råd at det ikke åpnes for bruk av krepsespalte i reketrål.»

Fiskeridirektoratet foreslo derfor i saksfremlegget for reguleringsmøtet høsten 2021 at bruk av krepsespalte i sorteringsristen ikke skal tillates i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen. I etterkant av reguleringsmøtet mottok direktoratet en del motargumenter fra næringen. Det er foreløpig ikke konkludert i saken.

c. Tang og tare – rapport fra forsøk med reketråleren M/S Brattholm

Fiskeridirektoratets utviklingsseksjon utarbeidet en rapport 1. juni 2022 fra forsøk om bord i reketråleren M/S Brattholm på kysten av Nordsjøen og Skagerrak. Formålet med toktet var å få kunnskap om problemet med tang og tare i kystrekefiskeriet i sør. Flere fartøy har de senere årene fått tidsbegrenset dispensasjon for bruk av sorteringsrist i rekefisket da det hevdes at tare legger seg på risten og hindrer fangst, spesielt i vintermånedene. I rapportens sammendrag heter det bl.a. at:

«Erfaringene fra toktet viser oss at det var nødvendig å innhente kunnskap om det kystnære rekefisket i sør. Resultatene fra forsøkene viser at tareproblematikken ikke er av et omfang som tilsier at det er noen gode grunner for å gi fritak fra bruk av rist.»

6.3 OPPFØLGING I 2023

Som oppfølging av prosjektet «Optimalisering av fisket med reketrål» og dialogen direktoratet har hatt med næringen i januar og mai 2022, vil Fiskeridirektoratet utarbeide et forslag om endringer i de tekniske reguleringene i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak med formål om å forbedre seleksjonen gjennom økt utsortering av undermåls reker og fiskeyngel. Forslaget vil bli sendt på egen skriftlig høring.

På grunnlag av rådet fra HI 18. februar om bruk av krepsespalte, og innspillene som er kommet fra næringen i etterkant av reguleringsmøtet høsten 2021, vil Fiskeridirektoratet på ny vurdere om krepsespalte skal være tillatt i fisket etter reker innenfor fire nautiske mil fra grunnlinjen i Nordsjøen og Skagerrak. Et eventuelt forslag om endring vil bli sendt på egen skriftlig høring.

På bakgrunn av Utviklingsseksjonens rapport 1. juni 2022, vil Fiskeridirektoratet vurdere om det fremdeles er et behov for en unntakshjemmel fra påbudet om bruk av sorteringsrist som følge av innblanding av maneter, tang, tare o.l.

SAK 13c/22

REGULERING AV FISKET ETTER REKER NORD FOR 62°N I 2023

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter reker nord for 62°N i 2023, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

1. SAMMENDRAG

Det er ikke gitt en egen reguleringsforskrift for fisket etter reker nord for 62°N. Bestemmelser om gjennomføring av fisket etter reker nord for 62° finnes i egne forskrifter om blant annet nattestengning, tråldybder og fiskeforbud i enkelte fjorder i det kystnære fisket. I tillegg følger visse begrensninger av reglene i høstingsforskriften og andre generelle forskrifter.

Fiskeridirektøren foreslår at den nåværende reguleringen videreføres.

2. REGULERING OG FISKET I 2022

Reguleringen av fisket etter reker nord for 62°N i 2022 var en ren videreføring av reguleringen for 2021. Dette innebærer at prøvfisket etter reker med trål i ytre del av Porsangerfjorden ble videreført, samtidig som økningen av antallet tillatte teiner i fisket etter reker i Porsangerfjorden til 250 per fartøy og per person ble opprettholdt. Totalkvoten for fangst av reker med teiner i Porsangerfjorden ble satt til 20 tonn. Det vises til saksfremlegget og referat fra reguleringsmøtet høsten 2020 for ytterligere detaljer i denne sammenheng.

I tabell 1 vises fangsttall fra landings- og sluttsedler for reke nord for 62°N for årene 2020, 2021 og 2022, samt antall fartøy som har landet fangsten.

Tabell 1: Fangst av reke nord for 62°N og antall fartøy som har landet fangst

Gruppe	Redskaps-gruppe	Mengde dypvannsreke (kg)			Antall fartøy med landet fangst		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
Kyst	Reketrål	1 113 015	1 104 876	846 732	70	69	65
	Teiner	1 187	8 443	1 611	6	3	6
Hav	Reketrål	17 994 660	28 776 902	34 323 100	26	28	27
Sum		19 108 861	29 890 221	35 171 443	97	98	95

Tall per 26. oktober 2022, basert på Fiskeridirektoratets register over landings- og sluttsedler. Tallene inkluderer ikke fangst landet på andre lands kvoter, samt fangst landet på forsknings- og skolekvoter. Fangsten er fordelt på fartøy med og uten reketrålkonsesjon. Avvik i summen av fartøy skyldes at enkelte har levert fangst med både teiner og trål. Det skilles ikke mellom bunntrål og reketrål, andelen reke tatt med bunntrål er imidlertid minimal.

3. REGULERING AV FISKET I 2023

3.1 REGULERING AV FISKET ETTER REKER I PORSANGERFJORDEN

Ytre del av Porsangerfjorden ble stengt for bunntråling på 1970-tallet. I 2021 ble fjorden imidlertid åpnet igjen for et prøvefiske etter reker. Prøvefisket ble videreført i 2022 med 9 påmeldte deltakere, hvorav 2 likevel ikke deltok. Havforskningsinstituttet har så langt mottatt 2 prøver fra fisket i 2021 og 2 prøver fra fisket i 2022. Kvoten på 40 tonn er beregnet oppfisket.

Det er avsatt 40 tonn til prøvefisket per år. Havforskningsinstituttet mener denne kvotebegrensningen bør videreføres i 2023. Totalkvoten fordeles ikke på antall påmeldte, men fisket stoppes når kvoten er beregnet oppfisket.

Havforskningsinstituttet tilrår at rapporteringsplikten og prøvetakingen fra fangstene bør videreføres. Havforskningsinstituttet uttaler at:

«Prøvefisket er en unik mulighet til å følge med på 1) hvordan et rekefiske utvikler seg i et tidligere ufisket område, og 2) hvordan bestanden responderer på dette fisket.

Rapporteringsplikten bidrar også med mer detaljerte fiskedata som ikke-kommersiell bifangst. Instituttet registrerer at rapporteringen fra rekefisket i ytre Porsangerfjorden har vært noe mangelfull i både 2021 og 2022. Alle fartøy bør fylle ut eget skjema (og ikke kun rapportere gjennom elektronisk dagbok) for å sikre at informasjon om bifangst, inkludert koraller og svamper, registreres, og at rekeprøver tas fra fangstene.»

Med bakgrunn i rådet fra Havforskningsinstituttet mener Fiskeridirektøren at det er hensiktsmessig å videreføre prøvefisket etter reker i Porsangerfjorden i 2023 med tettere oppfølging av krav for å sikre rapportering fra deltakerne. Datagrunnlaget som har kommet inn er for lite til å kunne vurdere om prøvefisket tilsier at Porsangerfjorden bør åpnes på permanent basis for fiske etter reker. Det samme gjelder for om prøvefisket bør avsluttes og at fjorden igjen blir stengt for reketråling.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre prøvefisket etter reker i ytre Porsangerfjorden.

Havforskningsinstituttet har i innspill til regulering av fisket etter reker i nord uttalt at: *“Dersom fjordene vurderes åpnet for bunntråling anbefaler Havforskningsinstituttet at man kun åpner Porsangerfjorden utenfor terskelen («Ryggen» litt nord for Lille-Tamsøya), og at Tanafjorden forblir stengt for bunntråling”*. Det er argumentert med at utrålte/bunntrålfrie områder er svært verdifulle i et vitenskapelig perspektiv.

3.2 REGULERING AV FISKET I TANAFJORDEN

Havforskningsinstituttets klare råd er at områder med sårbare arter og bunnsamfunn ikke bør åpnes for tråling. Havforskningsinstituttet har anbefalt at det i forkant av en eventuell åpning for reketrålning i et område gjennomføres en grundig habitat- og bunnkartlegging av både bunndyrsamfunn og sedimenter. Havforskningsinstituttet har tidligere poengtert at dette er spesielt viktig dersom det bestemmes at Tanafjorden skal åpnes, dette ettersom det ikke er gjort undersøkelser i dette området.

Fiskeridirektøren varslet i referatet til reguleringsmøtet høsten 2020 at Havforskningsinstituttet ville bli bedt om å gjennomføre undersøkelser for å vurdere om deler av Tanafjorden kunne åpnes for reketrålning. Fiskeridirektoratet har vært i kontakt med Havforskningsinstituttet, som opplyser at undersøkelsene av bunnforholdene i Tanafjorden er påtenkt i kartleggingsprogrammet Mareano. Det er ikke fastsatt noen tidsramme for dette arbeidet.

Fiskeridirektoratet vil derfor sende en bestilling til Havforskningsinstituttet for å innhente kunnskap om bunnforhold og be om råd med hensyn til hvorvidt deler av Tanafjorden kan åpnes for prøvefiske etter reker med trål. Etter at denne informasjonen er utarbeidet vil det være naturlig å vurdere om det er mulig å åpne for et prøvefiske.

3.3 HENVENDELSE OM NATTEFREDNING FOR FISKE ETTER REKER PÅ HELGELAND OG LAKSEFJORDEN

Nordland Fylkes Fiskarlag ba i 2020 Fiskeridirektoratet om å starte en prosess for å innføre nattefredning hele året i fisket etter reker på Helgeland.

Fiskarlaget Nord sendte en henvendelse høsten 2020 om å fjerne bestemmelsene om nattefredning ved reketrålning i fjordene i tidligere Finnmark fylke.

Fiskeridirektoratet vil på et senere tidspunkt gjennomgå lokale reguleringer for fisket etter reker, og det er naturlig at spørsmålene om nattefredning på Helgeland og Finnmark vurderes samtidig.

4. TEKNISKE REGULERINGER

I perioden 1. oktober 2016 – 31. oktober 2020 har det blitt produsert omfattende ny kunnskap fra et stort samarbeidsprosjekt mellom Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF) og Fiskeridirektoratet. Informasjon om prosjektet finnes her: [Optimalisering av fiske med reketrål: Nasjonal satsing for å løse utfordringer med bifangst i det norske rekefisket \(fhh.no\)](https://fhh.no/).

Hovedmålsettingen i prosjektet har vært å optimalisere fisket etter reke med trål med fokus på å redusere uønsket innblanding av fiskeyngel og småreker, redusere energiforbruk og undersøke overlevelse hos undermåls reker som har gått gjennom seleksjonsinnretningene. Det har vært lagt ned mye ressurser i prosjektet som startet opp høsten 2016, og flere tekniske løsninger har blitt testet.

For å forbedre seleksjonen gjennom økt utsortering av undermåls reker og fiskeyngel, anbefales det i sluttrapporten at følgende tekniske løsninger implementeres i regelverket:

- Påbud om begrensninger i sekkens omkrets (og lengde).
- Påbud om bruk av fire-panels-sekk.
- Anbefaling om økning av maskevidde i sekker med diamantformet nett.
- Anbefaling om bruk av innkortede leistau.

Som ledd i oppfølgingen av rapporten arrangerte Fiskeridirektoratet et møte i Tromsø 21. oktober 2022 om tekniske tiltak i fisket etter reker for kystflåten nord for 62°N. Blant deltakerne var flere rekefiskere, representanter fra Fiskarlaget, HI, Norges Råfisklag, FHF og Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet vil i nær fremtid arrangere et lignende møte med den havgående rekeflåten nord for 62°N.

Som oppfølging av prosjektet «Optimalisering av fisket med rekestrål» og i dialog med næringen, vil Fiskeridirektoratet i 2023 utarbeide et forslag om endringer i de tekniske reguleringene i fisket etter reker nord for 62°N med formål om å forbedre seleksjonen gjennom økt utsortering av undermåls reker og fiskeyngel. Forslaget vil bli sendt på egen skriftlig høring.

Poastačujuhuse/adresse	Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3	Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok	váldde oktavuoda/ta kontakt
Áššemeannudeadji	Silje Hovdenak
saksbehandler	
Tel:	+47 78 48 42 80

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
22/5568 - 8

MIN ČUJ./VÅR REF.
22/35226

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
27.10.2022

Reguleringsmøtet sak 13/2022 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter reker i 2023

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. Samelovens §4-3, har Sametinget følgende forslag til regulering av reker for 2023:

- I områder hvor en fisker med teiner etter reker, skal det ikke åpnes for fiske på samme bestand med rekestrål.
- Tidligere forbud mot trålfiske etter reker i Tana- og Porsangerfjorden bør opprettholdes. I 2021 ble det åpnet for forsøksfiske med rekestrål ytterst i Porsangerfjorden. For 2023 foreslår Fiskeridirektøren å avsette 40 tonn til dette prøvefisket. Sametinget er i utgangspunktet kritisk til et slikt prøvefiske, av hensyn til konkurransen med bl.a. teinefisket, og mener det er viktig at kvotebegrensningen, rapporteringsplikten og prøvetakingen fra fangstene videreføres om dette fisket mot formodning skal få fortsette.

Bakgrunn:

Trålfiske etter reker er en fiskemetode som i mange områder er svært omstridt. Grunnen er at trålfiske påvirker naturen ved at fangstmetoden fortsatt beskatter yngel, småfisk og setter unødvendige miljø- og klimaavtrykk. Teinefisket etter reker er et åpent fiskeri som ikke har noen områdebegrensninger. Gjennom forsøksfiske i Varanger, Tana- og Porsangerfjorden har en utviklet nye teiner, og med dette oppnådd et bærekraftig rekefiske med svært høy verdiskapning per kilo fangst. Bifangsten i reke-teinefisket er forsvinnende liten, og det som er av bifangst settes umiddelbart ut i sjøen igjen. Klimautslippene er lave og miljøavtrykkene etter teinefiske (her reker) er ikke registrerbare. I forsøksperioden har markedet vist stor interesse for kjøp av levende teinefangede reker, med dobbelt pris per kg til fisker. For å kunne oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat i fisket med teiner, er en imidlertid avhengig av å kunne drive dette fisket med et tilstrekkelig antall teiner, uten forstyrrelser og konkurranse fra andre redskapsgrupper.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR-området.1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2023 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjør i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område: Finnmark: Alle kommunene. Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng

Silje Hovdenak

Ossodatdirektevra/Avdelingsdirektør

seniorráđđeaddi/seniorrádgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
---------------------	----------------------	------	--------

Kopijja / Kopi til:

Bivdu	c/o Inge Arne Eriksen Rødsvingelveien 35	9516	ALTA
-------	---	------	------

Sak 14/2022

Regulering av fisket etter leppefisk i 2023

SAK 14/2022**REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK I 2023**

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av 2022-reguleringene i 2023.

Det foreslås en kvote på 18 millioner leppefisk i 2023.

Det foreslås en videreføring av geografiske kvoter, åpningsdatoer, sluttdato og redskapsbegrensning. Det foreslås å videreføre en fartøykvote på 48 000 leppefisk i lukket gruppe og en maksimalkvote på 6 000 leppefisk i åpen gruppe.

Fiskeridirektoratet foreslår videreføring av minstemål på 22 cm og maksimalmål på 28 cm for fangst av berggyllt.

2 FISKET I 2021

Totalkvoten av leppefisk var satt til 18 millioner leppefisk. Totalkvoten var geografisk fordelt på tre områder: Sørlandet, Vestlandet og nord for 62°N. De geografisk fordelte kvotene var fordelt med 90 % til lukket gruppe og 10 % til åpen gruppe.

Tabell 2.1: Kvote, fangst og førstehåndsverdi i 2021

		Kvote (1000 stk.)	Fangst (1000 stk.)	Utnyttelse (%)	Fangstverdi (1000 kr)
Sørlandet	Lukket gruppe	3 600	1 827	51 %	26 311
	Åpen gruppe	400	111	28 %	
	Fritidsfiske		18		264
	Ungdomsfiske		24		379
	Åpen gruppe		68		1 169
	Totalt Sørlandet	4 000	1 937	48 %	28 123
Vestlandet	Lukket gruppe	9 000	10 770	120 %	195 684
	Åpen gruppe	1 000	907	91 %	
	Fritidsfiske		69		1 176
	Ungdomsfiske		428		7 194
	Åpen gruppe		410		7 244
	Totalt Vestlandet	10 000	11 676	117 %	211 297
Nord for 62°N	Lukket gruppe	3 600	2 674	74 %	56 212
	Åpen gruppe	400	278	70 %	
	Fritidsfiske		33		674
	Ungdomsfiske		59		1 316
	Åpen gruppe		186		5 127
	Totalt Nord for 62°N	4 000	2 953	74 %	63 329
Totalt		18 000	16 567	92 %	302 749

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 12. oktober 2022.

3 FISKET I 2022

Fisket etter leppefisk er regulert med totalkvote, geografiske kvoter, kvoter på fartøynivå, lukket og åpen gruppe. Lukket gruppe ble etablert i 2018, sammen med en kombinasjon av både totalkvote og kvote på fartøynivå. Dette reguleringsopplegget fra 2018 er i stor grad videreført.

I tillegg har vi regler knyttet til fredningstid, minstemål, seleksjonsinnretninger, rømmingshull, antall redskap, røkting, mellomlagringsmerd og posisjonsrapportering. Flere av disse elementene har vært med siden startet å regulere fisket etter leppefisk i 2011. Det er innført krav til rapportering ved bruk av mellomlagringsmerd (ventemerde) for å gjøre det enklere å utøve god kontroll av fisket etter leppefisk. Fra 2020 ble det også innført krav om posisjonsrapportering for at kontrollmyndighetene enklere skulle kunne følge opp fisket. Krav til rømmingshull var gjeldende fra 2021. I 2022 ble det innført en betydelig innstramming av størrelsesbegrensninger for berggylt, i tråd med Havforskningsinstituttets råd. Fiskeridirektoratet innførte da et minstemål på 22 cm og maksimalmål på 28 cm for fangst av berggylt.

3.1 KVOTER I 2022

Totalkvoten i 2022 var satt til 18 millioner leppefisk. Kvoten var geografisk fordelt på følgende måte;

- 4 millioner leppefisk på Sørlandet¹,
- 10 millioner leppefisk på Vestlandet², og
- 4 millioner leppefisk nord for 62°N

Kvotene var fordelt med 90 prosent til fartøy som deltar i lukket gruppe og 10 prosent til fartøy som deltar i åpen gruppe.

Det ble fastsatt en fartøykvote på 48 000 stykk leppefisk for fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe og en maksimalkvote på 6 000 stykk leppefisk for fartøy i åpen gruppe.

3.2 DELTAKERREGULERING

3.2.1 LUKKET GRUPPE

Fisket etter leppefisk ble lukket fra 2018³. For å kunne delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2022 måtte følgende vilkår være oppfylt;

1. Fartøyet må ha største lengde under 15 meter og være registrert i merkeregisteret
2. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet på blad B
3. fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk
4. det må foreligge leveringsavtale med godkjent kjøper før fartøyet starter opp fisket etter leppefisk. Leveringsavtalen skal fremstilles i forbindelse med kontroll og ellers på forespørsel fra Fiskeridirektoratet, Kystvakten eller fiskesalgslagene.
5. kravene til tidligere deltakelse i fisket (§ 4 i deltakerforskriften) må være oppfylt

Per 11. oktober 2022 er det 375 fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk⁴. 67 fartøy er hjemmehørende på Sørlandet, 241 fartøy på Vestlandet og 67 fartøy hjemmehørende nord for 62°N. Sammenlignet med oktober i fjor, er det nå 8 flere fartøy hjemmehørende på Vestlandet, mens det er 6 færre på Sørlandet og 2 færre nord for 62°N. Siden fisket ble lukket, har det blitt 18 færre fartøy hjemmehørende på Sørlandet og 32 færre nord for 62°N, samtidig som det har blitt 47 flere hjemmehørende på Vestlandet.

¹ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista.

² På kyststrekningen fra og med Varnes fyr på Lista til 62°N.

³ Deltakerforskriften for 2018 § 43 a. (vilkår for å delta i lukket gruppe) og § 43 b. (vilkår for å delta i åpen gruppe).

⁴ Basert på antall «gyldige» deltakeradganger per 11. oktober.

Tabell 3.2.1: Antall fartøy i lukket gruppe i fisket etter leppefisk, fordelt etter fylket fartøyet er hjemmehørende i

Geografisk fordeling	Fylke	Antall fartøy (per dato)				
		23.10.2018	11.10.2019	08.10.2020	26.10.2021	11.10.2022
Sørlandet	Agder	67	70	63	50	47
	Oslo	0	0	1	1	1
	Vestfold og Telemark	12	11	11	8	5
	Viken	6	9	13	14	14
		85	90	88	73	67
Vestlandet	Rogaland	52	57	71	80	83
	Vestland	142	153	140	153	158
		194	210	211	233	241
Nord for 62°N	Møre og Romsdal	63	50	42	42	42
	Trøndelag	32	25	23	22	24
	Nordland	1	0	0	0	0
	Troms og Finnmark	3	4	5	5	1
		99	79	70	69	67
Totalsum		378	379	369	375	375

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 12. oktober 2022.

Som følge av at det ikke lenger er et krav om å sende inn leveringsavtale til Fiskeridirektoratet, foreligger det heller ingen oversikt over yrkesfiskere på våre nettsider

3.2.2 ÅPEN GRUPPE

For å kunne delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk i 2022 måtte følgende vilkår være oppfylt, jf. § 44 første ledd i deltakerforskriften:

- fartøyet må ha største lengde under 11 meter og være registrert i merkeregisteret
- eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet
- fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk
- det må foreligge leveringsavtale med godkjent kjøper. Leveringsavtalen skal fremstilles i forbindelse med kontroll og ellers på forespørsel fra Fiskeridirektoratet, Kystvakten eller fiskesalgslagene.
- under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet. Dersom ingen fysisk enkeltperson direkte eller indirekte innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet, er det et krav at den aktive fiskeren med størst eierandel står om bord som høvedsmann. Dersom ingen aktiv fisker alene har størst eierandel, er det en av de aktive fiskerne med størst eierandel som må stå om bord som høvedsmann.

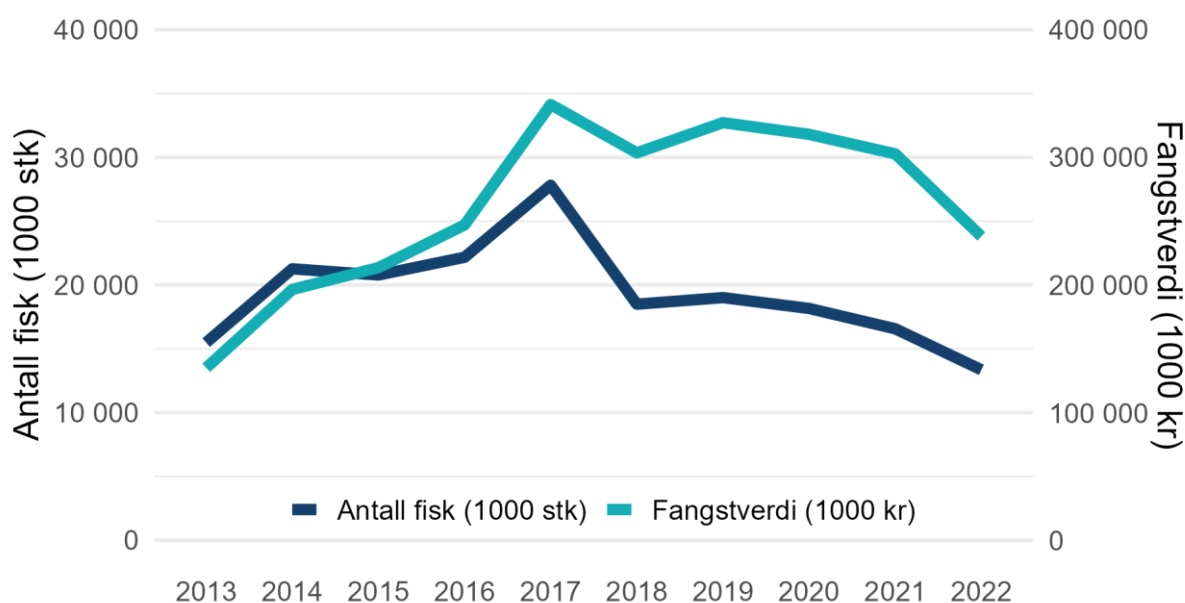
Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann under utøvelsen av fisket i bestemte tilfeller, jf. forskriftens § 44 e.

3.3 STATUS I FISKET I 2022

Fisket etter leppefisk åpnet 12. juli klokken 08.00 sør for 62°N og 26. juli klokken 08.00 nord for 62°N. 20. oktober klokken 20.00 er satt som felles sluttdato for fiske i hele landet. Alle innretninger for mellomlagring av leppefisk skal være tømt og fisken levert til kjøper innen 23. oktober klokken 20.00 eller innen 72 timer fra en stopp i fisket.

Figur 3.3.1 viser fangst (antall) og verdi av leppefisk i årene 2013 til 2022. Per 12. oktober 2022 er det totalt fisket og landet 13,3 millioner leppefisk, noe som er mindre enn de foregående årene. Uttaket av leppefisk de siste fem årene er redusert sammenlignet med fangsten i perioden 2014-2017, hvor en årlig fisket over 20 millioner leppefisk. Fisket etter leppefisk er et viktig kystnært fiskeri, og førstehåndsverdien for omsatt leppefisk i 2022 er 237 millioner kroner.

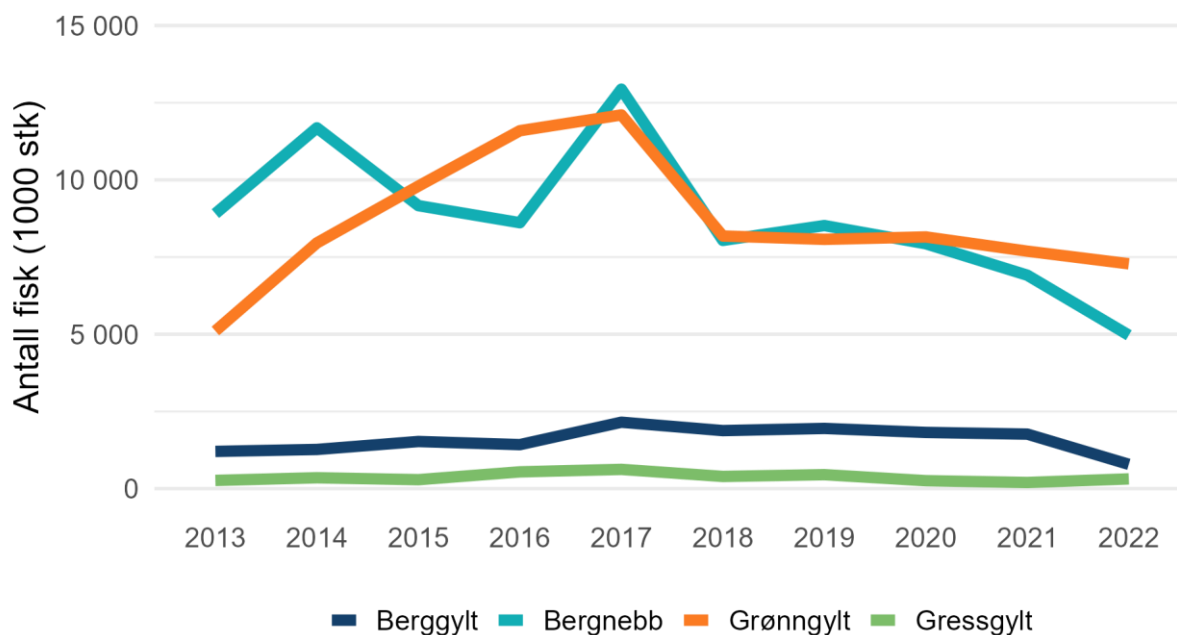
Figur 3.3.1: Fangst (antall, 1000 stk.) og verdi (1000 kr) av leppefisk i perioden 2013-2022

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2022.

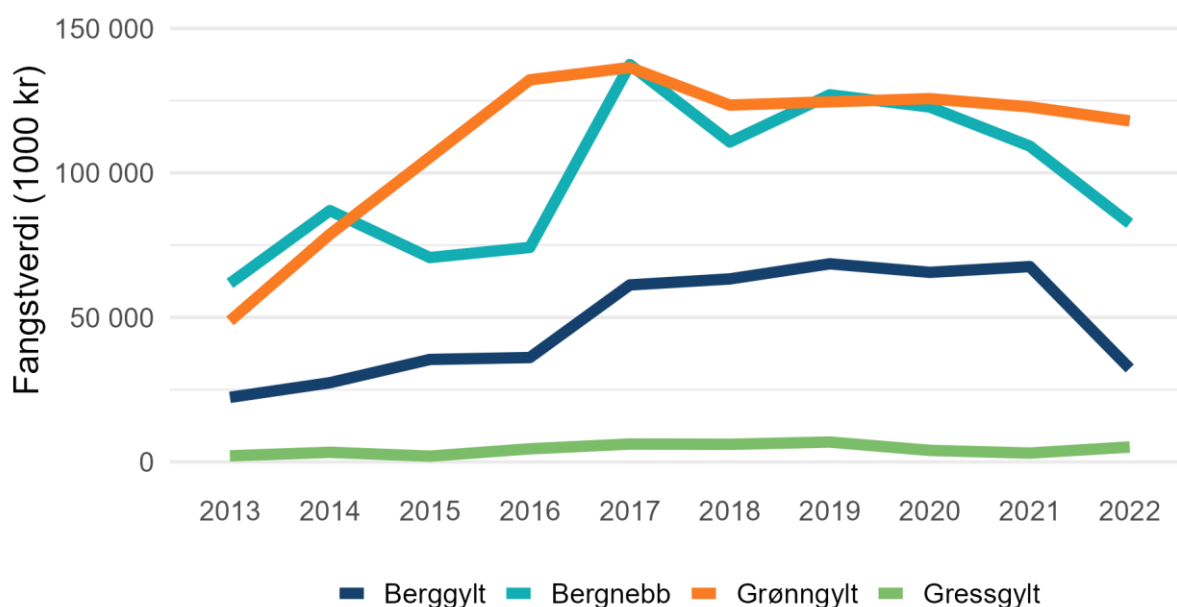
I reguleringen av fisket etter leppefisk skilles det ikke mellom de ulike leppefiskartene, og redskapen som benyttes i fisket etter leppefisk selekterer ikke på art. Hvilken art som fiskes og leveres vil være bestemt av oppdretters etterspørsel, artenes tilgjengelighet for fangst og av prisen fisker får for de ulike artene. Figur 3.3.2 og 3.3.3 gir en oversikt over fangst og verdi for de enkelte leppefiskartene. Det er også registrert noe fangst av rødnebb/blåstål som ikke er tatt med i figurene.

Figur 3.3.2: Fangst (antall, 1000 stk.) fordelt på de enkelte artene i perioden 2013-2022

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2022.
I perioden er det også registrert noe fangst av rødnebb/blåstål.

Figur 3.3.3: Fangstverdi (1000 kr) fordelt på de enkelte artene i perioden 2013-2022

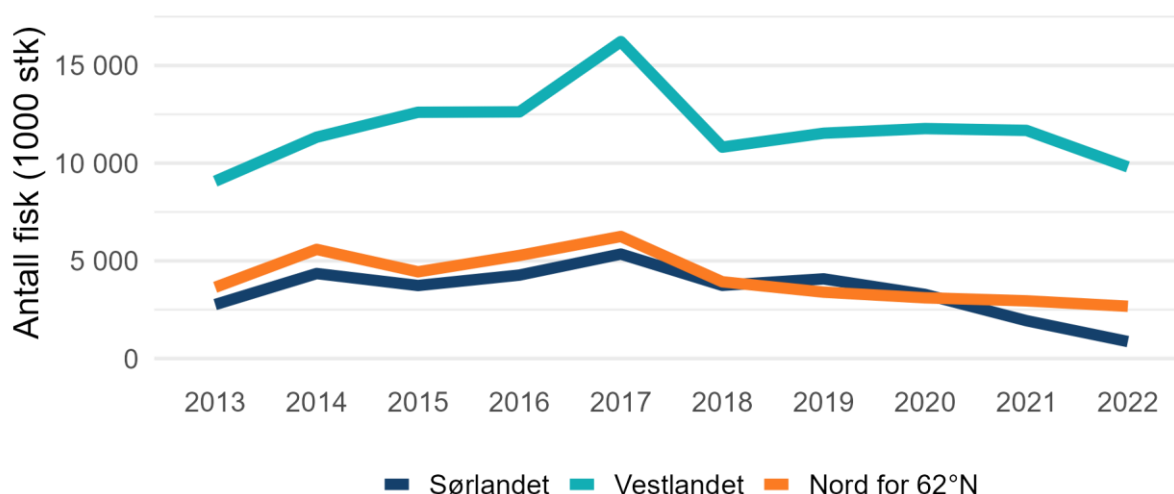
Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2022.
I perioden er det også registrert noe fangst av rødnebb/blåstål.

Bergnebb og grønngyllt utgjør omtrent 90 prosent av leppefiskfangstene i antall. Berggyllt utgjør rundt 8 prosent av fangstene. Verdien av berggyllt har steget jevnt i perioden, gjennomsnittlig fra rundt 18 kroner per stykk i 2013 til 41 kroner per stykk i 2022. Gressgyllt fiskes i hovedsak på Vestlandet.

3.3.1 FANGSTUTVIKLINGEN I DE TRE GEOGRAFISKE OMRÅDENE

Reguleringen av fisket etter leppefisk skiller geografisk mellom tre områder; Sørlandet, Vestlandet (sør for 62°N) og nord for 62°N. I 2022 var de geografisk fordelte kvotene på Sørlandet og nord for 62°N satt til 4 millioner leppefisk og 10 millioner leppefisk på Vestlandet. Figur 3.3.4 viser fangst av villfanget leppefisk fordelt på disse tre områdene.

Figur 3.3.4: Fangst (antall, 1000 stk.) fordelt på de tre geografiske områdene i perioden 2013-2022

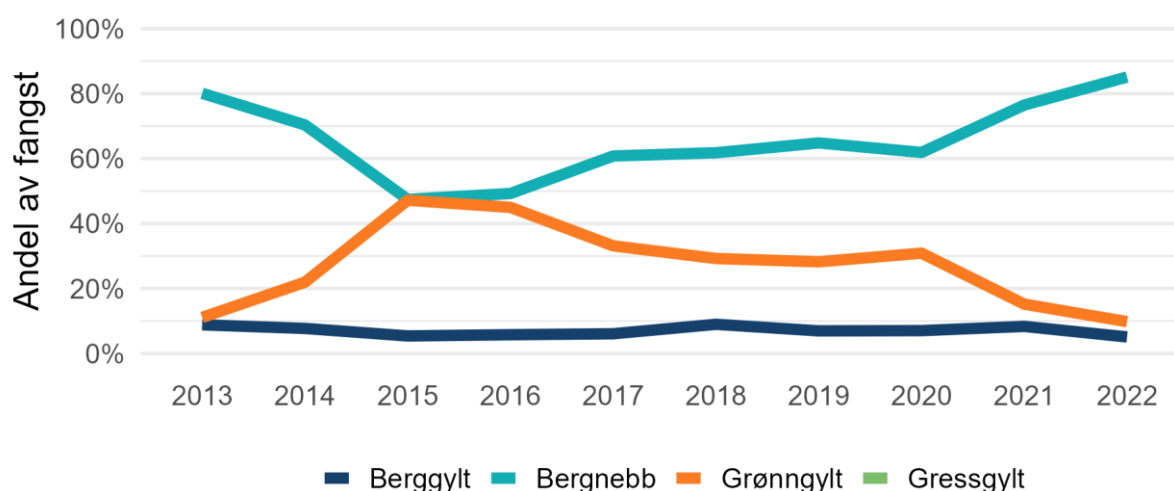
Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 14. oktober 2022

Fangsten av leppefisk er størst på Vestlandet. Etter et år med høyt fisketrykk, og fangst av 16,2 millioner leppefisk i 2017, har nivået ligget på om lag 11-11,5 millioner fisk. I 2022 er fangsten noe lavere, 9,8 millioner er fanget på Vestlandet per 13. oktober.

Etter 2017 er det fisket under 4 millioner leppefisk per år nord for 62°N, og man har sett en svak reduksjon i fiskeriet år for år. Per 13. oktober er det fisket 2,7 millioner leppefisk nord for 62°N i 2022.

Også på Sørlandet er fangsten redusert de siste par årene, og her til et nivå som er tydelig lavere enn det som har vært vanlig tidligere. Det er reduksjon i fangst av alle artene, men som figur 3.3.5 viser, utgjør bergnebb en større del av fangsten, mens det har blitt lavere andel grønnngylt. Andelen berggylt er lavere, 5-10 %, og mer stabil over tid.

Figur 3.3.5: Andel av fangst (%) av leppefisk på Sørlandet, fordelt på art.

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2022.
I perioden er det også registrert noe fangst av rødnebb/blåstål.

De ulike leppefiskartene har ulike livstrategier, utbredelse og bestandsstørrelse, og fisketrykket kan påvirke de ulike artene på forskjellig måte. Det er derfor viktig å følge med på om det relative uttaket av arter endres slik at vi får et mer målrettet fiske mot enkelte leppefiskarter.

Tabell 3.3.1: Gjennomsnittlig pris (kr) per fisk fordelt på art og geografisk område i perioden 2018-2022.

		2018	2019	2020	2021	2022
Berggyllt	Sørlandet	30,22	31,09	31,43	32,00	35,19
	Vestlandet	33,78	34,43	34,51	36,49	40,35
	Nord for 62°N	35,56	38,21	41,23	43,05	43,43
Bergnebb	Sørlandet	12,92	13,63	13,87	13,50	13,94
	Vestlandet	14,76	15,67	16,39	16,73	17,60
	Nord for 62°N	13,29	15,17	15,53	16,04	16,67
Grønngyllt	Sørlandet	11,01	11,80	10,66	10,01	12,24
	Vestlandet	15,72	16,05	16,03	16,21	16,25
	Nord for 62°N	15,72	15,81	18,60	15,52	15,50

Kilde: Fiskeridirektoratet per 13. oktober 2022. Det er også i perioden registrert noe fangst av rødnebb/blåstål.

3.3.2 LUKKET GRUPPE

Fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften kunne fiske og lande en fartøykvote på 48 000 stykk leppefisk i 2022. Fartøyene som deltok i fisket etter leppefisk kunne fiske hvor de ville uavhengig av hvor fartøyet hører hjemme.

Tabell 3.3.2 gir en oversikt over kvote, fangst og restkvote i lukket gruppe i 2022. Totalt har 330 fartøy (unike registreringsmerker) deltatt i fisket etter leppefisk i lukket gruppe. 40 fartøy

har registrert fangst på Sørlandet, 227 fartøy har registrert fangst på Vestlandet og 63 fartøy har registrert fangst nord for 62°N. Noen av fartøyene har fisket i flere geografiske områder.

Tabell 3.3.2: Kvote, fangst, restkvote, fangstverdi og antall fartøy som har deltatt i lukket gruppe i 2022.

	Kvote (1000 stk.)	Fangst (1000 stk.)	Rest (1000 stk.)	Fangstverdi (1000 kr)	Antall fartøy
Sørlandet	3 600	866	2 734	12 861	40
Vestlandet	9 000	9 219	-219	163 141	227
Nord for 62°N	3 600	2 535	1 065	48 846	63
Totalt	16 200	12 620	3 580	224 848	330

Kilde: Fiskeridirektoratet per 13. oktober 2022.

Antall fartøy hjemmehørende i de ulike geografiske områdene per 26. oktober 2021 dannet grunnlaget for estimert overregulering i fisket i 2022 (Tabell 3.3.3). Fartøyregisteret per 13. oktober 2022 gir en noe endret estimert overregulering.

Tabell 3.3.3: Utdelt kvantum basert på hvor fartøyene var hjemmehørende i oktober 2021 og 2022.

Fangstområde	Kvote per område	26. oktober 2021		13. oktober 2022	
		Antall fartøy	Overregulering	Antall fartøy	Overregulering
Sørlandet	3 600 000	73	-3 %	67	-11%
Vestlandet	9 000 000	233	24 %	241	29%
Nord for 62°N	3 600 000	69	-8 %	67	-11%
Totalt	16 200 000	375	11 %	375	11%

Tabell 3.3.4: Antall leppefisk (i hele 1000) og antall fartøy fordelt på fangstområde og fylket fartøyet er hjemmehørende i, i 2022

Fangstområde	Fartøyfylke	Antall fisk (1000)	Antall fartøy
Sørlandet	Sørlandet	801	36
	Vestlandet	48	3
	Nord for 62°N	16	1
	Total	866	40
Vestlandet	Sørlandet	358	13
	Vestlandet	8 861	214
	Nord for 62°N	0	0
	Total	9 219	227
Nord for 62°N	Sørlandet	181	4
	Vestlandet	5	1
	Nord for 62°N	2 350	58
	Total	2 535	63
Totalt lukket gruppe		12 620	330

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 13. oktober 2022.

I sakspapirene med forslag til reguleringen for årene 2019, 2020 og 2021, viste Fiskeridirektoratet til at det er spesielt viktig med ro i dette fisket ettersom fisken skal være av god kvalitet og holdes levende for å gjøre en god jobb i oppdrettsmerdene. Dette gjelder også mht. å kunne planlegge hvordan sesongen skal gjennomføres. Fiskeridirektøren har derfor foreslått at det ikke skal reforderes, og at dette skulle gjelde for hele landet. Dette synet har også fått støtte fra Norges Fiskarlag og Sjømat Norge. Ved beregningen av fartøykvoten ble det tatt hensyn til forslaget om at det ikke skulle gjøres endringer i reguleringsopplegget.

3.3.3 ÅPEN GRUPPE

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften, kunne fiske og lande en maksimalkvote på 6 000 stykk leppefisk i 2022.

De geografiske kvotene er fordelt med 10 prosent til fartøy i åpen gruppe, dette tilsvarer 1,8 millioner leppefisk, fordelt med 400 000 leppefisk på Sørlandet, 400 000 leppefisk nord for 62°N og 1 million leppefisk på Vestlandet. Tabell 3.3.5 gir en oversikt over kvote (antall), fangst og restkvote i åpen gruppe i 2022.

Man er langt fra å utnytte hele kvoten, og særlig på Sørlandet har det vært lite fiske i åpen gruppe. Det har ikke vært nødvendig å stoppe fisket i åpen gruppe i 2022.

Tabell 3.3.5: Kvote, fangst, rest og stopp i fisket i åpen gruppe i 2022

	Kvote (1000 stk.)	Fangst (1000 stk.)	Rest (1000 stk.)	Stopp i fisket	Frist for landing av fangsten
Sørlandet	400	3	397	Fisket ble ikke stoppet	
Vestlandet	1 000	589	411	Fisket ble ikke stoppet	
Nord for 62°N	400	140	260	Fisket ble ikke stoppet	

Kilde: Fiskeridirektoratet per 13. oktober 2022.

Kvoten til åpen gruppe skal, i tillegg til å dekke fangsten til merkeregistrerte fartøy som deltar i åpen gruppe i medhold av deltakerforskriften, dekke fangsten i fritidsfiske og i ungdomsfiskeordningen.

Sammenlignet med fjoråret, reduseres åpen gruppe (merkeregistrerte fartøy) og fritidsfisket i alle tre fangstområdene.

Tabell 3.3.6: Fangst (antall, 1000 stk.) av leppefisk i åpen gruppe i årene 2018 - 2022.

Fangstområde	Kvotegruppe	2018	2019	2020	2021	2022
Sørlandet	Åpen gruppe	300	288	156	68	3
	Fritidsfiske	78	153	39	18	0
	Ungdomsfiske	51	80	61	24	0
	Total	430	522	256	111	3
Vestlandet	Åpen gruppe	763	689	484	410	230
	Fritidsfiske	199	201	81	69	30
	Ungdomsfiske	178	364	459	428	329
	Total	1 140	1 254	1 023	907	589
Nord for 62°N	Åpen gruppe	273	233	157	186	113
	Fritidsfiske	53	83	14	33	8
	Ungdomsfiske	7	12	74	59	19
	Total	333	328	244	278	140
Totalt åpen gruppe		1 903	2 105	1 523	1 296	732

Kilde: Fiskeridirektoratet per 13. oktober 2022.

Fra 2020-sesongen var det krav om at fartøy som skulle fiske leppefisk rapporterte posisjon elektronisk. Fartøy som ikke var underlagt kravet til posisjonsrapportering i henhold til ERS-forskriften⁵, skulle være utstyrt med automatisk identifikasjonsutstyr (AIS, klasse A eller B) eller VMS i henhold til § 13 i forskrift om regulering av fisket etter leppefisk i 2022. Kravet om posisjonsrapportering gjaldt ikke for fiske under ungdomsfiskeordningen.

For å drive fritidsfiske etter leppefisk fra ikke-merkeregistrerte fartøy må det søkes om særskilt tillatelse. Det er satt som vilkår for at slik tillatelse kan gis at det foreligger en leveringsavtale med godkjent kjøper og fartøyet er registrert i Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistrene. Fritidsfiskere kan benytte inntil 20 redskap, og det kan per person og per fartøy ikke omsettes for mer enn kr. 50 000. Ungdomsfiskeordningen fra ikke-merkeregistrert fartøy har for 2022 hatt tilsvarende vilkår.

Det finnes ikke et register som gir en oversikt over de fartøyene som fyller vilkårene for å delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk. Fiskeridirektoratet får først informasjon om hvem som faktisk deltar i åpen gruppe når det skrives landings- og sluttseddel. Etter at kravet om at fartøy som planla å delta i åpen gruppe må sende inn leveringsavtale til Fiskeridirektoratet ble fjernet i 2022, har Fiskeridirektoratet ikke oversikt over antall deltakere før fisket tar til.

Fritidsfiskere sendte kopi av leveringsavtale sammen med søknad om tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk. Det samme gjorde ungdom som deltok under ungdomsfiskeordningen.

⁵ Forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy.

4 BESTANDSSITUASJONEN

Fiskeridirektoratet har mottatt kunnskapsstøtte og råd for regulering av fisket etter leppefisk i 2023 fra Havforskningsinstituttet:

Havforskningsinstituttet anbefaler at nåværende regulering av fisket etter leppefisk videreføres for 2023. Det ble innført betydelige innstramminger for berggylt i 2022, og disse reguleringsendringene må gis tid til å virke. HI anbefaler at man følger bestandsutviklingen frem mot 2024 før man kan vurdere hvorvidt disse tiltakene fungerer etter hensikten, eller om det er behov for nye endringer.

Havforskningsinstituttet vil i 2023 vil det starte opp et nytt prosjekt som skal undersøke de økologiske effektene av fiskeriet på Vestlandet, der fiskeriet er mest intenst. Dette vil gi et bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere det helhetlige påvirkningen til fiskeriet, og om det er behov for nye reguleringer.

Fra 2021 og årene fremover vil fangstdata fra referansefiskerne danne hovedgrunnlaget for eventuelle justeringer i anbefalt totaluttak i de tre regionene. Fisketrykket innad i regionene er geografisk ujevnt fordelt, samtidig som at alle leppefiskartene er svært stedbundne. Dette betyr at lokalt overfiske kan forekomme der det er høyt fiskepress, og Havforskningsinstituttet mottar rapporter fra publikum om reduserte bestander i flere områder. Kvoter har begrenset regulerings effekt mot å forhindre lokalt overfiske, men risikoen kan reduseres ved tekniske reguleringer (redskapsutforming, minstemål, maksimalmål og gytetidsfredning). Det er viktig å se de ulike regulerings elementene i sammenheng og vurdere den samlede effekten av disse.

4.1 EFFEKTER AV ØKT MINSTEMÅL OG MAKSIMALMÅL HOS BERGGYLT

Havforskningsinstituttets rådgivning om reguleringer av fisket etter leppefisk tar utgangspunkt i føre-var-prinsippet. Det er en målsetning å minimere risikoen for at fiskeriet fører til betydelige endringer i arts, størrelse- og kjønns sammensetning av leppefisk i lokale bestander. Artene bør kunne opprettholde et naturlig rekrutteringspotensial, samt at deres økologiske funksjon blir minst mulig endret i forhold til en naturlig tilstand uten fiske.

Berggyllt er mye mindre tallrik enn grønngyllt og bergnebb, og er den av artene som lever lengst (inntil 29 år, sjelden mer enn 15 år i Norge) og kjønnsmodnes senest. Uttaket av leppefisk er høyest i fangstområde Vest, og her har flere uavhengige datakilder dannet et bilde av en overfisket bestand med lavt innslag av store individer, noe som ble redegjort for i detalj i fjorårets kunnskapsstøtte. Dette var også bakgrunnen for at Fiskeridirektoratet økte minstemålet for berggyllt fra 14 til 22 cm før 2022-sesongen, samt innførte et maksimalmål på 28 cm, i tråd med Havforskningsinstituttets anbefalinger. Andelen berggyllt som har nådd maksimalmålet (28 cm) er betydelig lavere i Vest enn i de andre fangstområdene, og det er ikke observert noen økning i år etter at maksimalmålet ble innført. I løpet av de neste årene forventes det at tiltaket vil bidra til en gradvis gjenoppbygging av størrelsesstrukturen i bestandene, men da berggyllt er en relativt sent-voksende og langlivet art kan det ta noen år før en slik effekt slår inn, og det vil i stor grad avhenge av fiskedødeligheten til berggyllt av lovlig størrelse.

I kunnskapsstøtten fremgår det videre at bergnebb og grønngylt er de to mest tallrike leppefisk-artene. De har i flere år vært bedre beskyttet av tekniske reguleringer som er relativt godt tilpasset livshistorie-trekkene, slik at det ikke har vært like stor bekymring knyttet til disse artene som for hos berggylt. Havforskningsinstituttet påpeker likevel at det nå foreligger god dokumentasjon på at intensivt fiske har en påvirkning på disse bestandene også, og det vil fortsatt være behov for å følge utviklingen nøye.

5 REGULERING AV DELTAKELSEN I 2023

Deltakerforskriften for 2023⁶ ble sendt på høring 9. september, og fristen for tilbakemeldinger var satt til 21. oktober 2022. I høringsforslaget legges det i hovedsak opp til en videreføring av gjeldende bestemmelser for deltakelse i 2023.

I 2021 ble det fastsatt en øvre grense på 11 meter i åpen gruppe i fisket etter leppefisk. Som en overgangsordning ble det likevel åpnet for at eier av fartøy over 11 meter som deltok med fartøyet i 2019 eller 2020, også kunne delta i 2021. Unntaket ble fjernet i 2022.

I 2021 var det stilt som vilkår for deltakelse i fisket etter leppefisk at det måtte foreligge en leveringsavtale med godkjent kjøper, og at en kopi av denne leveringsavtalen måtte sendes elektronisk til Fiskeridirektoratet før fartøyet kunne starte opp med å fiske leppefisk. Fra og med 2022 er det tilstrekkelig at leveringsavtalen kan fremvises ved kontroll.

Fiskeridirektøren legger på bakgrunn av høringsforslaget til grunn at 375 fartøy (ref. tabell 3.2.1) kan delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2023.

6 FORSLAG TIL REGULERING AV UTTAK OG UTØVELSE AV FISKET FOR 2023

6.1 TOTALUTTAKET

Havforskningsinstituttet anbefaler et totalt uttak på 18 millioner leppefisk.

Fra 2018 har fisket vært regulert med kombinasjon av totalkvote og kvote på fartøynivå. Lukkingen av fiskeriet har ført til mer ro og stabilitet. Lukket gruppe har vært regulert med garanterte fartøykvoter, mens åpen gruppe har blitt tildelt maksimalkvoter. Fritids- og ungdomsfiskerne følger reguleringen av åpen gruppe.

Totalkvoten har siden 2018 vært på 18 millioner leppefisk, og fordeles med 4 millioner til Sørlandet, 10 millioner Vestlandet og 4 millioner nord for 62°N. Kvoten ble delt på geografiske områder for å unngå for høyt fisketrykk der etterspørselen er høyest. Leppefisk er svært stasjonær, og bestandene er dermed sensitive for lokalt overfiske.

⁶ <https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Dokumenter/Hoeringer/horing-deltakerforskriften-2023>

Tabell 6.1.1: Fangst av leppefisk (1000 stk.) fordelt på fangstområde og kvotegrupper i perioden 2018-2022

Fangstområde	Kvotegruppe	2018	2019	2020	2021	2022
Sørlandet	Lukket gruppe	3 317	3 556	3 025	1 827	866
	Åpen gruppe	430	522	256	111	3
	Total	3 746	4 078	3 281	1 937	869
Vestlandet	Lukket gruppe	9 680	10 278	10 747	10 770	9 219
	Åpen gruppe	1 140	1 254	1 023	907	589
	Total	10 820	11 533	11 770	11 676	9 808
Nord for 62°N	Lukket gruppe	3 595	3 070	2 864	2 674	2 535
	Åpen gruppe	333	328	244	278	140
	Total	3 928	3 398	3 109	2 953	2 676
Totalt		18 494	19 008	18 159	16 567	13 353

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 13. oktober 2022.

I 2022 er det levert 4,7 millioner leppefisk mindre enn totalkvoten, ned 3 millioner fra 2021.

På Vestlandet har man tidligere hatt overfiske, som er nærliggende å tro at skyldes et bedre marked for levering av lokalfanget fisk, lettere tilgang til leppefisk og flytting/salg av fartøy med deltakeradgang i lukket gruppe til Vestlandet slik at overreguleringen har økt. I 2022 har man ikke overfisket på Vestlandet, selv om lukket gruppe har fisket noe over sin kvote.

Havforskningsinstituttet skriver i kunstkapsstøtte for 2023 at det de siste årene har vært en nedadgående trend i fangstene i alle tre fangstområder. I 2020 og 2021 har uttaket på Sørlandet og nord for 62 °N ligget godt under den tillatte kvoten (4 millioner i begge områder). I 2021 ble kvoten på Vestlandet (10 millioner) overfisket med 1.67 millioner fisk, men foreløpige tall tyder at uttaket her vil treffe nær kvotemålet i 2022. Gjennom rapporter fra fiskere, transportører og oppdrettsaktører er Havforskningsinstituttets inntrykk at den nedadgående utviklingen i hovedsak skyldes lavere etterspørsel etter villfanget leppefisk, spesielt fra fangstområde sør, som i all hovedsak eksporterer leppefisk til oppdrettsanlegg lengre nord.

Det har over tid vært et misforhold mellom de geografisk fordelte kvotene og fartøykvotene, noe som har medført at områdekvoten for Vestlandet har blitt overfisket. Mulige tiltak, som reduserte fartøykvoter, eventuelt kombinert med områdebindinger eller restriksjoner på kjøp og salg av fartøy, kan ha konsekvenser som er mindre ønskelige dersom hensynet til ro i fisket og kvalitet på fangstene skal ivaretas. I år er imidlertid fangsten innenfor områdekvoten for Vestlandet.

For å sikre forutsigbarhet for både fiskere og kjøpere, slik at de kan ha fokus på kvaliteten til leppefisken og møte behovet når det er, ønsker fiskeridirektøren i størst mulig grad å videreføre årets reguleringer. I Havforskningsinstituttets kunnskapsstøtte vises det til at bestandssituasjonen for berggylt er gjenstand for bekymring og en "flaskehals" for å på sikt vurdere en økning av totalkvoten. Et tiltak som ble innført i 2022, var å innføre minste- og maksimalmål på fangst av berggylt, som kan ivareta og bedre bestanden av berggylt.

Ut fra en totalvurdering foreslås det derfor en videreføring av inneværende års fordeling av totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en totalkvote som gjelder for alle arter av leppefisk i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten for 2023 settes til 18 millioner leppefisk.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten fordeles geografisk på tre områder.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes følgende kvoter;

- 4 millioner leppefisk på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista (Sørlandet),
- 10 millioner leppefisk på kyststrekningen fra Varnes fyr på Lista til 62°N (Vestlandet), og
- 4 millioner leppefisk nord for 62°N.

Fiskeridirektøren foreslår at kvotene fordeles med 90 % til fartøy som deltar i lukket gruppe og 10 % til fartøy som deltar i åpen gruppe.

6.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

Fiskeridirektøren foreslår å regulere fisket etter leppefisk i 2022 med kvote på fartøynivå.

6.2.1. LUKKET GRUPPE

Per 13. oktober 2022 har 375 fartøy adgang til å delta i lukket gruppe. Det er ingen begrensning mht. hvor fartøyene kan fiske sin tildelte kvote. Men fordi dette er et kystnært fiskeri med små fartøy, fisker de fleste fartøyene i nærheten av der hvor fartøyet hører hjemme, jamfør tabell 3.3.4.

Basert på antakelsen om at fartøyene fisker i det fangstområde fartøyet er hjemmehørende i, har vi tabell 3.3.3 beregnet utdelt kvantum og overregulering i de tre geografiske områdene med en fartøykvote på 48 000 leppefisk. Beregningen er gjort basert på fordelingen av fartøy i lukket gruppe per oktober 2021 og 2022.

Ved fastsettelsen av reguleringene for 2022 ble det beregnet en overregulering på 11 prosent, noe som har holdt seg til 13. oktober, nær slutten av sesongen. Det har vært noe endring av fordelingen på fangstområdene; på Vestlandet var beregnet overregulering ved utgangen av fiskesesongen 29 prosent (opp 5 prosentpoeng), mens vi på Sørlandet og nord for 62°N har beregnet en underregulering på 11 prosent.

Et fartøy kan fiske tildelt kvote i alle de tre geografiske områdene, uavhengig av hvor fartøyet er hjemmehørende. Dersom vi fastsetter ulike fartøykvoter i de tre geografiske områdene, kan

fartøyene drive kvotetilpasning ved å flytte fiskeriaktiviteten mellom geografiske områder. Med en slik situasjon vil det være vanskelig å følge opp fartøyene mht. hva de har i kvote, og vi kan komme i en situasjon der beregningsgrunnlaget for fartøykvoten avviker mye fra deltakelsen i det aktuelle området. Ut fra en samlet vurdering foreslår derfor fiskeridirektøren at det i 2023 også fastsettes like fartøykvoter for alle fartøy i lukket gruppe.

Det er flere elementer som påvirker i hvor stor grad den enkelte utnytter fartøykvoten sin; tilgangen på leppefisk, temperatur, værforhold, oppdretters etterspørsel osv. Det kan derfor være utfordrende å treffe med en fartøykvote som fastsettes før sesongen starter.

Lukket gruppe hadde per 27. oktober fisket og landet 12,6 millioner leppefisk. På Sørlandet har bare ett⁷ fartøy fisket fartøykvoten på 48 000 leppefisk eller hadde mindre enn 1 000 fisk igjen på kvoten. Tilsvarende har 126 av de 227 fartøyene som deltok på Vestlandet fisket minst 47 000 leppefisk. Nord for 62°N har 35 av fartøyene fisket over 47 000 leppefisk. Fiskeridirektøren foreslår at nivået på fartøykvoten videreføres, og settes til 48 000 leppefisk i 2023. I dette forslaget er det tatt hensyn til at det ikke vil bli foretatt refordeling i 2023. Dette gjelder hele landet.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk i lukket gruppe reguleres med fartøykvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes lik fartøykvote for alle fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvoten fastsettes til 48 000 stykk leppefisk i 2023.

6.2.2. ÅPEN GRUPPE

Kvoten til åpen gruppe skal i tillegg til å dekke fisket til merkeregistrerte fartøy i åpen gruppe, også dekke fisket til ikke-merkeregistrerte fartøy som har fått tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk (fritidsfiskere) og fisket innenfor ungdomsfiskeordningen.

Sør for 62°N åpnet fisket 12. juli i 2022. Nord for 62°N åpnet fisket 26. august. Det har ikke vært behov for å stoppe fisket i noen av fangstområdene i 2022. På Vestlandet har man tidligere år stanset fisket 4. september i 2021. I 2018, 2019 og 2020 ble fisket i dette området stoppet henholdsvis 12., 5. og 30. august.

Reguleringer som legger opp til kappfiske kan gi redusert kvalitet på fisken og et høyt fisketrykk over en relativt kort tidsperiode. For å få en lengre fiskesesong ble maksimalkvoten redusert fra 6 000 fisk i 2018 til 5 000 leppefisk i 2019 og 2020. På grunn av en lavere innsats i åpen gruppe ble maksimalkvoten økt til 6 000 leppefisk i 2021 og 2022. I inneværende år har 62 merkeregistrerte fartøy deltatt i fisket i åpen gruppe. Av disse har 56 fartøy levert mer enn 5 000 fisk, og ca. 43 fartøy har tatt kvoten sin på 6 000 stykk leppefisk. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre en maksimalkvote på 6 000 stykk leppefisk i 2023.

⁷ Opptelling av registreringsmerker.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes lik maksimalkvote for alle fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten fastsettes til 6 000 stykk leppefisk i 2023.

6.3 KVOTE PÅ ART

Uttaket av leppefisk er regulert som én art. Oppdretters etterspørsel etter de ulike artene og tilgjengelighet vil være bestemmende for hvilke av artene som beskattes. Også prisen fiskerne får for de enkelte artene vil kunne føre til at en fisker mer målrettet mot enkelte arter.

På grunn av den høye prisen på berggyllt har Havforskningsinstituttet i tidligere råd uttrykt bekymring for at reguleringsopplegget kan føre til at det fiskes mer målrettet mot berggyllt. I sitt råd for 2022-sesongen viser Havforskningsinstituttet til at «I lys av krav om mindre innganger i redskapen fra og med 2021, anses det som lite hensiktsmessig med en egen berggylltkvote». Det økte minstemålet og innføring av maksimalmål på berggyllt fra 2022 er vurdert som et tilfredsstillende alternativ til endring i inngangen.

Tabell 6.3.1 gir en oversikt over fangst fordelt på geografisk område og art. I fangstene som er fisket på Sørlandet i årene fra 2018 til 2020 utgjør berggyllt i underkant av ti prosent av fangsten, bergnebb litt over 60 prosent og grønngyllt rundt 30 prosent. Siden har denne sammensetningen økt til hhv. 85 og 10 prosent for bergnebb og grønngyllt i 2022. Nord for 62°N ser vi at andelen grønngyllt faller betydelig i 2020-2022 sammenlignet med tidligere år. På Vestlandet ser vi ikke en tilsvarende reduksjon for grønngyllt.

Fangstene av berggyllt er mer enn halvert i 2022, noe som kan forklares med innstramningen i minstemål og innføring av maksimalmål.

Tabell 6.3.1: Fangst (1000 stykk) av leppefisk fordelt på art og geografisk område i årene 2018-2022.

Art	Fangstområde	2018	2019	2020	2021	2022
Berggylt	Sørlandet	337	284	231	162	44
	Vestlandet	960	1 038	1 070	1 011	471
	Nord for 62°N	582	628	519	593	271
	Totalt berggylt	1 879	1 950	1 820	1 766	787
Bergnebb	Sørlandet	2 315	2 643	2 030	1 482	739
	Vestlandet	3 192	3 672	3 483	3 141	1 830
	Nord for 62°N	2 533	2 205	2 418	2 290	2 399
	Totalt bergnebb	8 040	8 520	7 931	6 912	4 969
Grønnngylt	Sørlandet	1 095	1 151	1 013	294	85
	Vestlandet	6 273	6 358	6 966	7 325	7 192
	Nord for 62°N	813	565	172	70	5
	Totalt grønnngylt	8 181	8 074	8 151	7 690	7 282

Kilde: Fiskeridirektoratet 13. oktober 2022. I perioden er det også registrert fangst av gressgylt og rødnebb/blåstål.

Redusert etterspørsel etter grønnngylt kan føre til at den relative fangstfordelingen endres. Fiskeridirektoratet vil fortsette å følge med på utviklingen av artssammensetningen i fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke fastsettes en egen kvote for noen av leppefiskartene i 2023.

6.4 REFORDELING

På bakgrunn av erfaringer fra 2018-sesongen⁸, foreslo fiskeridirektøren at det ikke skulle foretas refordelinger i fisket etter leppefisk i 2019. Denne forutsetningen ble videreført i 2020-2022.

Informasjonen om at det ikke refordelles synes å ha blitt godt formidlet til næringen, og Fiskeridirektoratet mottok ingen henvendelser om eventuelle refordelinger i årets sesong.

Etableringen av lukket gruppe gjør at vi har oversikt over maksimalt antall fartøy som kan delta i 2023, og dette gir et forholdsvis godt grunnlag for å fastsette fartøyskvoter. Basert på tidligere erfaringer kan det likevel være vanskelig å treffe «blink». Faktorer som kvoteutnyttelse, tilgjengelighet, værforhold og ikke minst etterspørsel påvirker uttaket. Uttaket kan dermed variere noe fra år til år. Det er videre ønskelig å legge til rette for stabile rammevilkår og et forutsigbart fiske etter leppefisk, spesielt av hensyn til kvalitet.

I forslaget til kvoter under punkt om *Kvoter på fartøynivå* har vi lagt til grunn at det ikke skal gjennomføres en refordeling.

⁸ Se sak 20/2018 for begrunnelse for forslaget.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke skal reforderes i fisket etter leppefisk i 2023. Dette gjelder hele landet.

6.5 FISKEPERIODE

6.5.1. ÅPNINGSDATO

I 2019 og 2020 har fisket etter leppefisk åpnet 17. juli på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli nord for 62°N. For 2021 ble det etter innspill fra næringen besluttet å flytte datoen til nærmeste mandag, og henholdsvis 19. juli og 2. august. Begrunnelsen for dette var at Fiskeridirektoratet og salgslagene ikke var tilgjengelig for å svare på spørsmål knyttet til fiske eller levering av fangst, dersom startdato var lagt til en helg.

Hensynet bak startdatoen er å få maksimal rekruttering ved at leppefisken får fred i gyteperioden. Samtidig har Fiskeridirektoratet tidligere fått innspill på at oppdrettsnæringen som kjøpere av fangsten ønsker å få levert leppefisk tidligere på grunn av varmere temperaturer i sjø og som konsekvens en oppblomstring av lakselus. I 2022 ble oppstart av fiskeriet fremskyndet en uke, etter råd fra Havforskningsinstituttet. Rådet var basert på ny kunnskap om leppefiskens gyteperioder, som kom av et arbeid som fortsetter i 2023. Etter kunnskapsinnhenting i 2022 og 2023 vil det være hensiktsmessig å vurdere åpningsdatoen på nytt. Vi viser til saksframlegget for reguleringen for 2022 for en mer grundig gjennomgang av Havforskningsinstituttets råd.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk åpner 12. juli 2023 på Sørlandet og Vestlandet og 26. juli 2023 nord for 62°N.

6.5.2. SLUTTDATO

I 2018 ble det for første gang innført stoppdato i fisket etter leppefisk. Da ble det satt en felles stoppdato for hele landet, 31. oktober kl. 20.00. Ordningen med stoppdato ble videreført fra 2019-2022, men datoen er satt til 20. oktober kl. 20.00.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre reguleringsopplegget med en felles sluttdato for hele landet, og at den settes til 20. oktober 2023 kl. 20.00.

Det foreslås videre at det settes en siste frist for å tømme alle innretninger for mellomlagring av leppefisk og levere leppefisken til kjøper, og at denne settes til 23. oktober 2023 kl. 20.00.

Fisket etter leppefisk i åpen gruppe er regulert med maksimalkvoter, og fisket kan stoppes når kvoten er beregnet oppfisket. Dersom fisket etter leppefisk stoppes før 20. oktober, foreslås det at det gis en frist for levering av fanget fisk.

I de tilfeller fisket etter leppefisk blir stoppet, foreslås det at det settes en siste frist for å tømme alle innretninger for mellomlagring av leppefisk, og levere leppefisken til kjøper innen 72 timer fra en stopp i fisket.

Personer som fisker med ikke-merkeregistrert fartøy (fritidsfiskere) må ha tillatelse fra Fiskeridirektoratet for å kunne delta i fisket etter leppefisk. Helt siden dette regulerings tiltaket ble innført, har tillatelsen vært gyldig til og med 30. september eller til fisket er blitt stoppet.

Fiskeridirektøren tilrår å videreføre praksisen om at tillatelser for fritidsfiskere gis til og med 30. september.

6.6 REDSKAPEN I FISKET ETTER LEPPEFISK

6.6.1 KRAV TIL MINSTE- OG MAKSIMALMÅL

Havforskningsinstituttet har over flere år uttrykt bekymring for at uttaket av berggylt ikke er bærekraftig, og anbefalt at dette bør reduseres for å minske risikoen for overfiske. Gjennom feltforsøk i 2021 konkluderte de med at både 60 mm sirkulær inngangsåpning og minste- og maksimalmål på 22 og 28 cm fører til en markant fangstreduksjon av berggylt. De to tiltakene vurderes derfor å ha ganske lik bestandsbevarende effekt for berggylt og dermed som fullgode alternativer.

Det ble besluttet å ikke iverksette kravet til 60 mm inngangsåpninger i teiner og ruser som benyttes til fangst av leppefisk. I stedet ble et minste- og maksimalmål på 22 og 28 cm innført for berggylt i 2022, i tillegg til at det gamle kravet om at inngangen er mindre enn at en sylinder med diameter på 70 mm mer kan trekkes gjennom, ble videreført. For en mer utfyllende gjennomgang av bakgrunnen for innføring av minste- og maksimalmål, viser vi til saksdokumentene til reguleringsmøtet høsten 2021.

Norges Fiskarlag har i etterkant av innføringen av den nye reguleringen uttrykt bekymringer for at innstramningen i minste- og maksimalmål fører til tapt inntekt på nærmere 50 prosent for leppefiskere, ettersom kjøperne ønsker stor berggylt. Fiskarlaget foreslår å justere minstemål til 20 cm, og maksimål til 30 cm, og heller redusere kvotene på berggylt. Sistnevnte er ifølge Fiskarlaget et langt mindre inngripende regulerings tiltak. Det vises også til at fangsten av berggylt har holdt seg relativt stabil over flere år på omtrent 10 prosent av fangstene.

Fiskeridirektoratet vil her bemerke at fangststatistikken alene ikke gir grunnlag for å trekke klare slutninger om bestandsutvikling. Havforskningsinstituttet registrerte i 2021 en nedgang i fangst per enhet innsats hos referanseciskere i alle tre fangstområder. Dataen danner et tydelig bilde av at bestanden er på et lavere nivå enn i 2017, da uttaket av leppefisk var på sitt høyeste. HI fastslår at dette er som følge av et høyt fiskepress, hvilket støttes av at forekomsten av berggylt har økt i verneområdet i Austevoll, men ikke utenfor. Helhetsinntrykket er dermed at leppefiskens biologi ikke har vært tatt hensyn til i tilstrekkelig grad. Når Fiskeridirektoratet velger å opprettholde krav til minste- og maksimalmål er det for å beskytte bestanden av kjønnsmoden fisk.

Et annen viktig bestandsutviklende tiltak er at leppefisk som er fangstet i strid med forskriften gjenutsettes så skånsomt som mulig, på eksakt samme sted som den ble funnet. Mattilsynet konkluderte etter sin rensefisk-kampanje i 2018-2019 med at leppefisken er svært stedbunden, dermed reduserer praksisen med å kaste uønsket fisk over ripa etter sorteringsprosessen fiskens sjanse til å overleve. En varsom håndtering av berggylten er derfor strengt nødvendig.

Fiskeridirektøren mener at formålet med å verne berggylten best kan oppnås ved bruk av minstemål på 22 cm og maksimalmål på 28 cm. Etter at et nytt krav om minstemål og maksimalmål har hatt virkning i noen år vil det måtte vurderes om ønsket effekt om bedring av berggyltbestanden er oppnådd. Dersom det ikke er tegn til bedring vil det være naturlig å vurdere reduksjon av inngangsåpningen i redskaper som benyttes.

Fiskeridirektøren foreslår derfor videreføre kravet om at inngangen er mindre enn at en sylinder med diameter på 70 mm kan trekkes gjennom inngangen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre minstemål på 22 cm og maksimalmål på 28 cm for berggylt.

6.6.2. UTFASING AV RUSER

I saksfremlegget til reguleringsmøtet høsten 2019 foreslo Fiskeridirektøren å fase ut bruken av ruser i fisket etter leppefisk. Fordi det benyttes relativt mye redskap, ble det foreslått en overgangsordning for yrkesfiskerne, slik at de kunne benytte ruser frem til og med 2021. Forslaget innebar at fritidsfiskere kun kan benytte teiner i fisket etter leppefisk fra 2020-sesongen.

Fiskeridirektoratet mottok i 2020 innspill om at forbudet mot bruk av ruser som trer i kraft fra 2022 vil få store økonomiske konsekvenser for yrkesfiskere som har investert i bruk av ruser og fartøy som er tilpasset en slik redskapsbruk.

En gjennomgang av fangsten viste at svært få fartøy benytter ruser i fisket etter leppefisk. I årene 2018, 2019 og 2020 er det hhv. 20, 19 og 11 merkeregistrerte fartøy som har fisket med ruser.

Det ble derfor besluttet at fartøy som i to av årene 2018, 2019 eller 2020 har fisket og levert 3.000 stykk leppefisk med ruser kan benytte ruser frem til og med 2024. Fartøy som har investert i utstyr tilpasset et fiske etter leppefisk med ruser får dermed mulighet til å avskrive noe av kostnadene, samtidig som den stenges for flere fiskere etablerer seg med ruser.

Med perioden 2018-2020 som grunnlag, var det 11 fartøy som fylte kravene til å kunne delta i fisket etter leppefisk med ruser frem til 2024

6.7 MELLOMLAGRINGSMERD⁹

Siden 2019 har det vært krav om innrapportering ved bruk av mellomlagringsmerd. Fra 2022 skjer innrapportering elektronisk på et format som muliggjør automatisk meldingshåndtering. For ungdomsfiskere og fritidsfiskere skjer rapportering per telefon til Kystvaktsentralen.

Fiskeridirektøren foreslår at krav til rapportering ved bruk av mellomlagringsmerd videreføres i 2023.

6.8 POSISJONS- OG FANGSTRAPPORTERING

Fra og med 2020-sesongen ble det innført krav om at fartøy som deltar i fisket etter leppefisk skal være utstyrt med AIS (klasse A eller B) eller posisjonsrapporteringsutstyr i henhold til forskrift 24. mars 2010 nr. 454 om krav til utstyr og installasjon av posisjonsrapporteringsutstyr (installasjonsforskriften). Dette kravet gjelder for alle merkeregistrerte fartøy og for fritidsfiskerne. Det bemerkes at kravet ikke omfatter deltakere i ungdomsfiskeordningen og at det er en økende mengde ungdomsfiskere som deltar i dette fisket.

AIS eller posisjonsrapporteringsutstyret skal være aktivt til enhver tid så lenge fisket etter leppefisk er åpent, med mindre;

- internasjonale avtaler, regler eller standarder åpner for beskyttelse av navigasjonsopplysninger.
- Strømtilførselen må brytes grunnet vedlikehold av systemet, verkstedsopphold eller når fartøyet skal ligge uvirksomt i mer enn 14 dager.

Dersom et av unntakene benyttes er det krav om at det sendes melding til Fiskeridirektoratet før strømmen brytes. Når strømmen til AIS-systemet er brutt kan ikke fartøyet endre posisjon.

For at man elektronisk skal kunne sammenholde historiske posisjoner via AIS med andre tilgjengelige kilder (til bruk for statistikkformål, kontrollformål, reguleringsformål, osv.) er det nødvendig med en oversikt over hvilket MMSI (Maritime Mobile Service Identity) nummer det enkelte fartøy har. MMSI nummeret er et unikt ni-sifret gjenkjennelsesnummer knyttet opp til lisensen AIS-systemet er registrert på.

Per i dag er ikke registreringsmerke tilstrekkelig til å kunne bruke sporingsdataene på en god måte, og de færreste små fartøy har radiokallesignal. I det elektroniske skjemaet som benyttes for å melde ifra om strømbrudd på AIS er det allerede et obligatorisk felt å fylle ut MMSI-nummer. I prinsippet skal alle AIS-enheter ha et eget unikt MMSI-nummer. Fiskeridirektøren foreslår derfor å forskriftsfeste at alle fartøy som skal delta i fisket etter leppefisk må dokumentere og sende inn MMSI-nummer. For fritidsfiskere kan dette gjøres sammen med søknad om deltakelse. For åpen gruppe og lukket gruppe kan dokumentasjon på innsending av MMSI-nummer sendes inn på et eget elektronisk skjema, at krav om innlevering av leveringsavtale fjernes. Med utvidelsen av ERS/VMS for mindre fartøy, vil dette kravet falle bort.

⁹ «Høring om forslag om å innføre krav om rapportering ved bruk av mellomlagringsmerder i fisket etter leppefisk i 2019», Fiskeridirektoratet 20. mars 2019 (18/17673).

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av 2022-reguleringen.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det forut for oppstart av fisket og etter endt sesong skal utfylles et obligatorisk elektronisk skjema hvor MMSI-nummer oppgis.

6.9 UNGDOMSFISKE

Ungdomsfiskeordningen ble innført i 2017, og gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske etter leppefisk om sommeren.

I 2020 ble det innført krav om at alle fartøy som deltar i fisket etter leppefisk skal være utstyrt med AIS (klasse A eller B) eller VMS. Kravet om posisjonsrapportering gjelder likevel ikke for fiske under ungdomsfiskeordningen. Ungdomsfiske er for øvrig innrettet slik at deltakerne skal følge de til enhver tid gjeldende regler, med mindre annet er bestemt i den årlige forskriften om ungdoms rett til å delta i fisket.

Tabell 10.1: Fangst (antall, 1000 stk) og fangstverdi (1000 NOK) fordelt på fangstområde og kvotegruppene fritidsfiske og ungdomsfiske i årene 2019 - 2022.

Fangstområde	Kvotegruppe	Antall fisk (1000 stk.)				Fangstverdi (1000 kr)			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Sørlandet	Fritidsfiske	153	39	18	0	2 095	591	264	0
	Ungdomsfiske	80	61	24	0	1 077	931	379	0
Vestlandet	Fritidsfiske	201	81	69	30	3 131	1 336	1 176	504
	Ungdomsfiske	364	459	428	329	5 979	7 615	7 194	5 553
Nord for 62°N	Fritidsfiske	83	14	33	8	1 696	289	674	141
	Ungdomsfiske	12	74	59	19	289	674	141	362

Fiskeridirektoratet 13. oktober 2022.

I 2022 ble det innenfor ungdomsfiskeordningen fisket totalt 348 000 leppefisk til en fangstverdi på nesten 6 millioner kroner. Fra 2021 er det krav om at fartøy som benyttes til fiske under ungdomsfiskeordningen er registrert i Fiskeridirektoratets merkeregister, Småbåatregisteret hos Redningsselskapet eller Skipsregisteret. Gjennomsnittlig inntekt av leppefisk per fartøy i ungdomsfiskeordningen i 2022 er 47 300 kr.

6.10 RØMMINGSHULL

Fiskeridirektoratet innførte 25. mars 2021 krav om rømmingshull i teiner og ruser som benyttes til fangst av leppefisk. Kravet ble innført i tråd med anbefalingen fra Havforskningsinstituttet, med den forskjell at den biologisk nedbrytbare bomullstråden kunne være inntil 3 mm tykkelse. Endringen fra anbefalingen kom på bakgrunn av dialog med næringen. Fiskeridirektoratet har mottatt positive tilbakemeldinger siden innføringen.

6.11 FISKE ETTER STAMFISK AV BERGGYLT

Fiskeridirektoratet innførte fra og med 2020 en forskriftsbestemmelse hvor det kan gis dispensasjon fra fredningstid og redskapsbegrensninger ved fisket etter berggylt til stamfisk. Det gis kun dispensasjon til navngitte fisker som fremlegger skriftlig avtale om levering av et antall stamfisk med innehaver av en akvakulturtillatelse som omfatter produksjon av settefisk av berggylt. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

I forbindelse med fastsettingen av reguleringen for 2021 ble det bedt om kunnskapsstøtte fra Havforskningsinstituttet for å sikre at fisket etter stamfisk kan gjennomføres på en bærekraftig måte. Havforskningsinstituttet anbefalte en avgrenset fiskeperiode fra 15. april til 30. mai. Det bør fiskes med garn som egner seg for fiske etter stamfisk, dvs. finmasket garn (14-16 omfar). Det anbefaltes videre at det fisket gjennomføres på dagtid, med kort ståtid på garnet. Havforskningsinstituttet anbefalte også at uttaket av berggylt til stamfisk ikke overstiger 0,25 prosent av anbefalt totaluttak innad i hver region.

På denne bakgrunn ble følgende vilkår for dispensasjon fastsatt:

- Tillatelsen kan gis for perioden 15. april til 30. mai.
- Tillatelsen gjelder fangst av berggylt med garn.
- Garn satt ut til fangst av stamfisk av berggylt skal røktes minst hver 4. time. Garn satt ut til fangst av stamfisk av berggylt skal ikke stå ute over natten.
- Fisker som får dispensasjon, må ha adgang til å delta i det ordinære fisket etter leppefisk. Fangst av berggylt til stamfisk skal omsettes på vanlig måte gjennom salgslagene, føres på landings- og sluttseddel og belastes tildelt kvote i fisket etter leppefisk.

Etter innspill fra næringen ble det også åpnet for at bergnebb kunne benyttes som stamfisk og fanges med teiner. I inneværende år har Fiskeridirektoratet fått enkelte tilbakemeldinger fra bedrifter som ønsker å fange berggylt til bruk som stamfisk utenfor perioden mellom 15. april til 30. mai og leppefisksesongen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre dispensasjonsadgangen for fangst av leppefisk til bruk som stamfisk.

Sak 15/2022

Regulering av fisket etter makrellstørje i 2023

SAK 15/22

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2023

1 SAMMENDRAG

Rammebetingelsene for fisket etter makrellstørje fastsettes av den internasjonale kommisjonen for bevaring av atlantisk tunfisk, ICCAT (The International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas). Årsmøtet i ICCAT avholdes i Vale do Lobo, Portugal fra 14-21 november 2022. De endelige rammebetingelsene for fisket etter makrellstørje i 2023 vil først være på plass etter årsmøtet. I det følgende legges innværende års kvote, inkludert en eventuell overføring fra 2022, til grunn ved forslag til regulering for 2023, og det understrekes at tallene er ment som en illustrasjon.

Fiskeridirektøren forutsetter at norsk regulering blir i samsvar med ICCAT sine vedtak etter at høringsprosessene er avsluttet.

Det bemerkes for øvrig at fisket for 2022 ikke var avsluttet da dokumentet ble skrevet.

Fiskeridirektøren foreslår i all hovedsak en videreføring av reguleringen av makrellstørje fra 2022. I den forbindelse bemerkes det at det i 2022 har vært to hovedutfordringer knyttet til fisket etter makrellstørje. Den ene utfordringen er at fartøyene som fisker med not etter makrellstørje også fisker etter makrell. Som følge av at norske fartøy ikke har tilgang til å fiske i britisk sone etter makrell har de to fiskesesongene «kollidert» og flere fartøy har, av økonomiske hensyn, valgt å prioritere makrellen. Den andre hovedutfordringen er at fartøy som fisker makrellstørje har store utfordringer med å få levert og omsatt makrellstørjen, særlig litt ut i sesongen, og prisen til fisker for fangsten er ofte lav selv om kvaliteten på størjen på utsalgssted ikke nødvendigvis reflekterer dette. Manglende leverings-/omsetningsmulighet gjør at fartøyene gir seg, til tross for at tilbakemeldingene er at det hadde vært uproblematisk å fiske kvoten. Fiskeridirektøren oppfordrer nok en gang salgslag, landsiden og berørte fartøy om å samarbeide for å finne gode løsninger slik at fisket ikke begrenses av omsetningsutfordringer. Dersom Norge skal fortsette å opprettholde og eventuelt øke kvoten vi har på makrellstørje, er det viktig at Norge viser at vi er i stand til å fiske kvoten vi har fått tildelt.

Fiskeridirektøren foreslår for øvrig at det fastsettes en utseilingsdato for fartøy som fisker med not. Bakgrunnen for forslaget er å bidra til større grad av forutberegnelighet for fartøy som deltar i fisket.

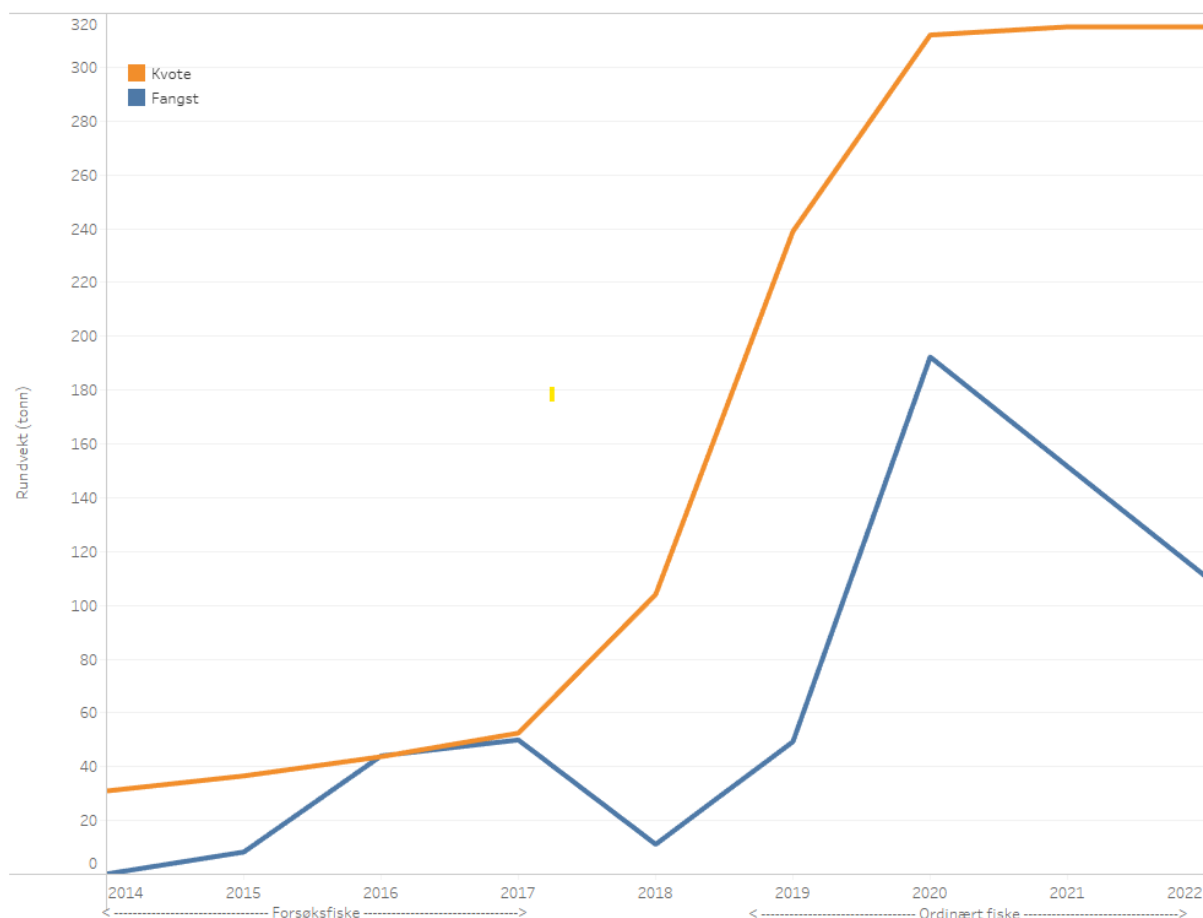
2 BAKGRUNN

Norske fartøy fisket store fangster av makrellstørje på 1950-tallet, men utover på 60- og 70-tallet falt fangstmengdene, og fra slutten av 80-tallet ble det kun tatt enkelte bifangster. På grunn av artens forfatning ble alt fiske etter makrellstørje i norske farvann forbudt i 2007. Noen bifangster ble registrert i kolmulefisket vest av Irland i 2008, 2013 og 2014. I 2013 ble det også registrert bifangst av makrellstørje i fisket etter hestmakrell i våre farvann. Fordi det var klare tegn til bedring i bestandssituasjonen, åpnet Nærings- og fiskeridepartementet for et forsøksfiske etter makrellstørje i norske farvann i 2014 til og med 2016. Fra og med 2017 har

fisket etter makrellstørje blitt gjennomført som et ordinært fiske innenfor rammene fastsatt av ICCAT.

Figur 1 viser utviklingen i kvote og fangst siden forsøksfisket startet opp i 2014. Den store økningen i den norske kvoten skyldes både at totalkvoten for makrellstørje har økt i løpet av perioden, samt at Norge også har fått en større andel av totalkvoten.

Figur 1: Oversikt over norsk kvote og fangst i årene 2014-2022

2 ICCAT

Makrellstørje er en langtmigrerende art som forvaltes av den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen ICCAT. Norge ble medlem i 2004 etter å ha hatt observatørstatus i organisasjonen i mange år.

ICCATs forvaltningsplan inneholdt frem til og med 2013 et forbud mot fiske etter makrellstørje i våre farvann på det tidspunktet den befinner seg her. Under årsmøtet i ICCAT i 2013 fikk vi imidlertid gjennomslag for, innenfor strenge rammer, å åpne for fiske i norske farvann med line i perioden fra og med 1. august til og med 31. januar og med ringnot fra og med 25. juni til og med 31. oktober. Den norske fiskesesongen ble, under årsmøtet i 2018, utvidet for not til å gjelde fra og med 25 juni til og med 15 november fra og med 2019. For

fartøy som fisker med line og som er under 24 meter åpnet ICCAT for fiske gjennom hele året, men satte likevel et vilkår om at den enkelte medlemspart må regulere fiskesesongen nærmere i det nasjonale regelverket.

3 FISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2021

Den norske kvoten av makrellstørje for 2021 var i utgangspunktet på 300 tonn. Norge søkte imidlertid Panel 2 i ICCAT om å få overført 5 % av ubenyttet kvantum fra 2020 til 2021, og fikk dette godkjent. Vedtaket innebar et tillegg i kvoten på 15 tonn. Norsk totalkvote av makrellstørje i 2021 ble dermed satt til 315 tonn. Fra årets begynnelse fikk åtte notfartøy, ett over 40 meter og syv under førti meter, tildelt en kvote på 31,75 tonn makrellstørje hver. Tre fartøy som fisket med line fikk adgang til å delta i fisket og hvert av disse fikk tildelt en fartøykvote på 6 tonn. For øvrig ble det avsatt 4 tonn til merk- og slippfisket etter makrellstørje, 6 tonn til rekreasjonsfisket etter makrellstørje, 18 tonn til forskning på levendelagring av makrellstørje og 15 tonn til bifangst av makrellstørje for fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket.

Som følge av manglende soneadgang i britisk sone i fisket etter makrell, var det flere fartøy som fisker med not som takket nei til å delta i fisket etter makrellstørje i 2021. Fartøyet over 40 meter valgte tidlig å trekke seg fra årets fiske, og dette fartøyet ble erstattet med et fartøy under 40 meter. Før fisket etter makrellstørje begynte valgte nok et fartøy å trekke seg. I september måtte ytterligere et fartøy trekke seg på grunn av uforutsette hendelser og ett linefartøy trakk seg som følge av havari. Når det gjaldt notfartøy takket Spjæringen, Orfjord, Sjarmør, Hillersøy, Edna Synnøve og Vestbris ja til å delta i fisket. Alle fartøyene var under 40 meter. Totalt deltok fire av notfartøyene i selve fisket og de fisket 625 makrellstørjer, med en totalvekt på 143 tonn. Av linefartøy var det Pilen, Kari og Ine Marie som fikk tillatelse til å delta i fisket. Ingen av disse fartøyene meldte om fangst av makrellstørje. I 2021 ble det registrert 8 tonn makrellstørje som bifangst, mens rekreasjonsfiskerne landet 2,5 tonn makrellstørje. Totalt ble 153 tonn av den norske kvoten på 315 tonn makrellstørje fisket i 2021.

En stor utfordring i 2021 var knyttet til hvorvidt alle fartøy kom til å delta i fisket eller ikke, og om det ville være mulig å refordele. Fiskeridirektoratet refordelte den 27. august og 24. september, og sendte i tillegg ut en melding den 21. september til næringen for å be om bistand til å finne ut av hva man skulle gjøre for å sikre at den norske kvoten ble tatt. Flere fartøy ønsket å fiske makrellkvoten sin før de begynte på fiske etter makrellstørje. Samtidig tilsa tidligere erfaring at det ville bli vanskeligere å fiske størje lengre ut på høsten, fordi dårlig vær ville gjøre det vanskelig å gjennomføre et slikt fiske. I og med at kvotene i all hovedsak var delt ut som fartøykvoter risikerte man et overfiske dersom det ble refordelt. En annen utfordring i 2021 var at det var vanskelig å få eksportert bifangst av makrellstørje til enkelte land. Norske myndigheter arbeider med å få andre land til å forstå at denne fangsten er innenfor den norske kvoten. I ICCAT årsmøtet i 2021, som ble gjennomført digitalt, fikk Norge gjennomslag for at det skal tillates å eksportere fangst som er fisket utover fartøykvoten, så lenge det totale kvantumet er innenfor den nasjonale kvoten. Dette er betinget av at det aktuelle landet har et ilandføringspåbud i sitt fiskeri.

Heller ikke i 2021 tillot Nærings- og fiskeridepartementet ICCAT-observatører om bord i fartøyene, til tross for at det er et krav fra ICCAT med 100 % observatørdekning. I likhet med

i 2021 var begrunnelsen for å nekte observatørene å komme i bord i fartøyene risiko for spredning av Covid-19 med de eventuelle følger for liv og helse det kunne få.

Totalt deltok 41 fiskelag i rekreasjonsfisket etter makrellstørje. 29 av disse lagene deltok også i merk- og slippfisket. Totalt har 8 makrellstørjer blitt merket med spaghettimerke, som en del av et stort internasjonalt prosjekt, 3 makrellstørjer ble overlevert til Havforskningsinstituttet for satelittmerking. Ytterligere 12 makrellstørjer ble landet, og Havforskningsinstituttet har fått tilgang til vevsprøver (filet) til miljøgift- og næringsstoffanalyse som ikke er mulig å ta på fisk som går til omsetning, fordi prøvene vil ødelegge størjens salgbarhet på grunn av måten prøven tas på. Over 200 fisketurer fra Svenskegrensen i sør til Frøya i nord ble gjennomført i 2021, og det er registrert over 1 000 observasjoner av makrellstørjer. Disse observasjonene har blitt brukt i flere rapporter fra Havforskningsinstituttet. Merk- slipp og rekreasjonsfisket har i tillegg avdekket flere gode fiskeplasser, noe som også har ført til vellykket satelittmerking av makrellstørje.

I likhet med i 2020 gjennomførte Havforskningsinstituttet i 2021 forskning på levendelagring av makrellstørje. Tilbakemeldingen i 2021 var at «flekkenene» med makrellstørje var så store på tidspunktet for fiske, at man ikke ønsket å kaste på dem og dermed risikere for store mengder makrellstørje i merden. Havforskningsinstituttet høstet imidlertid mye erfaring knyttet til problemstillinger som må belyses før levendelagring av makrellstørje kan introduseres i Norge.

4 FISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2022

I likhet med i 2021 var den norske kvoten av makrellstørje i 2022 i utgangspunktet på 300 tonn. Norge søkte imidlertid Panel 2 i ICCAT om å få overført 5 % av ubenyttet kvantum fra 2021 til 2022, og fikk dette godkjent. Vedtaket innebar et tillegg i kvoten på 15 tonn. Norsk totalkvote av makrellstørje i 2022 ble dermed satt til 315 tonn.

Fra årets begynnelse åpnet Nærings- og fiskeridepartementet for at åtte fartøy som fisker med not kunne få adgang til å delta i fisket etter makrellstørje: Ett fartøy over og syv fartøy under 40 meter. Hvert av fartøyene fikk en fartøykvote på 41,75 tonn makrellstørje, hvorav 31,75 tonn var et garantert kvantum. I tillegg opprettet departementet en ny gruppe for småskala kystfartøy og åpnet for at inntil 25 fartøy skulle kunne delta i denne gruppen. Fartøy i denne gruppen har en gruppekvote på 18 tonn. Fisket er for øvrig regulert som et «olympisk fiske», der fartøyene ikke får tildelt individuelle kvoter, men fisket stoppes når gruppekvoten er beregnet oppfisket. Det ble videre avsatt 15 tonn til bifangst av makrellstørje for fartøy som ikke har adgang til å delta i direktefisket, 3 tonn til merk- og slippfiske etter makrellstørje, 7 tonn til rekreasjonsfiske etter makrellstørje og 18 tonn til forsøksfiske på levendelagring av makrellstørje.

I forkant av sesongen ble ett fartøy trukket fra fisket som følge av at det lå på verksted. Et annet fartøy ga også tidlig beskjed om at det ville prioritere makrellfisket, og trakk seg derfor også fra størjefisket. Ett fartøy ble forlenget og fikk en lengde over 40 meter, mens ett fartøy under 40 meter ble skiftet ut med et fartøy over 40 meter. For å sikre at fartøyene fikk delta i fisket ble forskriften endret slik at de to fartøyene over 40 meter kunne få delta. Fartøyet som opprinnelig hadde adgang til å delta i gruppen over 40 meter takket nei til å delta.

Etter at sesongen hadde begynt ble det en rekke utsettelse for oppstart av fiske for flere av fartøyene fordi fisket etter makrell måtte prioriteres, og Fiskeridirektoratet var i svært tett dialog med både fartøy og det regionale observatørprogrammet i ICCAT som skulle levere observatørene som not fartøyene er pålagt å ha med om bord 100 % av tiden de fisker etter makrellstørje. Totalt deltok ett notfartøy over 40 meter og to notfartøy under 40 meter i fisket etter makrellstørje.

I likhet med i 2021 skapte manglende soneadgang i britisk sone for fiske etter makrell, utfordringer i fisket etter makrellstørje. Grunnen var at fisket etter makrell i norsk sone og fisket etter makrellstørje i stor grad overlappet hverandre. Fartøy med not som fikk adgang til å delta i fisket har også makrellkvote og hadde litt ulik tilnærming til fisket etter makrellstørje. Ett fartøy begynte å fiske størje tidlig i september og var ferdig med kvoten sin rundt 20. september før noen av de andre fartøyene med tillatelse hadde begynt sitt fiske etter makrellstørje. De fleste andre fartøyene begynte å fiske i slutten av september. Alle notfartøyene, med unntak av ett, hadde avsluttet fisket i begynnelsen av oktober. Gjennom sesongen ble det gjennomført refordelinger flere ganger.

Flere av fartøyeierne oppga at grunnen til at de ga seg, eller valgte ikke å fiske, var at markedssituasjonen var svært krevende, og at prisen på makrellstørje var så lav at de ville gå i minus hvis de fortsatte fisket fordi blant annet emballasje- og fraktkostnader var høye. I tillegg var det flere som mente at landnæringen hadde lagt for dårlig til rette for fiske etter makrellstørje. På den annen side har aktører i landnæringen informert om at de ikke har blitt kontaktet av fartøy, og har stått klar til å sende fangst av størje ut i markedet. Fiskeridirektøren registrerer at det, som tidligere år, kan være et behov for å ha en felles plattform der de som fisker størje og de som omsetter størje kan møtes for å diskutere og planlegge gjennomføring av sesongen. Totalt leverte notfartøyene 494 størjer med en totalvekt på 125 tonn.

Som nevnt over ble det i 2022 for første gang innført en gruppe for småskala kystfartøy. Det ble innført utstyrskrav tilsvarende kravene satt til deltakelse i merk- slipp og rekreasjonsfisket etter makrellstørje. Fartøyene som tidligere har stått på rulleringslisten for fisket etter makrellstørje med line ble overført til denne gruppen, og det ble i tillegg gitt tillatelse til 11 fartøy. Det ble levert størje fra tre av fartøyene, totalt 44 størjer, med en samlet vekt på 11,5 tonn.

I 2022 ble det registrert 4,7 tonn makrellstørje som bifangst.

Totalt deltok 48 fiskelag i rekreasjonsfisket etter makrellstørje. 33 av disse lagene deltok også i merk- og slippfisket. Totalt har 22 makrellstørjer blitt merket med spaghettimerke, som en del av et stort internasjonalt prosjekt, 3 makrellstørjer ble overlevert til Havforskningsinstituttet for satellittmerking. Ytterligere 18 makrellstørjer ble landet, og Havforskningsinstituttet har fått tilgang til vevsprøver (filet) til miljøgift- og næringsstoffanalyse som ikke er mulig å ta på fisk som går til omsetning, fordi prøvene vil ødelegge størjens salgbarhet på grunn av måten prøven tas på. Over 200 fisketurer fra Svenskegrensen i sør til nord for Frøya ble gjennomført i 2022, og det er registrert over 1 000 observasjoner av makrellstørjer.

En makrellstørje ble landet som følge av dødelighet i forbindelse med merk- og slippfisket etter makrellstørje.

Totalt ble 145,9 tonn av den norske kvoten på 315 tonn makrellstørje fisket i 2022.

I likhet med i 2020 og 2021 gjennomførte Havforskningsinstituttet i 2022 forskning på levendelagring av makrellstørje. Forsøket ble startet opp senere enn først planlagt, og det ble forsøkt kastet på makrellstørje. Makrellstørjen beveget seg imidlertid i raskere tempo og i større stimer enn man hadde fått meldinger om tidligere i sesongen, og Havforskningsinstituttet lyktes ikke med å få fangst.

Foto: Gunnar Didriksen, Havforskningsinstituttet

5 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2023

5.1 BESTANDSSITUASJONEN

Bestanden av makrellstørje var lenge, som følge av overbeskatning, i svært dårlig forfatning. For å begrense fangstene og få en effektiv gjenoppbygning på plass, har ICCAT de siste 10-15 årene gjennomført en rekke tiltak, blant annet lave fangstkvote og krav om å tilpasse fangstkapasitet til kvotene. Videre er det gitt regler om vern av gyteområder, tiltak for å unngå fangst av ungfisk, krav til registrering av all fangst og kontroll med at den årlige totalkvoten ikke overstiges. Som følge av at bestanden er i bedring vedtok partene i ICCAT i årsmøtet i 2018 å gå over fra en gjenoppbyggingsplan til en forvaltningsplan. Forvaltningsplanen,

rekommendasjon 21-08, har mindre strenge regler når det gjelder vern av gyteområder, fangst av ungfisk m.m enn det som lå inne i gjenoppbyggingsplanen. Norge har arbeidet aktivt for å hindre at regelverket blir for lite strengt, og har også fått igjennom at all fangst skal registreres og avregnes kvote. Dette får særlig betydning hos kontraktsparter som har et landingsforbud, og vil bidra til at man får mer reelle tall knyttet til uttak fra bestanden.

Partene i ICCAT har i lengre tid arbeidet med en ny forvaltningsprosedyre for makrellstørje. En slik forvaltningsprosedyre skal blant annet inneholde høstingsregler for bestanden. Utgangspunktet er at partene velger en endelig forvaltningsprosedyre under årsmøtet i ICCAT i 2022. Kvoten for 2023 er derfor først klar etter at årsmøtet i november 2022 er ferdig. For illustrasjonens del, har vi i de videre beregningene tatt utgangspunkt i at den norske kvoten i 2023 blir på samme nivå som for 2022.

Norge hadde frem til 2017 en andel på 0,23 % av totalkvoten. Denne andelen har økt gradvis i perioden 2018-2019, og for 2020-2022 har andelen vært 0,83 %. Dagens andeler legger imidlertid ingen føringer for fordelingen i perioden etter 2022, og det er derfor også usikkert hvor høy den norske andelen vil bli i fremtiden.

5.2 AVTALESITUASJONEN FOR 2023

Det er ikke fastsatt en størrelse på Norges kvote av makrellstørje i 2023. Med forbehold om eventuelle endringer etter at årsmøtet i ICCAT er avsluttet, anbefaler Fiskeridirektøren at den nasjonale reguleringen fra 2022 i all hovedsak videreføres.

Foto: © Brian J. Skerry /National Geographic Stock / WWF

5.3 REGULERING AV FISKET I 2023

Den norske kvoten av makrellstørje i 2022 var, som tidligere nevnt, på 315 tonn inkludert overføring på 15 tonn fra ubenyttet kvote i 2021. Fiskeridirektoratet legger i dette dokumentet til grunn en norsk kvote på 315 tonn, tilsvarende inneværende år. Forutsetningen for denne kvoten er at Norge, i likhet med inneværende år, får overført 5 % av ubenyttet kvote fra fjoråret dersom det åpnes for det og dersom den norske kvoten i 2022 ikke fiskes opp. De 5 % som eventuelt overføres er tatt med i forslaget til regulering, og utgjør, hvis det går gjennom, 15 tonn av de 315.

ICCATs regelverk setter klare begrensninger for hvor mange fartøy som kan fiske etter makrellstørje i de ulike landene. Begrensningene kommer som følge av ICCATs behov for å begrense de enkelte kontraktspartenes kapasitet, og på den måten sikre seg best mulig mot overfiske. I rekommandasjon 21-08 paragraf 20 b) har Norge fått inn et unntak som medfører at vi også i 2022 kunne ha flere fartøy som fisker enn det ICCAT vanligvis tillater. Fiskeridirektoratet legger til grunn at denne bestemmelsen videreføres til 2023. Forutsetningen for at Norge skal kunne fiske med flere fartøy er imidlertid at Norges fiskeplan blir godkjent i Panel 2 i mars 2023. I mars 2022 fikk Norge godkjent fiskeplanen sin for 2022, til tross for at denne overskred ICCATs kapasitetsbegrensninger noe.

Som tidligere år må notfartøyene som får anledning til å delta uansett oppfylle en del krav, deriblant ha tilstrekkelig lugarplass til en forsker fra Havforskningsinstituttet og til en observatør. Dette kravet, samt øvrige krav, er nærmere beskrevet under.

Fiskeridirektøren viser til at det i dette saksdokumentet er lagt til grunn at den norske kvoten av makrellstørje for 2023 blir fastsatt til 315 tonn. Erfaringer fra de siste års fiske tilsier at det kan være nødvendig å gjøre noen endringer i hvordan yrkesfisket gjennomføres for å sikre at den norske kvoten fiskes.

5.3.1 Fartøy som fisker med not

Innledningsvis legger Fiskeridirektoratet til grunn at det avsettes en kvote på 254 tonn makrellstørje til fartøy som fisker etter makrellstørje med not i 2023. Dette tilsvarer kvoten for inneværende år.

Tidligere år har Fiskeridirektoratet hatt fokus på at det er viktig at så mange fartøy som mulig får adgang til å delta i fisket for å sikre at kvoten fiskes. Tilbakemeldinger fra fartøy som har deltatt i fisket viser at makrellstørjen beveger seg over store strekninger på kort tid, og fiskerne er avhengige av observasjoner for å få fisket kvoten. Etter at merk- slipp og rekreasjonsfiskerne fikk delta i fisket etter makrellstørje vil imidlertid observasjoner fra denne gruppen kunne hjelpe yrkesfiskerne og dermed minske behovet for at mange fartøy deltar i fisket. I den forbindelse viser Fiskeridirektøren til at det er store kostnader knyttet til makrellstørjefisket, noe som kan føre til manglende økonomi i dette fisket dersom antall fartøy blir for høyt og fartøykvotene blir for lave. Samtidig kan det at flere fartøy leverer fangst samtidig bidra til at det blir utfordrende å få omsatt fisken.

Fiskeridirektøren viser til at notfartøyene de siste årene har vært delt inn i en gruppe under 40 meter og en gruppe over 40 meter. Bakgrunnen for å dele inn i to grupper var å sikre seg mot overkapasitet i fisket. Imidlertid ser det ut til at de siste årene har vært mer eller mindre de samme fartøyene som har deltatt i fisket, og spørsmålet er om det vil være interessant for

mange fartøy som er over 40 meter å melde seg på til fisket etter makrellstørje. Fiskeridirektøren foreslår å slå sammen de to gruppene for fartøy som fisker med not, men forbeholder seg retten til å rette til å begrense antall store fartøy ut fra kapasitetshensyn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som fisker etter makrellstørje med not reguleres i en gruppe i stedet for to grupper. Fiskeridirektøren viser til at det kan bli nødvendig å begrense antall store fartøy ut fra regelverket om kapasitet i ICCAT.

Alle bortsett fra ett fartøy som fisket med not fikk tillatelse til å delta i fisket i to nye år i 2022. Edna Synnøve kom inn i fisket i 2021, og hadde opsjon på å fiske i to år. Fordi fartøyet lå på verksted i 2022 legger Fiskeridirektøren til grunn at fartøyet fortsatt har opsjon på å fiske i ett år til.

Fiskeridirektøren viser i den forbindelse til at det først vil være klart etter at Panel 2 møtet i ICCAT er gjennomført om Norge får godkjent sin fiskeplan, og dermed også planen for hvor mange fartøy som får delta i fisket i 2023.

Fiskeridirektøren viser til at det i 2020 ble gjennomført trekninger av fartøy som fisker med not som ønsket å delta i fisket etter makrellstørje. Det ble gjennomført en trekning for fartøy under 40 meter og en trekning for fartøy over 40 meter. I ettertid har nye fartøy kommet inn på listene, og to av fartøyene under 40 meter har kommet inn i gruppen over 40 meter. Spørsmålet hvis de to gruppene skal slås sammen er hvilken rekkefølge fartøyene som ble trukket ut skal få i ny rulleringsliste.

Tabell 1: I gruppen over 40 meter deltar følgende fartøy:

Nr. på liste	Fartøynavn	Kommentar
1	Brennholm	Fikk tilbud om å delta i 2022, takket nei
2	Orfjord	Ny i gruppen over 40 meter, opsjon på deltakelse i 2 år – deltok i fisket i 2022
3	Sjarmør	Ny i gruppen over 40 meter, opsjon på deltakelse i 2 år – trakk seg fra fisket i 2022

Tabell 2: I gruppen under 40 meter deltar følgende fartøy:

Nr. på liste	Fartøynavn	Kommentar
1	Edna Synnøve	Verksted i 2022 – opsjon på deltakelse i ett år til
2	Lise Beate	Tidligere Vesterhav. Ga ingen tilbakemelding i 2022. Antar at fartøyet er ute av listen.
3	Albacore	Trakk seg fra fisket i 2022
4	Vestbris	Trakk seg fra fisket i 2022
5	Hillersøy	Deltok i fisket i 2022
6	Spjæringen	Deltok i fisket i 2022
7	Bluefin	Fikk tilbud om å delta i 2022, takket nei

Fartøyene som fikk tilbud om å delta i fisket i 2022 fikk i utgangspunktet en opsjon på deltakelse også i 2022 (unntak: Edna Synnøve – ref. over).

Fiskeridirektøren ber om at reguleringsmøtet gir innspill på om listen i tabell 3 kan legges til grunn som rulleringsliste for notfartøy. Fiskeridirektøren bemerker i den forbindelse at nummeret fartøyet har på listen kan få betydning for om fartøyet kan få delta i fisket eller

ikke. Fiskeridirektøren har tatt utgangspunktet i at de som deltok i fisket i 2022, samt fartøyet som var på verksted, blir plassert øverst på listen.

Tabell 3: Forslag til ny rulleringsliste for fartøy som fisker etter makrellstørje (not) over og under 40 meter

Nr. på liste	Fartøynavn
1	Orfjord
2	Spjæringen
3	Hillersøy
4	Edna Synnøve
5	Albacore
6	Bluefin
7	Vestbris
8	Brennholm

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes en kvote på 254 tonn til fartøy som fisker etter makrellstørje med not i 2023

Fiskeridirektøren foreslår at åtte fartøy som fisker med not skal få delta i fisket etter makrellstørje i 2023.

Fiskeridirektøren ber om innspill til om det skal etableres en ny samlet rulleringsliste for notfartøy, og ber om innspill på om den foreslåtte rulleringsliste i tabell 3 kan benyttes for fisket etter makrellstørje for fartøy som fisker med not i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår å regulere fisket på en slik måte at fartøyene får en maksimalkvote med en garantert kvote i bunn, tilsvarende inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår at, dersom det tildeles garanterte kvoter eller fartøykvoter, skal det settes en skjæringsdato der disse kvotene kan oppheves. Fiskeridirektøren ber om innspill på hvilken dato et slikt skjæringspunkt for at kvotene skal oppheves skal settes til.

Fiskeridirektøren viser til at det har vært krevende å regulere fisket etter makrellstørje all den tid mange fartøy har skjøvet på deltakelsen i fisket. Fiskeridirektøren foreslår at det settes en frist for utseiling i 2023, og ber om innspill på når denne skal være.

Dersom et fartøy trekker seg etter at fristen for å sende over informasjon til ICCAT om hvilke fartøy som skal delta i fisket har gått ut, foreslår Fiskeridirektøren at kvoten til fartøyet som trekker seg fordeles mellom de øvrige fartøyene som skal delta i fisket etter makrellstørje i samråd med næringen.

5.3.1.1 Makrellstørjenot

Fiskeridirektøren har anbefalt at det innføres en regel om at notfartøy som fisker etter makrellstørje kun kan gjøre dette med størjenot. Bakgrunnen for denne anbefalingen er at størjenot gir et renere fiske med mindre bifangst, slik at fartøyet vil kunne fiske i områder med eksempelvis makrell- eller kolmuleforekomster. Bruk av størjenot vil trolig også øke kvaliteten og dermed verdiskapningen av fisket. I 2019 innførte Nærings- og fiskeridepartementet krav om at fartøy som deltar i fisket med not må fiske med en not der maskevidden (helmaske) i noten ikke skal være mindre enn 100 mm. Kravet ble videreført i 2020 og 2021 og Fiskeridirektøren mener det er fornuftig å videreføre dette kravet også i 2022. Notene bør være utformet på en slik måte at makrellstørjen ikke henger seg fast i den.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som fisker med not kun kan benytte not der maskevidden (helmaske) i noten ikke er mindre enn 100 mm.

5.3.1.2 Observatørordning

Ringnotfartøy som fisker makrellstørje, må ha observatør fra ICCATs regionale observatørprogram om bord 100 % av tiden. Fartøyet må selv bære disse kostnadene, og før observatør tildeles må alle kostnader være betalt. I 2022 omfattet kostnadene et fast beløp på € 8 500 + € 5 500, og i tillegg et døgnhonorar på € 237. For fartøy som tidligere hadde deltatt i fisket og hatt observatør fra ICCAT om bord, var inngangsbeløpet redusert til € 4 500. Videre måtte fartøyet ha egen lugar disponibel til observatøren.

ICCATs regelverk om regionale observatørordning for makrellstørje krever at det skrives en kontrakt (Memorandum of Understanding – MOU) mellom selskapet som leverer observatøren og fartøyet. Kontrakten for 2022 finnes her:

[ICCAT BFT ROP MOU 2022 ENG.PDF](#)

Kontrakten for 2023 er ikke klar enda.

Ved å signere kontrakten forplikter fartøyet seg til å ta imot observatør uten hensyn til kjønn, religion og alder. Videre plikter fartøyet å sørge for lugar, mat og sanitære forhold tilsvarende offiserenes, samt tilgang til en rekke dokumenter og systemer ombord, tilstrekkelig med plass på broen om bord slik at observatøren kan utføre oppgavene sine m.m. Det er også krav om at observatøren må være dekket av forsikringen om bord.

Ytterligere informasjon om den regionale observatørordningen i ICCAT finnes her:

<https://www.iccat.int/en/ROPbft.html>

5.3.2. Gruppe for småskala kystfartøy

I 2022 ble det, som tidligere nevnt, opprettet en gruppe for småskala kystfartøy. For at et fartøy skal kvalifisere til å delta i denne gruppen må det oppfylle en rekke vilkår som listes opp definisjoner i ICCAT rekommandasjon 21-08 paragraf 3 dd):

"small-scale coastal vessel" is a catching vessel with at least three of the five following characteristics: a) length overall <12 m; b) the vessel is fishing exclusively inside the territorial waters of the flag CPC c) fishing trips have a duration of less than 24 hours d) the maximum crew number is established at four persons, or e) the vessel is fishing using techniques which are selective and have a reduced environmental impact."

I rekommandasjon 21-08 paragraf 17 bokstav a fremkommer det videre at CPC-er (medlemsparter) som har autorisert såkalte "small-scale" kystfartøy til fiske etter makrellstørje, skal allokere en spesifikk gruppekvote til disse. Fiskeridirektøren mener erfaringene med inneværende års regulering av gruppen er svært gode, og ser for seg at det avsettes en kvote til gruppen, og at kvoten vil reguleres som et «olympisk» fiske der alle som er påmeldt i gruppen kan fiske frem til gruppeknoten er oppfisket. Krav for deltakelse i gruppen må være i samsvar med definisjonen på «small-scale» i ICCAT. Videre mener Fiskeridirektøren at det fortsatt må være et minimumskrav at krav til utstyr tilsvarer de som i dag settes til merk- slipp og rekreasjonsfiskerne.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes en kvote på 18 tonn til en gruppe for småskala kystfartøy, tilsvarende inneværende år. Fiskeridirektøren foreslår at gruppen for småskala kystfartøy forbeholdes fartøy til og med 14,99 meter, fordi rapporteringskravene dersom mange fartøy på 15 meter og over deltar i fisket, vil være svært omfattende etter ICCAT regelverket. Videre foreslår Fiskeridirektøren at gruppen begrenses til fartøy som fisker med stang fordi fiske med line krever at fartøyet har minimum 5 % dekning av vitenskapelig observatør. I tillegg bemerkes det at erfaring fra tidligere år tilsier at det er krevende å fiske makrellstørje med line i våre farvann. For å sikre at gruppen ikke fylles opp med fartøy som ikke kommer til å fiske, foreslår Fiskeridirektøren at alle fartøy som ønsker å delta i denne gruppen må melde seg på til fisket i 2023 når det eventuelt åpnes for dette. I 2022 har det vært et tak på 25 fartøy i denne gruppen. Fiskeridirektøren ser det ikke som nødvendig å foreslå et slikt tak på antall deltakende fartøy i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppen som småskala kystfartøy videreføres. Det er et vilkår at fartøyene som deltar i gruppen vil kunne defineres som «small-scale vessels» i henhold til ICCAT regelverket for østlig makrellstørje. Fiskeridirektøren foreslår videre at det innenfor gruppen tillates å fiske med stang, og at fisket er fritt frem til gruppeknoten er oppfisket. Fiskeridirektøren foreslår at det settes en lengdebegrensning på fartøy som deltar på 14,99 meter. Fiskeridirektøren foreslår også at gjelder samme krav til utstyr som for fartøy som deltar i merk- slipp og rekreasjonsfisket etter makrellstørje i 2023. Fiskeridirektøren foreslår videre at det er et krav om at fiskere som skal delta i denne gruppen er registrert i manntallsregisteret på blad B, tilsvarende inneværende år.

Det er en forutsetning for at det skal være mulig å ha en gruppe for småskala kystfartøy at Fiskeridirektoratet får bistand fra Havforskningsinstituttet, særlig når det gjelder fartøy som vil fiske med stang. Erfaring fra merk- slipp og rekreasjonsfisket tilsier at det i stangfisket etter makrellstørje er nødvendig å stille strenge krav til både utstyr og fisker for å sikre at sikkerheten til fisker og dyrevelferden til fisken ivaretas. Denne kompetansen har Fiskeridirektoratet ikke pr. i dag.

Fiskeridirektøren ønsker en tilbakemelding på om ordningen med at et begrenset antall fartøy på tre fartøy på eller over 15 meter får anledning til å delta i dette fisket i småskala kystgruppen skal videreføres.

5.3.3 Prøver/Havforskningsinstituttet

Fiskeridirektøren viser til ordningen som ble innført i 2021 om at fartøyene som utgangspunkt skal ha en forsker om bord og må søke Fiskeridirektøren om unntak fra dette dersom det skulle bli nødvendig. Fiskeridirektøren viser i den forbindelse til at det for småskala kystfartøy etter regelverket i ICCAT ikke er krav om at det skal være nasjonal observatør om bord i fartøyet med mindre det fiskes med line. Fiskeridirektøren foreslår at Havforskningsinstituttet blir bedt om innspill på om havforsker skal være om bord eller ikke før vedtak fattes med mindre det dreier seg om småskala kystfartøy som ikke fisker med line. Fiskeridirektøren foreslår, som tidligere år, at fartøy som ikke har forsker om bord fra Havforskningsinstituttet kan pålegges å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med å pålegge fartøyene å ha forskere fra Havforskningsinstituttet om bord for prøvetaking av fangst, slik at fartøy som vil delta må ha tilstrekkelig plass om bord til forsker fra Havforskningsinstituttet. Fartøy kan søke om unntak fra kravet om forsker, og Fiskeridirektoratet vil i den forbindelse innhente uttalelse fra Havforskningsinstituttet før vedtak fattes. Det foreslås også at fartøyet kan pålegges å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet i de tilfeller der det ikke er en havforsker om bord. Fiskeridirektøren foreslår videre at kravet om at en forsker fra Havforskningsinstituttet skal være om bord ikke skal gjelde for småskala kystfartøy.

5.3.4 Havneanløp og landing

Fiskeridirektoratet vil fortløpende vurdere kontroll av landinger av makrellstørje i 2023. Alle fartøy som får fangst av makrellstørje, må derfor straks varsle Fiskeridirektoratets FMC om fangsten. Dette gjelder også for fartøy som får bifangst. Videre må fartøyet senest fire timer før landing varsle om i hvilken havn størjefangsten skal landes.

Det følger videre av ICCATs forvaltningsplan at all fangst av makrellstørje skal landes i utpekte havner.

Kravet om landing i utpekt havn gjelder både fangst og bifangst. Fiskeridirektoratet kan peke ut flere havner i Norge dersom det er behov for dette. For at en norsk havn skal pekes ut, er det imidlertid nødvendig at havnen er lett tilgjengelig for inspektører fra Fiskeridirektoratet, og at disse kan gjennomføre kontroll av landinger der.

Videre foreslås det å videreføre muligheten til å lande størje i utenlandske havner, under forutsetning av at dette er havner utpekt i ICCAT. Dersom fartøy skal lande i slik havn, må det sende forhåndsmelding om havneanløp i samsvar med kravet i ICCAT.

Oversikt over alle utpekte havner i ICCAT finnes her:

<https://www.iccat.int/en/Ports.asp>

5.3.5 Bifangst

I reguleringen av fisket etter makrellstørje i 2022 er det avsatt en relativ stor andel av kvoten til uunngåelig bifangst. Som følge av en stadig økning av observasjoner av makrellstørje i norske farvann er risikoen til stede for at det utilsiktet kan bli tatt store mengder størje som bifangst i fisket etter andre arter. Fiskeridirektøren mener derfor det er viktig at det avsettes et relativt høyt bifangstkvantum av makrellstørje også i 2023. I 2022 ble det avsatt 15 tonn til bifangst av makrellstørje i fiske etter andre arter. Av dette er 3,2 tonn bifangst av makrellstørje registrert.

Fiskeridirektøren foreslår at kvote til bifangst settes til 15 tonn i 2023, med andre ord det samme som i inneværende år. Bakgrunnen for dette er at selv om bifangsten i 2022 er godt innenfor avsatt kvantum, har Fiskeridirektoratet fått meldinger som tyder på at det er mye bifangst av makrellstørje som ikke blir registrert. Dersom det estimeres at avsetningen til bifangst av makrellstørje i fisket etter andre arter ikke vil bli fisket opp, vil Fiskeridirektoratet anbefale for Nærings- og fiskeridepartementet at deler av kvoten overføres til fartøyene som har fått tillatelse til å delta i direktefisket etter makrellstørje. Fiskeridirektoratet vil stoppe fisket når den norske totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår at bifangstavsetningen settes til 15 tonn i 2023.

Som følge av en endring i ICCAT-reguleringen åpnet Nærings- og fiskeridepartementet for at fartøy som får bifangst av makrellstørje i 2019 kan omsette og få betalt for denne. Forutsetningen er at det ved fiske etter andre arter kun er tillatt å ha inntil 10 makrellstørje i den enkelte landing. Bifangsten kan likevel ikke overskride 20 % i vekt av den totale fangst om bord ved landing. Endringen baserer seg på regelverket i ICCAT der det i rekommandasjon 21-08 paragraf 37 fremkommer at bifangst av makrellstørje aldri skal overskride 20% av den totale fangsten om bord ved slutten av hver tur.

Fiskeridirektoratet har informert om regelendringen på sine nettsider, og har også tatt kontakt med næringen for å få spredt informasjonen om regelendringen. Likevel får direktoratet fortsatt tilbakemeldinger om at det er mange som ikke kjenner til regelendringen, og det går rykter om at makrellstørje dumpes. Fiskeridirektøren understreker at det er viktig at all død eller døende fangst landes. Når det gjelder makrellstørje vil landinger av bifangst også bidra til å gi viktig informasjon om bestanden, noe som igjen styrker Norges posisjon når det forhandles om kvoteandeler i ICCAT.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bifangstregelen som innebærer at fartøy som får bifangst av makrellstørje kan omsette og få betalt for denne. Forutsetningen er at det ved fiske etter andre arter kun er tillatt å ha inntil 10 makrellstørje i den enkelte landing. Bifangsten kan likevel ikke overskride 20 % i vekt av den totale fangst om bord ved landing.

5.3.6 ICCAT-fangstdokumenter

Ved fangst av makrellstørje skal ICCAT-fangstdokument fylles ut, og det er utviklet en egen elektronisk portal for utstedelse av slike fangstdokumenter. De ulike handelsledd fra fisker til eventuell eksportør vil kunne få tilgang til portalen, slik at de kan logge seg inn og registrere opplysningene elektronisk. Fiskeridirektoratet kan også bistå med dette. Videre må dokumentet godkjennes av direktoratet for å være gyldig. Omsetning uten gyldig fangstdokument er ikke tillatt, jf. forskrift 20. mars 2009 nr. 332 om fangstdokumentasjon for makrellstørje, storøyet tunfisk og sverdfisk. Kravet om fangstdokument gjelder også for bifangst som omsettes.

5.3.7 Forskning

5.3.7.1 Merk- slipp og rekreasjonsfiske

Fiskeridirektøren viser til inneværende års merk- slipp og rekreasjonsfiske etter makrellstørje som har bidratt til en mengde observasjoner, samt merking, både spaghetti- og satelittmerker, og viktige prøver av makrellstørjer. Fiskeridirektoratet har hatt svært tett dialog med både Havforskningsinstituttet og merk- slipp og rekreasjonsfiskerne, og opplever en høy grad av profesjonalitet blant alle parter. Fiskeridirektøren mener at årets merk- slipp og rekreasjonsfiske er og har vært et viktig bidrag når det gjelder forskning på makrellstørje.

ICCATs forvaltningsplan for makrellstørje stiller strenge krav til slikt fiske (ICCAT rekommandasjon 21-08 paragrafene 38-46, [2021-08-e.pdf \(iccat.int\)](https://www.iccat.int/Portals/0/2021-08-e.pdf)).

Fiskeridirektøren viser til at det på grunn av den høye søknadsmengden er behov for å forenkle enkelte deler av merk- slipp og rekreasjonsfisket. I den forbindelse mener vi det er hensiktsmessig at alle som ikke skal være lagledere kun skal registrere seg for deltakelse i fisket. Det vil med andre ord ikke bli fattet et vedtak, men den som registrerer seg mottar en bekreftelse på at vedkommende kan delta i fisket som mannskap på et godkjent lag. Ordningen vil minne om den man finner når det gjelder for eksempel hummerfisket. Personer som ønsker å være lagledere må søke om dette. Dersom vedkommende har vært lagleder innenfor merk- slipp eller rekreasjonsfisket i 2022 eller tidligere, vil personen automatisk godkjennes som lagleder enten for rekreasjonsfisket eller for merk- og slippfisket eller for begge – alt avhengig av hva vedkommende har vært godkjent for før. Personer som har vært lagleder for rekreasjonsfiske kan søke om «opptrykk» til å bli lagleder for merk- og slippfiske. Lagledere må videre søke på nytt i 2023 om å få delta med et lag, og vedkommende må bekrefte at utstyrskrav og andre vilkår oppfylles. Dersom det er flere kvalifiserte lag som meldes på enn det som er rom til å tillate innenfor størrelsen på kvoten som avsettes til merk- slipp og rekreasjonsfisket foreslår Fiskeridirektøren at deltakelse avgjøres gjennom loddtrekning.

Fiskeridirektøren ser videre for seg å videreføre ordningen der hvert rekreasjonsfiskelag får tillatelse til å lande en makrellstørje til «matauk», og at lag som deltar i merk- og slippfisket på toppen av dette får tillatelse til å ta en fisk ekstra som matauk. Makrellstørjen som ellers fanges skal merkes med «spaghettimerker» og slippes ut igjen. Størje som er død eller døende skal uansett tas med til land, selv om laget allerede har landet en makrellstørje.

Havforskningsinstituttet skal varsles om alle landinger av makrellstørje i forkant, og få mulighet til å ta prøver. Havforskerne har problemer med å få tatt alle de prøvene de ønsker å ta av makrellstørjen som fanges av yrkesfiskerne, fordi disse prøvene vil kunne gjøre at det blir vanskeligere å selge makrellstørjen. Fiskeridirektøren forstår det slik at prøvene som skal tas ikke vil forringe kvaliteten på fisken, men at det her er snakk om deling av fisk på en slik måte at den, ut fra markedsmessig hensyn, vil bli mindre attraktiv. Dersom havforskerne får mulighet til å ta disse prøvene fra fisk landet av merk- slipp og rekreasjonsfiskere vil det kunne bidra med viktig kunnskap som ellers er vanskelig tilgjengelig.

Fiskeridirektøren mener at det i merk- slipp og rekreasjonsfisket etter makrellstørje bør settes av to kvoter, tilsvarende inneværende år: En kvote der fangst av makrellstørje som går til matauk avregnes, og en kvote der makrellstørje som er død eller døende i forbindelse med merking avregnes. Fiskeridirektøren legger for øvrig til grunn at merking med «spaghettimerker» forutsetter at de som skal merke makrellstørjen får tillatelse til dette av relevante myndigheter. Dersom slik tillatelse ikke gis er det kun alminnelig rekreasjonsfiske etter makrellstørje som kan gjennomføres. I 2022 var det kun tillatt å lande en makrellstørje til matauk pr. rekreasjonsfiskelag. Fisket ble stoppet for den enkelte båt når båten hadde fisket og landet fisken til matauk, med mindre laget deltok i merk- og slipp ordningen eller ble oppgradert så det kunne delta i merk- og slipp ordningen. I den forbindelse bemerker vi at også fisken som landes til matauk gir viktige prøver til Havforskningsinstituttet, og det vil i dette fisket fortsatt være et vilkår for deltakelse at Havforskningsinstituttet får ta prøver av fangsten. Det gjøres for øvrig oppmerksom på at det følger av ICCAT-regelverket at en merk- og rekreasjonsfiskebåt kun kan lande en makrellstørje pr. dag.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på åtte tonn makrellstørje til rekreasjonsfiske etter makrellstørje. Fiskeridirektøren foreslår videre at det avsettes to tonn makrellstørje til makrellstørje som dør eller er døende i forbindelse med merk- og slippfiske etter makrellstørje. Totalt avsettes det ti tonn til rekreasjons og merk og slippfisket etter makrellstørje tilsvarende inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår videre at kravene for deltakelse i all hovedsak tilsvarer kravene for deltakelse i 2022. Fiskeridirektøren foreslår i den forbindelse at det innføres en registreringsordning for deltakere som kun skal stå i mannskapspoolen. Fiskeridirektøren foreslår at personer som i 2022 eller tidligere år har blitt godkjent som lagleder ikke trenger å bli vurdert på nytt. Enhver som ønsker å stille med lag må imidlertid melde laget på på nytt i 2023 og bekrefte at vilkår for fisket vil bli oppfylt. Hvert rekreasjonsfiskelag får fiske en makrellstørje til «matauk». Lag som deltar i merk- og slippfisket får fiske ytterligere en makrellstørje til matauk. Makrellstørjen som landes av rekreasjons og merk- og slippfiskerne kan ikke omsettes. Havforskningsinstituttet skal alltid informeres om landing av størje, slik at de får mulighet til å ta prøver.

Fiskeridirektøren foreslår videre at merk- og slippfiskelag som fisker makrellstørje, utover den ene som kan landes, skal merke størjen med «spaghettimerker», slik at man kan skaffe seg økt kunnskap om bestanden. Merkingen forutsetter at de som skal merke makrellstørjen får tillatelse til dette av relevante myndigheter. Død og døende makrellstørje skal tas med til land. Dersom slik tillatelse ikke gis er det kun alminnelig rekreasjonsfiske etter makrellstørje som kan gjennomføres, og dette fisket vil da bli stoppet for den enkelte båt når båten har

fisket og landet en makrellstørje til matauk. Havforskningsinstituttet skal få mulighet til å ta prøver av fangsten. Dersom det melder seg flere kvalifiserte lag til deltakelse i merk- slipp og rekreasjonsfisket enn det Fiskeridirektoratet mener det er plass til innenfor avsatt kvote, skal deltakelse avgjøres ved loddtrekning.

Fiskeridirektøren bemerker for øvrig at et merk- og slippfiske etter makrellstørje vanskelig vil kunne gjennomføres dersom Havforskningsinstituttet ikke har midler til å bistå med dette fisket. Grunnen til dette er at det er en forskningsinstitusjon som må være ansvarlig opp mot Mattilsynet når det gjelder merkeprosjekt. Fiskeridirektøren ser det også som usannsynlig at et rekreasjonsfiske kan gjennomføres dersom Havforskningsinstituttet ikke har anledning til å bistå i dette fisket da erfaring fra de siste årene tilsier at det kreves en særlig kompetanse i forbindelse med utvelgelse av fiskere og utstyr og i forbindelse med oppfølging av fisket. Pr. i dag har Fiskeridirektoratet ikke opparbeidet seg denne kompetansen. Fiskeridirektøren viser til at Havforskningsinstituttet har gjort et helt uvurderlig arbeid opp mot merk- slipp og rekreasjonsfisket etter makrellstørje de siste årene, og er en stor del av grunnen til at dette fisket har vært en suksess.

5.3.7.2 Levendelagring

Mulighet til å levendelagre makrellstørje vil kunne ha markedsmessige fordeler, blant annet ved at man ikke «oversvømmer» markedet med makrellstørje for de tilfeller der det blir tatt flere fangster av størje i løpet av kort tid.

Fiskeridirektøren foreslår at det også i 2023 avsettes 18 tonn makrellstørje til forskning på levendelagring av makrellstørje.

Gjennom året har Nærings- og fiskeridepartementet arbeidet opp mot ICCAT for å få innført regelverk om et pilotprosjekt knyttet til levendelagring. Forslag til regelverk vil bli presentert under årsmøtet i november. Fiskeridirektoratet vil vite mer om et eventuelt rammeverk for levendelagring etter årsmøtet.

5.3.7.3 Charterfiske

Fiskeridirektøren viser til at Fiskeridirektoratet gjennom året gjentatte ganger har fått spørsmål om det vil bli tillatt med et charterfiske etter makrellstørje. Et slikt fiske innebærer at fartøy som har fått tillatelse til å delta i fisket etter makrellstørje med stang kan ta med betalende gjester ut for å fiske. Dersom gjestene får makrellstørje, vil fartøyet kunne lande fisken og få betalt for denne. Fiskeridirektøren viser til at dette er et fiske som reiser flere ulike problemstillinger, herunder problemstillinger knyttet til fiskevelferd. Charterfiske etter makrellstørje kan potensielt generere høye inntekter for de som får tillatelsen, og det er viktig å utrede hvilke begrensninger som skal settes – eventuelt om gjestene må være bosatt i Norge, eller om også turister kan få delta

5.3.8 ICCAT

Som nevnt gjennomføres årsmøtet i ICCAT i november 2022.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket etter makrellstørje i 2023 reguleres i samsvar med ICCATs vedtak i årsmøtet i november 2022, og ICCAT-reguleringene for øvrig.

Sak 16/2022

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2023

SAK 16/2022

REGULERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2023

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2023, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk..

1 SAMMENDRAG

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvotebonusordning for åpen gruppe i 2023 foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 1 000 tonn sild til dette før fordeling på fartøygrupper.

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter lukket gruppe i 2022, samt korrigering av at det ble satt av for mye kvantum i 2022, foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 406 tonn sild før fordeling på fartøygrupper.

Det vises til Stortingets behandling av kvotemeldingen der det ble vedtatt at disponibel kvote av norsk vårgytende sild skal fordeles mellom flåtegruppene etter følgende prosentsats: ringnotgruppen: 49 %, trålgruppen: 10 % og kystgruppen 41 %. Fiskeridirektøren foreslår at avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot skal videreføres i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter reguleres med ca. 10 % overregulering. Dersom det innføres kvotesamarbeidsordning for fartøy under 11 meter må overreguleringen settes lik 0 i 2023.

For øvrig foreslår Fiskeridirektøren å videreføre gjeldende regulering av fisket etter norsk vårgytende sild til 2023.

2 OPPSUMMERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2021

2.1 KVOTER OG FANGST I 2021

Fra årets begynnelse fastsatte Norge en totalkvote på 494 785 tonn, dvs. 76 % av TAC på 651 033 tonn. TAC er i samsvar med anbefalingen fra ICES.

Det ble videre avsatt 890 tonn til forskning og undervisning, 561 tonn til rekruttering og 250 tonn til agn i 2020. Statsråden bestemte at kvantumet til åpen gruppe skulle tas fra toppen, før fordeling på fartøygrupper. Disse kvantaene ble trukket fra den norske totalkvoten før fordeling til de ulike fartøygruppene.

Kvoten for norsk vårgytende sild har siden 1991, som grunnprinsipp, vært fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsstyre- og landsmøtevedtak vedrørende ressursfordeling. De siste årene har landsmøtevedtak 5/15 og 6/07 ligget til grunn. I løpet av disse årene har det vært gjort supplerende avtaler mellom flåtegrupper. Et eksempel på dette er avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10.

I forbindelse med behandlingen av kvotemeldingen «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Meld. St. 32 (2018-2019)) besluttet Stortinget å erstatte den dynamiske fordelingsnøkkel med en fast fordeling mellom fartøygruppene for norsk vårgytende sild. Den nye fordelingsnøkkel ble tatt i bruk fra 2021.

Tilbakemeldingene på Fiskeridirektoratets høringsforslag høsten 2020 var at avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 skulle videreføres i 2021.

25. mars økte Fiskeriministeren agnkvoten fra 250 til 500 tonn. Dette betød at den norske kvoten økte til 495 035 tonn. Dette hadde ingen effekt på fordelingen mellom gruppene.

Endelig fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 1.

Tabell 1: Fordeling av norsk totalkvote (per 25. mars) etter internt bytte av kvantum

Fartøygruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	242 350	49,350
Trålere	47 390	9,650
Kystfartøy	201 344	41,000
Sum	491 084	100
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekruttering	561	
Agn	500	
Totalt	495 035	

Gruppekvoten til ringnotgruppen økte med 54 390 tonn sammenlignet med 2020, dvs. 28,9 % sammenlignet med året før.

Trålgruppens kvote økte med 12 301 tonn (35,1 %), mens kystgruppen hadde en økning på 27 014 tonn (15,5 %) sammenlignet med 2020.

Norsk kvote økte totalt med 95 584 tonn, dvs. en økning på 23,9 %. I det videre er kvotene justert for kvote til rekruttering

som trekkes fra norsk totalkvote før fordeling og legges på kystgruppens kvote i etterkant.

Tabell 2 viser kvoter og fangst av norsk vårgytende sild for kvoteåret 2021, fordelt på flåtegrupper.

Tabell 2: Kvoter i 2021, fangst i 2020 og 2021 for kvoteåret 2021, samt ufisket kvote i 2021

Fartøygruppe	Forskrifts-kvote 2021 (t)	Kvoteåret 2021 - kvote (t) ¹	Kvoteåret 2021 - Fangst (t) i 2020 og 2021				Ufisket kvote 2021 (kvotefleks inntil 10%)	Justering total-/gruppe kvote 2022 (t)
			Fangst i 2020 på kvoten for 2021	Ordinær fangst 2021 ²	Overfiske utover 10% kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	242 350	243 493	10 672	230 527	67	241 266	2 049	178
Trål	47 390	47 401	1 415	45 461	34	46 910	525	-34
Kyst – lukket ³	201 905	202 828	9 850	187 659	418	197 927	2 469	2 433
Kyst – åpen	2 000	2 000	-	560	-	560	-	1 440
Forskning og undervisning	890	890		508		508	-	382
Rekruttering ⁴	(561)	(561)		-		-	-	-
Agn ⁵	500	500		506		506	-	-6
Totalt	495 035	497 112	21 937	465 221	519	487 677	5 043	4 393

Kilde: Norges Sildesalgslag 2. november 2022

¹ Utdelt kvote gjennom fartøykvotens kvoteenhet. Denne kvoten er justert for fangst utover kvotefleksibiliteten foregående år, samt avrundning i forbindelse med fastsettelse av kvoteenhet osv.

² Kyst: inkl. 2 tonn fra andre salgslag og 15 tonn bifangst fra fartøy uten tillatelser.

³ Inkl. rekrutteringskvote på 561 tonn.

⁴ Kvote og fangst er ført på kvote og fangst kyst – lukket.

⁵ Agn oppjustert mars 2021.

Ifølge oversikten overfisket trålgruppen gruppeknoten sin med totalt 34 tonn i forhold til utdelt kvote for kvoteåret 2021. De to andre fartøygruppene hadde restkvoter. Dette vil bli tatt hensyn til på gruppenivå ved fastsettelse av kvoteenhet for 2023. Når det gjelder utnyttelsen av kyst åpen gruppe, forskning og undervisning, rekruttering og agnkvoten vil dette bli justert på norsk kvote før fordeling for 2023.

Tabell 3 gir en oversikt over fangst og førstehåndsverdi av norsk vårgytende sild i 2021 fordelt på de ulike fartøygruppene, uavhengig av kvoteår.

Tabell 3: Fordeling, fangst og verdi i 2021

Fartøygruppe	Kvote (tonn)	Ant. brukte adganger	Fangst (tonn)	Verdi (1000 kr)
Ringnot	242 350	73	242 274	1 608 513
Trål	47 390	17	48 191	299 108
Kyst – lukket ¹	201 905	223	196 338	1 223 332
Kyst – åpen ²	2 000	11	755	3 768
Forskning og undervisning ³	890	25	508	3 410
Agn	500	1	506	1 266
Annet (inkl. fritidsfiske)			996	6 746
Totalt	495 035		489 568	3 146 143

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 25. oktober 2022

¹ Inkl. rekrutteringskvote på 561 tonn

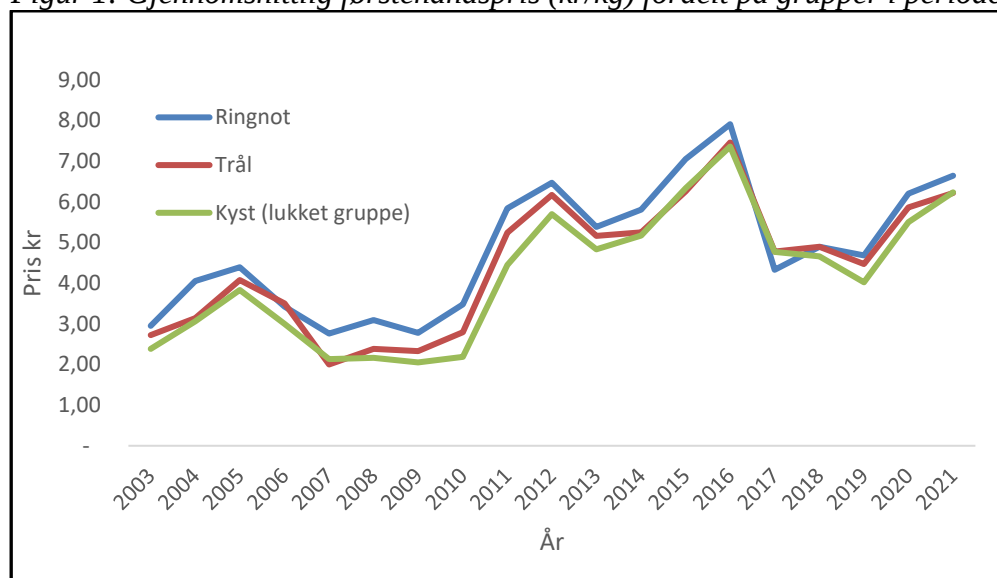
² Antall fartøy med registrert fangst, også bifangst i andre fiskerier

³ Inkl. læringskvoter

Når det gjelder kystfartøy i åpen gruppe, fartøy som fisket kvoter til agn, forskning og undervisning betyr antall brukte deltakeradganger det samme som antall deltagende fartøy.

Fangst kan ikke sammenlignes med kvote, da fangsten i 2021 på grunn av kvotefleksibilitet over år inneholder fangst tilhørende kvotene i 2020, 2021 og 2022. Figur 1 viser gjennomsnittlig pris per kilo oppnådd i de ulike fartøygruppene i årene 2003 til 2021.

Figur 1: Gjennomsnittlig førstehåndspris (kr/kg) fordelt på grupper i perioden 2003–2021

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltagerregister, samt landings- og sluttseddelregister per 26. oktober 2022

2.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

Siden kvoteenheterne for neste kvoteår blir fastsatt før resultatet fra fisket forrige år er klart vil kvoteenheterne for neste år bli korrigert for element fra de to siste kvoteårene, samt overfiske på fartøynivå utover 10 % i samme periode. Kvoteenheterne for 2021 ble, for alle gruppene, fastsatt allerede i desember 2020.

En gjennomgang av ringnotgruppens fiske de to siste årene viste at det var behov for å korrigere gruppeknoten med totalt 1 334 tonn i 2021. Årsaken til dette var blant annet element fra 2019 der fire fartøy hadde mer enn 10 % restkvote ved overgangen til 2020, samt ubenyttet kvantum pga. avkortning i forbindelse med strukturering. Dette gjaldt tre ringnottillatelser. Dette ble motregnet mot overfiske av kvoten som følge av at noen fartøy fisket utover kvotefleksibiliteten på 10 %. Kvantumet på 1 334 tonn ble lagt til gruppeknoten i 2021 og kvoteenheterne ble satt til 5,87.

En tilsvarende gjennomgang for trålgruppen viste at det var behov å justere trålgruppens gruppekvote med 23 tonn sild. Avrundet kvoteenhet ble satt til 4,12.

Tilsvarende som for de to andre reguleringsgruppene ble kystgruppens kvote korrigert for elementer fra de to siste kvoteårene. Dette resulterte i at gruppeknoten økte med 1 485 tonn. Dette skyldtes i hovedsak at åpen gruppe ikke hadde full utnyttelse av kvoten sin i 2019 og 2020, overfiske utover kvotefleksibiliteten på 10 %, samt kvotetillegg på 561 tonn som følge av rekrutteringskvote for 2021.

Alle fartøy i lukket gruppe ble regulert med fartøykvote uten overregulering. Når det gjelder overregulering for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fikk disse et maksimalkvotetillegg med en overregulering på ca. 20 %. For fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter ble kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten satt til 37,8876 tonn. Kvoteenheten for beregning av fartøykvoten for alle fartøy i kystgruppen ble satt til 31,5724 tonn.

Når det gjelder åpen gruppe ble det avsatt 2 000 tonn sild til fartøy som fisker i åpen gruppe med landnot eller garn. Fartøyene fikk kvote etter fartøyets største lengde, dog ikke større enn 14,99 m største lengde. Kvoteenheten ble satt til 15,79, noe som betød ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

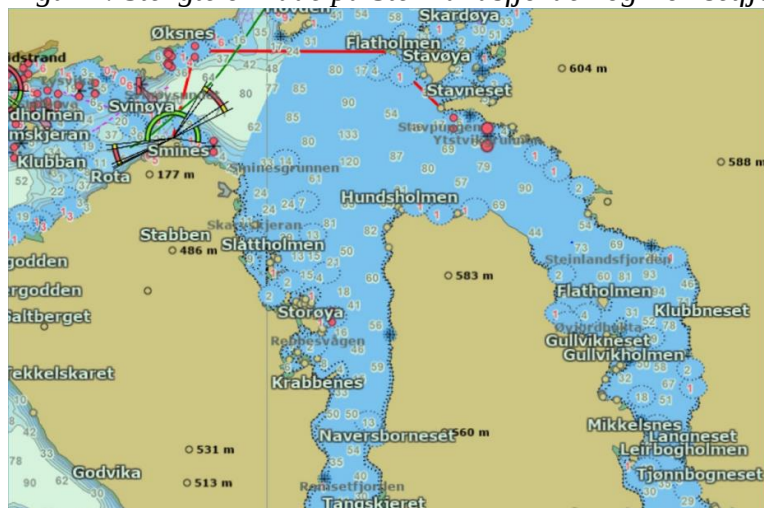
2.3 FISKETS UTVIKLING

Allerede 1. nyttårsdag var kystflåten på vei til fjordene i Nord Troms. Fisket foregikk i ytre del av Reisafjorden, etter hvert flyttet fisket seg østover til Kvæningen. Den større delen av flåten fisket vest av Tromsøflaket. I midten av januar hadde silda forlatt Kvæningen på vei sørover. Det ble fisket mye nord om Andenes og i Vesterålsområdet. Større fartøy lette etter sild lengre ute i Norskehavet og i Smuthavet, men det var vanskelige fangstforhold. I slutten av januar foregikk fisket hovedsakelig i to områder; utenfor Troms og ute i Norskehavet vest-nordvest for Lofotodden. Utenfor Troms var snittvekten på silda ca. 230 gram mens silda ute i havet hadde en vekt mellom 325-352 gram. Rundt 20. februar hadde den sørligste del av silda nådd Haltenbanken, men hovedvekten av silda ble tatt på Sklinnabanken, dette var sild med en snittvekt på 341 gram. 22. februar nådde silda Mørkysten. Dette var uvanlig sent, og Norges Sildesalgslag meldte om at det var stor forskjell på rogninnholdet på silda. Noen av fangstene på samme felt bestod av utgytt sild, mens andre fangster hadde sild med rogn på over 20 %. Det var god etterspørsel etter rogn, noe som førte til rekordpriser i auksjonen. Til sammenligning ble den første fangsten tatt på Møre 13. februar 2020.

Vintersesongen på Møre ble avsluttet i begynnelsen av mars. Etter dette og frem til 19. september foregikk det et lite fiske etter sild, hovedsakelig gjennom et kystnært låssettingsfiske.

På grunn av høy innblanding av torsk i sildefangstene stengte Fiskeridirektoratet den 25. januar 2021 et område på Steinlandsfjorden og Romsetfjorden i Nordland for fiske etter nvg-sild med not med øyeblikkelig virkning.

Figur 2: Stengte område på Steinlandsfjorden og Romsetfjorden i Nordland 25. januar 2021

Kilde: Sjøtjenesten

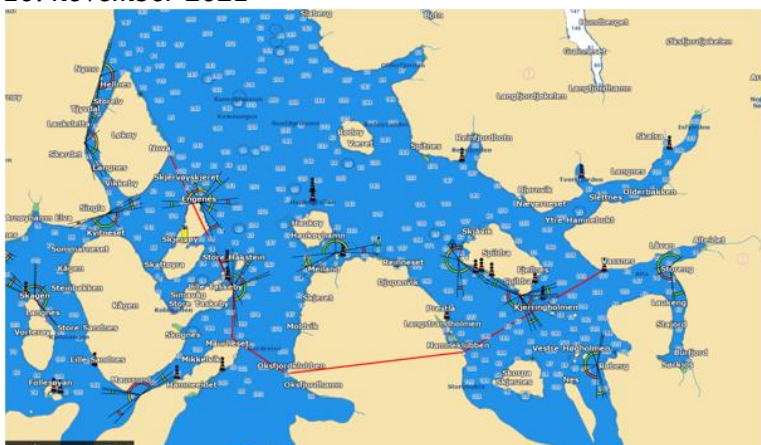
Det norske sildefisket høsten 2021 startet med første innmelding 19. september vest av Andøya. Etter hvert kom flere og flere fartøy inn i fisket og fisket flyttet seg nordover til Tromsøflaket. I midten av oktober ble det meste av fangstene tatt nord for Tromsø. 25. oktober hadde silda ennå ikke trukket inn i fjordene i Nord-Troms. Det var et svært godt fiske i oktober, med innmelding på totalt ca. 147 000 tonn sild. I begynnelsen av november kom silda inn på Kvæningen. Den minste flåten fisket innenfor fjordlinjene mens det var god tilgang også utenfor linjene. Det pågikk også et fiske vest av Tromsøflaket helt nord til N 71° 50'.

Norges Fiskarlag anmodet den 8. november 2021 om åpning for fiske etter norsk vårgytende sild for kystfartøy på eller over 15 meter største lengde innenfor fjordlinjen i Kvæningen. Silda utenfor fjordlinjen sto dypt og var vanskelig tilgjengelig for kystflåten og størstedelen av silda hadde trukket inn i fjorden. På bakgrunn av lite bifangst under prøvefiske, besluttet Fiskeridirektoratet den 10. november 2021 å gi alle kystfartøy adgang til å fiske sild med not innenfor fjordlinjen i Kvæningen og ytre Reisa avgrenset av en rett linje trukket mellom følgende posisjoner:

1. N 70°05,9' E020°55,7'
2. N 69°59,7' E021°04,3'
3. N 69°57,6' E021°04,1'
4. N 69°56,0' E021°11,0'
5. N 69°57,0' E021°34,0'
6. N 70°56,0' E021°52,0'

For å minimere bifangst ble det ikke gitt adgang til å benytte not dypere enn 75 favner innenfor fjordlinjen.

Figur 3: Åpning for notfiske etter sild innenfor fjordlinjen i ytre Kvæningen og ytre Reisa den 10. november 2021

Kilde: Sjøtjenesten

Flere og flere fartøy kom inn i fisket i nord og det ble et godt fiske med innmelding på ca. 118 000 tonn i november. Mot slutten av november var de fleste fartøyene ferdig med kvotene sine. Det pågikk imidlertid et lite sildefiske, da hovedsakelig i Kvæningen, helt frem til nyttår. Siste innmelding kom 31. desember.

3 FISKE ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2022

3.1 DELTAKERREGULERING

I 2022 kan følgende fartøy delta:

- Fartøy med ringnottillatelse
- Fartøy med tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål
- Fartøy med deltakeradgang i henhold til Nærings- og fiskeridepartementets forskrift 14. desember 2021 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2022 (deltakerforskriften) § 30 og 31.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av norsk vårgytende sild fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av norsk vårgytende sild. Kyststatsforhandlingene ble gjennomført 26. oktober. Partene ble enige om en totalkvote på 598 588 tonn, noe som er i tråd forvaltningsregelen og med anbefalingen fra ICES.

Norge fastsatte en norsk andel på 76 % av anbefalt TAC fra starten av året, dette betød en norsk kvote på 454 927 tonn.

Russland fikk adgang til å fiske hele sin fastsatte kvote i NØS nord for 62°N og i fiskerisonen ved Jan Mayen. I den bilaterale avtalen mellom Norge og EU ble det enighet om en soneadgang til EU-fartøy i NØS på 27 278 tonn, dvs. 100 % av EUs kvote for 2022.

3.3 TOTALKVOTER OG GRUPPEKVOTER

Fra årets begynnelse fastsatte Norge en totalkvote på 454 927 tonn. Det ble videre avsatt 2 000 tonn til kystfartøy i åpen kystgruppe, 890 tonn til forskning og undervisning, 684 tonn til rekrutteringskvoter for fartøy i lukket kystgruppe, 533 tonn til rekrutteringskvoter for fartøy i åpen kystgruppe og 500 tonn til agn i 2022.

Kvoten for norsk vårgytende sild har siden 1991, som grunnprinsipp, vært fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsstyre- og landsmøtevedtak vedrørende ressursfordeling. De siste årene har landsmøtevedtak 5/15 og 6/07 ligget til grunn. I løpet av disse årene har det vært gjort supplerende avtaler mellom flåtegrupper. Et eksempel på dette er avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10.

I forbindelse med behandlingen av kvotemeldingen «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Meld. St. 32 (2018-2019)) besluttet Stortinget å erstatte den dynamiske fordelingsnøkkel med en fast fordeling mellom fartøygruppene for norsk vårgytende sild. Den nye fordelingsnøkkel ble tatt i bruk fra 2021 og videreført i 2022. Avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 ble også videreført i 2022.

Endelig fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 4.

Tabell 4: Fordeling av norsk totalkvote etter internt bytte av kvantum.

Fartøygruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	222 233	49,35
Trålere	43 456	9,65
Kystfartøy	184 631	41,00
Sum	450 320	100,00
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekruttering åpen gruppe	533	
Rekruttering lukket gruppe	684	
Agn	500	
Totalt	454 927	

Gruppeknoten til ringnotgruppen ble redusert med 20 117 tonn sammenlignet med 2021. Trålgruppens kvote ble redusert med 3 934 tonn, mens kystgruppen hadde en nedgang på 16 713 tonn sammenlignet med 2021. Nedgangen i alle grupper var på 8,3 %

Norsk kvote gikk ned med 40 108 tonn, dvs. en nedgang på 8,10 %.

3.4 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Tabell 5 viser norsk kvote, fangst og restkvote per 3. november relatert til kvoteåret 2022, fordelt på fartøygrupper. Rekrutteringskvoten for lukket gruppe som ble trukket fra toppen før fordeling er her lagt på kystgruppens kvote.

Tabell 5: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2022

Fartøygr.	Forskrifts-kvote 2022 (t)	Kvoteåret 2022 - kvote (t) ¹	Kvoteåret 2022 - Fangst (t) i 2021 og 2022				Restkv. 2022 (t)	Restkv. 2022 (%)
			Fangst i 2021 på kvoten for 2022	Fangst i 2022 på kvoten for 2022 ²	Overfiske utover 10 % kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	222 233	223 748	10 295	130 952	17	141 264	82 484	36,9 %
Trål	43 456	43 350	1 652	38 665	154	40 471	2 879	6,6 %
Kyst – lukket ³	185 315	186 189	8 722	113 445	88	122 255	63 934	34,3 %
Kyst – åpen	2 000	2 000		107		107	1 893	94,7 %
Forskning og undervisning	890	890		447		447	443	49,8 %
Rekruttering åpen gruppe	533	533		-		-	533	100,0 %
Rekruttering lukket gruppe	(684)	(684)		-		-	-	-
Agn	500	500		522		522	- 22	- 4,4 %
Totalt	454 927	457 210	20 669	284 138	259	305 066	152 144	33,3 %

Kilde: Norges Sildesalgslag per 2. november 2022

¹ Utdelt kvote gjennom fartøykvotens kvoteenhet. Denne kvoten er justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, samt avrundning i forbindelse med fastsettelse av kvoteenhet osv.

² Ringnot: 7 tonn fra andre salgslag. Kyst: 1 tonn fra andre salgslag, 72 tonn bifangst fra fartøy uten tillatelse.

³ Inkl. rekrutteringskvote på 684 tonn.

Per 2. november har norske fartøy fisket totalt 305 066 tonn sild av norsk totalkvote i 2022 (kvoteåret 2022), dvs. 33,3 %. Det ble fisket totalt 20 669 tonn på forskudd på fartøynivå i 2021. Samtidig var det fartøy som ikke utnyttet kvotene sine for 2021, men overførte deler av den til 2022, totalt 5 043 tonn (se tabell 2).

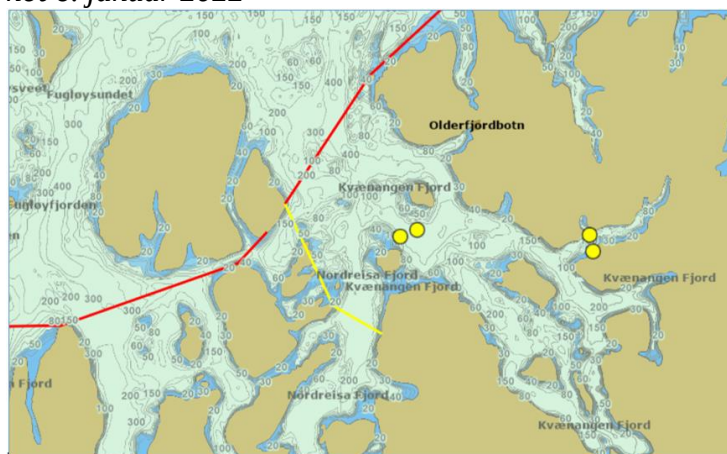
Som i 2021 var kystflåten på vei til fjordene i Nord-Troms allerede første nyttårsdag i 2022. 2. januar kom første innmelding, da fra kystgruppen. Det var et godt fiske i Kvæningen og flere føringsfartøy var i farten.

Den 6. januar 2022 ble det foretatt en ytterligere åpning av fjordsystemet i Kvæningen. Åpningen ble med dette avgrenset av en rett linje mellom følgende posisjoner:

1. N 70°05,9' E020°55,7'
2. N 69°59,7' E021°04,3'
3. N 69°58,0' E021°13,0'

Samtidig ble forbudet mot å bruke not dypere en 75 favner opphevet.

Figur 4: Åpning innenfor fjordlinjen i Kvænanen og opphevelse av dybdebegrensning på not 6. januar 2022

Kilde: Sjøtjenesten

I tillegg til Kvænanen ble det fisket i Vestfjorden og ute i Norskehavet. Silda ute i Norskehavet hadde en høyere snittvekt enn den som var inne i fjordene. I slutten av januar foregikk fisket i tre områder; Kvænanen, nord og vest av Fugløybanken og i Smutthavet. Silda i Smutthavet hadde en snittvekt i området 303-340 gram, mens silda i NØS hadde en snittvekt på 243 gram. Det ble fisket betydelig lavere kvantum i januar sammenlignet med 2021, dette gjaldt alle flåtegruppene. I starten av februar begynte silda å bevege seg sørover. I midten av februar ble det fisket over et stort område, fra vest av Andenes og helt sør til Brønnøysund. Silda som ble tatt kystnært i nord hadde en snittvekt på 230 gram, mens resten av fangstene sørover hadde en snittvekt på 330 gram og oppover. Den sørligste fangsten som ble meldt inn var i området utenfor Kristiansund, den 28. februar. Siste innmelding var 6. mars. Forskerne har gjennom prøver funnet sild helt fra 2004-årsklassen.

Gjennom våren, sommeren og tidlig høst har det vært et lite fiske etter sild, hovedsakelig gjennom et kystnært låssettingsfiske.

28. september ble det igjen funnet sild i Norskehavet, vest for Lofoten. Flere og flere fartøy var i leting og det ble etter hvert et fiske på Tromsøflaket.

Mot slutten av oktober er det kommet flere ringnotfartøy inn i fisket og man ser at det blir levert flere store fangster til oppmaling. 26. oktober ble det registrert sild på vei inn i Kvænanen.

3.5 RINGNOT- OG TRÅLGRUPPEN

Som nevnt i kapittel 2.2 blir kvoteenheter for neste kvoteår fastsatt før resultatet fra innværende år er klart. Kvoteenheten for neste år vil derfor bli korrigert for elementer fra de to siste kvoteårene, samt overfiske på fartøynivå utover 10 % i samme periode. Kvoteenheter for 2022 ble fastsatt allerede i desember 2021 for alle gruppene.

En gjennomgang av ringnotgruppens fiske de to siste årene viste at det var behov for å korrigere gruppeknoten med totalt 1 274 tonn i 2022. Årsaken til dette var blant annet element fra 2020 der ett fartøy ikke deltok i sildefisket i det hele tatt og der 14 fartøy fisket

ut over kvotefleksen på 110 %. I tillegg ble kvoteenheten for 2021 avrundet til to desimaler bak komma, noe som gjorde at kvoten ble underregulert med 191 tonn. Dette kvantumet på totalt 1 274 tonn ble lagt til gruppekvote for 2022 og kvoteenheten ble satt til 5,4.

En tilsvarende gjennomgang for trålgruppen viste at det var behov å justere trålgruppens gruppekvote med -153 tonn sild. Avrundet kvoteenhet ble satt til 3,77.

3.6 KYSTFARTØY

3.6.1 Lukket gruppe

Tilsvarende som for de to andre reguleringsgruppene ble kystgruppens kvote korrigert for elementer fra de to siste kvoteårene. Dette resulterte i en økning i gruppekvote. Dette skyldtes i hovedsak at åpen og lukket gruppe ikke hadde full utnyttelse av kvoten sin i 2020. I tillegg la man til kvantum som følge av rekrutteringskvote lukket gruppe.

Alle fartøy i lukket gruppe ble regulert med fartøykvote uten overregulering. Når det gjelder overregulering for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fikk disse et maksimalkvotetillegg med en overregulering på ca. 10 %. For fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter ble kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten satt til 31,8912 tonn. Kvoteenheten for beregning av fartøykvoten for alle fartøy i kystgruppen ble satt til 28,9920 tonn.

3.6.2 Åpen gruppe - landnot og garn

Det er for 2022 avsatt 2 000 tonn sild til fartøy som fisker i åpen gruppe med landnot eller garn. Dette kvantumet er trukket fra toppen før fordeling på de andre fartøygruppene. Fra og med 2017 har gruppen vært regulert med en egen kvotestige og kvoteenhet der fartøyene får kvote etter fartøyets største lengde, dog ikke større enn 14,99 m største lengde.

Kvoteenheten i 2022 ble satt til 14,5, noe som betød ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

3.7 STENGING AV OMRÅDE VED FARE FOR NEDDREPING, INNBLANDING M.M. OG UTØVELSE AV FISKET

Fiskeridirektoratet kan fatte vedtak om å stenge og gjenåpne fiske i bestemte områder og til bestemte tider, og sette nærmere vilkår for fiske dersom det oppstår fare for nedddreping, innblanding av norsk vårgytende sild under minstemål eller innblanding av torsk, hyse, sei og uer. Det har ikke vært nødvendig å foreta slike stenginger hittil i 2022.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2023

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

ICES fremla den 30. september 2022 kvoterådet for norsk vårgytende sild for 2023. Kvoterådet er satt med bakgrunn i forvaltningsplan utarbeidet etter enighet mellom EU, Færøyene, Island, Norge og Russland. Med bakgrunn i forvaltningsstrategien anbefaler ICES at fangstene i 2023 ikke bør overstige 511 171 tonn. Under et kort utdrag av Havforskningsinstituttets oppsummering av ICES sitt kvoteråd:

ICES sitt råd

ICES anbefaler at når forvaltningsstrategien som EU, Færøyene, Island, Norge og Russland er enige om følges, så bør fangstene i 2023 ikke overstige 511 171 tonn.

Historisk bestandsutvikling

Fisketrykket på bestanden er over FMSY og mellom Fpa og Flim. Gytebestanden er over MSYBtrigger, Bpa og Blim.

Ventet bestandsutvikling

Bakgrunn	Fangst 2023 (tonn)	Grunnlag	F i 2023	SSB i 2024 (tonn)	% forandring i SSB*	% forandring i fangst**
Forvaltningsstrategi	511 171	Forvaltningsstrategi	0.14	3147970	-11	-38

* SSB i 2024 sammenlignet med SSB i 2023

** anbefalt fangst i 2023 sammenlignet med antatt fangst i 2022

Saker relevant for rådet

2016-årsklassen er forventet å dominere i fangstene i 2023, og årsklassene som rekrutterer til fisket etter 2016-årsklassen er estimert til å være svake.

Gytebestanden er predikert til å være under SSBmgt i 2024 dersom Fmgt blir brukt i 2023.

Fangstene har vært høyere enn rådet siden 2013. Rådet er basert på fiskedødeligheten spesifisert i forvaltningsstrategien som EU, Færøyene, Island, Norge og Russland er enige om å følge og tar ikke hensyn til avvik fra strategien, som kommer fram av summen av unilaterale kvoter. I forbindelse med evalueringen av forvaltningsstrategien i 2018 ble ikke en implementeringsfeil i form av vedvarende fiske over rådet, inkludert. Det kan derfor være at et fiske som ikke følger rådet gitt basert på forvaltningsstrategien ikke lenger er føre-var på lang sikt. Spesifikt kan dette resultere i økt risiko for at bestanden skal falle under Blim, tap av fangst på lang sikt, og ikke-bærekraftig utnyttelse av ressursen.

Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (Blim): 2,5 millioner tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (Bpa): 3,184 millioner tonn

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte (MSYBtrigger): 3,184 millioner tonn

Kritisk fiskedødsrate (Flim): 0,291

Føre-var-fiskedødsrate (Fpa): 0,157

Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (FMSY): 0,157

Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (FMGT): 0,14

Ventet fiskedødsrate i 2022: 0,192

Ventet gytebestand i 2023: 3,532 millioner tonn

Kilde: <https://www.hi.no/hi/radgivning/kvoterad/2023/norsk-vargytende-sild>

For ytterligere informasjon, se vedlagte råd fra ICES.

4.2 AVTALESITUASJONEN OG KVOTER I 2023

Det totale uttaket av norsk vårgytende sild fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av norsk vårgytende sild. Partene møttes to ganger i løpet av 2022, 9-10. februar i København og 14. oktober i London.

Dersom Norge skulle fastsette en norsk andel på 76 % av anbefalt TAC, slik det har blitt gjort siden 2020, betyr dette en norsk kvote på 388 490 tonn i 2023. I det følgende legges dette til grunn. Alle beregninger knyttet til kvoter senere i dokumentet er beregnet med bakgrunn i disse forutsetningene.

5 REGULERING AV DELTAKELSE I FISKET I 2023

5.1 RINGNOTGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2022 blir gjort gjeldende for 2023, noe som innebærer at fartøyene må ha ringnottillatelse for å kunne delta.

5.2 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2022 blir gjort gjeldende for 2023, noe som innebærer at fartøyene må ha tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål for å kunne delta.

5.3 KYSTFARTØYGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2022 blir gjort gjeldende for 2023. Vilkårene for å delta fremgår av den årlige deltakerforskriften. Fartøy som ikke oppfyller vilkårene for å delta i lukket gruppe, kan delta i fisket med landnot og garn (åpen gruppe), jf. deltakerforskriften for 2022 §§ 30 og 31.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2023

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4.2 vil Norges andel i 2023 utgjøre 388 490 tonn.

6.1.1 Forsknings- og undervisningsformål, agn, åpen gruppe og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2023. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter for 2023 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det

samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I det videre regnestykket er det lagt inn en videreføring av kvantumet for 2022.

Fiskeri- og sjømatministeren bestemte desember 2020 å flytte avsetningen til åpen gruppe som lå innunder kystgruppens kvote. Kvantumet til åpen gruppe skulle tas fra «toppen,» før fordeling på fartøygrupper. Dette er videreført siden, og forutsettes videreført i 2023.

Med bakgrunn i kvotemeldingen har Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å innføre en ny rekrutteringskvoteordning i åpen gruppe med virkning fra 2022. Ordningen innebærer at det årlig tildeles inntil seks rekrutteringskvoter til fiskere i åpen gruppe i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, makrell, nordsjøsild og norsk vårgytende sild. Tre av kvotene tildeles kvinnelige fiskere og tre kvotene tildeles mannlige fiskere, forutsatt at det er mange nok kvalifiserte søkere av hvert kjønn. Ved tildelingen i 2022 besluttet departementet at det som et engangstilfelle skulle tildeles 9 rekrutteringskvoter.

Rekrutteringskvoten har en varighet på fem år, og størrelsen på kvoten fastsettes slik at den samlet utgjør 80 % av fartøykvoten til et fartøy i lukket gruppe ved starten av året. Rekrutteringskvoten tildeles for alle ovenfor nevnte arter dersom vilkårene for å delta i det aktuelle fisket er oppfylt. Det er besluttet at avsetningene til ordningen blir gjort før fordeling på fartøygrupper. Fra og med 2023 endres ordningens navn til rekrutteringskvotebonusordning.

Mer informasjon framgår av pressemelding:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-rekrutteringskvoteordning-for-2022/id2893653/>

Av de 9 fartøyene som ble tildelt rekrutteringskvoter, var det 8 fartøy som tilfredsstilte vilkårene for å kunne delta i fisket etter norsk vårgytende sild. Disse fikk kvoter på 106 tonn norsk vårgytende sild, dvs. 80 % av fartøykvoten til et fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde 10,0-10,99 m ved starten av året. Det ble i 2022 satt av 533 tonn til denne ordningen. Per 2. november har det ikke vært fisket sild på disse, men de siste årene har landnotfisket i hovedsak pågått i november/desember. Fiskeridirektoratet antar likevel ikke at disse kvotene vil bli fullt utnyttet. Selv om det skal tildeles 6 nye kvoter i 2023 er vurderingen slik at det ikke er nødvendig å avsette mer enn 1 000 tonn til dette i 2023. Dersom avsetningen blir underfisket evt. overfisket vil dette korrigeres på «toppen» før fordeling på fartøygrupper i 2024 evt. 2025.

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvotebonusordning for åpen gruppe i 2023 foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 1 000 tonn sild til dette før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektoratet viser til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen for lukket gruppe. Fiskeridirektoratet foreslår derfor en videreføring av ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av

kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Per 27. oktober er det i fisket etter norsk vårgytende sild registrert 2 rekrutteringskvoter. Disse kvotene har rettighetsbasis i 2013 og 2014 og tilhører begge hjemmelslengdegruppen 14-14,99 meter med kvotefaktor på 7,86. Begge kvotene tilhører fartøy med største lengde under 15 meter. Høsten 2021 ble det satt av 684 tonn til rekrutteringskvoter for 2022. Kvantumet ble satt med bakgrunn i kvoteenheten for maksimalkvoten i 2021, samt justert for kvantum fra 2020. Gruppekvoten ble redusert i 2022, noe som førte til at faktisk utlevert kvantum for 2022 er 501 tonn sild (maksimalkvote). Det forutsettes at dette kvantumet blir fullt utnyttet i 2022. Differansen blir korrigert på rekrutteringskvoten for 2023.

Det følges samme prinsipp som i andre fiskerier der det avsettes kvantum til rekrutteringskvotene for 2023 med bakgrunn i årets kvoteenhet. Eventuell differanse vil bli korrigert på kvoten for 2024. Tabell 6 viser korrigering og estimat av kvoter avsatt til rekrutteringskvoter for 2022. Dette kvantumet skal etter fordeling legges på kystgruppens kvote i 2023.

Tabell 6: Korrigering og estimat av kvoter avsatt til rekrutteringskvoter for 2023

År	Resultat (tonn)	Kvoteenhet	Maksimalkvote (tonn)
2022	Estimert kvantum	37,8876	596
2022	Faktisk utlevert kvantum	31,8912	501
Korrigering av resultatet av 2022 – tillegg 2023			- 95
2023	Estimert kvantum	31, 8912	501
Estimert kvantum i 2023			406

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter i 2022, samt korrigering av at det ble satt av for mye kvantum i 2022, foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 406 tonn sild før fordeling på fartøygrupper.

Norsk kvote til fordeling på fartøygrupper i 2023, justert for elementene over, vil da være 383 694 tonn.

6.1.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 383 694 tonn norsk vårgytende sild. Kvoten for norsk vårgytende sild har siden 1991, som grunnprinsipp, vært fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsstyre- og landsmøtevedtak vedrørende ressursfordeling. De siste årene har landsmøtevedtak 5/15 og 6/07 ligget til grunn. I løpet av disse årene har det vært gjort supplerende avtaler mellom flåtegrupper. Et eksempel på dette er avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10.

Våren 2020 behandlet Stortinget «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Meld. St. 32 (2018-2019)). Det ble besluttet å erstatte Norges Fiskarlags dynamiske fordelingsnøkkel med en fast fordeling mellom fartøygruppene for norsk vårgytende sild. Den nye fordelingsnøkkelen er utviklet med bakgrunn i Norges Fiskarlags sine vedtak og tilsvarer dagens fordeling ved en totalkvote på 513 000 tonn. Kvotene på norsk vårgytende sild har i perioden etter den dynamiske fordelingen ble innført i 1991 variert med mellom 67 000 tonn og 1 002 000 tonn, med et gjennomsnitt på 513 000 tonn i 29-årsperioden (1991–2019). Den nye fordelingsnøkkelen ble tatt i bruk fra 2021 og forutsettes videreført.

Tabell 7: Fordeling av norsk totalkvote i 2023 i tråd med Stortingets behandling våren 2020

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	188 010	49,0
Trålere	38 369	10,0
Kystfartøy	157 315	41,0
Sum	383 694	100,0
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekrutteringskvotebonus	1 000	
Rekruttering – lukket gruppe	406	
Agn	500	
Totalt	388 490	

Fiskeridirektøren viser til Stortingets vedtak og viser til at norsk totalkvote for norsk vårgytende sild i 2022 blir fordelt mellom fartøygruppene etter prinsippet som beskrevet i tabell 7.

15. desember 2009 inngikk Fiskebåtrederne Forbund (FF) og Sør-Norges Trålerlag (SNT) avtale om endret fordeling av gruppekvote for makrell og norsk vårgytende sild mellom ringnot- og trålgruppen innenfor eksisterende ressursfordeling mellom hav- og kystfiskeflåte. Avtalen innebar at trålgruppens andel av Norges makrellkvote økte fra 3,2 % til 4,0 %, økningen ble tatt av ringnotgruppens andel. Trålgruppens andel av nvg-sild ble da redusert med 0,35 prosentpoeng på alle kvotenivå av trålstigen til fordel for ringnotgruppen. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2010 og har vært videreført hvert år siden da. Denne avtalen er også forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre denne i 2023, se ny fordeling i tabell 8.

Tabell 8: Fordeling av norsk totalkvote i 2023 etter internt bytte av kvantum

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	189 353	49,35
Trålere	37 026	9,65
Kystfartøy	157 315	41,00
Sum	383 694	100,00
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekrutteringskvotebonus	1 000	
Rekruttering – lukket gruppe	406	
Agn	500	
Totalt	388 490	

Fiskeridirektoratet legger til grunn at stortingets vedtak om fordelingen av norsk totalkvote for norsk vårgytende sild blir videreført for 2023. Fiskeridirektøren legger også til grunn at ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på 10 % blir videreført.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot i 2023.

6.2 RINGNOTFARTØY

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy med ringnottillatelse tildeles fartøykvoter etter "universalnøkkelen" i fisket etter norsk vårgytende sild i 2023 og at ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå videreføres.

Per 24. oktober er det totalt 72 ringnottillatelser. Eventuelle struktureringer mot slutten av 2022 vil bli hensyntatt ved fastsettelse av kvoteenhet for 2024. Dersom det i løpet av 2023 blir gjennomført strukturering i gruppen vil konsekvensene av reduksjon av kvotefaktorer og eventuell manglende kvoteutnytting som følge av strukturering bli justert ved kvotefastsettelsen for 2025.

6.3 TRÅLERE

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy som har tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål tildeles fartøykvoter etter samme nøkkel og på samme måte som tidligere år. Det legges videre til grunn en videreføring av ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå.

Per 24. oktober er det totalt 17 aktive og passive tillatelser til å fiske norsk vårgytende sild med trål. Som for ringnotgruppen vil eventuelle struktureringer mot slutten av 2022 vil bli hensyntatt ved fastsettelse av kvoteenhet for 2024. Dersom det i løpet av 2023 blir gjennomført strukturering i gruppen vil konsekvensene av reduksjon av kvotefaktorer og

eventuell manglende kvoteutnytting som følge av strukturering bli justert ved kvotefastsettelsen for 2025.

6.4 KYSTFARTØYGRUPPEN – ÅPEN GRUPPE

Siden kystgruppens fiske ble lukket i 2002 har deltagelse av fartøy som fisker med landnot og garn variert veldig. Hovedårsaken til dette er sildas endrede vandringsmønster, noe som har gjort at silda i perioder ikke har vært så tilgjengelig for fiske med landnot eller garn. Dette har medført at avsetningen i mange år var lite utnyttet. I 2009 og 2010 pågikk det imidlertid et større kystnært sildefiske sør for 62°N om våren enn det har gjort på mange år. I 2010 førte dette til at avsetningen ble overfisket allerede første halvår. Siden 2010 har fisket hovedsakelig foregått i januar, november og desember. I årene 2016 og 2017 var deltagelsen svært høyt, noe som skapte debatt i næringen og et behov for å se nærmere på denne reguleringen.

Tabell 9 gir en oversikt over avsetningens størrelse, total fangst, antall deltagere, samt informasjon om regulering av åpen gruppe fra fisket ble lukket i 2002 til og med 2022.

Tabell 9: Oversikt over åpen gruppe 2002-2022

År	Avsetning (tonn)	Total fangst (tonn)	Antall fartøy	Kommentarer ²
2002	-	401	9	Regulert sammen med lukket gruppe
2003	-	1 476	18	Regulert sammen med lukket gruppe
2004	-	2 298	29	Regulert sammen med lukket gruppe
2005	2 000	1 809	36	Egen avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2006	2 000	579	17	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2007	2 000	1 082	12	Formelt etablert åpen gruppe, avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gr.
2008	2 000	764	8	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2009	2 000	1 707	21	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2010	2 000	2 778	29	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe. Fisket stoppet, fortsatt fiske på gar. Kvote
2011	2 000	2 070	35	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2012	2 000	2 282	52	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2013	2 000	2 500	55	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2014	2 000	2 719	60	Avsetning, fartøykvoter (50 % av ga. kvote i lukket gruppe)
2015	2 000	4 515	139	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2016	2 000	4 096	162	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe). Arbeidsgruppe ser på åpen gruppe, ikke enighet
2017	4 000	1 498	53	Gruppekvote (2,16 % av kystgruppens kvote), fartøykvote, kvoteenhet 6,1 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe).
2018	3 040	635	16	Gruppekvote (2,16 % av kystgruppens kvote), maks. kvote, kvoteenhet 10,74 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2019	2 000	968	24	Avsetning, kvoteenhet 14,46 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2020	2 000	1 440	25	Avsetning, kvoteenhet 13,47 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2021	2 000	560	11	Avsetning, kvoteenhet 15,79 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2022	2 000	107	4	Avsetning, kvoteenhet 14,48 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2. november 2022

¹ Inkl. fartøy med bifangst av norsk vårgytende sild i andre fiskeri. Dette utgjør imidlertid et minimalt kvantum.

² Fartøy som fisker med landnot og garn. Samme kvotestige som lukket gruppe, men maksgrense på 14,99 m.

Årsaken til den rekordhøye deltagelsen i 2015 og 2016 skyldtes svært gode priser, høye fartøykvoter, samt god tilgjengelighet. Mange aktører som tidligere ikke hadde drevet med landnotfiske fikk hjelp fra andre som hadde kunnskap og erfaring fra landnotfiske. Da prisen og tilgjengeligheten i 2017 og 2018 var dårlig, var det mange av aktørene som falt fra.

NFD bestemte for 2019 at åpen gruppe skulle reguleres som årene før 2017, med avsetning på 2 000 tonn, kvotestige, og fartøykvote satt til ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe. Denne er videreført siden. Under- evt. overfiske av avsetningen har hvert år vært korrigert på kystgruppens kvote gjennom kvotefleksordningen. Fra 2021 blir kvantumet til åpen gruppe tatt fra «toppen,» før fordeling på fartøygrupper. Ufisket kvantum knyttet til denne avsetningen i 2021 blir lagt på norsk kvote i 2023, et evt. under-/overfiske av avsetningen i 2022 vil bli korrigert på norsk kvote for 2024.

Gjennomsnittlig fangst i perioden 2002-2021 har vært på ca. 1 800 tonn, noe som viser at over tid vil en avsetning på 2 000 tonn treffe godt. Da må man i perioder med god tilgjengelighet godta at avsetningen blir overfisket, mens i perioder med dårlig tilgjengelighet vil kvoten bli underutnyttet. Over tid vil dette gå i balanse. Underfiske evt. overfiske av avsetningen i 2022 vil justeres på »toppen» i 2024. Siden denne gruppen er så sterkt påvirket av faktorer som sildas tilgjengelighet, vær og pris synes dette som en god modell.

Fiskeridirektoratet vil derfor anbefale en videreføring av årets regulering.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 2 000 tonn av kystgruppens kvote til fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe.

Dagens kvotestige blir videreført der fartøyene får fartøykvoter etter største lengde, dog ikke større kvote enn fartøy med største lengde på 14,99 meter. Kvoteenheten for fartøy i åpen gruppe foreslås satt til ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

6.5 KYSTFARTØYGRUPPEN – LUKKET GRUPPE

6.5.1 Antall deltageradganger i kystfartøygruppen

Tabell 10 viser antall deltakeradganger fordelt på status per 22. oktober 2022.

Tabell 10: Antall deltakeradganger fordelt på status

Status	Antall adganger
Aktive	244
Passive	0
Utgått	447
derav strukturering	376
Totalt	691

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 22. oktober 2022

Som vist i tabellen er det registrert totalt 691 deltakeradganger i kystfartøygruppen.

Deltageradganger som er gått ut som følge av strukturkvoteordningen er kommet inn igjen som strukturkvoter på andre fartøy, da med en reduksjon i faktoren på 20 %. Andre utgåtte deltakeradganger vil ikke komme inn igjen i fiskeriet.. Det har bare gått ut 2 deltageradganger siden oktober 2021.

Det er totalt 244 aktive og passive deltakeradganger man må ta hensyn til ved beregning av kapasiteten i flåten. I tillegg kommer 376 strukturkvoter. Det er ikke nødvendig å fordele strukturgevinster når kystfartøygruppen reguleres som en gruppe.

6.5.2 Flåtesammensetning i kystgruppen

Tabell 11 viser antall deltakeradganger i kystgruppen fordelt på hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 11: Antall deltakeradganger i kyst, fordelt på hjemmelslengde og største lengde

		Største lengde																					
		Under 7 m.	7-7,99m	8-8,99m	9-9,99m	10-10,99m	11-11,99m	12-12,99m	13-13,99m	14-14,99m	15-15,99m	16-16,99m	17-17,99m	18-18,99m	19-19,99m	20-20,99m	21-21,99m	22-22,99m	23-23,99m	24-24,99m	25-25,99m	26m +	Totalsum
Hjemmelslengde	Under 7 m.		1			1																	2
	7-7,99m		2				1																3
	8-8,99m				2	1		1															4
	9-9,99m	1	2	2	1	1		4		4													15
	10-10,99m		3	2	4	20	2	12		13													56
	11-11,99m		1					1															2
	12-12,99m		2			3		6		2													13
	13-13,99m				1			1		2												1	5
	14-14,99m					1		5		26						1	2			1		7	43
	15-15,99m																						
	16-16,99m																						
	17-17,99m																1						1
	18-18,99m									1						1		1				1	4
	19-19,99m								1		1				1		1		1			7	12
	20-20,99m															1	1	2				13	17
	21-21,99m																1					1	2
	22-22,99m																	1				1	1
	23-23,99m																					3	3
	24-24,99m																			1		2	3
	25-25,99m																					3	3
	26m +																					55	55
	Totalsum	1	11	4	8	27	3	30	1	48	1				1	2	5	3	3	2		94	244

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 22. oktober 2022

Per 22. oktober består kystfartøygruppen av fartøy mellom 4,8 meter og 61,75 meter, se tabell 12. Tall i parentes viser antall fartøy i 2021.

Tabell 12: Antall fartøy fordelt på lengdegrupper – etter største lengde

Største lengde	Mellom 0-9,99 m	Mellom 10-19,99 m	Mellom 20-29,99 m	Mellom 30-39,99 m	Mellom 40-49,99 m	Mellom 50-59,99 m	Mellom 60-60,99 m	Totalt
Ant. fartøy	24 (24)	111 (110)	39 (43)	45 (48)	18 (16)	5 (5)	2 (0)	244 (246)

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 22. oktober 2022

6.5.3 Forslag til regulering for 2023

Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4.2, 6.1.1 og 6.1.2 vil kvoten i lukket gruppe bli redusert med ca. 27 000 tonn i 2023 sammenlignet med 2022, dvs. en nedgang på ca. 15 %.

Som tabell 5 i kapittel 3.4 viser har lukket gruppe, per 2. november ca. 34 % igjen av kvoten. Siden 2013 har kystgruppen vært regulert som én gruppe der alle fartøy har hatt fartøykvoter uten overregulering. Fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter har hatt et maksimalkvotetillegg. Hensikten med denne reguleringen har vært å sikre at ubenyttede kvotefaktorer blant fartøy under 15 meter kommer de minste fartøyene til gode gjennom overregulering. Ordningen har ført til stabilitet og forutsigbarhet i et fiskeri som i mange år var preget av mye uro. Det er imidlertid viktig å følge fisket tett for å hindre at de minste fartøyene fisker av andelen til fartøy over 15 meter.

Tabell 13 viser overreguleringsprosenten til fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter i perioden 2013-2022.

Tabell 13: Overregulering for fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter i perioden 2013-2022

År	Justert gruppekvote (t)	Overregulering %
2013	160 787	38
2014	119 435	40
2015	87 907	30
2016	92 866	30
2017	178 246	35
2018	137 498	30
2019	186 759	25
2020	173 195	20
2021	202 829	20
2022	186 189	10

Fiskeridirektoratet følger fisket tett gjennom året, samt foretar en grundig gjennomgang det påfølgende år for å sjekke at reguleringen har fungert i henhold til intensjonen.

Fangsttallene kommer fra Norges Sildesalgslag. Fiskeridirektoratet har ikke mulighet for å skille fangst på de ulike fangstårene. Sum kvotefaktorer for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter varierer gjennom året da

tillatelsene flyttes mellom skrog og derfor får eller mister maksimalkvotetillegget alt etter om skroget er over eller under 15 meter. Tilhørende strukturkvoter vil gjøre det samme da strukturkvotene er regulert med samme kvoteenhet som fartøyets hovedtillatelse. Det hender at fartøy fisker hele kvoten inkl. maksimalkvotetillegget, men at tillatelsene overføres til et annet skrog som gjør at de etter dette mister maksimalkvotetillegget.

Det er vanskelig å levere en nøyaktig oversikt over fangst knyttet til fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter og de andre fartøyene. Dette skyldes mye bevegelse i fartøymassen, problemstillinger knyttet til fangst i ulike kvoteår, bruk av leiefartøy med en annen faktisk lengde, samt at Sildelagets rapporteringsverktøy ikke kan gi garanti for fangst relatert til skille over under 15 meter.

Det er derfor noe usikkerhet knyttet til disse tallene, men det er Fiskeridirektoratets beste estimat. Fiskeridirektoratet har justert ned overreguleringen de siste årene da gjennomgangene viser at overreguleringen har vært noe for høy.

Når det gjelder 2022 er det ikke mulig på nåværende tidspunkt å forutsi resultatet av årets overregulering på 10 %. Gruppeknoten er lavere i 2022 enn i 2021. Uansett vil kystgruppens kvote i 2023, under forutsetningene som er skissert tidligere, gå ned med ca. 15 % og ligge litt høyere enn i 2020 og på nivå med 2019.

De siste årene har man fått en mer fangsteffektiv flåte, samtidig som flåten har den gunstige ordningen med unntak fra låsettingskravet, noe som fører til et mer effektivt fiskeri og høyere kvoteutnyttelse for fartøy under 15 meter. På bakgrunn av dette vil Fiskeridirektoratet foreslå å videreføre overreguleringen i 2022 på 10 %. Overreguleringen er foreslått under forutsetning av at kvotesamarbeidsordningen som har vært innført på makrell i 2022 (Sak 17/22 kapittel 3.7) ikke blir innført/videreført for norsk vårgytende sild i 2023. Dersom den skulle bli innført, må overreguleringen settes lik 0 i 2023.

Siden kystgruppens kvoter for 2023 fastsettes før man ser det endelige resultatet av årets regulering, må overreguleringen beregnes med utgangspunkt i neste års gruppekvote, justert for element fra 2021, men ikke justert for et overfiske evt. underfiske i 2022.

Det legges videre til grunn en videreføring av ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå. Dersom man skulle komme opp i en situasjon der kystgruppen under 15 meter skulle ha vanskeligheter med å utnytte sin del av kvoten vil modellen som ble utarbeidet høsten 2017 være en god løsning. Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4 foreslår Fiskeridirektøren følgende:

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre årets regulering av kystgruppen.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter reguleres med ca. 10 % overregulering. Dersom det innføres kvotesamarbeidsordning for fartøy under 11 meter må overreguleringen settes lik 0 i 2023.

Eventuelle justeringer av kvoteenheten, basert på erfaringer fra årets fiskeri, vil skje før 2023.

Øvrige fartøy i lukket gruppe foreslås regulert uten overregulering.

Poastačujuhuse/adresse	Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3	Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok	váldde oktavuoda/ta kontakt
Áššemeannudeadji	Silje Hovdenak
saksbehandler	
Tel:	+47 78 48 42 80

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
22/5568 - 9

MIN ČUJ./VÅR REF.
22/35227

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
03.11.2022

Reguleringsmøtet sak 16/2022- Sametingets innspill til regulering etter norsk vårgytende sild i 2023

Sametinget mener det er viktig at Stortingets forbud mot fiske med fartøy over 15 meter, innenfor fjordlinjene, opprettholdes. Sametinget anbefaler at eventuelle dispensasjoner til fiske etter NVG-sild innenfor fjordlinjene tildeles i samråd med Fjordfiskerikommisjonen, og at berørte samiske interesser (f.eks. samiske fiskeriorganisasjoner eller lokale rettighetshavere) konsulteres i saken i henhold til Samelovens § 4-2 og § 4-3.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse:

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i SFR- området (1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2023 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjør i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

Samisk fiskerettighetsområde (SFR-området) omfatter hele Finnmark, kommunene Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland, Hamarøy og Evenes, grunnkretsene Jøvik, Olderbakken, Lakselvbygd, Lakselvdalen, Sjøvassbotn, Stordal, Sjursnes, Reiervik, Breivika og Ullsfjordmoane i Tromsø kommune, samt de delene av Narvik og Tjeldsund kommuner som i 2019 var en del av de daværende kommunene Narvik, Tysfjord og Skånland. Per i dag er SFR-området stort sett sammenfallende med Sametingets tilskuddsområde for næring (STN), foruten en del tettsteder i Finnmark.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng

Silje Hovdenak

Ossodatdirektevra/Avdelingsdirektør

seniorráðdeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
---------------------	----------------------	------	--------

Kopijja / Kopi til:

Bivdu	c/o Inge Arne Eriksen Rødsvingelveien 35	9516	ALTA
-------	---	------	------

Herring (*Clupea harengus*) in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a, Norwegian spring-spawning herring (Northeast Atlantic and Arctic Ocean)

ICES advice on fishing opportunities

ICES advises that when the long-term management strategy agreed by the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, and the Russian Federation is applied, catches in 2023 should be no more than 511 171 tonnes.

Stock development over time

Fishing pressure on the stock is above F_{MSY} and between F_{pa} and F_{lim} ; spawning-stock size is above $MSY B_{trigger}$, B_{pa} , and B_{lim} .

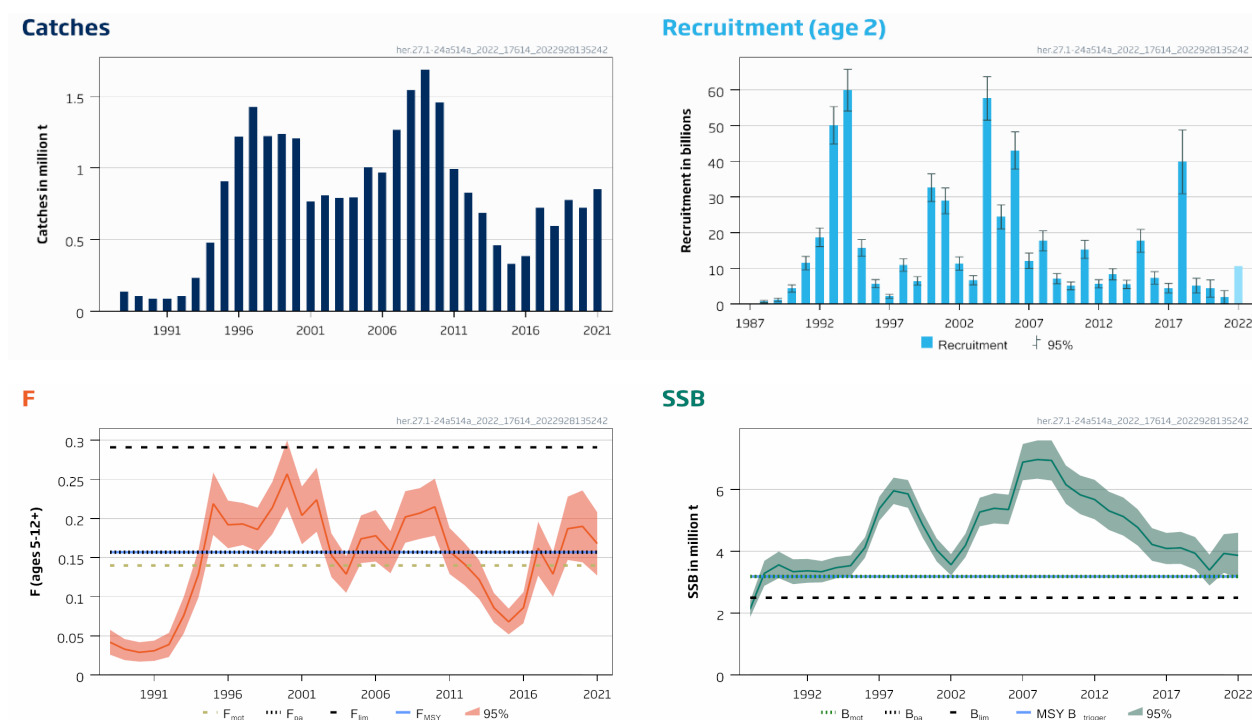

Figure 1 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Summary of the stock assessment. The assumed recruitment value for 2022 is shaded in a lighter colour.

Catch scenarios

Table 1 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Values in the forecast and for the interim year.

Variable	Value	Notes
$F_{ages\ 5-12+}$ (2022)	0.192	Based on assumed catches in 2022
SSB (2023)	3 531 608	From the assessment model; in tonnes
$R_{age\ 2}$ (2022)	10.671	Median stochastic recruitment based on the years 1988–2021; in billions
$R_{age\ 2}$ (2023)	10.671	Median stochastic recruitment based on the years 1988–2021; in billions
Catch (2022)	827 963	Sum of declared unilateral quotas from the individual parties; in tonnes

Table 2 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Annual catch scenarios. All weights are in tonnes.

Basis	Total catch (2023)	F (2023)	SSB (2024)	% SSB change*	% catch change**	% advice change***
ICES advice basis						
Agreed management strategy [^]	511171	0.14	3147970	-11	-38	-15
Other scenarios						
MSY approach: F_{MSY}	568410	0.157	3098334	-12	-31	-5
$F = 0$	0	0	3592990	2	-100	-100
F_{pa}	568410	0.157	3098334	-12	-31	-5
F_{lim}	986742	0.291	2736980	-23	19	65
$SSB_{2024} = B_{lim}^{^^}$	1262850	0.390	2500025	-29	53	111
$SSB_{2024} = B_{pa} = MSY B_{trigger}^{^^}$	469646	0.128	3184005	-10	-43	-22
$F = F_{2022}$	684536	0.192	2997770	-15	-17	14

* SSB_{2024} relative to SSB_{2023} .

** Catch in 2023 relative to ICES estimated catch in 2022 (827 963 tonnes).

*** Advice value 2023 relative to advice value 2022 (598 588 tonnes).

[^] According to the harvest control rule in the management strategy $F(2023) = F_{mgt} = 0.14$, since the SSB is forecasted to be above $B_{trigger}$ on 1 January 2023.

^{^^} SSB_{2024} values are the closest available approximation to B_{lim} and $B_{trigger}$.

The advice for 2023 is 15% lower than for 2022 because the stock size is declining as a result of low recruitment since the large 2016 year class.

Basis of the advice

Table 3 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). The basis of the advice.

Advice basis	Management strategy
Management strategy	A long-term management strategy was agreed by the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, and Russian Federation in 2018 (Anon, 2018). ICES has evaluated the long-term management strategy and found it to be precautionary (ICES, 2018a).

Quality of the assessment

The estimated SSB and fishing mortality are generally in line with the estimates from last year's assessment.

The only available catch data from Russian Federation for 2021 was total catch by ICES division from ICES preliminary catch database, and no Russian catch samples were available. Historically, preliminary catches are comparable to ICES final estimated catch. There were adequate samples from other fishing nations operating in the same areas, which were used to estimate catch-at-age and weight-at-age.

The Barents Sea survey (IESNS; A3675) was not conducted in 2022. There was no survey information on age 2, and therefore median stochastic recruitment based on the years 1988–2021 was used instead in the forecast. However, this has negligible impact on the advised catches.

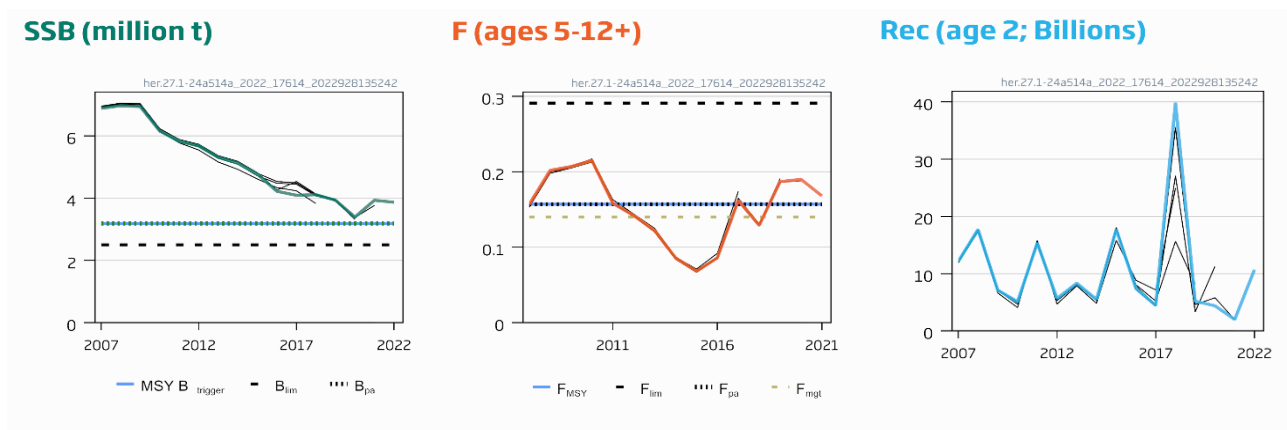

Figure 2 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Historical assessment results.

Issues relevant for the advice

The 2016 year class is expected to dominate the catches in 2023, and the subsequent year classes recruiting to the fishery are estimated to be weak.

SSB is predicted to be below SSB_{mgt} in 2024 if F_{mgt} is applied in 2023.

There has been an overshoot of the catches in relation to the advised TAC since 2013. The advice is based on the target fishing mortality in the long-term management strategy agreed by the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, and the Russian Federation; it does not consider the deviations from the long-term management strategy as evident from the sum of declared unilateral quotas. During the evaluation of the long-term management strategy (ICES, 2018a), the implementation error in the form of a consistent overshoot of the TAC was not included. Therefore, failing to adhere to the advised catches as derived from the application of the long-term management strategy may not be precautionary. Specifically, this may result in an increased risk for the stock to fall below B_{lim} , loss of catch in the long term, and unsustainable utilization of the resource.

Reference points

Table 4 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Reference points, values, and their technical basis. F values corresponded to fishing mortality weighted by the population numbers, for ages 5–12+.

Framework	Reference point	Value	Technical basis	Source
MSY approach	MSY $B_{trigger}$	3.184	B_{pa} ; in million tonnes.	ICES (2018b)
	F_{MSY}	0.157	Stochastic simulations with Beverton–Holt, segmented regression, and Ricker stock–recruitment relationships, capped to F_{P05}	ICES (2018a)
Precautionary approach	B_{lim}	2.5	MBAL (accepted in 1998) ; in million tonnes	ICES (2018b)
	B_{pa}	3.184	Based on B_{lim} and assessment uncertainties. $B_{lim} \times \exp(1.645 \times \sigma)$, with $\sigma = 0.147$; in million tonnes	ICES (2018b)
	F_{lim}	0.291	Equilibrium scenarios with stochastic recruitment: F value corresponding to 50% probability of ($SSB < B_{lim}$)	ICES (2018a)
	F_{pa}	0.157	F_{P05} ; the F that leads to $SSB \geq B_{lim}$ with 95% probability	ICES (2018a, 2021)
EU–Faroes–Iceland–Norway–Russian Federation long-term management strategy	SSB_{mgt_lower}	2.5	Precautionary HCR evaluated by MSE. SSB values in million tonnes.	ICES (2018a)
	SSB_{mgt}	3.184		
	F_{mgt_lower}	0.05		
	F_{mgt}	0.14		

Basis of the assessment

Table 5 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Basis of the assessment and advice.

ICES stock data category	1 (ICES, 2022a)
Assessment type	Statistical assessment model (XSAM; ICES, 2016) that uses catches in the model and in the forecast and also includes uncertainty in catches and abundance indices
Input data	Assessment period 1988–2022: commercial catches-at-age (stock weight-at-age from surveys and, since 2009, from catch sampling). Three survey indices: Norwegian acoustic survey on spawning grounds in February/March (NASF [A7918]; 1988–1989, 1994–1996, 1998–2000, 2005–2008, 2015–2022); International Ecosystem Survey in the Nordic Seas (IESNS; A3675) covering the adult stock in the Nordic seas (1996–2022), and the juvenile stock in the Barents Sea (1991–2002, 2005–2007, 2009–2019, 2021). Maturity ogive variable by year-class strength. Natural mortalities are fixed values from historical analyses (age 2 = 0.9; ages greater than 2 = 0.15).
Discards and bycatch	Not included, considered negligible
Indicators	None
Other information	This stock was benchmarked in 2016 (ICES, 2016). A re-evaluation of reference points and the current management plan took place in 2018 (ICES, 2018a, 2019b).
Working group	Working Group on Widely Distributed Stocks (WGWD; ICES 2022b).

History of the advice, catch, and management

Table 6 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). ICES advice and landings. All weights are in tonnes.

Year	ICES advice	Catch corresponding to advice	Sum of agreed quotas	ICES catch
1987	TAC	150000	115000	127306
1988	TAC	120000–150000	120000	135301
1989	TAC	100000	100000	103830
1990	TAC	80000	80000	86411
1991	No fishing from a biological point of view	0	76000	84683
1992	No fishing from a biological point of view	0	98000	104448
1993	No increase in F	119000	200000	232457
1994	Gradual increase in F towards $F_{0.1}$; TAC suggested	334000	450000	479228
1995	No increase in F	513000	900000*	905501
1996	Keep SSB above 2.5 million tonnes	-	1425000*	1220283
1997	Keep SSB above 2.5 million tonnes	-	1500000	1426507
1998	Do not exceed the harvest control rule	-	1300000	1223131
1999	Do not exceed the harvest control rule	1263000	1300000	1235433
2000	Do not exceed the harvest control rule	≤ 1500000	1250000	1207201
2001	Do not exceed the harvest control rule	753000	850000	766136
2002	Do not exceed the harvest control rule	853000	850000	807795
2003	Do not exceed the harvest control rule	710000	711000*	789510
2004	Do not exceed the harvest control rule	825000	825000*	794066
2005	Do not exceed the harvest control rule	890000	1000000*	1003243
2006	Do not exceed the harvest control rule	732000	967000*	968958
2007	Do not exceed the harvest control rule	1280000	1280000	1266993
2008	Do not exceed the harvest control rule	1518000	1518000	1545656
2009	Do not exceed the harvest control rule	1643000	1643000	1687371
2010	Do not exceed the harvest control rule	1483000	1483000	1457015
2011	See scenarios in the 2010 advice	988000–1170000	988000	992997
2012	Follow the management plan	833000	833000	826000
2013	Follow the management plan	619000	692000*	684743
2014	Follow the management plan	418487	436893*	461306
2015	Follow the management plan	283013	328206*	328740
2016	Follow the management plan	≤ 316876	376612*	383174
2017	Follow the management plan	≤ 437364**	805142*	721566
2018	Follow the management plan	≤ 384197	546448*	592899

Year	ICES advice	Catch corresponding to advice	Sum of agreed quotas	ICES catch
2019	Follow the management strategy, $F_{\text{mgt}} = 0.14$ and $B_{\text{mgt}} = 3.184$ million tonnes	≤ 588562	773750*	777165
2020	Follow the management strategy, $F_{\text{mgt}} = 0.14$ and $B_{\text{mgt}} = 3.184$ million tonnes	≤ 525594	693915*	720937
2021	Follow the management strategy, $F_{\text{mgt}} = 0.14$ and $B_{\text{mgt}} = 3.184$ million tonnes	≤ 651033	881097*	851813
2022	Follow the management strategy, $F_{\text{mgt}} = 0.14$ and $B_{\text{mgt}} = 3.184$ million tonnes	≤ 598588	827963*	
2023	Follow the management strategy, $F_{\text{mgt}} = 0.14$ and $B_{\text{mgt}} = 3.184$ million tonnes	≤ 511171		

* There was no agreement on the TAC; the number is the sum of the declared unilateral quotas from the individual parties.

** Value corrected in October 2017 (previously 646 075 tonnes).

Table 7 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Catches inside and outside the NEAFC Regulatory Area (RA), as estimated by ICES, as well as total landings. Weights are in tonnes.

Year	Inside the NEAFC RA	Outside the NEAFC RA	Total catches	Percentage inside the NEAFC RA
2019	281092	496073	777165	36
2020	95322	625615	720937	13
2021*	20347	738626	758972	2

* Without catches from the Russian Federation which did not report catches inside/outside the NEAFC RA for 2021. In the past, around 50% of Russian catches were taken inside the NEAFC RA.

History of the catch and landings

Table 8 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Catch distribution by fleet in 2021 as estimated by ICES.

by fleet in 2021 as estimated by ICES.

Catch (2021)	Landings		Discards
851813 tonnes	48% purse seine	52% pelagic trawl	Discarding is considered to be negligible, but some slippage is known to occur
	851813 tonnes		

Table 9 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). History of commercial landings; ICES estimated values are presented for each country participating in the fishery. All weights are in tonnes.

Year	Norway	Russian Federation*	Denmark	Faroes	Iceland	Ireland	Netherlands	Greenland	UK	Germany	France	Poland	Sweden	Total
1986	199256	26000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	225256
1987	108417	18889	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	127306
1988	115076	20225	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135301
1989	88707	15123	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103830
1990	74604	11807	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86411
1991	73683	11000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84683
1992	91111	13337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104448
1993	199771	32645	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	232457
1994	380771	74400	-	2911	21146	-	-	-	-	-	-	-	-	479228
1995	529838	101987	30577	57084	174109	-	7969	2500	881	556	-	-	-	905501
1996	699161	119290	60681	52788	164957	19541	19664	-	46131	11978	-	-	22424	1220283
1997	860963	168900	44292	59987	220154	11179	8694	-	25149	6190	1500	-	19499	1426507
1998	743925	124049	35519	68136	197789	2437	12827	-	15971	7003	605	-	14863	1223131
1999	740640	157328	37010	55527	203381	2412	5871	-	19207	-	-	-	14057	1235433
2000	713500	163261	34968	68625	186035	8939	-	-	14096	3298	-	-	14749	1207201
2001	495036	109054	24038	34170	77693	6070	6439	-	12230	1588	-	-	9818	766136
2002	487233	113763	18998	32302	127197	1699	9392	-	3482	3017	-	1226	9486	807795
2003	477573	122846	14144	27943	117910	1400	8678	-	9214	3371	-	-	6431	789510
2004	477076	115876	23111	42771	102787	11	17369	-	1869	4810	400	-	7986	794066
2005	580804	132099	28368	65071	156467	-	21517	-	-	17676	0	561	680	1003243
2006	567237	120836	18449	63137	157474	4693	11625	-	12523	9958	80	-	2946	968958
2007	779089	162434	22911	64251	173621	6411	29764	4897	13244	6038	0	4333	0	1266993
2008	961603	193119	31128	74261	217602	7903	28155	3810	19737	8338	0	0	0	1545656
2009	1016675	210105	32320	85098	265479	10014	24021	3730	25477	14452	0	0	0	1687371
2010	871113	199472	26792	80281	205864	8061	26695	3453	24151	11133	0	0	0	1457015
2011	572641	144428	26740	53271	151074	5727	8348	3426	14045	13296	0	0	0	992997
2012	491005	118595	21754	36190	120956	4813	6237	1490	12310	11945	0	0	705	826000
2013	359458	78521	17160	105038	90729	3815	5626	11788	8342	4244	0	0	23	684743
2014	263253	60292	12513	38529	58828	706	9175	13108	4233	669	0	0	0	461306
2015	176321	45853	9105	33031	42625	1400	5255	12434	55	2660	0	0	0	328740
2016	197501	50455	10384	44727	50418	2048	3519	17508	4031	2582	0	0	0	383174
2017	389383	91118	19037	98170	90400	3495	6679	12569	4358	5201	0	1	1155	721566
2018	332028	64185	17052	82062	83393	2428	4290	2465	2582	1989	0	0	425	592899
2019	430507	84364	21207	113945	108045	2775	5111	3190	1801	4188	0	1327	705	777165
2020	409436	74936	16523	103029	98173	2704	5060	3546	143	2969	0	1352	3065	720937
2021	489632	92841^	15854	114291	114299	1793	10939	6456	0	3365	0	1242	1101	851813

* USSR before 1992

^ From ICES preliminary catch database

Summary of the assessment

Table 10 Herring in subareas 1, 2, and 5, and in divisions 4.a and 14.a (Norwegian spring-spawning herring). Assessment summary. All weights are in tonnes and recruitment in thousands. F is the fishing mortality weighted by population numbers.

Year	Recruitment (age 2)			SSB			Total catch	F (ages 5–12+)		
	Low	Value	High	Low	Value	High		Low	Value	High
1988	349000	672000	996000	1863000	2126000	2389000	135301	0.026	0.042	0.058
1989	693000	1173000	1653000	2881000	3287000	3694000	103830	0.0190	0.033	0.046
1990	3320000	4339000	5358000	3131000	3562000	3993000	86411	0.0170	0.029	0.042
1991	9592000	11466000	13340000	2937000	3340000	3743000	84683	0.0180	0.031	0.044
1992	16058000	18683000	21308000	2982000	3368000	3753000	104448	0.023	0.039	0.054
1993	44859000	50101000	55342000	2993000	3340000	3687000	232457	0.053	0.076	0.100
1994	54096000	59953000	65811000	3125000	3471000	3817000	479228	0.099	0.129	0.160
1995	13419000	15751000	18082000	3205000	3536000	3868000	905501	0.179	0.22	0.26
1996	4601000	5722000	6843000	3787000	4118000	4450000	1220283	0.162	0.192	0.22
1997	1587000	2152000	2716000	4984000	5374000	5765000	1426507	0.166	0.193	0.22
1998	9163000	10941000	12719000	5526000	5954000	6383000	1223131	0.158	0.186	0.21
1999	5246000	6461000	7677000	5403000	5854000	6304000	1235433	0.180	0.21	0.25
2000	28751000	32626000	36501000	4458000	4873000	5287000	1207201	0.22	0.26	0.30
2001	25328000	28927000	32527000	3669000	4043000	4416000	766136	0.167	0.20	0.24
2002	9465000	11339000	13212000	3218000	3565000	3913000	807795	0.183	0.22	0.27
2003	5399000	6678000	7956000	3806000	4189000	4571000	789510	0.125	0.153	0.181
2004	51584000	57658000	63732000	4805000	5269000	5734000	794066	0.105	0.129	0.152
2005	21072000	24428000	27784000	4898000	5389000	5880000	1003243	0.143	0.174	0.20
2006	37840000	43044000	48247000	4868000	5350000	5832000	968958	0.145	0.178	0.21
2007	9976000	12127000	14277000	6294000	6882000	7471000	1266993	0.130	0.157	0.184
2008	14863000	17706000	20549000	6346000	6965000	7584000	1545656	0.169	0.20	0.24
2009	5681000	7109000	8536000	6285000	6937000	7588000	1687373	0.174	0.21	0.24
2010	3977000	5074000	6171000	5533000	6154000	6775000	1457014	0.178	0.22	0.25
2011	12785000	15315000	17846000	5198000	5824000	6450000	992998	0.129	0.158	0.188
2012	4504000	5658000	6812000	5034000	5673000	6312000	825999	0.115	0.142	0.169
2013	6760000	8319000	9879000	4687000	5307000	5926000	684743	0.097	0.122	0.147
2014	4300000	5491000	6681000	4506000	5123000	5741000	461306	0.067	0.086	0.105
2015	14504000	17709000	20913000	4183000	4772000	5360000	328740	0.052	0.068	0.085
2016	5588000	7341000	9094000	3690000	4220000	4750000	383174	0.066	0.086	0.106
2017	3113000	4432000	5752000	3585000	4091000	4596000	721566	0.127	0.162	0.196
2018	30907000	39850000	48793000	3590000	4110000	4630000	592899	0.100	0.129	0.157
2019	3066000	5149000	7231000	3406000	3934000	4463000	777165	0.147	0.187	0.23
2020	1958000	4358000	6757000	2891000	3393000	3895000	720937	0.144	0.190	0.24
2021	148000	1958000	3768000	3304000	3930000	4555000	851813	0.127	0.168	0.21
2022		10671000		3134000	3867000	4600000				

Sources and references

- Anon. 2018. Agreed record of conclusions of fisheries consultations between Iceland, the European Union, the Faroe Islands, Norway and the Russian Federation on the management of the Norwegian spring-spawning (Atlanto-Scandian) herring stock in the North-East Atlantic in 2019. London, 6 November 2018. 6 pp.
<https://www.pelagic-ac.org/media/pdf/2019%20CS%20agreement%20on%20ASH%20TAC%20and%20LTM%20plan.pdf>
- ICES. 2016. Report of the Benchmark Workshop on Pelagic Stocks (WKPELA), 29 February–4 March 2016, ICES Headquarters, Copenhagen, Denmark. ICES CM 2016/ACOM:34. 106 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5581>
- ICES. 2018a. Report of the Workshop on a long-term management strategy for Norwegian Spring-spawning herring (WKNSSHME), 26–27 August 2018, Torshavn, Faroe Islands. ICES CM 2018/ACOM:53. 113 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5583>. Annex 9 is available separately on [ICES website](#).
- ICES. 2018b. Report of the Workshop on the determination of reference points for Norwegian Spring Spawning Herring (WKNSSHREF), 10–11 April 2018, ICES Headquarters, Copenhagen, Denmark. ICES CM 2018/ACOM:45. 83 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5582>
- ICES. 2021. Working Group on Widely Distributed Stocks (WGWIDE). ICES Scientific Reports. 3:95. 874 pp. <http://doi.org/10.17895/ices.pub.8298>
- ICES. 2022a. Advice on fishing opportunities. In Report of the ICES Advisory Committee, 2022. ICES Advice 2022, section 1.1.1. <https://doi.org/10.17895/ices.advice.19928060>
- ICES. 2022b. Working Group on Widely Distributed Stocks (WGWIDE). ICES Scientific Reports. 4:73. 922 pp. <http://doi.org/10.17895/ices.pub.21088804>

[Download the stock assessment data and figures.](#)

Recommended citation: ICES. 2022. Herring (*Clupea harengus*) in subareas 1, 2, 5 and divisions 4.a and 14.a, Norwegian spring-spawning herring (the Northeast Atlantic and Arctic Ocean). In Report of the ICES Advisory Committee, 2022. ICES Advice 2022, her.27.1-24a514a. <https://doi.org/10.17895/ices.advice.19772380>

Sak 17/2022

Regulering av fisket etter makrell i 2023

Sak 17/2022

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELL I 2023

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter makrell i 2023, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som har vært på høring i 2022 og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell for 2023 er ikke avsluttet når dette saksdokumentet skrives. Heller ikke forhandlingene om bilaterale avtaler om eventuelle kvotebytter og soneadgang i andre lands soner er avsluttet i skrivende stund.

Fiskeridirektøren legger i dette saksdokumentet til grunn at norske fartøy må fiske kvoten i norsk sone i 2023. På den bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren at fisket etter makrell i 2023 i all hovedsak reguleres tilsvarende som i inneværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER MAKRELL I 2021

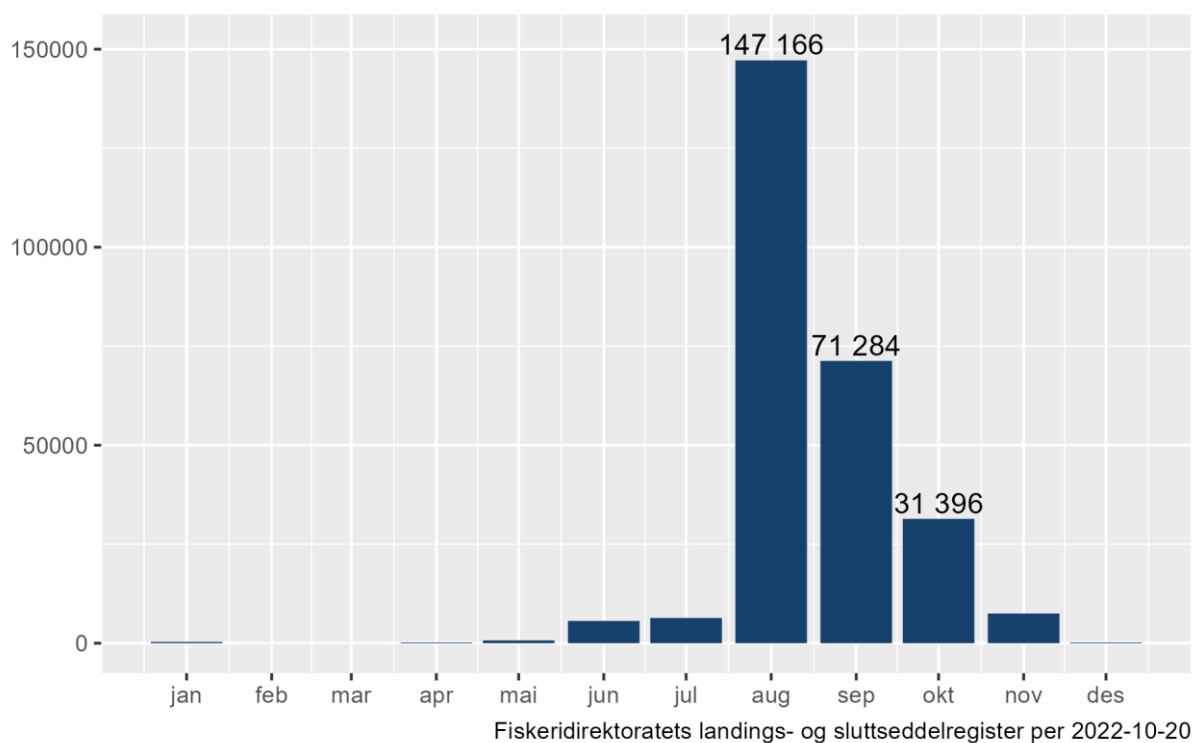
I 2021 hadde Norge en kvote på 304 648 tonn makrell. Totalt fisket norske fartøy 270 761 tonn¹ makrell i 2021. Med unntak av 6 900 tonn gikk makrellfangstene i 2021 til konsum². Gjennomsnittsprisen til konsum var 10,47 kr/ kg i 2021, en nedgang sammenlignet med gjennomsnittsprisen til konsum i 2020 på 13,15 kr/ kg. Både i 2019 og i 2020 foregikk makrellfisket hovedsakelig i oktober måned. Hovedvekten av makrellkvoten for 2021 ble fisket i august (54%), som har sammenheng med at norske fartøy ikke hadde adgang til å fiske i britisk sone. Norske fartøy fisket dermed makrell tilnærmet utelukkende i norsk sone i 2021 (98%). Norske fartøy fisket omtrent 6 000 tonn makrell i internasjonalt farvann i 2021.

Figur 1 viser fangst av makrell tatt av norske fartøy i 2021 fordelt på måneder. Figur 2 viser fangst fordelt på lokasjoner og økonomiske soner.

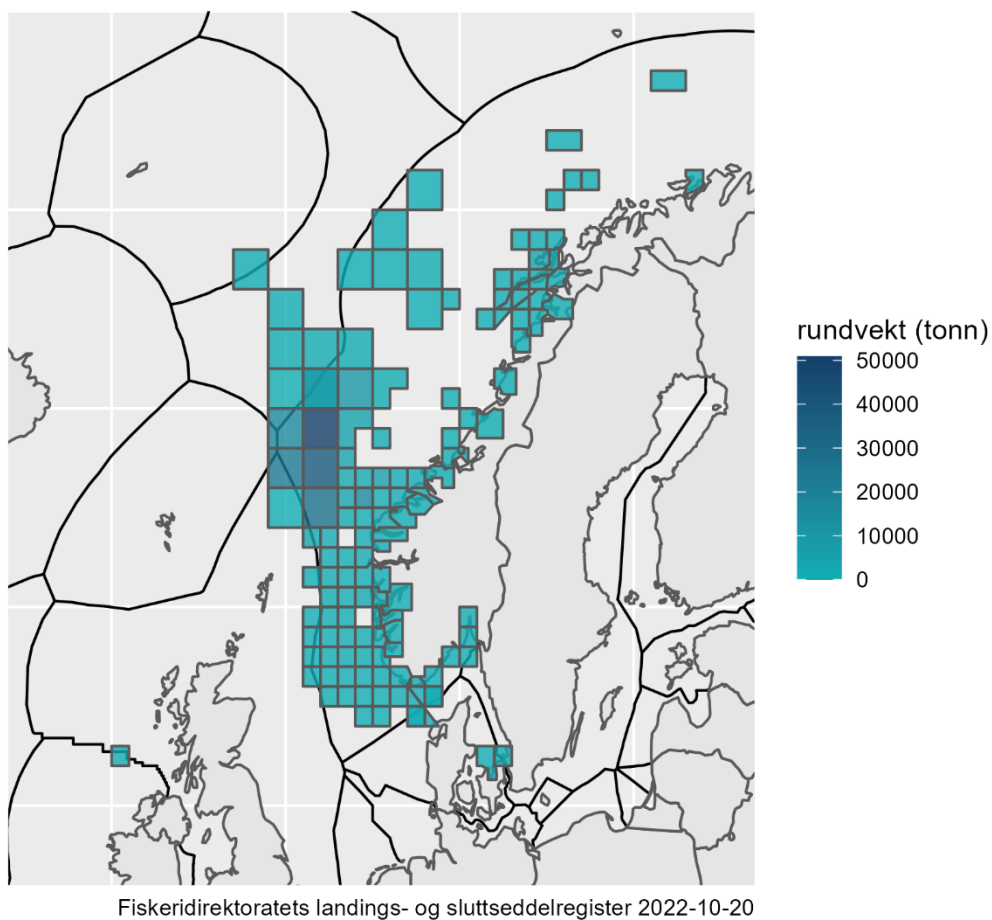
¹ Dette kvantumet består av overført kvote fra 2020, ordinær kvote for 2021 og fiske på forskudd av kvoten i 2022 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Basert på Fiskeridirektoratets sluttseddelregister per 20/10/2022.

² Norges Sildesalgslags årsrapport for 2021, s.43. [Årsrapporter - Norges Sildesalgslag \(sildelaget.no\)](https://www.sildelaget.no/Artsrapporter)

Figur 1: Norske fartøy sitt fiske etter makrell. Fordelt på måneder. 2021

Figur 2: Norske fartøy sitt fiske etter makrell. Fordelt på lokasjoner og soner. 2021

Det ble fisket 286 653 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2021. Tabell 1 viser forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2021, samt totalfangst i 2021. I vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2021.

Tabell 1: Forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter	Fangst avregnet kvoteåret	Totalfangst
Fartøy med ringnottillatelse	213 443	214 503	212 701	202 436
Små ringnotfartøy (SUK)	19 410	19 415	15 632	13 692
Trål	12 070	11 768	12 547	12 239
Kystfartøygruppen	57 470	55 999	44 245	40 878
· lukket gruppe	56 720	55 249	43 573	40 206
· åpen gruppe	650	650	568	568
· landnot	100	100	104	104
Agn	1 300	1 300	1 302	1302
Forsknings- og forvaltningsformål	955	955	226	226
Totalt	304 648	303 940	286 653	270 773

Kilde: Norges Sildesalgslag per 18. oktober 2022

2.1 LUKKET KYSTGRUPPE

Reguleringsopplegget for 2020 ble i stor grad overført til 2021 for lukket kystgruppe. Overreguleringsgraden for maksimalkvotene for fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde var satt til 90 %. Ved årets slutt gjenstod et betydelig restkvantum for kystgruppen i 2021 på om lag 11 700 tonn. Ca. 5 700 tonn av restkvantumet ble overført til kystgruppens kvote i 2022 jf. kvotefleksibilitetsordningen (se videre utdyping i kapittel 3.3.4).

2.1.1 Fangst fordelt på redskap, deltakeradgang, hjemmelslengde og største lengde

I det videre fremgår fangsttall for 2021 fordelt på redskap, deltakeradgang, hjemmelslengde og største lengde. Fiskeridirektoratet vil presisere at det ikke er tatt høyde for kvotefleksibilitetsordningen. Det er med andre ord kun totalt fisket kvantum i 2021 som presenteres.

I 2021 fisket lukket kystgruppe totalt 39 720 tonn makrell. Det ble fisket 35 870 tonn med not (90 %), 1 030 tonn med garn/snøre (3 %) og 2 648 med trål (7 %) i 2021. I tillegg fisket et fartøy 172 tonn med snurrevad etter dispensasjon.

Fartøy med deltakeradgang garn/snøre fisket 12 651 tonn (32 %), mens fartøy med deltakeradgang not fisket 27 069 tonn (68 %).

Fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fisket 17 590 tonn (44 %), mens øvrige³ fartøy fisket 22 130 tonn (59 %). Tabell 2 viser fangst i 2021 fordelt på deltakeradgang og hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 2: Fangst i 2021 fordelt på deltakeradgang og hj. l. og st. l.

Deltakeradgang	Fartøy under 15 m. hj. l. og st. l. (tonn)	Øvrige fartøy (tonn)	Totalt (tonn)	Andel (%)
Garn eller snøre	8 523	4 128	12 651	32 %
Not	9 067	18 002	27 069	68 %
Totalt	17 590	22 130	39 720	100 %
Andel (%)	44 %	56 %	100 %	

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjon- og deltakerregister og landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2022

3 FISKET ETTER MAKRELL I 2022

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-21 og § 4-1 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med makrelltråltillatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift 14. desember 2021 nr. 3594 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2022 (deltakerforskriften) §§ 17 - 20 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i åpen gruppe

Videre kan fartøy med dispensasjon delta i henhold til forskrift 10. februar 2011 nr. 593 om fiske med landnot ved fiske med fartøy som ikke er merkeregistrert.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. De senere årene har det ikke blitt enighet mellom kyststatene og øvrige fiskerinasjoner. Norge, EU og Færøyene har i perioden 2014-2020 hatt en trepartsavtale om forvaltning og fordeling av makrell.

³ Fartøy med hjemmelslengde under 15 meter og største lengde på eller over 15 meter, samt fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter.

27. oktober 2021 inngikk kyststatene og øvrige fiskerinasjoner en avtale hvor det var enighet om å legge til grunn ICES sitt MSY-råd for 2022 på 794 920 tonn. Videre var partene enige om å fortsette forhandlingene om fordeling av makrellbestanden tidlig i 2022. I juli 2022 ble det klart at partene ikke ble enig om fordelingen av totaluttaket for 2022. NFD fastsatte derfor den 5. juli 2022 en norsk unilateral kvote i 2022 på 278 222 tonn. I henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og Færøyene av 7. desember 2021 får Norge 6 600 tonn makrell i 2022. Videre gir Norge 283 tonn til EU i henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og EU («Sverige-avtalen») av 10. desember 2021. Dermed er den norske kvoten i 2022 på 284 539 tonn. Kvoten kan i sin helhet fiskes i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisone ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann.

Norske fartøy har i 2022 adgang til å fiske 6 600 tonn makrell i Færøyenes fiskerisone.

3.3 REGULERINGSOPPLEGGET

3.3.1 Foreløpig norsk totalkvote

NFD fastsatte fra årets begynnelse en foreløpig norsk totalkvote på 100 000 tonn makrell. Bakgrunnen var at forhandlingene som danner grunnlag for en endelig norsk totalkvote ikke var avsluttet i desember 2021. Det ble avsatt 955 tonn til forsknings- og undervisningskvoter, 1 300 tonn til agn, 867 tonn til rekrutteringskvoter for fartøy i lukket kystgruppe og 246 tonn til rekrutteringskvoteordningen for fartøy i åpen kystgruppe. Disponibel kvote, etter avsetninger nevnt ovenfor, ble fordelt i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot.

3.3.2 Endelig norsk totalkvote og justert reguleringsopplegg

NFD fastsatte en endelig norsk totalkvote på 284 539 tonn 5. juli 2022 (jf. avsnitt 3.2). Etter avsetninger til forsknings- og forvaltningsformål, rekrutteringsordningene og agnformål ble den disponible kvoten i 2022 på 281 171 tonn.

3.3.3 Fordeling av norsk totalkvote

Det nye reguleringsopplegget innebar ingen endringer i fordelingen mellom fartøygruppene. Tabell 3 viser fordelingen av norsk disponibel kvote i 2022 basert på den nye makrellkvoten. Etter fordeling av disponibel kvote legges kvantumet avsatt til den gamle rekrutteringsordningen til kystfartøygruppen. Som tidligere år overføres 1 000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen. Tabell 4 gir en oversikt over fordelingen i kystfartøygruppen i 2022.

Tabell 3: Fordeling av norsk totalkvote i 2022.

Fartøygruppe	Fordelingsnøkkel	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	53 884	19,1 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	11 247	4,0 %
Ringnotgruppen (etter overføring og fordeling)	77,5 % av totalkvoten	216 907	76,9 %
Små ringnotfartøy (SUK)	8,3 % av ringnotgruppens kvote	18 086	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	198 821	70,5 %
Totalt		282 038	

1: Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 867 tonn til rekrutteringskvoter (gammel ordning) som er tatt «fra toppen»

2: Etter overføring av 1 000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

Tabell 4: Fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2022.

Kystfartøygruppen	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe	650
Notfiske for ikke-mannfallsførte fiskere	100
Lukket gruppe kyst	53 134
Totalt	53 884

3.3.4 Fordeling av restkvote fra 2021

På grunn av stor makrellkvote og manglende soneadgang i britisk sone møtte norske fiskere høsten 2021 utfordringer med å fiske opp kvotene sine. Til tross for justeringer underveis i fisket var det flere flåtegrupper som ikke klarte å fiske opp hele sin gruppekvote. Noen av flåtegruppene, herunder SUK og kystfartøy, hadde større gjenstående kvantum enn hva det gis hjemmel til å overføre på gruppenivå iht. reguleringsforskriften. I reguleringsforskriften for 2021 (J-242-2021) § 6 andre ledd står det som følger:

Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret.

Hvilken metode som skal benyttes dersom det står igjen mer enn 10 % på gruppenivå er ikke angitt.

Det har år om annet i enkelte grupper gjenstått kvantum utover overføringsgrensen på 10 %. Det har vært ulik praksis på hvordan dette har blitt løst påfølgende år. Bakgrunnen for ulik praksis har sammenheng med at lukket kystgruppe har blitt slått sammen til en reguleringsgruppe fra og med reguleringsåret 2019.

Overfisket/underfisket av avsetningene til agn og forskning- og forvaltingsformål holdes utenfor denne diskusjonen da disse blir fordelt på alle gruppene iht. etablert nøkkel i makrellfisket.

På bakgrunn av innspill fra næringen og på grunn av den ekstraordinære situasjonen for makrellfiske i 2021 la Fiskeridirektoratet til grunn at restkvoten utover kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå på 10% for SUK og kystgruppen i 2021 overføres til de respektive fartøygruppene i 2022. Overskridelsen som trålgruppen hadde i 2021 salderes mot ufisket kvantum til forskning og forvaltning i 2021.

I tabell 5 fremgår forskriftskvoter i 2022, overføringer fra 2021 og justerte gruppekvoter for 2022. I henhold til kvoteregnskapet for 2021 gjenstod det 727 tonn av avsetningene til forsknings- og forvaltningsformål og agn. Se for øvrig avsnitt 3.5 for ytterligere informasjon om kvotefleksibilitet over årsskiftet

Tabell 5: Forskriftskvoter 2022, overføringer 2021 og justert gruppekvoter 2022.

Fartøygruppe	Forskriftskvote 2022	Overføringer fra 2021			Justert gruppekvote 2022
		Gruppenivå	Totalkvotenivå	Totalt	
Fartøy med ringnottillatelse	198 821	1 802	0	1 802	200 623
Små ringnotfartøy	18 086	1 941	1 842	3 783	21 869
Trålfartøy ³	11 247	-779	465	-314	10 933
Kystgruppen - totalt	53 884	5 747	6 007	11 754	65 638
Lukket gruppe	53 134	5 747	6 007	11 754	64 888
Landnot	100	0	0	0	100
Åpen gruppe	650	0	0	0	650
Åpen gruppe – rekruttering	246	0	0	0	246
Agn	1 300	0	0	0	1 300
Forskning og forvaltning	955	0	0	0	955
Totalt	284 539	8 711	8 314	17 025	301 565

3: Inkludert et fratrekk på 264 tonn til uregistrert bifangst av makrell

3.4 FISKE MED TRÅL ETTER MAKRELL I OMRÅDET PÅ STOREGGA

I forbindelse med at norske fartøy i 2022 ikke hadde adgang til å fiske etter makrell i britisk sone ble flåten oppfordret til å søke å fiske så mye som mulig av den norske kvoten i norsk farvann. Området ved Storegga ble opprinnelig stengt for større trålere for å beskytte/bedre

driftsmulighetene for de mindre trålerne, og for fartøy som driftet med faststående redskap, mot den aktiviteten som ble utført i området av større utenlandske trålere. Det var derfor ikke en biologisk begrunnelse som lå til grunn for stengingen. Fiskeridirektoratet besluttet den 9. september at området kunne åpnes også for større trålere i en begrenset periode. Begrunnelsen var den spesielle situasjonen vi befinner oss i år med manglende soneadgang i britisk sone og ønske om å fiske så mye som mulig av den norske kvoten i norsk farvann. Varighet for åpningen ble satt til 31. desember 2022.

3.4.1 Bifangst av makrellstørje

Som følge av at det i 2021 kom tilbakemeldinger fra fiskere om at det var bifangst av makrellstørje i forbindelse med fiske på Storegga ba Kystvakten under reguleringsmøtet høsten 2021 om at det ble innført en hjemmel for stenging av fiskefelt ved fare for neddreping, bifangst og innblanding. En slik hjemmel ble innført i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2022 i ny § 26 den 31. august 2022.

3.5 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Kvotefleksibilitetsordningene i 2021 ble videreført til 2022. Det var lagt til grunn at det var kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % mellom år på totalkvoten og gruppekvote. På fartøynivå innebærer kvotefleksibilitetsbestemmelsen at det enkelte fartøy i havfiskeflåten kan spare eller forskuttere inntil 10 % av kvoten. Dette gjelder også for fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter og største lengde på eller over 15 meter, samt fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter. Fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter kunne forskuttere inntil 10 % av kvoten i 2021.

Makrellfisket i 2021 var et ekstraordinært år. Bakgrunnen var en stor norsk kvote og manglende soneadgang i britisk sone hvor norske fartøy tradisjonelt har fisket et betydelig kvantum. Dette medførte et endret fangstmønster for mange av fartøyene sammenlignet med de senere årene. Både myndighetene og næringen var i 2021 opptatt av at det ble lagt til rette for at hele den norske kvoten fiskes opp. Situasjonen i 2021 gjelder i stor grad også for makrellfisket i 2022.

NFD vedtok en forskriftsendring 19. oktober 2021 vedrørende kvotefleksibilitet over årsskiftet og muligheten for å spare inntil 10 % av fartøykvoten til påfølgende år. Endringen i forskriften synliggjør at NFD kan beslutte at fartøy som ikke har fisket opp fartøykvoten ved utløpet av 2021, likevel ikke får godskrevet inntil 10 % av denne kvoten i 2022. I gjeldende forskrift av 10. oktober 2022 foreligger tilsvarende mulighet for NFD å beslutte at fartøy som ikke har fisket opp fartøykvoten ved utløpet av 2022, likevel ikke får godskrevet inntil 10 % av denne kvoten i 2023.

3.6 PRØVEORDNING FOR KVOTEBELASTNING SOM FØLGE AV FANGST UTOVER KVOTE

Fra 1. januar 2020 er det innført en prøveordning i makrellfisket som går ut på at fartøy som fisker utover 110 % av kvoten ikke bare får inndratt verdien av den ulovlige fangsten, men

også får en avkortning på neste års fartøykvote. Denne prøveordningen ble vedtatt etter gjentatte anmodninger fra Fiskebåt. Fiskebåt begrunnet ordningen med at overfisket i enkelte pelagiske fiskerier er såpass betydelig at det utgjør et problem i relasjon til en rettferdig fordeling av kvote. Fiskebåt fremhevet at den tradisjonelle ordningen hvor rederiet får inndratt fangstverdien, mens kvotebelastningen må bæres av fartøygruppen, oppfordrer til overfiske fordi fartøyene løper liten økonomisk risiko. Videre påpekte Fiskebåt at rimelighetshensyn tilsier at fartøyet som fisker utover 110 % tar hele belastningen med dette overfisket, da 10%-bufferen i utgangspunktet skal gjøre det forholdsvis lett å treffe innenfor årskvoten.

Tabell 6 viser fangst utover 110 % i årene 2020 og 2021, som kvotebelastes fartøykvoten påfølgende år. Dette utgjorde henholdsvis 451 tonn i 2020 og 54 tonn i 2021. I 2019 utgjorde samlet fangst utover 110% omtrent 2 500 tonn⁴. Tabell 7 viser antall fartøy som har fisket over 110% i årene 2019-2021.

Tabell 6: Fangst utover 110 % i årene 2020 og 2021 som kvotebelastes fartøykvoten påfølgende år (tonn)

Fartøygrupper	2020	2021
Fartøy med ringnottillatelse	112	0,2
Små ringnotfartøy	31	0
Trål	160	22
Kystfartøygruppen (lukket gruppe)	148	32
Totalt	451	54,2

Kilde: Norges Sildesalgslag per 04. mai 2022

Tabell 7: Antall fartøy med innrapportert fangst utover 110 % av makrellkvoten (fartøynivå). 2019-2021

År	Antall fartøy som har innrapportert fangst utover 110 %	Aggregert fangst utover 110% (tonn)
2019	118	2 500
2020	39	451
2021	14	54
Totalt	171	3 005

Kilde: Korrespondanse med Norges Sildesalgslag den 1. november 2022

Tabell 7 viser at både antall fartøy og samlet fangst utover 110% av fartøykvotene er kraftig redusert fra og med 2020. Dette kan tyde på at ordningen har hatt en disiplinerende effekt på fiske utover kvoten. Årsaken til reduksjonen er imidlertid vanskelig å bestemme med sikkerhet, blant annet som følge av det utypiske fiskemønsteret i 2020 og 2021. Den

⁴ Jf. korrespondanse med Norges Sildesalgslag den 1. november 2022.

rekordstore makrellkvoten i 2021, hvor det på slutten av året gjenstod et betydelig restkvantum, gjør det også vanskelig å vurdere effekten av prøveordningen.

3.7 KVOTESAMARBEIDSORDNINGEN

Den 1. juli 2022 ble kvotesamarbeidsordning innført som en prøveordning i fisket etter makrell. Bakgrunnen for innføringen av ordningen var en anmodning fra Norges Fiskarlag. Norges Fiskarlag påpekte at det høye prisnivået på drivstoff, i kombinasjon med økt avgiftsnivå på CO₂, hadde ført til en alvorlig økonomisk situasjon for flåten. Kvotesamarbeidsordningen er en samfiskeordning etter mal av samfiskeordningen i torskefisket nord for 62°N for de minste fartøyene i lukket gruppe kyst som ikke har tilgang på strukturkvoteordningen. Ordningen er kalt for kvotesamarbeidsordning for at den ikke skal forveksles med den tradisjonelle pelagiske samfiskeordningen. Det som gjør kvotesamarbeidsordningen spesiell er at den kan kombineres med den tradisjonelle pelagiske samfiskeordningen.

Per. 28. oktober 2022 er 42 par påmeldt kvotesamarbeidsordningen i 2022, dvs. at 84 fartøy er involvert i ordningen. Av de 42 aktive fartøyene i kvotesamarbeidsordningen er 17 fartøy også påmeldt for deltakelse i den tradisjonelle pelagiske samfiskeordningen. Alle de påmeldte parene har levert fangst på ett eller begge av de samarbeidende fartøyene. På de passive fartøyene i kvotesamarbeidet er det levert 4 916 tonn makrell hittil i år.

Ordningen har vært administrert av Norges Sildesalgslag. Norges Sildesalgslag har meldt tilbake at det har tatt tid å få implementert ordningen i deres systemer og at ordningen har vært arbeidskrevende underveis i fisket. Med tilstrekkelig tid til forberedelse anser imidlertid Norges Sildesalgslag at det skal bli enklere å håndtere ordningen.

Fiskeridirektoratet har ikke implementert ordningen i våre systemer, og er derfor avhengig av fangstoversikter fra Norges Sildesalgslag. Salgslagets kvalitetssikring av dataene underveis i fiske kan ta noe tid, og kan medføre at Fiskeridirektoratet ikke til enhver tid har oppdaterte tall på kvoteutnyttelse på fartøynivå.

Fiskeridirektoratets sjøtjeneste melder om at de to samarbeidsordningene som har vært gjeldende i høst, kvotesamarbeidsordningen og den tradisjonelle pelagiske samfiskeordningen, har vært utfordrende og ressurskrevende å kontrollere, både alene og i kombinasjon.

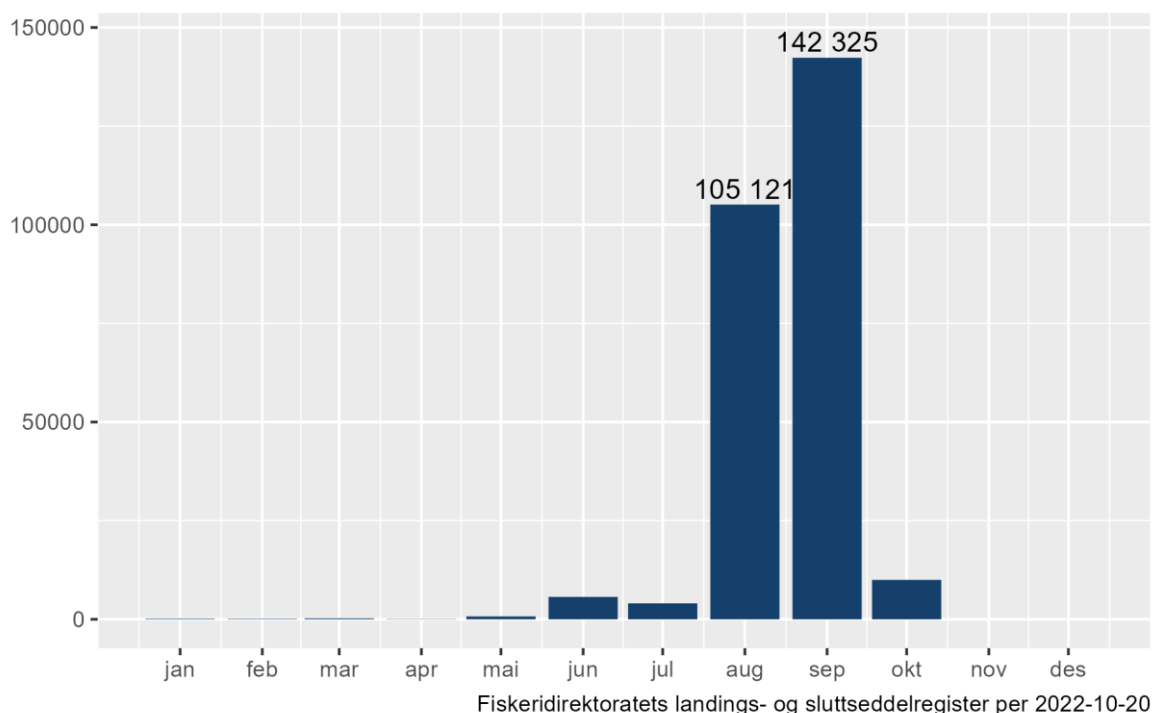
Den minste kystflåten har hatt en uvanlig god tilgang på makrell denne sesongen. Men kvotesamarbeidsordningen har også hatt en effekt med tanke på økt effektivitet og kvoteutnyttelse. Kvotesamarbeidsordningen gir rederier mulighet til å samle kvoter på effektive fartøy og ta mindre effektive fartøy ut av fiske. Således gir ordningen de facto en strukturingsmulighet for fartøy som ikke er omfattet av den ordinære strukturkvoteordningen, og uten de begrensninger som er satt for ordinær strukturering knyttet til avkortning og tidsbegrensning. Ved spørsmålet om denne ordningen skal videreføres i makrell og utvides til å gjelde de andre pelagiske fiskeriene må man ha med seg at effektene av denne ordningen kan bli de samme som ved en ordinær strukturordning, dersom den får virke over tid.

3.8 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

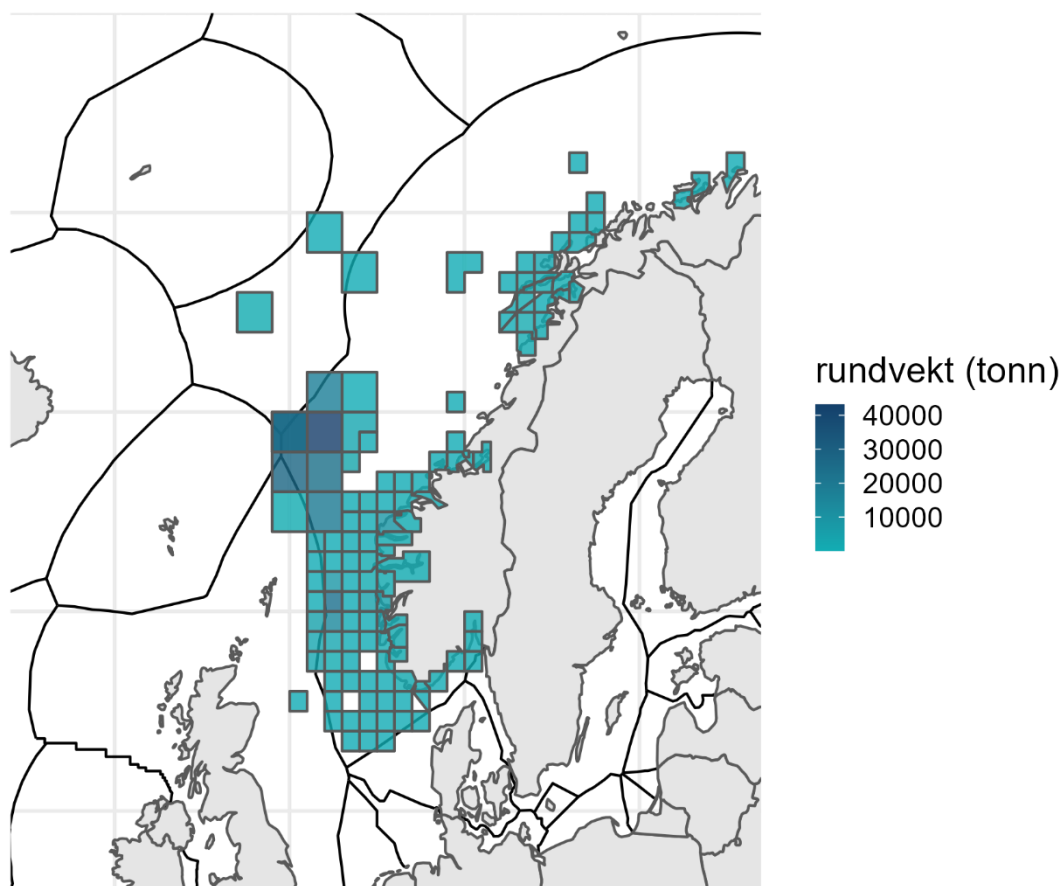
Norske fartøy har per 20. oktober fisket ca. 268 000 tonn makrell i 2022. Kvantumet er fisket i norsk sone, med unntak av ca. 800 tonn som i hovedsak er fisket i internasjonalt farvann. Hittil i 2022 har dermed norske fartøy fisket hele 99,7 % av totalt oppfisket kvantum i norske farvann. Så godt som hele fiskeriet har foregått i løpet av de to månedene august og september. Spesielt september har vært en god måned for makrellfisket i år.

Figur 3 viser norske fartøy sitt fiske etter makrell i 2022 fordelt på måneder, mens Figur 4 viser fisket fordelt på lokasjoner og soner.

Figur 3: Norske fartøy sitt fiske etter makrell fordelt på måneder. 2022

Figur 4: Norske fartøy sitt fiske etter makrell fordelt på lokasjoner og soner⁴. 2022

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 2022-10-25

4: Hittil i år har det registrert 38 fangster av norske fartøy utenfor Norges økonomiske sone, jf. Fiskeridirektoratets sluttseddelregister per 25/10/2022. Til sammen utgjør fangstene 855 tonn, og kun 3 av disse er over 40 tonn. Fangstene er dermed i all hovedsak av beskeden størrelse, og det er nærliggende å anta at det er snakk om bifangst. Fangster utenfor NØS som er mindre enn 40 tonn er utelatt fra figuren.

Tabell 8 viser norsk kvote og fangst i 2022 på totalnivå. Det gjenstår om lag 39 500 tonn av norsk kvote per 25. oktober. Dersom man trekker fra en sparemulighet på 10 % (30 821 tonn) gjenstår det om lag 8 500 tonn makrell som må fiskes innværende år.

Tabell 8: Norsk kvote og fangst i 2022 på totalnivå

Norsk kvote (35 % av ICES-rådet)	278 222
Balanse fra 2021	23 666
Kvotebytte	6 317
Kvote etter overføring og fleksibilitet	308 205
Totalfangst per 24.10	268 708
Rest	39 497
Kvotefleksibilitet over årsskiftet (10 %)	30 821
Rest etter fratrekk av kvotefleksibilitet over årsskiftet (10 %)	8 676

Tabell 9 viser kvote og fangst relatert til kvoteåret 2022. I kapittel 3.9 er reguleringen og oppfisket kvantum for de ulike fartøygruppene beskrevet.

Tabell 9: kvote og fangst relatert til kvoteåret 2022

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2022	Justert gruppekvote 2022	Kvoteår 2022 - Fangst i 2021 og 2022			Rest
			Fangst i 2021 på kvoten for 2022	Fangst i 2022 på kvoten for 2022 ⁵	Sum fangst	
Ringnot	198 821	200 623	3 051	168 096	171 147	29 476
SUK	18 086	21 869	24	17 046	17 070	4 799
Trål	11 247	10 933	464	9 409	9 873	1 060
Kystfartøygruppen	53 884	65 638	370	57 831	58 201	7 437
· Lukket gruppe	53 134	64 888	370	56 698	57 068	7 820
· Åpen gruppe	650	650		1 039	1 039	-389
· Landnot	100	100		94	94	6
Åpen gruppe - rekruttering	246	246		56	56	190
Agn	1 300	1 300		1 226	1 226	74
Forskning- og forvaltningsformål	955	955		563	563	392
Totalt	284 539	301 565	3 909	254 277	258 136	43 429

Kilde: Norges Sildesalgslag per 18. oktober 2022

5: Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2022 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2022 som er gjort på forskudd av kvoten for 2023 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2023.

3.9 REGULERING – FARTØYGRUPPER

3.9.1 RINGNOTGRUPPEN

I 2021 ble det fastsatt underregulerte fartøykvoter (30%) for fartøy med ringnottillatelse og fartøy med makrelltråltillatelse før sesongstart. Når fiske i internasjonalt farvann var avsluttet, og i dialog med næringsaktørene, ble fartøykvotene økt slik at de var tilnærmet flatt fordelt.

Fiskeridirektoratet fant i dialog med næringen ikke behov for å videreføre et tilsvarende reguleringsopplegg for 2022, og det ble dermed ikke foreslått noen spesielle regulerings tiltak for fartøy med ringnottillatelse.

Tilsvarende som tidligere år er ringnotgruppen i 2022 regulert med fartøykvoter. Ved årets begynnelse var kvoteenheterne for beregning av fartøykvotene satt lavt for begge gruppene da det ble tatt utgangspunkt i en norsk totalkvote på 100 000 tonn. Kvoteenheterne var henholdsvis 1,48 for fartøy med ringnottillatelse og 1,40 for små ringnotfartøy.

På bakgrunn av at NFD fastsatte en høyere norsk totalkvote ble kvoteenheterne for beregning av fartøykvotene økt for begge gruppene 5. juli. For fartøy med ringnottillatelse ble det fastsatt fartøykvoter beregnet på grunnlag av en kvoteenhet på 4,84 tonn. For små ringnotfartøy ble kvoteenheten for beregning av fartøykvoten økt til 5,42 tonn.

Per 24. oktober har fartøy med ringnottillatelse fisket om lag 176 000 tonn makrell og små ringnotfartøy har fisket om lag 19 000 tonn⁵.

3.9.2 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektoratet la ikke til grunn noen spesielle reguleringsiltak for fartøy med makrelltråltillatelse i 2022, jf. reguleringsopplegget for ringnot (3.8).

Tilsvarende som tidligere år var trålgruppen i 2022 regulert med fartøykvoter. Ved årets begynnelse var kvoteenheten for beregning av fartøykvoten satt lavt da den tok utgangspunkt i en norsk totalkvote på 100 000 tonn. Kvoteenheten var på 0,36 tonn.

På bakgrunn av at NFD fastsatte en høyere norsk totalkvote ble kvoteenheten økt 5. juli. Det ble fastsatt fartøykvoter beregnet på grunnlag av en kvoteenhet på 1,0 tonn.

Gruppen har per 24. oktober fisket om lag 10 000 tonn⁶.

3.9.3 KYSTGRUPPEN

3.9.3.1 Åpen gruppe

I 2021 ønsket Norges Kystfiskarlag å øke fartøykvoten i åpen gruppe fra 10 tonn til 25 tonn for å sikre at det ble regningssvarende for fiskerne å rigge om til fiske etter makrell. På bakgrunn av utnyttelsen av avsetningen de senere årene viste Norges Kystfiskarlag til at det ikke var nødvendig å øke avsetningen til åpen gruppe i 2021. Norges Fiskarlag og Fjordfiskeremnda stilte seg positiv til å øke fartøykvoten i åpen gruppe og så heller ikke et behov for å øke avsetningen i 2021. På bakgrunn av innspillene fra næringen foreslo Fiskeridirektoratet å øke fartøykvoten for åpen gruppe fra 10 til 25 tonn. NFD fulgte Fiskeridirektoratets tilrådning.

Denne gruppen kan dermed fiske og lande innenfor en avsetning på 650 tonn i 2022, og fartøy i åpen gruppe kan ved årets start fiske og lande inntil 25 tonn makrell i 2022.

Fisket i åpen gruppe har vært uvanlig sterkt i 2022, og åpen gruppe har per 18. oktober fisket 1 039 tonn. Norges Fiskarlag stilte spørsmål om det skulle foretas endringer i åpen gruppe der avsetningen var overfisket i forbindelse med innspill knyttet til reduksjon av maksimalkvotene for fartøy under 15 meter i lukket gruppe den 4. oktober. Fiskeridirektoratet viser til at kvoterammen til åpen gruppe er en avsetning. Fiskeridirektoratet har ikke tradisjon for å endre på reguleringen av åpen gruppe gjennom året. Det har ikke vært vanlig å stoppe fisket dersom en avsetning overfiskes, og det har heller ikke vært vanlig å gjennomføre en refordeling dersom det står kvantum igjen på avsetningen. Fiskeridirektoratet valgte dermed å la fiske i åpen gruppe fortsette inntil videre.

⁵ Jf. Fiskeridirektoratets sluttseddelregister.

⁶ Jf. Fiskeridirektoratets sluttseddelregister.

3.9.3.2 Åpen gruppe – rekrutteringskvoteordning

Med bakgrunn i kvotemeldingen har Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å innføre en ny rekrutteringskvoteordning i åpen gruppe med virkning fra 2022. Ordningen innebærer at det årlig tildeles inntil seks rekrutteringskvoter til fiskere i åpen gruppe i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, makrell, nordsjøsild og norsk vårgytende sild. Tre av kvotene tildeles kvinnelige fiskere og tre kvotene tildeles mannlige fiskere, forutsatt at det er mange nok kvalifiserte søkere av hvert kjønn. Ved tildelingen i 2022 besluttet departementet at det som et engangstilfelle skulle tildeles 9 rekrutteringskvoter.

Rekrutteringskvoten har en varighet på fem år, og størrelsen på kvoten fastsettes slik at den samlet utgjør 80 % av fartøyskvoten til et fartøy i lukket gruppe ved starten av året. Rekrutteringskvoten tildeles for alle ovenfor nevnte arter dersom vilkårene for å delta i det aktuelle fisket er oppfylt. Det er besluttet at avsetningene til ordningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Fra og med 2023 endres ordningens navn til rekrutteringskvotebonusordning.

Rekrutteringskvoteordning gir for makrellfisket et kvotegrunnlag på 80 prosent av kvoten til fartøy med makrellnottillatelse med hjemmelslengde 10-12,99 meter. Rekrutteringskvoter tildelt etter ordningen har en varighet på fem år.

Per 18. oktober er det fisket 56 tonn makrell på den nye rekrutteringskvoteordning⁷. Det ble delt ut totalt 9 tillatelser med virkning fra 1. april 2022⁸. Avsetningen til rekrutteringskvotene tas fra toppen, og inkluderes ikke i kystgruppens gruppekvote.

3.9.3.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Gruppekvoten for landnotfiske etter dispensasjon er i 2022 på 100 tonn makrell. Den enkelte fisker kunne fiske og lande makrell innenfor en maksimalkvote på 15 tonn. Garantert kvantum er 5 tonn. Gruppen har pr. 18. oktober fisket 94 tonn makrell. Fisket ble stoppet med virkning fra den 1. juli 2022. Imidlertid viste en ny gjennomgang av innmeldt fangst at fisket kunne åpnes igjen, og dette skjedde 4. juli. Fisket ble stoppet på ny den 22. juli. Stoppen trådte i kraft med virkning fra og med mandag 25. juli klokken 15.

3.9.3.4 Lukket kystgruppe

Reguleringsmodellen for lukket gruppe, som ble innført i 2019, ble videreført i 2021 og 2022. Hovedelementene i reguleringsmodellen er som følger:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål
- Alle fartøy reguleres med fartøyskvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet

⁷ Jf. Norges Sildesalgslag 18/10/2022.

⁸ Jf. Fiskeridirektoratets deltagerregister per 25/10/2022.

- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter⁹
- Kvotefaktoren på 1 000 fra ringnotflåten legges til gruppeknoten til lukket kystgruppe¹⁰

Ved årets begynnelse var kvoteenheterne for beregning av fartøykvoten og maksimalknoten satt lavt da de tok utgangspunkt i en norsk totalkvote på 100 000 tonn.

Kvoteenheterne ble økt 23. mai for deretter å bli økt ytterligere 23. juni og 5. juli. Den 12. oktober ble kvoteenheterne for beregning av maksimalknoten for fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter redusert som følge av en veldig sterk fisketakt for disse fartøyene. Tabell 10 viser en oversikt over økningene i kvoteenheterne gjennom året.

Tabell 10: Kvoteenheter og endringer gjennom året. Garanterte kvoter og maksimalkvoter.

Dato (virkningstidspunkt)	Kvoteenhet	St.l. og hj.l u. 15m (maksimalkvote)
1.1.2022	15,76 tonn	29,943 tonn
23.5.2022	25 tonn	47,5 tonn
23.6.2022	35 tonn	60 tonn
5.7.2022	38,902 tonn	85,582 tonn
12.10.2022	38,902 tonn	62,243 tonn

Fartøy i lukket kystgruppe har per 18. oktober fisket om lag 57 000 tonn av gruppeknoten på 64 888 tonn.

3.10 UTØVELSE OG KONTROLL AV MAKRELLFISKET

Manglende avtale for 2022 med UK har ført til at den norske kvoten er fisket i Norges økonomiske sone (NØS). Endringer i fiskemønsteret (utelatt fra UK) har ført til en mer variert bruk av flytetral og ringnot gjennom sesongen. Erfaringen fra 2022 er at det ved små fangster har vært en del tilfeller der fangstmengden av makrell har blitt ulovlig sluppet. I tillegg har det vært utfordringer med kolmule som bifangst i første del av sesongen uavhengig av redskap. Videre er det registrert fangster av kolmule som har blitt sluppet. Så langt i sesongen har det ikke vært nevneverdige utfordringer med bifangst av makrellstørje.

⁹ I tillegg får fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre et maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

¹⁰ Kvotefaktoren på 1 000 er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter. Kvotefaktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % i forbindelse med at reguleringsgruppene ble slått sammen i 2019.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2023

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

ICES anbefaler at når MSY-tilnærmingen følges, bør fangstene i 2023 ikke overstige 782 066 tonn¹¹. Fiskedødeligheten for bestanden er over F_{MSY} og gytebestandsstørrelsen er over MSY Btrigger, Bpa og Blim.

Tabell 11: Ventet bestandsutvikling.

Bakgrunn	Fangst 2023 (tonn)	Grunnlag	F 2022	SSB i 2024 (tonn)	% forandring i SSB*	% forandring i fangst**	% endring i råd***
MSY-tilnærming	782 066	F_{MSY}	0,26	3 649 119	-1%	-31%	-2%

* SSB i 2024 sammenlignet med SSB i 2023.

** Anbefalt fangst i 2023 sammenlignet med antatt fangst i 2022 (1 131 416 tonn). Det forelå ikke enighet om TAC for 2022.

*** Kvoteråd for 2023 sammenlignet med kvoteråd for 2022.

Kvoterådet for 2023 er 2% lavere enn kvoterådet for 2022. Til tross for et stort fisketrykk de siste årene er bestanden i god forfatning. Dette har også sammenheng med oppjusteringer av nivået på bestandsstørrelsen de siste årene.

4.1.1 Kvaliteten på bestandsvurderingen

De eneste tilgjengelige fangstdataene fra Russland for 2021 var total fangst per ICES-område fra ICES sin foreløpige fangstdatabase, og ingen russiske fangstprøver var tilgjengelig. Historisk sett så er foreløpige fangster sammenlignbare med ICES sine endelige estimerte fangster. Det var tilstrekkelig med prøver fra andre fiskenasjoner som opererer i de samme områdene, som ble brukt for å estimere fangst ved alder og vekt ved alder.

Inkludering av nye år med data modifiserer de relative vektene av de ulike datakildene i bestandsberegningen, noe som fører til en revisjon av oppfatningen av bestanden.

I 2022 ble gytebestandsstørrelsene justert opp, fiskedødelighetene justert ned for perioden 2007-2017, og en revisjon i den motsatte retningen skjedde for de siste års estimerte gytebestandsstørrelser og fiskedødeligheter. De relative vektene av datakildene i bestandsberegningen er både avhengig av lengden på tidsseriene og konsistensen som informasjonen innehar. Innflytelsen av merkedataene økte noe i bestandsberegningsmodellen, med de nye inkluderte dataene i år.

¹¹ [Makrell | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](https://makrell.havforskning.no/)

Mengdeindeksen for alder 0 fra IBTS toktene kunne ikke bli oppdatert og ingen verdi var tilgjengelig for 2021. Dette har imidlertid ingen effekt på rådet.

Mengdeindeksen fra makrelleggtoktet i 2022 som ble brukt i årets bestandsberegning er en foreløpig verdi og er 26% høyere enn det forrige estimatet i 2019. Den endelige verdien vil bli brukt i neste års bestandsberegning.

Selve bestandsberegningen og korttidsframskrivningen inkluderer aldrene fra 0 til 12 år. Bestandsestimaterne ved alder 0 og 1 er høyst usikre og årsklassestyrke fremkommer først når fisken kommer inn i fiskeriet ved alder 2 til 3. Derfor er rekrutteringen presentert for alder 2 i år.

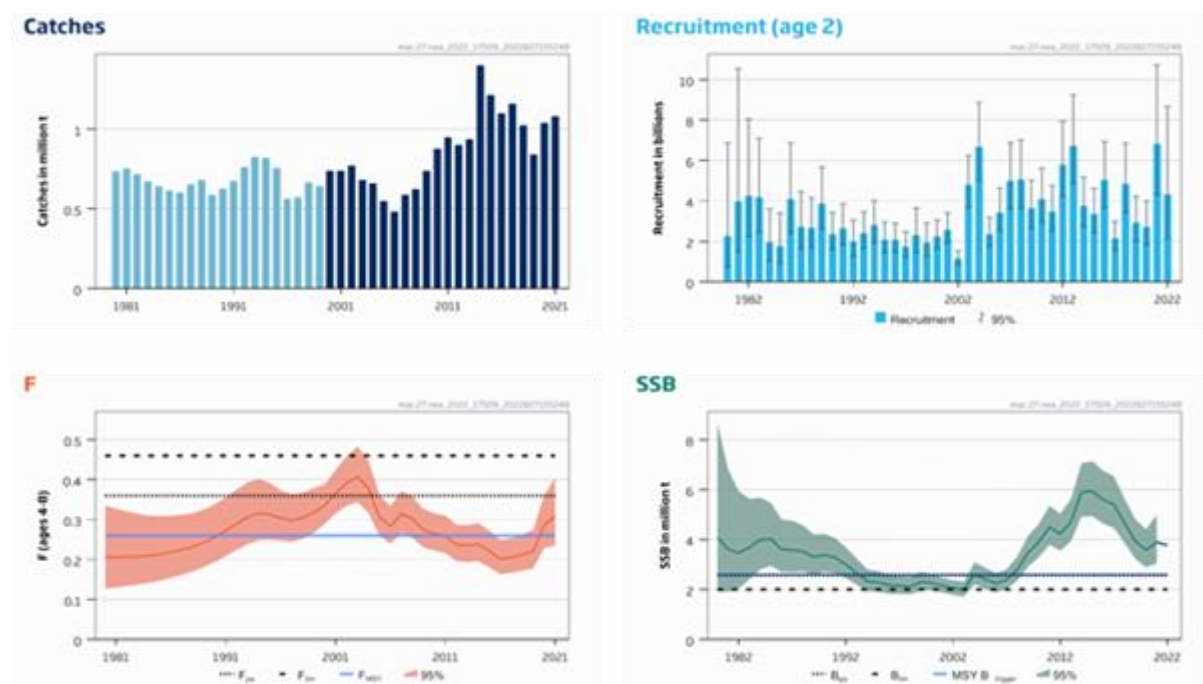
4.1.2 Relevante problemstillinger

Summen av de unilaterale kvotene for makrell, og resulterende fangster, har overskredet det vitenskapelige rådet med et gjennomsnitt på 41 % siden 2010. Referansepunktet FMSY, som er brukt som basis for rådet, er avledet fra en evaluering der det ble antatt at de årlige fangstene samsvarte med de vitenskapelige rådene basert på MSY-tilnærmingen. En såkalt implementeringsfeil i form av konsistent overfiske var altså ikke inkludert i evalueringen. Det at ikke rådene i henhold til MSY-tilnærmingen har blitt fulgt kan vurderes som å ikke være i tråd med føre-var-tilnærmingen. Mer spesifikt så kan dette resultere i økt risiko for at bestanden faller under det kritiske gytebestandsnivået (BLIM), at man taper fangstutbytte på lang sikt og at utnyttelsen av ressursen ikke er bærekraftig.

ICES antar nå at den nordøstatlantiske makrellbestanden består av tre gytekomponenter: vestlig, sørlig og Nordsjøen. Bestandsstrukturen og gyteadferden er trolig mer dynamisk. De eksisterende forvaltningsmålene om å beskytte gytebestandskomponenten i Nordsjøen anbefales videreført av føre-var-årsaker. Men, gitt den nye tilgjengelige kunnskapen om bestandsstruktur for makrell, bør det foretas en gjennomgang av hvor hensiktsmessig det er å anvende ulike bestandskomponenter med tilhørende beskyttelsesmål.

4.1.3 Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (Blim): 2,00 millioner tonn
 Føre-var-gytebestandsnivå (Bpa): 2,58 millioner tonn
 Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte (MSY Btrigger): 2,58 millioner tonn
 Kritisk fiskedødsrate (Flim): 0,46
 Føre-var-fiskedødsrate (Fpa): 0,36
 Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (FMSY): 0,26
 Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (FMGT): ikke definert
 Ventet fiskedødsrate (F) i 2022: 0,36
 Ventet gytebestand (SSB) i 2023: 3,68 millioner tonn

Figur 5: Standardplot⁶

6: Bestandsvurderingen av makrell i Nordøst-Atlanteren: totalfangster (oppe til venstre), rekruttering som antall toåringer (oppe til høyre), fiskedødelighet (nede til venstre) og gytebestand (nede til høyre).

Tabell 12: ICES råd for perioden 2012-2023.

År	ICES råd	TAC (tusen tonn)	Endring (%)
2012	Forvaltningsplan	[586-639]	-1 %
2013	Forvaltningsplan	[497-542]	-15 %
2014 ⁷	Forvaltningsplan	[927-1011]	+ 87 %
2015	Forvaltningsplan	[831-906]	- 10 %
2016 ⁸	MSY tilnærming	≤ 774	- 26 %
2017 ⁹	MSY tilnærming	≤ 857	+ 11 %
2018	MSY tilnærming	≤ 551	- 36 %
2019 ¹⁰	MSY tilnærming	≤ 318	+ 40 %
2020	MSY tilnærming	≤ 922	+ 20 %
2021	MSY tilnærming	≤ 852	-8 %
2022	MSY tilnærming	≤ 795	-7 %
2023	MSY tilnærming	≤ 782	-2 %

7: Oppdatert råd for 2014 presentert i mai 2014, opprinnelig råd 889 886 tonn

8: Oppdatert råd for 2016 presentert 20. september 2016, opprinnelig råd 667 385 tonn

9: Oppdatert råd for 2017 presentert 26. januar 2017, opprinnelig råd 944 302 tonn

10: Oppdatert råd for 2019 presentert 15. mai 2019, opprinnelig råd 318 408 tonn

4.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. Kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell for 2023 er ikke avsluttet når dette saksdokumentet skrives. Det er heller ikke forhandlingene om bilaterale avtaler om eventuelle kvotebytter og soneadgang i andre lands soner.

I dette høringsdokumentet legger Fiskeridirektoratet, som et regneeksempel, til grunn en norsk kvote på 273 723 tonn for 2023 (35 % av ICES rådet). Videre legger vi til grunn at norske fartøy må fiske kvoten i norsk/internasjonalt sone i 2023.

4.3 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2023

Det vises til punkt 3.9 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet. Fiskeridirektøren tar utgangspunkt i at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2023.

4.4 REGULERINGSFORSLAG FOR 2023

Som beskrevet i avsnitt 4.4 legger Fiskeridirektoratet i dette saksdokumentet til grunn en norsk kvote i 2023 på 273 723 tonn makrell, som skal fiskes i norsk eller internasjonalt sone. På den bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren at fisket etter makrell i 2023 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

4.5 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

4.5.1 Forsknings- og forvaltningsformål, agn og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2023. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingekvoter for 2023 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor liten betydning for forslaget til regulering. I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvanta til disse formålene.

Avsetningen til rekrutteringskvoteordningen i åpen gruppe vil i 2023 utgjøre en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor liten betydning for forslaget til regulering. Dette gjelder selv om det skal tildeles 6 nye kvoter i 2023. Dersom avsetningen blir underfisket evt. overfisket vil dette korrigeres på «toppen» før fordeling på fartøygrupper i 2024. I det videre ses det derfor bort ifra avsetninger til den nye rekrutteringskvoteordningen for 2023.

Fiskeridirektoratet viser til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor en videreføring av ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle

fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Pr. 27. oktober er det i fisket etter makrell registrert 11 rekrutteringskvoter på den gamle rekrutteringskvoteordningen i lukket gruppe¹². Det avsettes et kvantum til rekrutteringskvoter for 2023 på bakgrunn av kvoteenheten for fartøykvoten i 2022¹³.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 867 tonn i 2023 i tilknytning til den gamle rekrutteringskvoteordningen, og at dette trekkes fra totalkvoten før fordeling på fartøygruppene.

4.5.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 272 856 tonn i 2023 etter avsetning på totalt 867 tonn makrell til rekrutteringskvoter i lukket gruppe. Dette kvantumet fordeles mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Kystgruppen er tildelt 18,5% av totalkvoten¹⁴. Etter at fordelingen er gjort i tråd med ovennevnte legges det til 867 tonn til kystgruppen i henhold til avsnitt 6.1.1.

Ny fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 12. Fiskeridirektoratet legger denne fordelingen til grunn videre i dokumentet.

Tabell 13: Fordelingen av norsk totalkvote i 2023.

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten eller min. 25 000 tonn ¹¹	52 345	19,1 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	10 914	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	210 463	76,9 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens kvote	17 551	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ¹²	192 912	70,5 %
Totalt		273 723	

11: Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 867 tonn til rekrutteringskvoter som er tatt «fra toppen».

12: Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

¹² Sum kvotefaktorer er 25,543.

¹³ Kvoteenheten for fartøykvoten er 38,902 tonn.

¹⁴ Gruppeknoten skal i alle tilfeller ikke settes lavere enn 25 000 tonn.

4.6 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Det vises til punkt 3.5 vedrørende kvotefleksibilitet over årsskiftet inneværende år hvor det ble gjort en forskriftsendring 18. oktober 2021 knyttet til muligheten for å spare inntil 10 % av fartøykvoten til påfølgende år. Endringsforskriften innebar at NFD kunne beslutte at fartøy som ikke har fisket opp fartøykvoten ved utløpet av 2021, likevel ikke fikk godskrevet inntil 10 % av denne kvoten til 2022. Ordlyden er videreført i reguleringsforskriften for makrell i inneværende år, og medfører dermed at NFD kan beslutte at fartøy som ikke har fisket opp fartøykvoten ved utløpet av 2021 likevel ikke får godskrevet inntil 10 % av denne kvoten til 2023.

Fiskeridirektoratet mener det er uheldig at rammebetingelsene knyttet til kvotefleksibilitetsordningen over årsskiftet på fartøynivå ikke er forutsigbar for næringsaktørene. Dette er en ordning som i en årrekke, og for flere pelagiske fiskeslag, har ligget fast. Makrellfisket i 2021 og 2022 har vært ekstraordinært, blant annet som følge av manglende soneadgang i UK, og fiskemønsteret er endret sammenlignet med tidligere år.

Avtalesituasjonen for 2023 for fisket etter makrell er på det nåværende tidspunkt uklar. Fiskeridirektoratet er opptatt av at tilliten til kvotefleksibilitetsordningen på fartøynivå må opprettholdes.

Dersom vi kommer i samme situasjon som inneværende år mener Fiskeridirektoratet at det er viktig at det avklares tidlig i sesongen om det er behov for å gjøre endringer i kvotefleksibilitetsbestemmelsen på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår en kvotefleksibilitetsbestemmelse på fartøynivå i 2023 tilsvarende som ved inngangen til 2022. Dette innebærer at det enkelte fartøy i havfiskeflåten kan spare eller forskuttere inntil 10 % av kvoten. Dette gjelder også for fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter og største lengde på eller over 15 meter, samt fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter. Fartøy i kystfartøygruppens lukket gruppe med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter kan kun forskuttere inntil 10 % av kvoten i 2023.

4.7 PRØVEORDNING FOR KVOTEBELASTNING SOM FØLGE AV FANGST UTOVER KVOTE

Det vises til avsnitt 3.6 vedrørende erfaringen med prøveordning for makrell hvor fangst utover kvotefleksibilitetsordningen (ut over 110 %) belastes på fartøynivå i stedet for gruppenivå. Fiskeridirektøren foreslo på reguleringsmøtet høsten 2021 å avvikle ordningen, men tilbakemeldingen fra næringen var at den burde bestå. I bestilling fra NFD datert 18. oktober 2022 blir Fiskeridirektoratet bedt om å vurdere om prøveordningen har fungert tilfredsstillende og etter hensikten, og hvorvidt prøveordningen skal videreføres.

En evaluering av prøveordningen er gjort i kapittel 3.6. Omfanget av fangst utover kvote er redusert fra og med 2020, når ordningen trådte i kraft for første gang. Dette kan tyde på at ordningen har hatt en disiplinerende effekt, men det er vanskelig å isolere årsaken til reduksjonen med sikkerhet.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre prøveordningen for kvotebelastning som følge av fangst utover kvote i 2023.

4.8 RINGNOTGRUPPEN

Det er 72 ringnottillatelser og 16 små ringnotfartøy med deltakeradgang¹⁵. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel som tidligere år. Som tidligere nevnt legges det i dette saksdokumentet til grunn at norsk totalkvote i 2023 må fiskes i norsk sone (evt. i internasjonalt farvann). Det foreslås derfor at fartøy med ringnottillatelse reguleres tilsvarende som inneværende år, hvor det settes kvoteenheter for beregning av fartøykvotene som er tilnærmet flatt fordelt. Dersom det kommer i stand en bilateral avtale om soneadgang i britisk sone, legger Fiskeridirektoratet til grunn at reguleringsopplegget revideres i samråd med næringen.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes fartøykvoter for fartøy med ringnottillatelse som er tilnærmet flatt regulert fra årets begynnelse.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes fartøykvoter for små ringnotfartøy som er tilnærmet flatt regulert fra årets begynnelse.

4.9 TRÅLGRUPPEN

4.9.1 Fartøykvoter

Det er 17 fartøy med makrelltråltillatelse¹⁶. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel som tidligere år.

Tilsvarende som fartøy med ringnottillatelse la Fiskeridirektoratet ikke til grunn noen spesielle reguleringsiltak for fartøy med makrelltråltillatelse inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes fartøykvoter for fartøy med makrelltråltillatelse som er tilnærmet flatt fordelt ved årets begynnelse.

Gruppeknoten for trålgruppen i 2023 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets kvantifisering av differansen mellom reell fangst og seddelført fangst av makrell tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2022. Dette antas å være uregistrert bifangst av makrell i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst etter 2022-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

4.9.2 BIFANGST AV MAKRELL I INDUSTRISTRÅLFISKE

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk som landes til mel- og oljeproduksjon.

¹⁵ Pr. 27. oktober 2022.

¹⁶ Pr. 27. oktober 2022.

Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar prøvetaking som grunnlag for å kunne rapportere riktig fangstsammensetning og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet har arbeidet for et nytt regelverk i mer enn 10 år og har foreslått nytt regelverk om prøvetaking av fisk som landes til mel- og oljeproduksjon i to omganger.

Fiskeridirektoratet ga etter gjennomført høring tilrådning om ny forskrift 3. april 2019. Formålet med forskriftsforslaget var å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket.

Ettersom det gjennom nevnte høringsprosess ble gjort en rekke vesentlige endringer på foreslått regelverk og tiden som hadde gått siden høringen ble det gjennomført en ny høring. Endringene omfattet blant annet at kravene til bygningsmessige endringer i stor grad var tatt bort og kravene til selve prøvetakingen var justert vesentlig. Dette påvirket vesentlig forventede kostnader til det opprinnelige forslaget.

Det bemerkes også at danske myndigheter har innført tilsvarende krav til prøvetaking ved landinger til mel- og oljeproduksjon, og at disse prøvetakings- og kontrollplanene er godkjent av EU-kommisjonen.

Etter gjennomført ny høring har Fiskeridirektoratet oversendt et nytt forslag til NFD for endelig behandling.

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter mållartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For mållarten øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert undermåls fisk av viktige kommersielle arter. Resultatene fra dette arbeidet understreker behovet for å innføre nye krav til prøvetaking ved landing av fisk til mel- og oljeproduksjon.

Inntil en eventuell forskrift er på plass vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på total- og gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst av makrell i industritrålfisket etter 2022-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

4.10 KYSTFARTØYGRUPPEN

4.10.1 Fordeling av kystfartøyenes gruppekvote

Fiskeridirektøren legger til grunn at det avsettes et kvantum til fartøy under 13 meter som faller utenfor adgangsbegrensningen i fisket etter makrell (åpen gruppe), samt en gruppekvote for landnotfiske etter dispensasjon. Tabell 14 viser forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2023.

Tabell 14: Forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2023

Kystfartøygruppen	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe	650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere	100
Lukket gruppe kyst	51 595
Totalt	52 345

4.10.2 Åpen gruppe

Avsetningen til åpen gruppe har de senere årene vært på 650 tonn. Videre har fartøy i åpen gruppe i flere år hatt en fartøykvote på 10 tonn. Etter innspill fra næringen ble fartøykvoten økt til 25 tonn i 2021. Bakgrunnen var å sikre at det ble regningssvarende for fiskerne å rigge om til fiske etter makrell. Det ble vurdert at det var rom innenfor gjeldende avsetning til å øke fartøykvoten. Utnyttelsen av avsetningen i 2021 støtter opp om denne vurderingen. I 2022 har avsetningen i åpen gruppe blitt overfisket. Fiskeridirektoratet viser til at fangst i åpen gruppe har variert fra år til år og vært avhengig av blant annet tilgjengelighet, og mener at størrelsen på avsetningen kan videreføres men at nivået på fartøykvoten må settes noe ned i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på 650 tonn for fartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis en fartøykvote på 20 tonn makrell.

4.10.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoten for landnotfiske etter dispensasjon settes til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at de som er gitt dispensasjon gis en maksimalkvote på 15 tonn, med et garantert kvantum i bunn på 5 tonn.

4.10.4 Lukket gruppe

Det er totalt 365 deltakeradganger i lukket kystgruppe¹⁷. Det er 162 fartøy med garn/snøre som deltakeradgang, mens det er 203 fartøy med not som deltakeradgang.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe reguleres som en gruppe i 2023, tilsvarende som i inneværende år.

Dette innebærer:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter¹⁸
- Kvotefaktoren på 1 000 fra ringnotflåten legges til gruppeknoten til lukket kystgruppe¹⁹.

Overreguleringsgrad

Når kvoten for 2023 er kjent vil Fiskeridirektoratet ha dialog med næringsorganisasjonene når det gjelder overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget.

Refordeling

Fiskeridirektøren skal legge til rette for at gruppekvoteene blir oppfisket. Det er i utgangspunktet kun fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter som gis maksimalkvotetillegg og dermed eventuelle refordelinger²⁰. Eventuelle restkvantum innenfor kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå overføres i utgangspunktet til påfølgende år. Dersom det skulle gjenstå et betydelig restkvantum kan det være aktuelt at også de øvrige fartøyene i lukket kystgruppe gis et maksimalkvotetillegg. Fiskeridirektoratet tar forbehold om at det åpnes for kvotefleksibilitet også i 2023.

4.11 ÅPNINGSTIDSPUNKT

ICES viderefører tilrådommen om at det ikke bør fiskes makrell i Skagerrak (3a), sentrale og sørlige Nordsjøen (4b og 4c) hele året, samt nordlige delen av Nordsjøen (4a) i perioden 15. februar til 31. juli. Fiskeridirektoratets prinsippale standpunkt er at fisket etter makrell i de nevnte områdene og periodene bør begrenses av hensyn til bestanden. På bakgrunn av at det norske makrellfiske i svært liten grad foregår i disse områdene er Fiskeridirektoratet likevel

¹⁷ Pr. 27. oktober 2022.

¹⁸ I tillegg får fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre et maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

¹⁹ Kvotefaktoren på 1 000 er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter. Kvotefaktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % i forbindelse med at reguleringsgruppene ble slått sammen i 2019.

²⁰ I tillegg til at fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår var oppfylt.

av den oppfatning at det ikke er nødvendig å gjeninnføre åpningstidspunkt i fiske etter makrell på nåværende tidspunkt. Dersom fiskemønsteret endres, vil vi vurdere å foreslå å gjeninnføre åpningstidspunkt for det ordinære fisket. Dette innebærer at fisket i 3a og 4a-c åpner den 1. januar 2023.

Vedlegg 1: Norsk kvote og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2021

Tabell 15: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2021

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2021	Justert gruppekvote 2021	Kvoteår 2021 - Fangst i 2020 og 2021			Ufisket kvote 2021 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
			Fangst i 2020 på kvoten for 2021	Fangst i 2021 på kvoten for 2021	Sum fangst		
Ringnot	213 443	214 503	7 238	198 241	205 479	7 222	1 802
SUK	19 410	19 415	621	13 549	14 170	1 462	3 783
Trål	12 070	11 768	604	11 709	12 313	234	-779
Kystfartøygruppe	57 470	55 999	1 582	40 120	41 702	2 543	11 754
· Lukket gruppe	56 720	55 249	1 582	39 448	41 030	2 543	11 676
· Åpen gruppe	650	650		568	568		82
· Landnot	100	100		104	104		-4
Agn	1 300	1 300		1 302	1 302		-2
Forskning- og forvaltningsfor mål	955	955		226	226		729
Totalt	304 648	303 940	10 045	265 147	275 192	11 461	17 287

Kilde: Norges Sildesalgslag per 18. oktober 2022. Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2021 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2021 som er gjort på forskudd av kvoten for 2022 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2022

Poastačujuhuse/adresse	Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3	Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok	váldde oktavuoda/ta kontakt
Áššemeannudeadji	Silje Hovdenak
saksbehandler	
Tel:	+47 78 48 42 80

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
22/5568 - 11

MIN ČUJ./VÅR REF.
22/35476

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
01.11.2022

Reguleringsmøtet sak17/2022 - Sametingets innspill til regulering etter makrell i 2023

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. Samelovens kap.4 §4-3, har Sametinget følgende forslag til regulering av makrell i 2023:

Som en relativt ny art som har bredt om seg i betydelige deler av de samiske kystområdene de siste årene, så er det fortsatt en viss usikkerhet knyttet til makrellens innvirkning på økosystemene, særlig i inne i fjordene. Som et føre-var tiltak burde det derfor legges til rette for at det fiskes så mye makrell som mulig innenfor fjordlinjene, med de fartøyene som er hjemmehørende der.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i det samiske fiskerirettighetsområdet (SFR- området) (1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2023 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig. Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjøre i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR-område: Finnmark: Alle kommunene. Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
Ossodatdirektevra/Avdelingsdirektør

Silje Hovdenak
seniorráðđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
---------------------	----------------------	------	--------

Kopijja / Kopi til:

Bivdu	c/o Inge Arne Eriksen Rødsvingelveien 35	9516	ALTA
-------	---	------	------

Sak 18/2022

Regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2023

Sak 18/2022

REGULERING AV FISKET ETTER SILD I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2023

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som har vært på høring i 2022 og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2023 i all hovedsak reguleres som inneværende reguleringsår.

2 FISKET I 2021

I 2021 hadde Norge en kvote på 105 347 tonn sild i Nordsjøen og Skagerrak¹. Kvoten var omtrent 8% lavere enn i 2020. Totalt fisket norske fartøy ca. 96 000 tonn sild i 2021². Den mest aktive måneden for fiske etter nordsjøild i 2021 var juni, hvor det ble levert omtrent 47 000 tonn sild (se Figur 1).

Til forskjell fra 2020 hadde ikke norske fiskere adgang til å fiske i UK-sonen³ i 2021. Tilnærmet all fangst av nordsjøild er dermed fisket i norsk sone i 2021. Figur 1 viser fangst i 2021 fordelt på lokasjoner. Den positive utviklingen i prisene for nordsjøild til konsum fortsatte også i 2021, mens gjennomsnittsprisen for mel- og oljeanvendelse falt noe (se Figur 2)⁴.

Det ble fisket om lag 100 000 tonn sild som avregnes kvoten for kvoteåret 2021⁵. Det ble fisket 248 tonn sild som ble avregnet kvantumet avsatt til forskning- og forvaltningsformål i 2021.

Tabell 1 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2021, samt totalfangst i 2021. I Vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst av sild i Nordsjøen og Skagerrak relatert til kvoteåret 2021.

¹ Hvorav 103 907 tonn i Nordsjøen og 1 440 tonn i Skagerrak

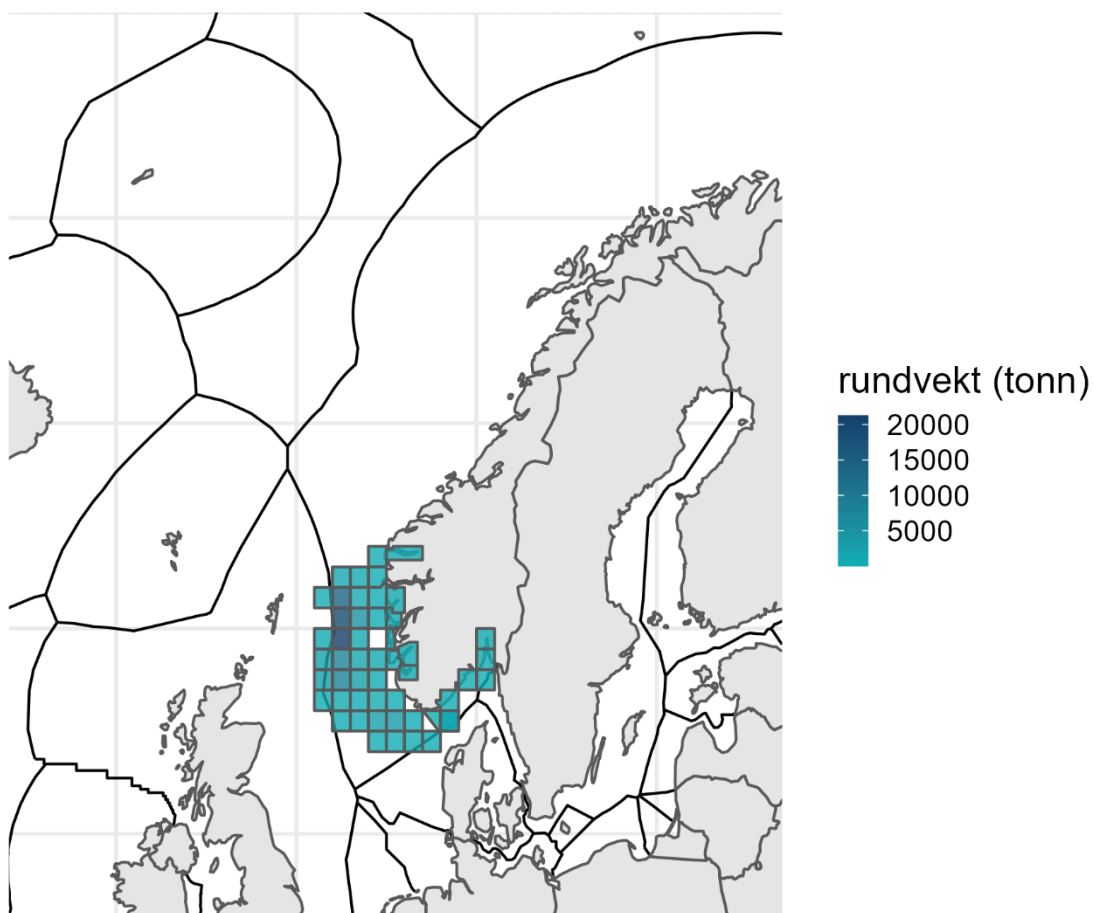
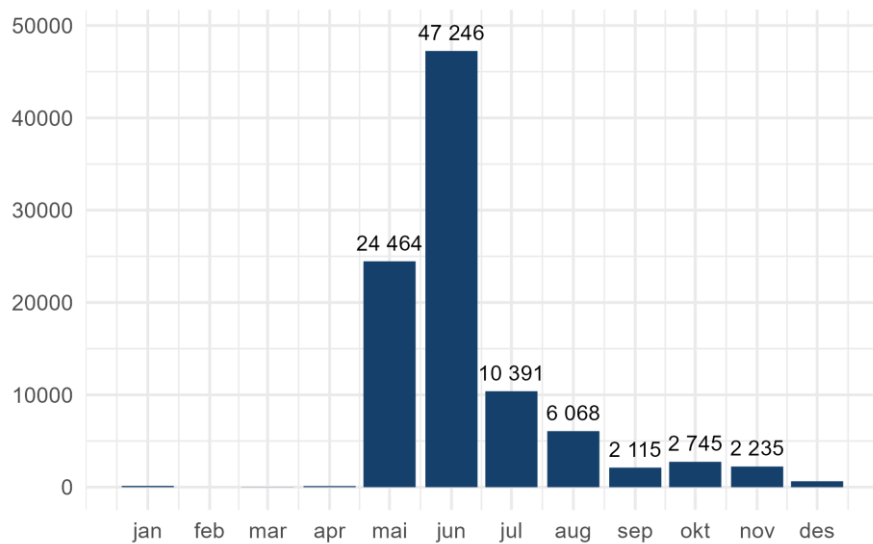
² Dette kvantumet består av overført kvote fra 2020, ordinær kvote for 2021 og fiske på forskudd av kvoten i 2022 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Basert på tall fra Norges Sildesalgslag per 17. oktober 2022

³ EU-sonen til og med 2020; ICES statistikkområde 4a og 4b

⁴ Basert på Norges Sildesalgslags årsrapport for 2021, s.38. [Årsrapporter - Norges Sildesalgslag \(sildelaget.no\)](https://www.sildelaget.no/arsrapporter)

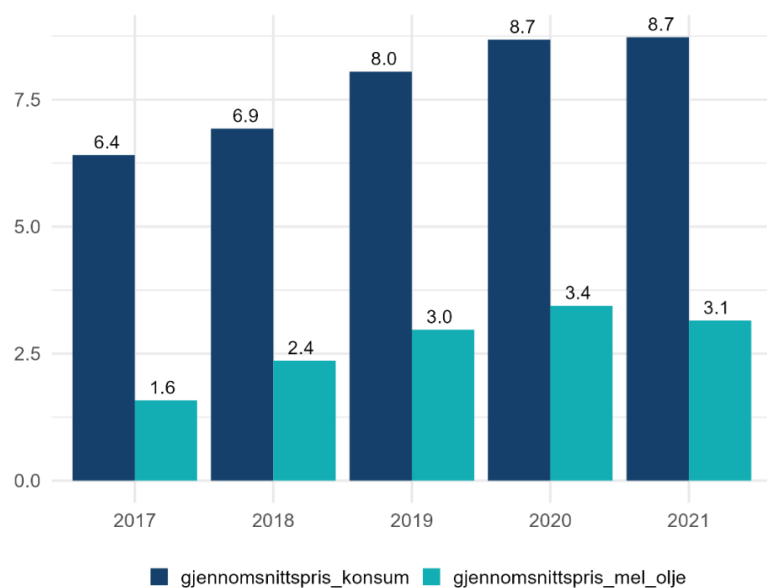
⁵ Basert på tall fra Norges Sildesalgslag per 17. oktober 2022. Det ble fisket 3 365 tonn i 2021 som avregnes kvoten for 2022

Figur 1: Fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak fordelt på måneder og lokasjoner. Norske fartøy. 2021

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 2022-10-13

Figur 2: Gjennomsnittspriser for sild fisket i Nordsjøen og Skagerrak. NOK per kg. 2017-2021

Basert på Norges Sildesalgslags årsrapport for 2021, s.38

Tabell 1: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, totalfangst i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak. Tonn. 2021

Fartøygrupper	Område	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter ⁶	Fangst avregnet kvoteåret ⁷	Totalfangst ⁸
Fartøy med ringnottillatelse	Nordsjøen	82 452,5	82 467,5	80 898	77 956
	Skagerrak	1 260	743	862	862
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	5 263	5 333	4 412	3 694
	Skagerrak	80	80	85	85
Trålfartøy	Nordsjøen	7 334	6 792	6 519	6 534
Kystgruppen totalt	Nordsjøen og Skagerrak	8 382	8 165	6 980	6 650
Lukket gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	8 232	8 015	6 915	6 585
Åpen gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	150	150	65	65
Forskning- og forvaltningsformål	Nordsjøen	575,5	575,5	248	248
Totalt	Nordsjøen og Skagerrak	105 347	104 156	100 004	96 029

⁶ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

⁷ Norges Sildesalgslag per 17. oktober 2022

⁸ Inkluderer fangst i 2021 på kvoten for 2022. Norges Sildesalgslag per 17. oktober 2022

3 FISKET ETTER SILD I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2022

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften § 2-6, § 2-10; § 4-1) kan følgende delta:

- fartøy med pelagisk tråltillatelse
- fartøy med nordsjøtråltillatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift 14. desember 2021 nr. 3594 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2022 (deltakerforskriften §§ 21 - 23) kan følgende delta:

- fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2022

Bestander som tidligere ble forvaltet i fellesskap mellom EU og Norge forvaltes nå mellom EU, Norge og Storbritannia. Nordsjø-sild er en av bestandene som påvirkes av denne endringen. Norge, EU og Storbritannia ble 10. desember 2021 enige om en trepartsavtale hvor Norge får en kvote i Nordsjøen på 124 012 tonn sild og en kvote i Skagerrak på 3 337 tonn sild i 2022. Av kvoten i Nordsjøen overføres 991 tonn til Sverige iht. Sverige-avtalen. I motsetning til tidligere år hvor inntil 50 % av kvoten i Skagerrak har kunnet fiskes i Nordsjøen, ble hele kvoten, unntatt 200 tonn, overført til Nordsjøen. Tabell 2 gir en oversikt over kvotesituasjonen for 2022.

Tabell 2: Kvotesituasjonen i 2022

	Nordsjøen	Skagerrak
Norsk totalkvote (iht. bilaterale avtaler)	124 012	3 337
Kvoteoverføring til Sverige (iht. bilateral avtale)	- 991	
Kvoteoverføring fra Skagerrak til Nordsjøen	+ 3 137	- 3 137
Norsk kvote (iht. reguleringsforskriften)	126 158	200
Avsatt til forskning og forvaltningsformål	- 575	
Avsatt til rekrutteringskvoter for fartøy i åpen kystgruppe	- 142	
Disponibel kvote til fordeling	125 441	200

Norge og Storbritannia kom ikke i havn med en avtale om tilgang og kvotebytte for 2021. Etter flere runder høsten 2021 inngikk Norge og Storbritannia en bilateral avtale for 2022 den 21. desember 2021. Det er den første bilaterale fiskeriatvaten med Storbritannia etter brexit. Dette innebar blant annet at det ble inngått en avtale om at norske fartøy kan fiske 17 000 tonn sild i britisk sone i 2022; i ICES statistikkområde 4.

Av den bilaterale avtalen mellom Norge og EU av den 10. desember 2021 følger det at norske fiskere har adgang til å fiske inntil 2 700 tonn nordsjøsild i EU-sonen i ICES statistikkområde 4 og 7d.

3.3 REGULERINGSOPPLEGGET

Reguleringen av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2021 ble i all hovedsak videreført i 2022.

Disponibel kvote til fordeling mellom fartøygruppene er dermed henholdsvis 125 583 tonn i Nordsjøen og 200 tonn i Skagerrak. Tabell 3 gir en oversikt over hvordan kvotene er fordelt mellom fartøygruppene. Fordelingen er i samsvar med Norges Fiskarlags landsmøtesak 7/01 og 6/07. Kystgruppen får 8 % (eller minst 7 000 tonn) og trålerne 7 % av disponibel kvote, mens ringnotgruppen får det resterende. Små ringnotfartøy tildeles 6 % av ringnotgruppens gruppekvote. Det er i 2022 lagt til grunn at kystgruppen fisker inntil 200 tonn sild i Skagerrak. Hele kvantumet som kan fisket i Skagerrak avsettes i 2022 til kystgruppen. Av lukket kystgruppes kvote avsettes det 200 tonn til et låssettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september. I vedlegg 2 fremgår informasjon om justerte gruppekvoter i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2022.

Tabell 3: Fordeling av norsk kvote i 2022

	Fartøy med ringnottillatelse	Små ringnotfartøy	Trålfartøy	Kystfartøy	Totalt
Nordsjøen	100 387	6 408	8 795	9 851	125 441
Skagerrak ⁹				200	200
Totalt	100 387	6 408	8 795	10 051	125 641
Andel av total kvote	80 %	5 %	7 %	8 %	100 %

3.4 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Kvotefleksibilitetsordningene i 2021 er videreført i 2022. Dette vil si at det er kvotefleksibilitet på inntil 10 % mellom år på totalkvotene og gruppekvotene i Nordsjøen og Skagerrak. I tillegg kan det enkelte fartøy i havfiskeflåten spare eller forskuttere inntil 10 % av kvoten i Nordsjøen,

⁹ Det er tatt høyde for at hele Skagerrakkvoten med unntak av 200 tonn kan fiskes i Nordsjøen

mens det enkelte kystfiskefartøy i lukket gruppe kan forskuttere inntil 10 % av kvoten i Nordsjøen og Skagerrak.

3.5 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Norske fartøy har per 17. oktober fisket ca. 118 000 tonn sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2022¹⁰. Fangst som avregnes kvoteåret 2022 per 17. oktober utgjør ca. 119 000 tonn. Dette inkluderer fangst i 2021 på kvoten for 2022, ordinær kvote for 2022 og fiske på forskudd av kvoten for 2023 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Det gjenstår fremdeles et mindre kvantum av årets kvote (omtrent 8 000 tonn¹¹). Restkvantumet per i dag er innenfor det potensielle kvotefleksibilitetskvantum på 10% av totalkvoten for 2022.

Tabell 4 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret og totalfangst i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2022. I vedlegg 2 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2022.

Tabell 4: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2022

Fartøygrupper	Område	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter ¹²	Fangst avregnet kvoteåret ¹³	Totalfangst ¹⁴
Fartøy med ringnottillatelse	Nordsjøen	100 387	102 299	96 051	95 426
	Skagerrak	0	0	0	0
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	6 408	7 191	6 526	7 011
	Skagerrak	0	0	0	0
Trålfartøy ¹⁵	Nordsjøen	8 795	8 808	6 682	6 469
Kystgruppen totalt	Nordsjøen og Skagerrak	10 051	11 282	9 594	9 384
Lukket gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	9 901	11 132	9 532	9 322
Åpen gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	150	150	62	62
Forskning- og forvaltningsformål	Nordsjøen	717	717	279	279
Totalt	Nordsjøen og Skagerrak	126 358	130 297	119 132	118 569

¹⁰ Basert på tall fra Norges Sildesalgslag per 17. oktober 2022

¹¹ Jf. Norges Sildesalgslags kvoteoversikt per 14. oktober 2022 ([Kvoteoversikt - Norges Sildesalgslag \(sildelaget.no\)](https://sildelaget.no/kvoteoversikt))

¹² Kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

¹³ Norges Sildesalgslag per 17. oktober 2022

¹⁴ Norges Sildesalgslag per 17. oktober 2022

¹⁵ Fratrullet estimert bifangst i industritrålfisket på 300 tonn

3.6 RINGNOTGRUPPEN

For fartøy med ringnottillatelse og små ringnotfartøy ble kvoteenheterne for fisket i Nordsjøen satt til henholdsvis 2,48 og 1,79 ved årets begynnelse. Kvoteenheterne er tilnærmet flatt regulert.

Det ble fra og med 2018 åpnet for et regulært fiske med bruk av flytetral i Skagerrak for ringnotgruppen under forutsetning at det brukes sorteringsrist med en spileavstand som ikke overstiger 55 mm. I 2022 var dette i motsetning til tidligere år ikke aktuelt, ettersom hele kvotegrunnlaget ble overført fra Skagerrak til Nordsjøen¹⁶.

3.7 TRÅLGRUPPEN

For trålgruppens fiske etter sild i Nordsjøen ble kvoteenheten satt til 0,75 ved årets begynnelse. Kvoteenheten er tilnærmet flatt regulert.

Gruppeknoten for trålgruppen i 2023 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets kvantifisering av differansen mellom reell fangst og seddelført fangst av nordsjøsild tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2022. Dette antas å være uregistrert bifangst av nordsjøsild i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst etter 2022-sesongen. Dette vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år. Uregistrert bifangst av nordsjøsild i industritrålfisket ble i 2022 beregnet til å utgjøre 300 tonn.

Tilsvarende som tidligere år har trålgruppen forbud mot å fiske etter sild i Skagerrak.

3.8 KYSTFARTØYGRUPPEN

Gruppeknoten for kystfartøy i Nordsjøen og Skagerrak er på 10 051 tonn. Justert gruppekvote er på 11 310 tonn. Av dette avsettes det 200 tonn til et låssettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september og 150 tonn til åpen gruppe.

Lukket gruppe er regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten var fra årets begynnelse satt til 13,34 tonn pr. kvotefaktor. Dette er en overreguleringsgrad på 30 %. Kvoteenheten for beregning av garantert kvantum var satt til 10,26 tonn per kvotefaktor.

Per 12. oktober har lukket gruppe fisket 9 698 tonn i Nordsjøen og Skagerrak. Åpen gruppe har fisket 62 tonn.

3.8.1 Åpen gruppe – rekruttering

Med bakgrunn i kvotemeldingen har Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å innføre en ny rekrutteringskvoteordning i åpen gruppe med virkning fra 2022. Ordningen innebærer at det årlig

¹⁶ [Herring \(Clupea harengus\) in subdivisions 20-24, spring spawners \(Skagerrak, Kattegat, and western Baltic\) \(figshare.com\)](https://www.figshare.com/publications/10000000000000000000)

tildeles inntil seks rekrutteringskvoter til fiskere i åpen gruppe i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, makrell, nordsjøsild og norsk vårgytende sild. Tre av kvotene tildeles kvinnelige fiskere og tre kvotene tildeles mannlige fiskere, forutsatt at det er mange nok kvalifiserte søkere av hvert kjønn. Ved tildelingen i 2022 besluttet departementet at det som et engangstilfelle skulle tildeles 9 rekrutteringskvoter.

Rekrutteringskvoten har en varighet på fem år, og størrelsen på kvoten fastsettes slik at den samlet utgjør 80 % av fartøyskvoten til et fartøy i lukket gruppe ved starten av året. Rekrutteringskvoten tildeles for alle ovenfor nevnte arter dersom vilkårene for å delta i det aktuelle fisket er oppfylt. Det er besluttet at avsetningene til ordningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Fra og med 2023 endres ordningens navn til rekrutteringskvotebonusordning.

Rekrutteringskvoteordning gir for makrellfisket et kvotegrunnlag på 80 prosent av kvoten til fartøy med hjemmelslengde 10-10,99 meter. Rekrutteringskvoter tildelt etter ordningen har en varighet på fem år.

Det ble delt ut totalt 9 tillatelser med virkning fra 1. april 2022¹⁷. Av disse var det 8 fartøy som tilfredsstilte vilkårene for å kunne delta i fisket etter nordsjøsild i 2022. Avsetningen til rekrutteringskvotene tas fra toppen, og inkluderes ikke i kystgruppens gruppekvote.

3.9 FISKET I BRITISK SONE

Den bilaterale avtalen mellom Norge og Storbritannia av den 10. desember 2021 ga norske fiskere adgang til å fiske 17 000 tonn nordsjøsild i britisk farvann i 2022. Per 4. oktober 2022 har norske fartøy fisket 5 217 tonn fisket i britisk sone jf. fartøyrapporter mottatt fra Norges Sildesalgslag. Ringnotgruppen har foreløpig stått for mesteparten av fisket i britisk sone i 2022, mens fartøy i gruppen for små ringnotfartøy (SUK) foreløpig ikke har dratt til britisk sone for å fiske nordsjøsild. Tabell 5 gir en oversikt over fisket i britisk sone så langt i 2022.

Tabell 5: Størrelse på adgangskvoter og omfang av fisket etter nordsjøsild i britisk sone, fordelt på fartøygrupper. 2022

Fartøygruppe	Adgangskvote	Prosent	Fangst per 4.10	Utnyttelse
Kyst	1 360	8 %	20	1 %
Ringnot	13 583	80 %	4 728	35 %
SUK	867	5 %	0	0 %
Trål	1 190	7 %	469	39 %
Totalt	17 000	100 %	5 217	31 %

Tabell 5 viser at 31% av adgangen i britisk sone var utnyttet per 4. oktober¹⁸. Tabell 6 viser oversikt over kvoteenheter per fartøygruppe gjennom 2022.

¹⁷ Jf. Fiskeridirektoratets deltagerregister per 25. oktober 2022

Tabell 6: Delkvoteenheter for beregning av adgangskvoter i britisk sone. Foreløpige endringer gjennom året. 2022

Gyldig fra	Kyst (tonn)	Ringnot	SUK	Trål
26.apr	100	0,33	0,22	0,1
09.jun	100	0,53	0,22	0,1
29.jun	100	0,59	0,5	0,18
11.okt	200	1,97	1,79	0,18

3.10 UTØVELSE OG KONTROLL AV FISKET

Kontroller viser at det også i 2022 har vært utfordringer med bifangst av makrell slik som tidligere år. Bifangst av makrell skal avregnes fartøyets kvote. For 2022 er det ca. samme antall fartøy som har fisket med flytetrål etter nordsjøsild. Det er fortsatt utfordringer med bifangst av hyse og hvitting i enkelte områder. Der rapporteringen av bifangst er mangelfull, medfører det redusert kvalitet på registreringen. Dette er særlig utfordrende for de som fisker med flytetrål. Videre er det også i år utfordringer med sild under minstemål i den sørlige delen av Nordsjøen.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2023

4.1 KVOTERÅD

4.1.1 Nordsjøsild

ICES tilrår, i tråd med MSY-tilnærmingen, at fangsten i 2023 ikke overstiger 414 886 tonn. Dette er en nedgang på 22 % sammenlignet med MSY-rådet i 2022. For A-flåten (direktefisket) anbefaler ICES at kvoten ikke settes til over 403 813 tonn. Dette tilsvarer en nedgang på 5,6 % mot TAC for 2022. ICES tilrår at bifangstkvoten i Nordsjøen settes til 11 073 tonn.

ICES forventer at bestanden i 2023 havner under kritisk nivå¹⁹. Grunnlaget for en 22 % reduksjon i fangstrådet er hovedsakelig nedgangen i bestandsbiomassen. I tillegg er gytebiomassen i prognoseåret (2023) estimert til å være lavere enn MSY Btrigger, noe som innebærer at fisketrykket blir skalert ned fra FMSY-referansepunktet²⁰.

4.1.2 Skagerraksild

ICES gir ikke et eget kvoteråd for fisket etter sild i Skagerrak. Tradisjonelt har størrelsen på kvoten i Skagerrak blitt fastsatt i forbindelse med de bilaterale forhandlingene mellom Norge og

¹⁸ Fartøy i ringnotgruppen har innmeldt ytterligere 2 205 tonn i britisk sone per 23/10 jf. Norges Sildealgslags kvoteoversikt. [Kvoteoversikt - Norges Sildealgslag \(sildealgslag.no\)](https://www.sildealgslag.no/kvoteoversikt)

¹⁹ [Herring \(Clupea harengus\) in Subarea 4 and divisions 3.a and 7.d, autumn spawners \(North Sea, Skagerrak and Kattegat, eastern English Channel\) \(figshare.com\)](https://www.figshare.com/publications/10000000000000000000)

²⁰ [Nordsjøsild \(sild i Nordsjøen, Skagerrak, Kattegat og Den austlege engelske kanal\) | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](https://www.havforskning.no/nordsjøsild)

EU. I henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og EU for 2015 ble det enighet om å benytte følgende metode for fastsetting av kvoten i Skagerrak:

$$TAC \text{ Skagerrak} = 5,7 \% \text{ av TAC i Nordsjøen} + 41 \% \text{ av ICES rådet for baltisk vårgytende sild}$$

Norge og EU har i en årrekke satt kvoten i Skagerrak med utgangspunkt i denne modellen.

ICES rådet for sild i Nordsjøen i 2023 er 403 813 tonn for A-flåten (direktefisket), mens for baltisk vårgytende sild er det et null-råd for 2023 slik det også var for 2022. Norge og EU har satt en kvote i Skagerrak selv om ICES har gitt et null-råd.

4.2 AVTALESITUASJONEN I 2023

Norge, EU og Storbritannia forvalter sild i Nordsjøen og Skagerrak i fellesskap. De norske kvotene vil først være klar etter høstens forhandlinger. I dette dokumentet forutsettes det at den norske andelen av sildekvotene forblir på henholdsvis 29 % i Nordsjøen 13,34 % i Skagerrak.

Fiskeridirektøren legger i dette saksdokumentet, som et regneeksempel, til grunn en norsk totalkvote i Nordsjøen basert på kvoterådet til ICES, mens kvoten i Skagerrak er på tilsvarende nivå som inneværende år. Det legges dermed til grunn norske totalkvoter i Nordsjøen og Skagerrak på henholdsvis 117 106 tonn og 3 071 tonn.

5 REGULERING AV DELTAKELSE I 2023

Det vises til punkt 3.1 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet.

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2023.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2023

6.1 NORSK TOTALKVOTE

Som nevnt i avsnitt 4.2 legges det i dette saksdokumentet til grunn norske totalkvoter i Nordsjøen og Skagerrak på henholdsvis 117 106 tonn og 3 071 tonn. En legger for illustrasjonens skyld til grunn en overføring til Sverige på samme nivå som i 2022 (991 tonn). Kvotene er fordelt ut fra den forutsetning at hele den overførbare delen av Skagerrakandelen fiskes i Nordsjøen. Den overførbare delen har tidligere vært på 50 %, men ettersom denne i 2022 var på 100% legges dette også til grunn i regneeksempelen for 2023.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2023. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål, rekrutteringskvoter og lærlingekvoter for 2023 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning, undervisning og forvaltning vil gå til fradrag på

totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvanta til disse formålene. Tabell 5 gir et regneeksempel på kvotesituasjonen for 2023.

Tabell 7: Eksempel på kvotesituasjon for 2023

	Nordsjøen	Skagerrak
Norsk totalkvote	117 106	3 071
Overført til Sverige	- 991	
Overføring fra Skagerrak til Nordsjøen	+ 2 871	- 2 871
Norsk kvote	118 986	200

6.2 FORDELING AV NORSK KVOTE

Fiskeridirektøren legger til grunn at fordelingen av norsk kvote i Nordsjøen og Skagerrak i 2023 (fratrullet kvote til forskning og forvaltningsformål) fordeles i samsvar med vedtak i Norges Fiskarlags landsmøtesak 7/01 og 6/07:

- kystfartøygruppen får 8 % av norsk totalkvote, men minst 7.000 tonn
- trålgruppen 7 % av norsk totalkvote og
- ringnotgruppen det resterende, hvorav små ringnotfartøy fordeles med 6 % av ringnotgruppens kvote

For å sikre at Norge utnytter kvoten i Skagerrak, er det viktig at kystgruppen med stor sannsynlighet fisker det som avsettes til denne gruppen i Skagerrak. Fiskeridirektoratet legger derfor til grunn at kystgruppen kun fisker 200 tonn i Skagerrak i 2023.

Tabell 6 viser fordelingen av norsk kvote innad i gruppene når en legger vedtak i Norges Fiskarlags landsmøtesak 7/01 og 6/07 til grunn.

Tabell 8: Eksempel på fordeling av norsk kvote for 2023

	Fartøy med ringnottillatelse	Små ringnotfartøy	Trålfartøy	Kystfartøy	Totalt
Nordsjøen	95 230	6 078	8 343	9 335	118 986
Skagerrak ²¹	0	0	0	200	200
Totalt	95 230	6 078	8 343	9 535	119 186
Fartøygr. andel av tot. kvote	80 %	5 %	7 %	8 %	100 %

²¹ Det er tatt høyde for at hele Skagerrakkvoten med unntak av 200 tonn kan fiskes i Nordsjøen

6.3 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende kvotefleksibilitetsordninger over årsskiftet på totalkvoter, gruppekvoter og fartøykvoter i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak videreføres i 2023.

6.4 RINGNOTGRUPPEN

Det er 72²² ringnottillatelser og 16²³ små ringnotfartøy med deltakeradgang. Ringnotfisket har siden 1990, med unntak av 1998 og 2022, vært regulert med separate kvoter for Nordsjøen og Skagerrak. Fiskeridirektøren legger til grunn at ringnotgruppen kun vil ha kvoter i Nordsjøen i 2023, tilsvarende situasjonen i 2022.

6.4.1 Fisket i Nordsjøen

Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter i Nordsjøen.

6.4.2 Fisket i Skagerrak

Fiskeridirektøren legger til grunn at det ikke gis adgang til å fiske sild i Skagerrak for denne gruppen i 2023, tilsvarende situasjonen i 2022.

6.5 TRÅLGRUPPEN

6.5.1 Fiske i Nordsjøen

Det er 15 fartøy med pelagisk tråltillatelse og 3 fartøy med nordsjøtråltillatelse per 17. oktober 2022.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy som har pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse tildeles fartøykvoter i Nordsjøen.

6.5.2 Skagerrak

Fiskeridirektøren finner det ikke hensiktsmessig å åpne for et regulært fiske med flytetrål i Skagerrak for trålgruppen. Trålgruppen kan fiske hele sin andel på 7 % i Nordsjøen.

²² Pr 17.oktober 2022

²³ Pr 17. oktober 2022

6.5.3 Bifangst av sild i industritrålfiske

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk som landes til mel- og oljeproduksjon. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar prøvetaking som grunnlag for å kunne rapportere riktig fangstsammensetning-og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet har arbeidet for et nytt regelverk i mer enn 10 år og har foreslått nytt regelverk om prøvetaking av fisk som landes til mel- og oljeproduksjon i to omganger.

Fiskeridirektoratet ga etter gjennomført høring tilrådning om ny forskrift 3. april 2019. Formålet med forskriftsforslaget var å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket.

Ettersom det gjennom nevnte høringsprosess ble gjort en rekke vesentlige endringer på foreslått regelverk og tiden som hadde gått siden høringen ble det gjennomført en ny høring. Endringene omfattet blant annet at kravene til bygningsmessige endringer i stor grad var tatt bort og kravene til selve prøvetakingen var justert vesentlig. Dette påvirket vesentlig forventede kostnader til det opprinnelige forslaget.

Det bemerkes også at danske myndigheter har innført tilsvarende krav til prøvetaking ved landinger til mel- og oljeproduksjon, og at disse prøvetakings- og kontrollplanene er godkjent av EU-kommisjonen.

Etter gjennomført ny høring har Fiskeridirektoratet oversendt et nytt forslag til NFD for endelig behandling.

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter målartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For målarten øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert undermåls fisk av viktige kommersielle arter. Resultatene fra dette arbeidet understreker behovet for å innføre nye krav til prøvetaking ved landing av fisk til mel- og oljeproduksjon.

Inntil en eventuell forskrift er på plass vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på total- og gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst av

sild i industritrålfisket etter 2022-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

6.6 KYSTFARTØYGRUPPEN

Kystfartøygruppens fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak har fra og med 1996 vært behandlet som ett samlet fiskeri for å sikre fleksibilitet i utøvelsen av fisket for de mindre fartøyene. Fiskeridirektøren legger, som tidligere år, til grunn at kystfartøygruppens kvote kan fiskes både i Nordsjøen og Skagerrak i 2023.

6.6.1 Åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av avsetningen på 150 tonn til kystfartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten i åpen gruppe settes som for inneværende år, det vil si 12 tonn.

6.6.2 Lukket gruppe

6.6.2.1 Ordinært fiske i lukket gruppe

Det er 74 deltakeradganger i lukket gruppe per 17. oktober 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe også i 2023 reguleres med maksimalkvoter (med garantert kvote i bunn) fra årets begynnelse.

Fiskeridirektøren vil ha dialog med næringen vedrørende fastsettelse av kvoteenhet for beregning av maksimalkvoten etter at kvotene for 2023 i Nordsjøen og Skagerrak er fastsatt.

6.6.3 Låsettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av avsetningen på 200 tonn av kystfartøygruppens kvote til et låsettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september.

Videre foreslår Fiskeridirektøren at hvert fartøy maksimalt kan fiske og lande inntil 100 tonn sild innenfor maksimalkvoten.

Vedlegg 1: Justerte gruppekvote i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2021

Tabell 9 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2021.

Tabell 9: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på fartøygrupper for kvoteåret 2021

Fartøygr.	Område	Forskrifts-kvoter 2021	Justerte kvoter 2021	Kvoteår 2021 - fangst i 2020 og 2021				Ufisket kvote 2021 (kvotefleks på inntil 10 %)	Red. neg. IB ¹ påfølgende år pga. over i EU eller inndragning	Rest
				Fangst i 2020 på kvoten for 2021	Ordinær fangst 2021	Overfiske utover kvotefleks	Sum fangst			
Fartøy med ringnottilat.	Nordsjøen	82 452,5	82 467,5	4 996	73 484	258	78 738	2 160		1 570
	Skagerrak	1 260	743		862		862			-119
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	5 263	5 333	285	3 603	-	3 888	524	-	921
	Skagerrak	80	80		85		85			-5
Trålfartøy	Nordsjøen	7 334	6 792	351	5 916	134	6 401	118	-	273
Kyst - lukket gr.	Nordsjøen og Skagerrak	8232	8 015	540	6 306	69	6 915			1 100
	Herav Skagerrak *)	100	100		166		166			-66
Kyst - åpen gr.	Nordsjøen og Skagerrak	150	150		65		65			85
Forskning- og forvaltning	Nordsjøen	575,5	575,5		248		248			328
Totalt	Nordsjøen	103 907	103 233	6 172	89 456	461	96 089	2 802	-	3 930
	Skagerrak	1 440	923	-	1 113		1 113	-	-	-190

Kilde: Norges Sildesalgslag per 18. oktober 2021.

Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2021 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2021 som er gjort på forskudd av kvoten for 2022 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2022

1: IB = Inngående balanse

Vedlegg 2: Norsk kvote og fangst av sild i Nordsjøen og Skagerrak relatert til kvoteåret 2022

Tabell 10 gir en oversikt over gruppekvoter i 2022 (forskriftskvoter), overføringer på gruppe- og totalkvotenivå og justert gruppekvoter 2022. Det gjenstod 328 tonn av avsetningen til forsknings- og forvaltningsformål i 2021. Det legges til grunn at dette fordeles mellom fartøygruppene i henhold til etablert fordelingsnøkkel. Fordelingen fremgår av kolonnen «overføringer totalkvotenivå» i tabellen under.

Tabell 10: Gruppekvoter 2022, overføringer fra 2021 og justerte gruppekvoter 2022

Fartøygrupper	Område	Forskriftskvote 2022	Overføringer fra 2021			Justert gr. kvote 2022
			Gruppe-nivå	Totalkvote-nivå	Totalt	
Fartøy med ringnottillatelse	Nordsjøen	100 387	1 570	461	2 031	102 299
	Skagerrak	0	-119	0	-119	0
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	6 408	759	29	788	7 191
	Skagerrak	0	- 5	0	-5	0
Trålfartøy ²	Nordsjøen	8 795	-27	40	13	8 808
Kystgruppen totalt	Nordsjøen og Skagerrak	10 051	1 185	46	1 231	11 282
<i>Lukket gruppe</i>	Nordsjøen og Skagerrak	9 901	1 185	46	1 231	11 132
<i>Åpen gruppe</i>	Nordsjøen og Skagerrak	150	0	0	0	150
Forskning- og forvaltningsformål	Nordsjøen	717	0	0	0	717
Totalt	Nordsjøen og Skagerrak	126 358	3 363	576	3 939	130 297

2: Det er trukket 300 tonn som er estimert uregistert bifangst i industritrålfiske

Tabell 11 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2022.

Tabell 11: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2022

Fartøygr.	Område	Forskrifts-kvoter 2022	Justerte kvoter 2022	Kvoteår 2022 - fangst i 2021 og 2022				Ufisket kvote 2022 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
				Fangst i 2021 på kvoten for 2022	Ordinær fangst 2022	Overfiske utover kvotefleks	Sum fangst		
Fartøy med ringnottilat.	Nordsjøen	100 387	102 299	2 785	93 021	245	96 051	3 020	3228
	Skagerrak	0	0		-		-		0
Små ringnottfartøy	Nordsjøen	6 408	7 191	39	6 471	16	6 526	196	469
	Skagerrak	0	0		-		-		0
Trålfartøy	Nordsjøen	8 795	8 808	331	6 303	48	6 682	384	1742
Kyst - lukket gr.	Nordsjøen og Skagerrak	9 901	11 132	210	9 299	23	9 532		1600
	Herav Skagerrak	200	200		166		166		34
Kyst - åpen gr.	Nordsjøen og Skagerrak	150	150		62		62		88
Forskning- og forvaltning	Nordsjøen	717	717		279		279		438
Totalt	Nordsjøen	126 158	130 097	3 365	115 269	332	118 966	3 600	7565
	Skagerrak	200	200	0	166		166	0	34

Kilde: Norges Sildesalgslag per 18. oktober 2022.

Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2022 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2022 som er gjort på forskudd av kvoten for 2023 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2023

Sak 19/2022

Regulering av fisket etter hestmakrell i 2023

Sak 19/2022

REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2023

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1. SAMMENDRAG

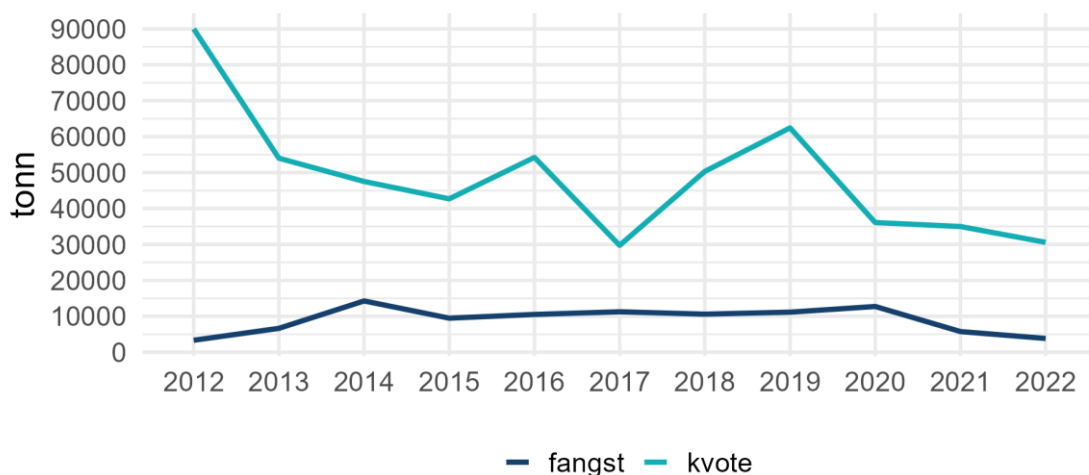
På bakgrunn av rådgivningen fra ICES, foreslår Fiskeridirektøren at det ikke fastsettes en norsk hestmakrellkvote i 2023. Det foreslås at det fastsettes et generelt forbud mot direktefiske etter hestmakrell i 2023. Det foreslås at hestmakrell kan tas som bifangst i fisket etter andre arter.

2. REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2022

Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte i 2009 for første gang en forskrift om regulering av fiske etter hestmakrell. Frem til 2009 var hestmakrell regulert med tekniske reguleringer og områdekvoter i andre lands soner.

Fisket etter hestmakrell i 2022 er regulert som et fritt fiske innenfor en totalkvote på 30 584 tonn. Kvoten kan fiskes i Norges territorialfarvann, økonomisk sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann. Per 6. oktober 2022 har norske fartøy totalt fisket 3 697 tonn hestmakrell innværende år. Fiske har foregått i norsk økonomisk sone. Figur 1 viser norsk kvote og fangst av hestmakrell i norsk økonomisk sone i perioden 2012-2022.

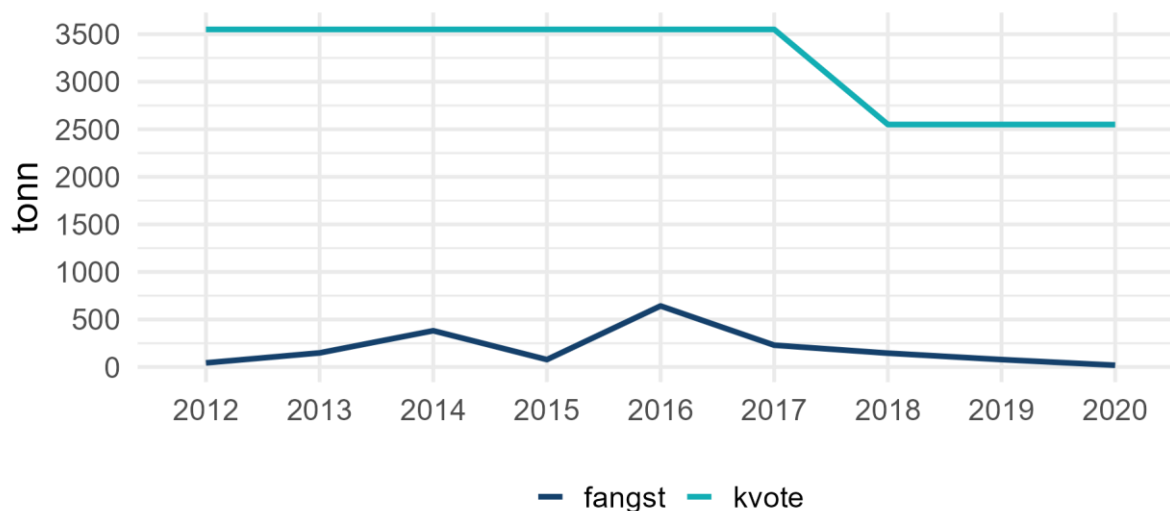
Figur 1: Kvote og fangst av hestmakrell i norsk økonomisk sone¹ i perioden 2012-2022

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2022-10-07

Til forskjell fra tidligere år hadde Norge ikke adgang til å fiske hestmakrell i andre lands soner i 2021. Dette er også situasjonen i 2022. I perioden 2018-2020 hadde norske fartøy en årlig kvote på 2 550 tonn hestmakrell i EU-sonen i ICES statistikkområde 4. Figur 2 viser kvote og fangst av hestmakrell i EU-sonen i perioden 2012-2020.

Figur 2: Norsk kvote og fangst av hestmakrell i EU-sonen i perioden 2012-2020

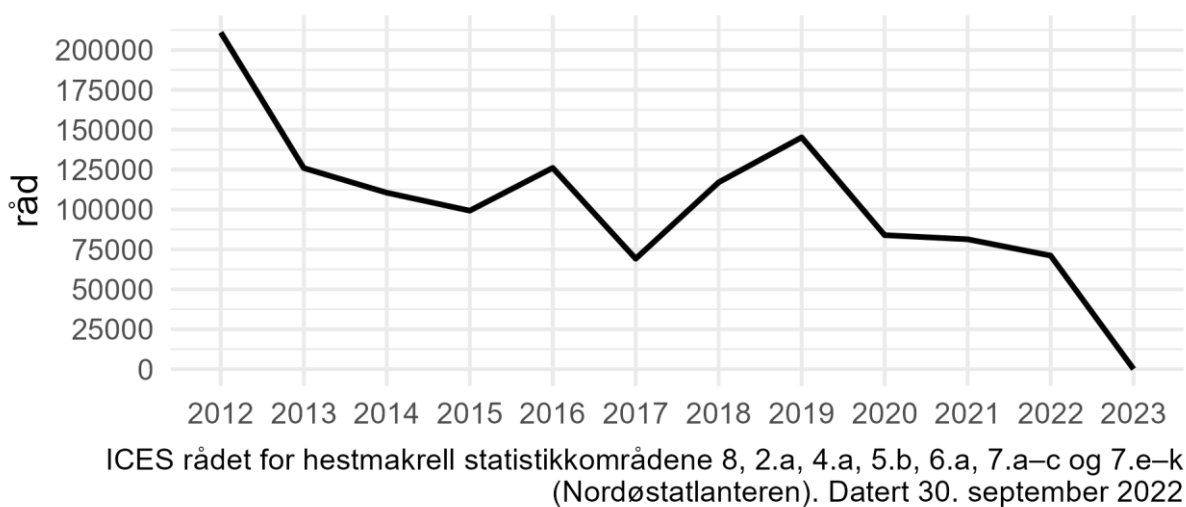
Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2022-10-07

¹ Kvote i Norges territorialfarvann, økonomisk sone, fiskerisone ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt vann.

3. BESTANDSSITUASJONEN FOR HESTMAKRELL

Den vestlige hestmakrellbestanden er en fellesbestand mellom Norge, EU og Storbritannia, men det er ingen felles forvaltning av bestanden. ICES gir råd for 2023 basert på MSY-tilnærming. ICES anbefaler at fangstene av hestmakrell i 2023 bør være lik 0. Til sammenligning var rådet for 2022 på 71 138 tonn. Hovedårsaken til nedgangen i rådet er at gytebestanden i biomasse er revidert ned fra tidligere års estimater, noe som gjør at gytebestanden nå er estimert til å holde seg under kritisk nivå gjennom hele 2023. Dette er beregnet å være tilfellet uavhengig av hvor mye hestmakrell som fiskes i løpet av 2023. Gytebestanden må holdes over et kritisk nivå for at ikke kapasiteten for reproduksjon skal gå nedover². Figur 3 viser oversikt over ICES-rådene for perioden 2012-2023.

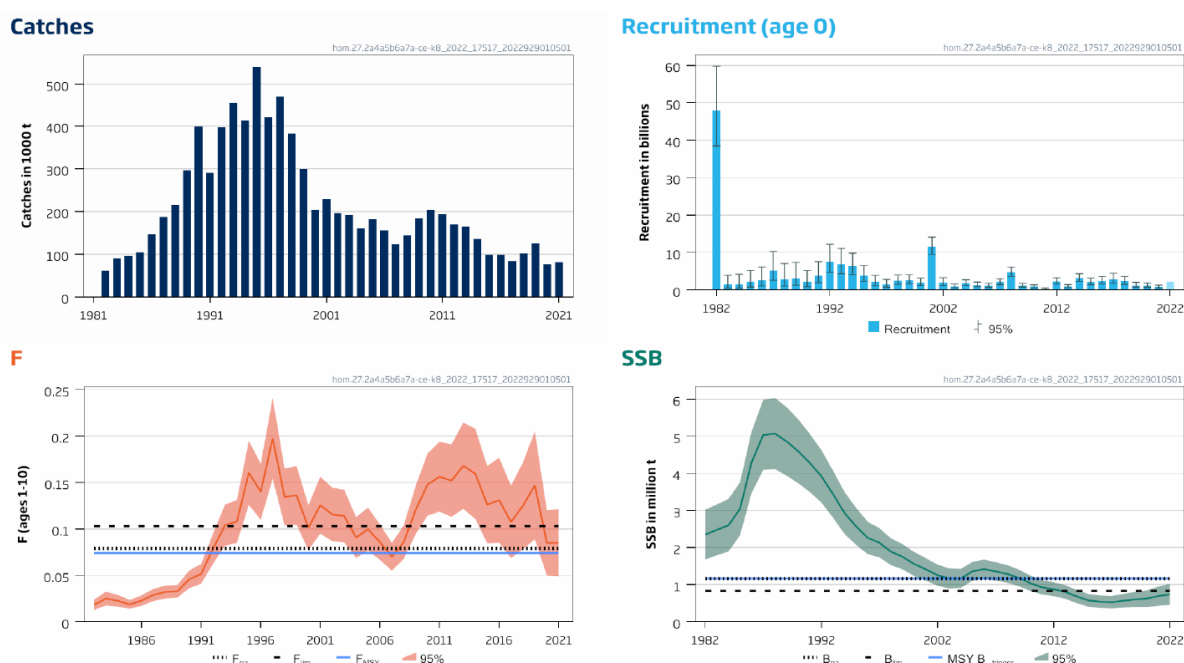
Figur 3: ICES råd for perioden 2012-2023

Figur 4 gir en oversikt over utviklingen i landinger (øverst til venstre), rekruttering (øverst til høyre), fiskedødelighet (nederst til venstre) og gytebestand (nederst til høyre). Oversikten er hentet fra ICES-rapporten av 30. september 2022.

² Se definisjon av “B_{lim}” for ytterligere informasjon: [ICES fisheries management reference points for category 1 and 2 stocks](#)

Figur 4: Oversikt over landinger, rekruttering, fiskedødelighet og gytebestand

Kilde: Figur 1 i ICES rådet for hestmakrell statistikkområdene 8, 2.a, 4.a, 5.b, 6.a, 7.a-c og 7.e-k (Nordøstatlanteren) datert 30. september 2022

For ytterligere informasjon om rådet se ICES³ eller Havforskningsinstituttets⁴ hjemmesider.

4. KYSTNÆRT HESTMAKRELLFISKE

4.1 Informasjon fra Havforskningsinstituttet

Havforskningsinstituttet samlet i 2020 inn fangstprøver av hestmakrell og det har blitt arbeidet med å utvikle en genetisk metode for å skille fangstene (vestlig hestmakrell og fjordhestmakrell). Det har også blitt utført genetiske analyser for å sammenligne genetikken mellom vestlig hestmakrell og hestmakrell som er fanget i norske fjorder og langs kysten. De foreløpige genetikkresultatene utført i 2021 viser at hestmakrell i kyst- og fjordområdene ikke er forskjellige fra vestlig hestmakrell. Havforskningsinstituttet vurderer det slik at hestmakrell som er fanget i norske kyst- og fjordområder dermed ikke tilhører en egen bestand/populasjon. Samtidig vurderer Havforskningsinstituttet det slik at flere genetiske prøver basert på et større datamateriale er nødvendig for å bekrefte disse resultatene.

³ [Horse mackerel \(Trachurus trachurus\) in Subarea 8 and divisions 2.a, 4.a, 5.b, 6.a, 7.a-c, and 7.e-k \(Northeast Atlantic\) \(figshare.com\)](https://figshare.com)

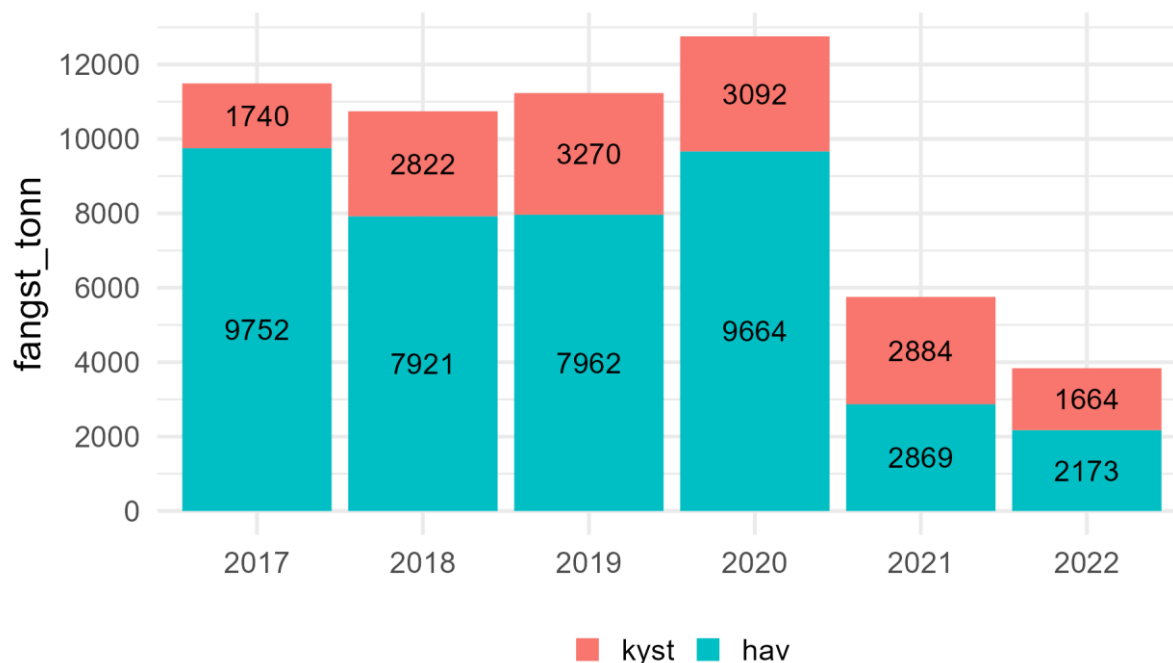
⁴ [Vestlig hestmakrell | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](https://hi.no)

4.2 Informasjon basert på landingene

I det videre fremgår en beskrivelse av hestmakrellfisket av norske fartøy basert på informasjon fra Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister. Det skilles mellom hvorvidt fangsten er tatt innenfor (kyst) og utenfor (hav) tolvmilsgrensen. Tidsperioden vi har sett på er i hovedsak 2017-2021, med supplerte tall for 2022. Hovedvekten av resonnementene er basert på perioden 2017-2021.

Hovedvekten av hestmakrellfisket av norske fartøy i perioden 2017-2021 er tatt utenfor tolvmilsgrensen med trålredskap. Det har i perioden 2017-2020 blitt fisket mellom 10 000-13 000 tonn årlig. I 2021 ble det fisket et vesentlig lavere kvantum sammenlignet med tidligere år, med en samlet fangst på om lag 5 700 tonn hestmakrell. Så langt i 2022 har det blitt landet 3 697 tonn. Det var en økning i fangstene i kystnære strøk fra om lag 1 800 tonn i 2017 til i overkant av 3 000 tonn i årene 2019 og 2020. I kystnære strøk fiskes det med not.

Figur 5: Fangst av hestmakrell fordelt på kyst og hav i 2017-2022

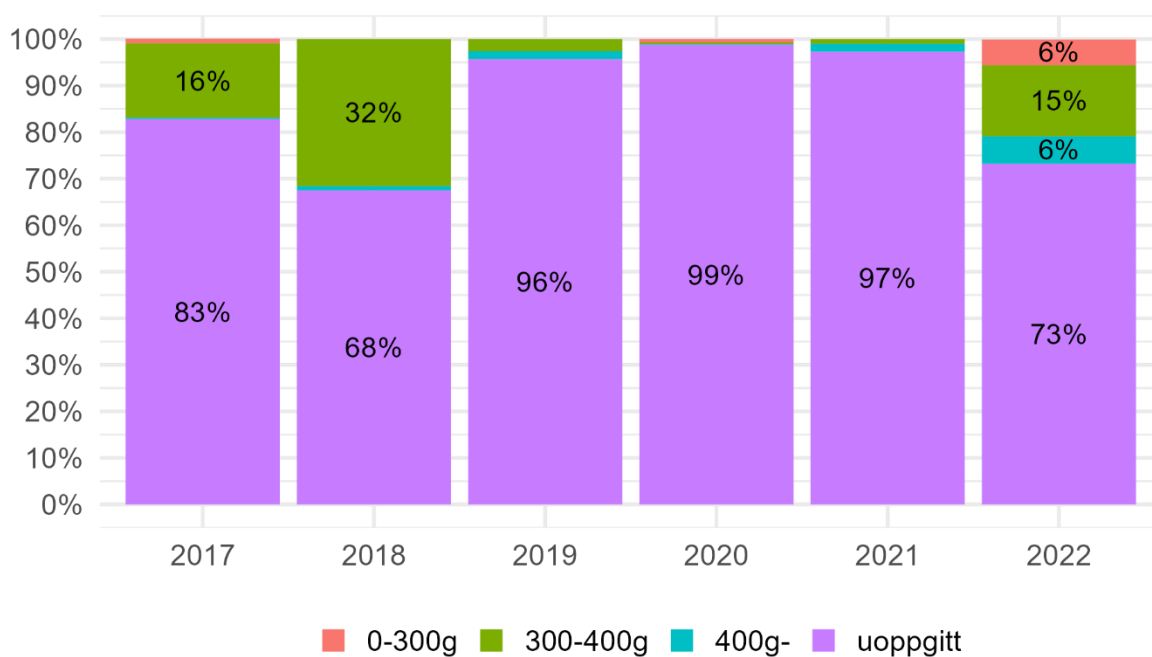
Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2022-10-07

Norges Fiskarlag har tidligere vist til at størrelsen på hestmakrellen fisket i fjordene er stor (over 450 gram), noe Norges Fiskarlag mente indikerte at det ikke var en egen bestand.

Ifølge forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) § 11 første ledd og § 13 tredje ledd stilles det krav til korrekt størrelsessammensetning på seddel. Med størrelsessammensetning menes fiskens faktiske størrelse fordelt på art ved landing og / eller omsetning fordelt på kategorier som gir et tilstrekkelig bilde av fordelingen mellom ulike størrelsesgrupper. Dette er nyttig kunnskapsgrunnlag som kan være en faktor som beskriver likheter/ forskjeller mellom fangst av hestmakrell fisket kystnært eller utenfor tolvmilsgrensen.

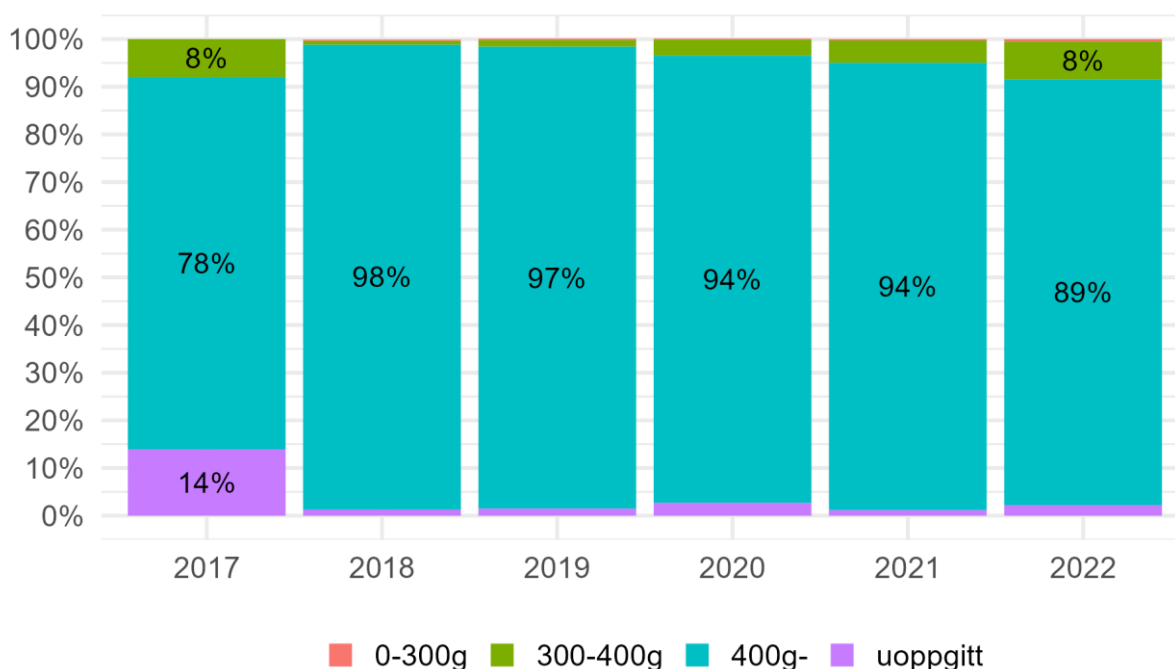
Figur 6 og 7 viser fangst av hestmakrell for perioden 2017-2022 fordelt på ulike størrelsesgrupper for henholdsvis kyst og hav. For fangstene som er fisket utenfor tolvmilsgrensen mangler det i stor grad opplysninger om størrelsesfordelingen. For fangster som er fisket kystnært i 2017 er det oppgitt at i 78 % av fangstene var gjennomsnittsstørrelsen på hestmakrellen mellom 400-900 gram. For årene 2018-2022 har over 94 % av fangstene en gjennomsnittsstørrelse mellom 400-900 gram. Disse tallene underbygger at det er relativt stor hestmakrell som blir fisket kystnært. Samtidig bidrar manglende størrelsesgrupperinger for fangster utenfor tolvmilsgrensen til at sammenligningen av fangster tatt kystnært og til havs blir vanskelig.

Figur 6: Hav – andel fangst av hestmakrell fordelt på størrelsesgrupper

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2022-10-10

Figur 7: Kyst – andel fangst av hestmakrell fordelt på størrelsesgrupper

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2022-10-10

Tallene viser at det ikke oppgis tilstrekkelig detaljerte opplysninger om fangstens størrelsessammensetning ved landing og omsetning. I henhold til landingsforskriften § 11 skal størrelsessammensetning oppgis på seddel. Dette er et generelt krav for alle landinger. Det er ikke tilstrekkelig å oppgi gjennomsnittet av fangstens størrelse. Norges Sildesalgslag er forpliktet til å følge opp dette og legge til rette for en korrekt registrering av fangsten. Ovennevnte fremstilling viser at opplysninger om størrelsessammensetning av fangster ikke bare er viktig i kontrollsammenheng, men også et viktig kunnskapsgrunnlag for forvaltning av fiskebestander.

5. FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2023

Reguleringen av fisket etter hestmakrell har tidligere i hovedsak bestått av en totalkvote som skal begrense det totale norske fisket. Hittil har det ikke vært behov for en nasjonal fordeling av kvoten ettersom den fastsatte totalkvoten ikke har begrenset fartøyenes fiske.

Når det gjelder reguleringen av fisket etter hestmakrell i 2023 vil tilnærmingen bli annerledes enn tidligere år. Rådet fra ICES innebærer at det ikke er grunnlag for å fastsette en norsk kvote i 2023. Etter direktoratets oppfatning bør reguleringen derfor legge opp til at uttaket av hestmakrell begrenses til et minimum. Dette innebærer at det fastsettes et generelt forbud mot å fiske direkte etter hestmakrell i 2023. Det er imidlertid ikke hensiktsmessig å fastsette reguleringer i dette fisket som er til hinder for gjennomføringen av andre fiskerier. Reguleringen bør derfor legge til rette for at hestmakrell kan fiskes som bifangst i fisket etter andre arter.

Norske fartøys fangster av hestmakrell har vært på et lavt nivå de siste årene. Inneværende år er det kun fisket ca. 3 700 tonn til tross for fritt fiske under en totalkvote på 30 584 tonn. Konsekvensene av reguleringsforslaget vil derfor være moderate.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke fastsettes en norsk kvote på hestmakrell i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes et generelt forbud mot å fiske direkte etter hestmakrell i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at det skal være tillatt med bifangst av hestmakrell i fisket etter andre arter.

Sak 20/2022

Orientering om fisket etter brisling i 2022/2023

SAK 20/2022

ORIENTERING OM FISKET ETTER BRISLING I 2022/2023

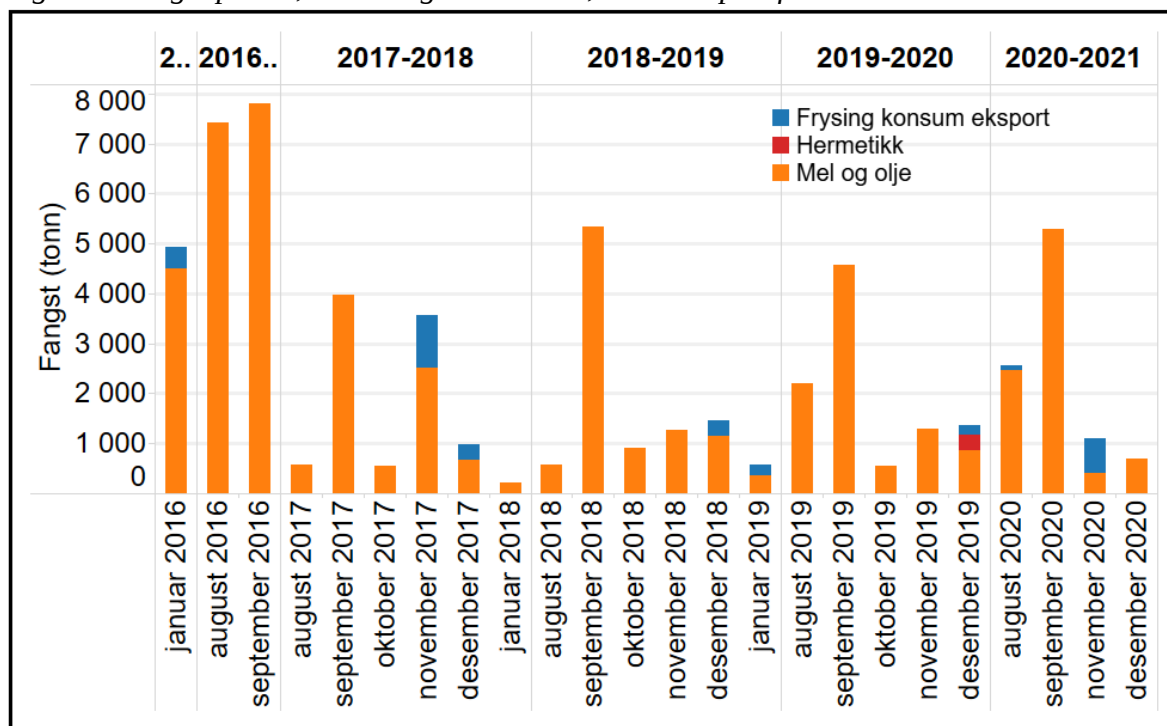
Ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 HAVBRISLING

I den bilaterale fiskeritavtalen mellom Norge og EU hadde Norge adgang til å fiske 10 000 tonn brisling i EU sonen i perioden 1. juli 2020 til 30. juni 2021. Dette fisket ble stoppet 20. januar 2021, da kvoten var beregnet oppfisket. For 2021 til 2022 hadde Norge ingen adgang til å fiske havbrisling i EU-sonen. Norge har heller ikke adgang til å fiske havbrisling i 2022/2023.

Figuren nedenfor viser at nesten all fangst leveres til mel og olje, og en liten del til frysing for eksport.

Figur 1: Fangst per år, måned og anvendelse, med snittpris for 2015-2021

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 21. oktober 2022

2 KYSTBRISLING

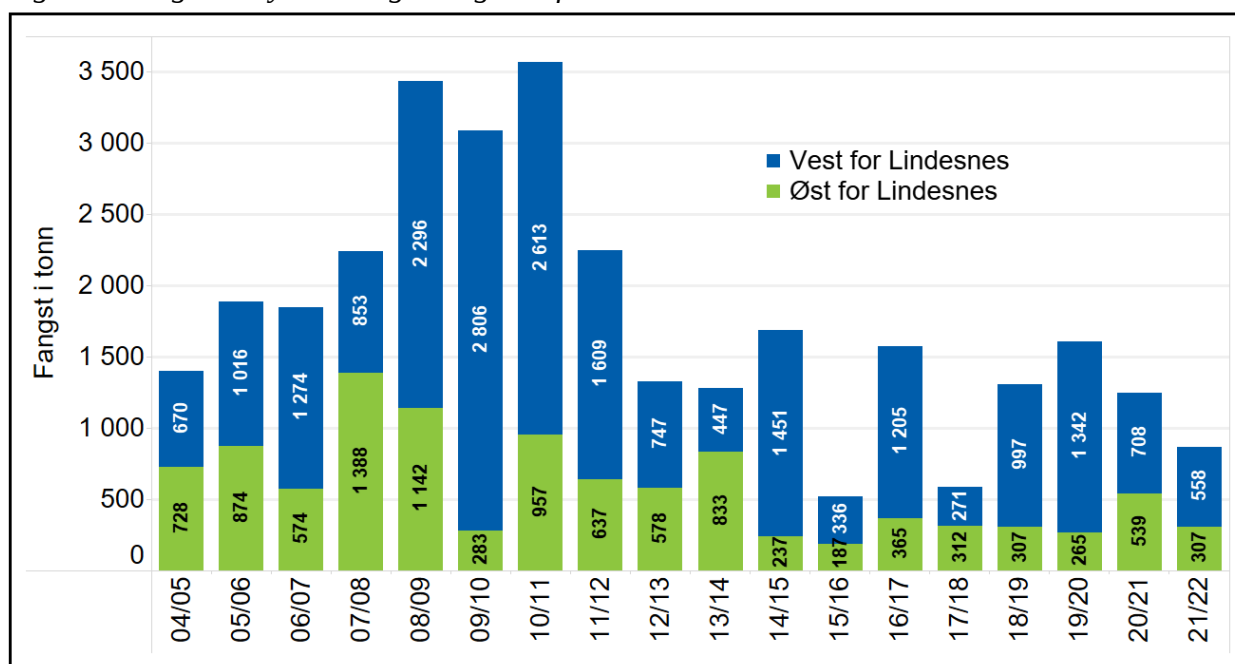
Fisket etter kystbrisling er et strengt regulert fiskeri hvor det er fastsatt flere reguleringstiltak for å ivareta brisling bestanden. Det er både fastsatt fredningstid, minstemål, begrensninger på fartøystørrelse og krav til skippers erfaring med brislingfiske. I Trondheimsfjorden, Nordfjord Sognefjorden og Hardangerfjorden, hvor kystbrislingfisket i all hovedsak har foregått de siste årene, er det også kvoteregulering pr. fjord. Fjordkvotene har vært relativt lave.

2.1 TRENDER I KYSTBRISLINGFISKET

Fangster av kystbrisling har falt fra omtrent 13 000 tonn i 1977 til 1 000 - 3 000 tonn i de senere år. Dette skyldes sannsynligvis flere faktorer, blant annet: et høyt uttak av brisling, redusert interesse i et fiskeri med relativt lav lønnsomhet og eksterne faktorer som miljøpåvirkning. Hvordan og hvor mye disse og andre faktorer har påvirket nedgangen er ikke kjent.

Figur 2 gir en oversikt over fangster i det norske kystbrislingfisket fra sesongen 2002/03 til 2021/22.

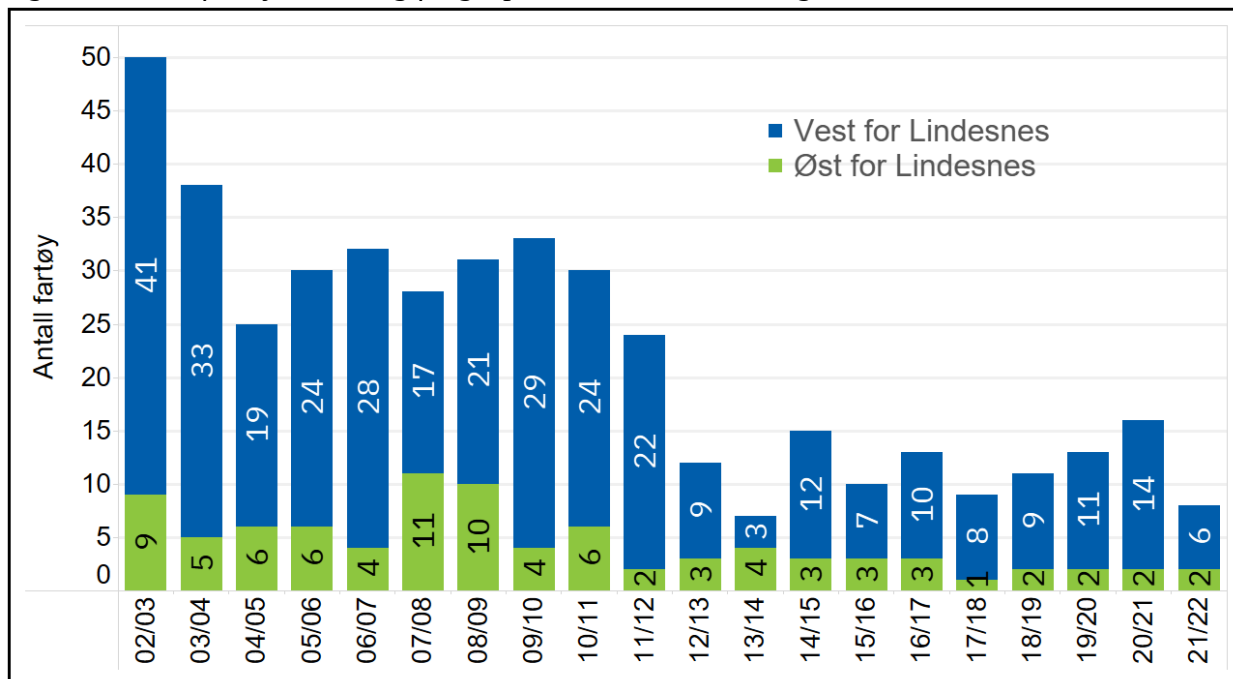
Figur 2: Fangst av kystbrisling øst og vest for Lindesnes 2004/05-2021/22

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 21. oktober 2022

Figur 3 gir en oversikt over deltagende fartøy i det norske kystbrislingfisket i sesongene 2003/04 til 2021/22

Figur 3: Antall fartøy med årlig fangst på over ett tonn brisling 2002/03-2021/22

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 21. oktober 2022

Øst for Lindesnes har den negative trenden i fangst fortsatt de siste ti årene (figur 2); også antall aktive fartøy har falt noe (figur 3). Fangster øst for Lindesnes tas hovedsakelig i Oslofjorden i siste kvartal – stort sett i november og desember. Kystbrisling tatt øst for Lindesnes de siste årene har for det meste blitt levert til kryddring eller eksportert for konsum.

Trenden i fangst vest for Lindesnes er også fallende, men med enkelte bedre år (figur 2). Antall aktive fartøy har falt kraftig de siste 15 årene (figur 3). Kystbrisling som tas vest for Lindesnes går nesten utelukkende til hermetikk.

2.2 REGULERING AV KYSTBRISLING ØST FOR LINDESNES I 2022/2023

2.2.1 KVOTER I 2022/2023

Det foreligger ikke bestandsestimater for kystbrisling øst for Lindesnes. I 2014 vurderte HI at bestandssituasjonen ikke gav grunn til bekymring grunnet relativ stabile fangster og mye store fisk i disse.

Fisket etter kystbrisling øst for Lindesnes innenfor fire nautiske mil avregnes kvoten for brisling i Skagerrak fremforhandlet mellom Norge og EU. Kvoten gis fra 1. juli til 30 juni påfølgende år. Fra 1. juli 2021- 30 juni 2022 var kvoten på 1 465 tonn. Fra 1. juli 2022-30 juni 2023 er kvoten satt til 943 tonn. Det er ingen kvotebegrensning på fartøynivå.

2.2.2 FISKET I 2022/2023

Kystbrislingen er fredet til og med 31. juli. Etter søknad fra Norges Sildesalgslag ble det imidlertid gitt dispensasjon til et kystbrislingfisket øst for Lindesnes, i Oslofjorden, i januar 2022 begrenset til en kvote på 250 tonn. Ett fartøy fisket 20 tonn i Oslofjorden i januar. Norges

Sildesalgslag søkte om å få utvidet dispensasjonen til å gjelde frem til 15. februar. Søknaden ble avslått for å ivareta vernet av brislingen i gyteperioden.

Per 5. oktober er det ikke tatt ytterligere fangster øst for Lindesnes; de siste årene har det blitt fisket mest i november/desember.

2.3 REGULERING AV KYSTBRISLING VEST FOR LINDESNES I 2022/23

2.3.1 KVOTER I 2022/23

Fisket etter kystbrisling vest for Lindesnes har foregått i de tre Vestlandsfjordene: Hardangerfjorden, Nordfjord og Sognefjorden og her er det siden 2017 satt kvoter pr. fjord, basert på rådgivning fra Havforskningsinstituttet. For 2022 vil det også bli satt kvote for Trondheimsfjorden. For 2022 gav Havforskningsinstituttet råd om at fangsten av kystbrisling begrenses til 500 tonn i Hardangerfjorden og 500 tonn i Sognefjorden, og at det ikke åpnes for fiske i Nordfjord. For Trondheimsfjorden vil det komme et råd i november.

Kvoterådet fra Havforskningsinstituttet er basert på undersøkelser fra fjordtokt som er lagt tett opp til fisket. Havforskningsinstituttets undersøkelser viste at det er fullt forsvarlig å åpne for et brislingfiske i Hardangerfjorden og i Sognefjorden i 2022. Det knytter seg imidlertid større usikkerhet mht. hvor stor kvoten bør være. Havforskningsinstituttet har lagt til grunn et konservativt råd på 240 tonn i Hardangerfjorden og 360 tonn i Sognefjorden basert på en median av fangster fra 2002 til 2016. Fiskeridirektoratet satte imidlertid en kvote på 500 tonn for hver av de to fjordene. Et slikt kvantum ligger langt nok unna toppårene i fangststatistikken og nært nok bunnårene til at Fiskeridirektoratet anser det forsvarlig å legge til grunn en kvote på 500 tonn. Ved fastsettelsen av kvoten er det også tatt hensyn til å få til et lønnsomt fiskeri.

For øvrig er det ingen kvotebegrensning i fisket etter kystbrisling vest for Lindesnes.

På samme måte som tidligere år, administreres brislingfisket i 2022/23 av Norges Sildesalgslag.

2.3.2 FISKET I 2022/23

Per 28. oktober 2022 er det fisket 226 tonn kystbrisling Vest for Lindesnes i sesong 2022/23.

Sak 21/2022

Regulering av fisket etter kolmule i 2023

REGULERING AV FISKET ETTER KOLMULE I 2023

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter kolmule i 2023 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER KOLMULE I 2021

Norske fartøy fisket og landet i alt 233 943 tonn kolmule i 2021. Det gjensto altså 11 863 tonn av den norske kvoten på 245 806 tonn. I 2021 fastsatte Norge en kvote på 26,245 % av TAC etter avsetning til NEAFC, i tillegg til at vi byttet til oss 37 500 tonn kolmule fra EU og byttet fra oss 16 175 tonn til Russland. Av totalkvoten kunne 179 148 tonn fiskes i EU-sonen og 34 800 tonn i færøysk sone.

Fartøy med kolmuletråltillatelse hadde i 2021 en gruppekvote på 190 925 tonn, hvorav 139 735 tonn kunne fiskes i EU-sonen og 27 144 tonn i færøysk sone.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse hadde i 2021 en gruppekvote på 53 851 tonn, hvorav 39 413 tonn kunne fiskes i EU-sonen og 7 656 tonn i færøysk sone.

Tabell 1: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2021

Fartøygruppe	Område	Områdekvote og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		1 636	
	EU-sonen	139 735	84 130	55 605
	Færøysonen	27 144	973	26 171
	Internasjonalt		92 552	
	Totalt ¹	190 925	179 291	11 634
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		31 986	
	EU-sonen	39 413	14 311	25 102
	Færøysonen	7 656		7 656
	Internasjonalt		6 491	
	Totalt ¹	53 851	52 788	1 063
Bifangst	Totalt (NØS)		863	-863
Forskning/undervisning		1 030	1 001	29
Totalt norske fartøy		245 806	233 943	11 863

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 19. oktober 2022

¹Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann.

Tabell 2 viser kvoter og fangst av kolmule relatert til kvoteåret 2021. Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2021 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2021 som er gjort på forskudd på kvoten for 2022 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2022.

Tabell 2: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2021

Fartøy-grupper	Kvote 2021 (tonn)	Utdelt kvote 2021 (tonn) ¹	Kvoteår 2021 – Fangst i 2021 (tonn)				Ufisket kvote 2021 (kvotefleks) (tonn)	Justering gruppe-kvote (tonn) ¹
			Fangst i 2020 på 2021	Fangst 2021	Fiske utover fleks	Sum fangst 2021		
Kolmuletrål	190 925	190 787	14 279	170 902	834	186 015	2 320	2 452
Pelagisk-/nordsjøtrål	53 851	52 529	2 411	46 652	104	49 167	2 932	430
Forskning	1 030	1 030		1 001		1 001		
Totalt	245 806	244 346	16 690	218 555	938	236 183	5 252	2 882

Kilde: Norges Sildesalgslag per oktober 2022

¹I tillegg justeres gruppekvoteene i 2022 for medgått bifangst i 2021.

3 FISKET ETTER KOLMULE I 2022

3.1 KVOTESITUASJONEN I 2022

De fem kyststatene: EU, Færøyene, Island, Storbritannia og Norge, ble for 2021 enige om et totalt uttak av kolmule, men ikke om fordelingen av kvoten. Hvert land fastsatte dermed egne kvoter. Basert på den tradisjonelle norske andelen og anbefalt TAC fra ICES på 752 736 tonn, fastsatte Norge sin kolmulekvote til 181 832 tonn. I tillegg byttet Norge til seg 31 500 tonn kolmule fra EU, mens vi byttet vekk 13 102 tonn til Russland. Norsk totalkvote i 2022 er derfor på 200 230 tonn, omtrent 23 % ned fra fjoråret. Av dette kvantumet er 1 030 tonn avsatt til forskning. Bifangst av kolmule i andre fiskerier for fartøy uten kolmulekvote avregnes neste års kvote, og det er derfor ingen egen avsetning til dette.

Det norske kvotefleksibilitetsgrunnlaget er på 181 832 tonn. Dette vil si at kvoten for 2023 kan forskutteres med inntil 18 183 tonn i 2022, og at en eventuelt gjenstående kvote kan overføres til 2023, innenfor samme kvantum.

For kolmuletrålerne og pelagisk- og nordsjøtrålerne utgjør kvotefleksibiliteten henholdsvis 14 183 og 4 000 tonn.

Gjennom de bilaterale forhandlingene med EU fikk Norge adgang til å fiske ca. 57 % av sin kvote i EU-sonen i 2022. I tillegg kan de 31 500 tonnene Norge byttet til seg fra EU fiskes i EU-sonen. Norske fartøy har dermed adgang til å fiske inntil 146 054 tonn i EU-sonen.

Norge fikk ikke adgang til å fiske i Storbritannias sone i 2022.

I de bilaterale forhandlingene med Færøyene ble det også enighet om at norske fartøy kunne fiske inntil 31 920 tonn av den norske kvoten i Færøyenes økonomiske sone.

Fiskeridirektoratet åpnet for kvotebytte av lodde i Barentshavet mot kolmule mellom to fartøy med pelagisk tråltillatelse etter konsesjonsforskriften § 2-6. Det ble meldt inn 7 bytter mellom trålere i 2022.

3.2 REGULERING AV FISKET I 2022

Den norske kvoten er fordelt mellom fartøy med kolmuletråltillatelse og fartøy med pelagisk- eller nordsjøtråltillatelse etter fratrekk for kvantum til forskning. Fordelingen er angitt i tabell 3.

Tabell 3: Gruppekvote 2022

Fartøygruppe	Andel (%)	Gruppekvote før trekk eller overføring (tonn)	Gruppekvote etter trekk eller overføring (tonn)
Kolmuletrål	78	155 376	154 898
Pelagisk- og nordsjøtrål	22	43 824	43 656
Totalt	100	199 200	198 553

Tabell 4 oppsummerer fangst og kvoteavregning så langt i 2022:

Tabell 4: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2022

Fartøygruppe	Område	Områdekvote og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		8 342	
	EU-sonen	113 922	119 254	-5 332
	Færøysonen	24 898	9 365	15 533
	Internasjonalt		8 573	
	Totalt¹	155 376	145 534	9 842
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		18 149	
	EU-sonen	32 132	19 791	12 341
	Færøysonen	7 022	2 482	4 540
	Internasjonalt		272	
	Totalt¹	43 824	40 694	3 130
Bifangst	Totalt (NØS/EU-sonen)		3 274	
Forskning/undervisning		1 030	1000	30
Totalt norske fartøy		200 230	190 502	9 728

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 19. oktober 2022

¹ Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann.

3.2.1 Fartøy med kolmuletråltillatelse

Den 19. januar ble det fastsatt kvoter på fartøynivå i fisket etter kolmule. For kolmuletrålerne ble fartøykvoten da satt til 3 289 tonn. Delkvoteenhetene i færøysk sone ble satt til 528 tonn, mens i EU-sonen ble delkvoteenheten satt til 2 419 tonn

Ved sesongstart var det 43 kolmuletråltillatelser, der samtlige av disse var aktive. Ni av disse hadde også strukturkvoter, slik at gruppen til sammen har faktorer på 47,09. Gruppen kunne fiske i Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard, fiskerisonen ved Jan Mayen, i internasjonalt farvann, EU-sonen og færøysonen.

Den 6. april ble delkvoteenheten i Færøysonen økt til 689.

Den 8. april ble delkvoteenheten i EU-sonen økt til 3 100 tonn, hvorav 2 419 er garantert. Samtidig kunne ingen fartøy utnytte maksimalkvotetillegget uten på forhånd å ha meldt fra om og fått aksept for utseiling fra Norges Sildesalgslag. Handlingsrommet til Sildelaget var da 10 000 tonn, denne ble økt til 12 000 tonn.

Den 19. april ble delkvoteenheten i Færøysonen opphevet.

Per 11. oktober gjenstår 7 700 tonn av gruppekvoten; fangsten er fordelt på 38 tillatelser.

3.2.2 Fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse

Ved sesongstart var det 4 nordsjøtråltillatelser og 24 pelagisk tråltillatelse med til sammen 28 614,5 basistonn.

Den 19. januar ble totalkvoteenheten fastsatt til 1,52. Delkvoteenhet på 0,24 dannet grunnlag for fiske i færøysk sone, og delkvoteenhet på 1,12 dannet grunnlag for fiske i EU-sonen.

Den 11. mars ble delkvoteenheten i EU-sonen satt til 1,52, dvs. at delkvoteenheten ble satt lik totalkvoteenheten.

Den 7. april ble delkvoteenheten i EU-sonen opphevet.

Den 21. april ble delkvoteenheten i færøysonen opphevet.

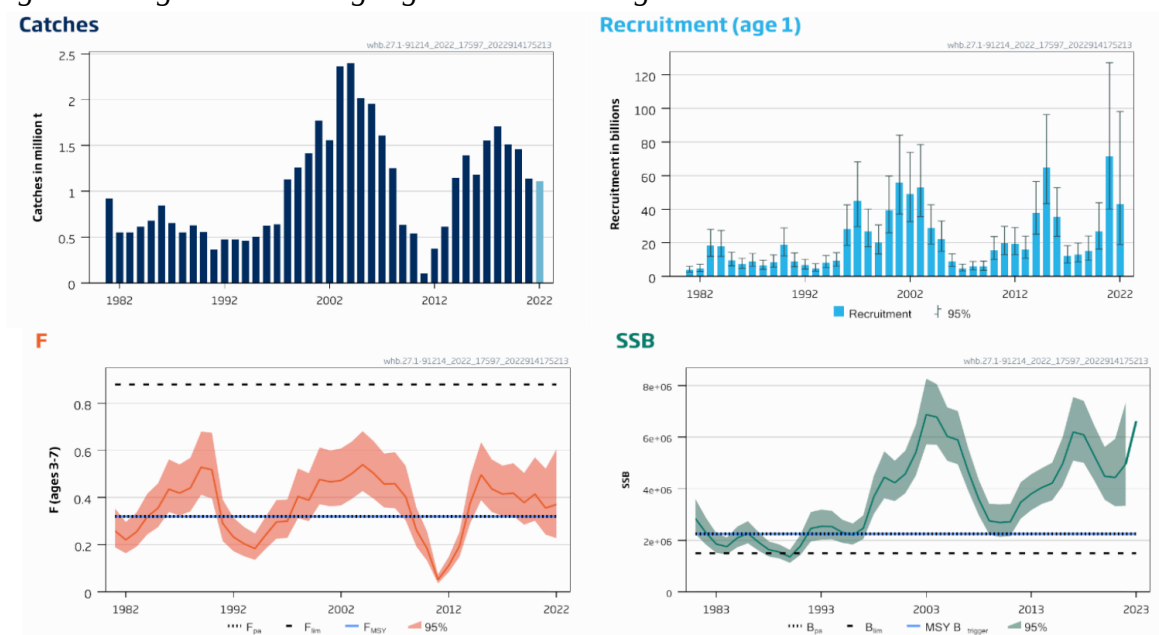
Per 11. oktober gjenstår 12 685 tonn av gruppekvoten.

4 BESTAND- OG KVOTESITUASJON I 2023

4.1 BESTAND OG KVOTERÅD

Basert på en MSY- tilnærming anbefaler ICES at totalt uttak i 2023 ikke overstiger 1 359 629 tonn. Dette innebærer en økning på ca. 80 % i forhold til anbefalt uttak i 2022. Økningen er hovedsakelig begrunnet i at 2020 årsklassen er estimert til å være historisk stor. Figur 1 viser middels til sterk rekruttering i perioden 2013-2016, dårlig rekruttering i perioden 2017-2019, etterfulgt av god rekruttering siden. Fiskedødeligheten for bestanden overstiger F_{MSY} og F_{pa} , men er lavere enn F_{lim} . Gytebestanden er over MSY $B_{trigger}$, B_{pa} og B_{lim} .

Figur 1: Fangst- rekruttering- og bestandsutvikling 1981-2022

Kilde: ICES' kvoteråd for 2023 (whb.27.1-91214)

4.2 KVOTER

Kyststatsforhandlingene om kolmule for 2023 er i skrivende stund ikke ferdigstilte. Siden det ikke er kjent hvilken TAC kyststatene eventuelt blir enige om, samt fordelingen av denne, er det usikkerhet knyttet til den norske kvoten for 2023. I de videre beregningene tas det likevel utgangspunkt i at ICES' anbefaling tas til følge, og at Norge oppnår sin tradisjonelle andel av denne. Dette gjøres som et regneeksempel for å vise et tenkt utfall av årets kyststatsforhandlinger. Endelig norsk kvote i 2023 kan avvike fra det som fremkommer i regneeksempellet.

Dersom det blir enighet om å sette en TAC på 1 359 629 tonn for 2023 vil avsetningen til NEAFC bli på 108 211 tonn, og kyststatskvoten blir følgelig på 1 251 418 tonn. Den norske kyststatskvoten blir, dersom andelen fra rammeavtalen fra 2005 legges til grunn, på 328 435 tonn, en økning på ca. 80 % sammenlignet med 2021.

I de bilaterale forhandlingene med EU og Russland avtales det også tradisjonelt et bytte av kolmule. Kvotabyttet med Russland varierer proporsjonalt med den norske kvoten. For 2023 vil

regneeksemplet tilsi at det skal byttes 23 666 tonn kolmule til Russland. Størrelsen på et eventuelt kvotebytte med EU er ikke kjent, men var i fjor på 31 500 tonn; dette tallet anvendes i beregningene under.

Tabell 5: Foreløpig regneeksempel på norsk kvote i 2023

TAC:		1 359 629
Norges kyststatsandel		328 435
I tillegg har vi kvotebytter		
Norge får:		
	EU	31 500
Norge gir:		
	Russland:	23 666
	EU	
Norsk totalkvote		336 269

Norge får i henhold til regneeksemplet ovenfor en totalkvote på 336 269 tonn.

5 REGULERING AV DELTAGELSE I FISKET I 2023

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for deltakelse videreføres i 2023. Dette innebærer at fartøyene må ha kolmuletråltillatelse, pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse for å kunne delta.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2023

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Den norske totalkvoten har de siste årene, etter avsetninger, blitt fordelt med 78 % til kolmuletrålggruppen og 22 % til pelagisk- og nordsjøtrålergruppen. En slik fordeling av totalkvoten foreslås videreført.

Fiskeridirektøren foreslår en fordeling med 78 % til kolmuletrålerne og 22 % til fartøy med nordsjø- eller pelagisk tråltillatelse.

Fiskeridirektøren forutsetter at eventuelt over- eller underfiske utover fartøyenes kvotefleksibilitet i 2022 overføres til vedkommende gruppe i 2023, etter at Norges kvote for 2023 er fordelt.

I reguleringsmøtet høsten 2014 foreslo Fiskeridirektøren at det ikke skulle avsettes et kvantum til bifangst for 2015. Ordningen har siden vært videreført.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med å avregne medgått bifangst for fartøy uten kolmulekvote i inneværende år på neste års kvote.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2023. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingekvoter for 2023 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

På bakgrunn av regneeksempelet med en norsk totalkvote på 336 269 tonn vil dette fordeles på fartøygrupper på følgende måte (vi tar ikke hensyn til en eventuell avsetning til forskning):

Tabell 6: Fordeling av tenkt norsk kvote i 2023

Fartøygruppe	Andel (%)	Gruppekvote før trekk eller overføring (tonn)
Kolmuletrål	78	262 290
Pelagisk- og nordsjøtrål	22	73 979
Totalt	100	336 269

Ved fastsettelse av kvotefaktorer og kvoteenheter for de to gruppene vil det tas hensyn til et eventuelt over- eller underfiske utover kvotefleksibilitet, samt at det vil bli tatt høyde for medgått bifangst i 2022.

6.2 FARTØY MED KOLMULETRÅLTILLATELSE

Det er per 12. oktober 2021 totalt 43 fartøy med kolmuletråltillatelse, hvor 34 fartøy har en faktor på én, mens ni fartøy har strukturkvoter mindre eller lik én i tillegg til dette. Totalt er det 47,09 faktorer i denne gruppen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre nøkkel for fordeling av fartøykvoter for fartøy med kolmuletråltillatelse i 2023.

Det forutsettes at det fastsettes en fartøykvote for det samlede fisket i alle områder, samt at det fastsettes en egen delkvote for fiske i EU-sonen, UK-sonen og færøysonen dersom norske fartøy gis adgang til å fiske i disse områdene.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket reguleres med en tilnærmet flat regulering.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen, UK-sonen og i færøysonen dersom norske fartøy får en slik adgang i 2023.

6.3 PELAGISK TRÅL OG NORDSJØTRÅL

I gruppen pelagisk trål og nordsjøtrål er det per 12. oktober 2021 totalt 28 fartøy, hvorav fire fartøy med nordsjøtråltillatelse og 24 fartøy med pelagisk tråltillatelse. Totalt er det 28 614,5 basistonn i gruppen.

Fiskeridirektøren legger til grunn samme nøkkel for fordeling av maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse og for fartøy med nordsjøtråltillatelse for 2023 som inneværende år.

For fartøy med pelagisk tråltillatelse benyttes konsesjonskapasitet fastsatt i medhold av § 2-8 i forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst av 13. oktober 2006 (konsesjonsforskriften). Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

For fartøy med nordsjøtråltillatelse nyttes konsesjonskapasiteten på grunnlag av fartøyenes godkjente faktiske lasteromsvolum per 3. februar 2006. Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen, UK-sonen og i færøysonen dersom norske fartøy får en slik adgang i 2023.

6.4 FORDELING MELLOM SONER

Normalt inngår Norge og EU gjensidig soneadgang i fisket etter kolmule i en bilateral soneadgangsavtale i forbindelse med kyststatsforhandlingene om kolmule. I tillegg bytter vi normalt til oss et kvantum fra EU under de bilaterale forhandlingene med EU som også har blitt fisket i EU-sonen. Slik var også tilfellet for 2022, men med en noe lavere adgang og kvotebytte enn det som har vært vanlig de siste årene.

Som følge av Brexit har UK og EU inngått en avtale der de har fordelt andelen til EU mellom seg med 20,53 % til UK og 79,47 % til EU for 2021. Denne prosentandelen vil justeres årlig, der UK gradvis vil få en større andel. Som følge av dette har UK en kvote på 58 393 tonn i 2022.

Det ble ikke utført kvotebytter eller avtalt en- eller gjensidig soneadgang med UK for 2022.

Det er uavklart hvilke soneadganger Norge vil få for 2023. Som utgangspunkt foreslår Fiskeridirektoratet at eventuelle adganger fordeles etter samme fordelingsnøkler som totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at en eventuell adgang til å fiske etter kolmule i EU-sonen og UK-sonen i 2023 fordeles, etter avsetning, med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

Norske fartøy har de siste årene fått adgang til å fiske kolmule i færøysk sone; i 2016 og 2017 var adgangen på inntil 34 800 tonn, 32 640 i 2018, 30 000 i 2019 og 2020, 34 800 i 2021, og

31 920 tonn i 2022. Kvantumet som kan fiskes i færøyske farvann bestemmes både ut ifra adgangsdiskusjoner i kyststatsforhandlingene, samt eventuell adgang i forbindelse med bilaterale avtaler med Færøyene. Det legges til grunn at en eventuell soneadgang i 2023 fordeles som tidligere.

Fiskeridirektøren foreslår at en eventuell adgang til å fiske etter kolmule i færøysonen i 2023, etter avsetning, fordeles med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

Fra 2018 til 2021 har det vært lagt til rette for et fiske i færøysonen i januar. Soneadgangen i Færøysonen har i liten grad vært benyttet, så det har vært anledning til å tildele den begrensede adgangen til de få fartøy som er interessert i et slikt fiske. Ordningen har i liten grad blitt benyttet, og ikke i det hele tatt i 2020 og 2021. Dessuten er det ikke fisket i færøysonen i januar i inneværende år. Ordningen ble ikke videreført til 2022.

Fiskeridirektøren forslår å legge ordningen i bero for 2023, slik som i 2022, slik at flere fartøy eventuelt får tilgang til fiske i færøysonen senere i sesongen. Dette på bakgrunn av i usikkerheten om neste års soneadgang i EU-sonen og UK-sonen.

6.5 KVOTEFLEKSIBILITET PÅ FARTØYNIVÅ

Kvotefleksibiliteten i fisket etter kolmule beregnes som tidligere nevnt ut ifra den norske kyststatsandelen. Siden 2013 har Fiskeridirektoratet fastsatt et kvotefleksibilitetsgrunnlag som blir brukt i beregning av kvotefleksibiliteten.

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2023 fastsettes et kvotefleksibilitetsgrunnlag i fisket etter kolmule i tråd med tidligere praksis.

7 PRØVETAKING AV INDUSTRIFANGSTER

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriftsforslaget var å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av

ressursuttaket. Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

Når det gjelder forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing har det blitt gjennomført en ny høringsrunde. Bakgrunnen for at det er gjennomført en ny høring er blant annet at det etter innspill fra høringsinstansene har Fiskeridirektoratet foretatt en rekke vesentlige endringer på det opprinnelige forslaget. Blant annet er kravene til bygningsmessige endringer i stor grad tatt bort og kravene til selve prøvetakingen er justert. Det er også registrert at danske myndigheter har innført tilsvarende krav til prøvetaking ved landinger til mel- og oljeproduksjon, og at disse prøvetakings- og kontrollplanene er godkjent av EU-kommisjonen. I tillegg har prosessen tatt tid. Fiskeridirektoratet har oversendt et nytt forslag til NFD for endelig behandling

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter målartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For målartern øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert undermåls fisk av viktige kommersielle arter.

Sak 22/2022

Regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2023

SAK 22/2022

REGULERING AV FISKET ETTER LODDE I BARENTSHAVET I 2023

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2023, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter lodde åpnes for ringnot og trålgruppen 23. januar 2023 sør for 74°N og vest for 32°Ø.

Fiskeridirektøren foreslår at kyst- og trålfartøy som ønsker å delta i loddefisket må sende skriftlig påmelding til Norges Sildesalgslag innen mandag 10. januar 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at påmeldte fartøy i kystfartøygruppen reguleres med like maksimalkvoter på 300 tonn lodde. Dersom det er påmeldt flere fartøy i kystgruppen enn det en hensiktsmessig avvikling av fisket tilsier, vil deltagelsen bli begrenset ved loddtrekning. Loddtrekning gjennomføres av Fiskeridirektoratet med bakgrunn i påmeldingsliste fra Norges Sildesalgslag. Utseilingsrekkefølgen blir fastsatt gjennom loddtrekning.

Norges Sildesalgslag administrerer utseilingsordningen og gir melding til kystfartøyene om utseilingsrekkefølgen. Uttrukne fartøy som ikke ønsker eller har mulighet til å delta, skal straks melde skriftlig fra til Norges Sildesalgslag. Ingen kystfartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Fiskeridirektøren foreslår at det blir mulig å fastsette siste utseilingsdato dersom utviklingen i fisket tilsier det. Melding om utseiling må sendes Norges Sildesalgslag. Fartøy som ikke allerede har fisket og levert lodde, må ha avsluttet annet fiske, eventuelt levert annen fangst og ha kurs mot feltet ved melding om utseiling. Fartøyet må ha nødvendig redskap for loddefiske om bord.

Fiskeridirektøren foreslår ellers en videreføring av reguleringsopplegget fra 2022.

2 FISKET ETTER LODDE I 2022

Det ble sist gjennomført et loddefiske i Barentshavet i 2022.

2.1 TAC OG NORSK KVOTE 1999 TIL OG MED 2022

Det har ikke vært åpnet for loddefiske i Barentshavet i periodene 1994–1998, 2004–2008, 2016–2017, samt 2019–2021. Tabell 1 gir en oversikt over TAC, norsk kvote og fangst i perioden 1999–2022.

Tabell 1. Oversikt over TAC, norsk kvote, fangst og kvoteutnyttelse i perioden 1999–2022

ÅR	TAC (t)	Norsk kvote (t)	Fangst (t)
1999	80 000	48 000	50 036
2000	435 000	285 000	279 409
2001	630 000	371 000	375 619
2002	650 000	383 000	397 731
2003	310 000	183 000	180 306
2004–2008	Ikke åpnet for loddefiske		
2009	390 000	233 000	233 005
2010	360 000	245 000 ¹	246 658
2011	380 000	275 000 ²	273 070
2012	320 000	221 000 ³	222 988
2013	200 000	119 000	120 950
2014	65 000	38 980	40 021
2015	120 000 ⁴	71 980	71 319
2016–2017	Ikke åpnet for loddefiske		
2018	205 000	122 500	123 461
2019–2021	Ikke åpnet for loddefiske		
2022	70 000	41 950	42 346

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister per 17. oktober 2022.

¹ Norge fikk overført 30 000 tonn lodde fra Russland i bytte mot 10 000 tonn norsk vårgytende sild.

² Norge fikk overført 48 000 tonn lodde fra Russland i bytte mot 15 000 tonn norsk vårgytende sild.

³ Norge fikk overført 30 000 tonn lodde fra Russland i bytte mot 10 000 tonn norsk vårgytende sild.

⁴ På grunn av ufullstendig tokt høsten 2014 bestemte Russland og Norge å fremskrive bestandsutviklingen basert på toktet høsten 2013. Det var enighet om å sette en TAC på 120 000 tonn lodde.

2.2 DELTAGERREGULERING I 2022

Følgende fartøygrupper kunne delta i 2022:

1. Fartøy med ringnottillatelse.
2. Trålfartøy med loddetråltillatelse tildelt med grunnlag i tidligere deltakelse i fisket.
3. Fartøy i kystfartøygruppen som oppfylte vilkårene for deltakelse i åpen gruppe.

2.3 BESTANDSSITUASJONEN

ICES tilrådte at det kunne fiskes inntil 70 000 tonn lodde i 2022.

Den modne del av bestanden ble høsten 2022 estimert til å være mye større enn det som ble anslått i 2020. Toktet hadde god dekning, og man anslo at det meste av loddebestanden ble dekket. Vurderingen var basert på en årlig akustisk undersøkelse og beregningene har skjedd med standard metodikk.

2.4 KVOTESITUASJONEN

Under den 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon vurderte Norge og Russland de vitenskapelige data om loddebestanden og fastsatte TAC for lodde på 70 000 tonn for 2022 i henhold til gjeldende forvaltningsregel.

Av dette kvantumet ble det avsatt 250 tonn lodde til forsknings- og forvaltningsformål til hver av partene.

I henhold til etablerte fordelingsnøkler fikk Norge 41 700 tonn (60 %) og Russland 27 800 tonn (40 %) lodde, etter fradrag av kvote til forsknings- og forvaltningsformål.

Partene ble enige om gjensidige kvoter på lodde i hverandres økonomiske soner.

2.5 TOTALKVOTER, GRUPPEKVOTER OG OPPFISKET KVANTUM

Nærings- og fiskeridepartementet bestemte at 127 tonn av norsk kvote skulle settes av til forskningskvote. Norsk kvote ble da 41 950 tonn og fordelt i samsvar med Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 6/07, dvs. 72 % til ringnotgruppen, 12 % til trålgruppen og 16 % til kystgruppen.

Tabell 2 gir en oversikt over kvoter, oppfisket kvantum og førstehandsverdi fordelt på de ulike fartøygruppenes loddefiske i Barentshavet i 2022.

Tabell 2: Fangst og førstehandsverdi i fisket etter lodde i Barentshavet i 2022

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Antall deltakende fartøy	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Ringnot	30 113	56	30 749	-636	102 %	211 920
Trål	5 019	8	5 097	-78	102 %	35 789
Kyst	6 692	22	6 500	191	97 %	37 049
Forskning	127	0	0	127	0 %	0
Totalt	41 950	86	42 346	-396	101 %	284 758

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2022.

Norske fartøy (inkl. forskningskvote) fisket totalt 42 346 tonn lodde. Av disse fisket ringnotgruppen 30 749 tonn, trålgruppen 5 097 tonn og kystgruppen 6 500 tonn lodde. Norsk kvote ble overfisket med totalt 396 tonn.

Ifølge Norges Sildesalgslag sin omsetningsstatistikk for 2022 var gjennomsnittsprisen på lodde totalt til mel og olje på kr 2,17 pr. kg. Til sammenligning var prisen i 2018 på kr 2,29 pr. kg. Når det gjelder lodde til konsum var gjennomsnittsprisen i 2022 på kr 6,84 pr. kg, til sammenligning var prisen i 2018 på kr 2,75 pr. kg.

2.6 FISKETS UTVIKLING

I 2022, som i 2014, 2015 og 2018, var norsk kvote for liten til at det isolert sett var mulig å fastsette en regulering som ga en rasjonell gjennomføring av fisket. Fiskeridirektoratet bestemte derfor i samarbeid med næringen at kvotebytteordning for ringnotgruppen og fartøy med pelagisk tråltillatelse skulle benyttes som tiltak. I 2022 fikk ringnotgruppen anledning til å bytte hele loddekvoten i Barentshavet mot et fast kvantum sild i Nordsjøen og Skagerak. I forskriftsendring 21. januar, ble det fastsatt at fartøy med pelagisk tråltillatelse kunne motta inntil to loddekvoter i Barentshavet i bytte mot et fast kvantum kolmule. Fristen for å melde inn kvotebytte ble først satt til 1. februar, opphevet 11. mars, og kvotebytter kunne meldes inn innen man startet fisket på byttet kvote. Det ble meldt inn 15 bytter mellom ringnotfartøy og 7 bytter mellom trålere i 2022. I ett tilfelle byttet et trålfartøy til seg loddekvote fra to andre fartøy.

For å få oversikt over deltagelsen i fisket ble det bestemt at fartøy i trål- og kystgruppen måtte være skriftlig påmeldt til Norges Sildesalgslag innen 10. januar 2022. 16 trålere og 115 kystfartøy meldte seg på til å delta i loddefisket.

Kvoteenheten i ringnotgruppen ble i desember 2021 satt til 0,7, og forble uendret gjennom sesongen. 30 av i alt 73 ringnottillatelser ble benyttet i kvotebytteordningen. Første fangst ble meldt inn 26. februar. Da siste fangst ble meldt inn 23. mars, hadde ringnotgruppen fisket over kvoten med 636 tonn. Man ser i ettertid at overfiske per fartøy var betraktelig høyere enn beregnet da kvoteenheten ble satt.

Kvoteenheten for trålgruppen ble satt til 0,46 den 21. januar. Av de 17 påmeldte trålerne, var det 7 par som meldte inn kvotebytte. Det var ingen grunn til å foreta endringer av trålgruppens kvoteenhet i løpet av sesongen. Første fangst ble meldt inn 26. februar. Da siste fangst ble meldt inn 23. mars, hadde trålgruppen fisket 78 tonn over gruppekvoten.

Kystfartøyenes gruppekvote var liten, og maksimalkvoten ble satt til 300 tonn per fartøy. Deltakelsen ble begrenset ved loddtrekning blant påmeldte fartøy. Gitt kvotens størrelse, var det beregnet at antallet fartøy i kystgruppen burde begrenses til 22. Av de 22 første som ble trukket ut, meldte 4 frafall, og tilbudet gikk videre til neste fartøy på listen. Totalt 28 fartøy fikk tilbud om delta i fisket.

Ingen fartøy kunne gå på loddefiske uten å ha meldt utseiling til Norges Sildesalgslag. Norges Sildesalgslag administrerte utseilingen. Første fangst ble meldt inn 28. februar. Rognmodningen gikk svært fort og det ble behov for å fastsette siste utseilingsdato. I samarbeid med næringen ble siste dato for utseiling satt til 11. mars. Da den siste fangsten ble meldt inn 24. mars, gjensto det 191 tonn av gruppekvoten.

Loddefisket i 2022 foregikk i et stort område, nord av Andøy i vest til Øst-Finnmark, og det ble meldt om observasjoner av mye lodde underveis. Lodden som ble fisket i Barentshavet var av god kvalitet, og ble i all hovedsak solgt til konsum. Prisene var gode mot slutten av sesongen, noe som må sees i sammenheng med et dårlig fiske etter lodde til konsum på Island.

Kystvakten har meldt om tilfeller av fiske utenfor tillatte fangstområder.

2.7 ÅPNING OG OVERVÅKNING AV FISKET

Fisket ble åpnet 24. januar 2022 sør for 74°N og vest for 32°Ø. Datoen ble fastsatt på bakgrunn av erfaringer om at stor lodde på dette tidspunktet ville ha skilt seg fra små lodde og startet gytevandringen mot land. Det var nødvendig å fastsette en østlig grense for å sikre at det ikke ble fisket småsild. Erfaringene fra tidligere år har vist at det periodevis i enkelte områder øst for denne grensen kan være relativt mye småsild i loddefangstene. Dersom fartøy ønsket å lete etter lodde øst for 32°Ø, måtte dette være avklart med Fiskeridirektoratets sjøtjeneste.

Man har noen år tidligere hatt problemer med stor innblanding av torsk i loddefangstene, men dette var ikke en utfordring i 2022. Tall fra sjøtjenesten viser at omtrent 6 % av landet fangst ble kontrollert, og at det ble registrert 4 kg torsk. Det ble ikke registrert bifangst av sild.

Sjøtjenesten melder om godt samarbeid mellom rederi og inspektører. Fem fartøy hadde inspektør om bord, og fisket gikk greit.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2023

3.1 VITENSKAPLIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET I 2023

18. oktober publiserte JRN-AFWG¹ kvoterådet for 2023. Det lød som følger:

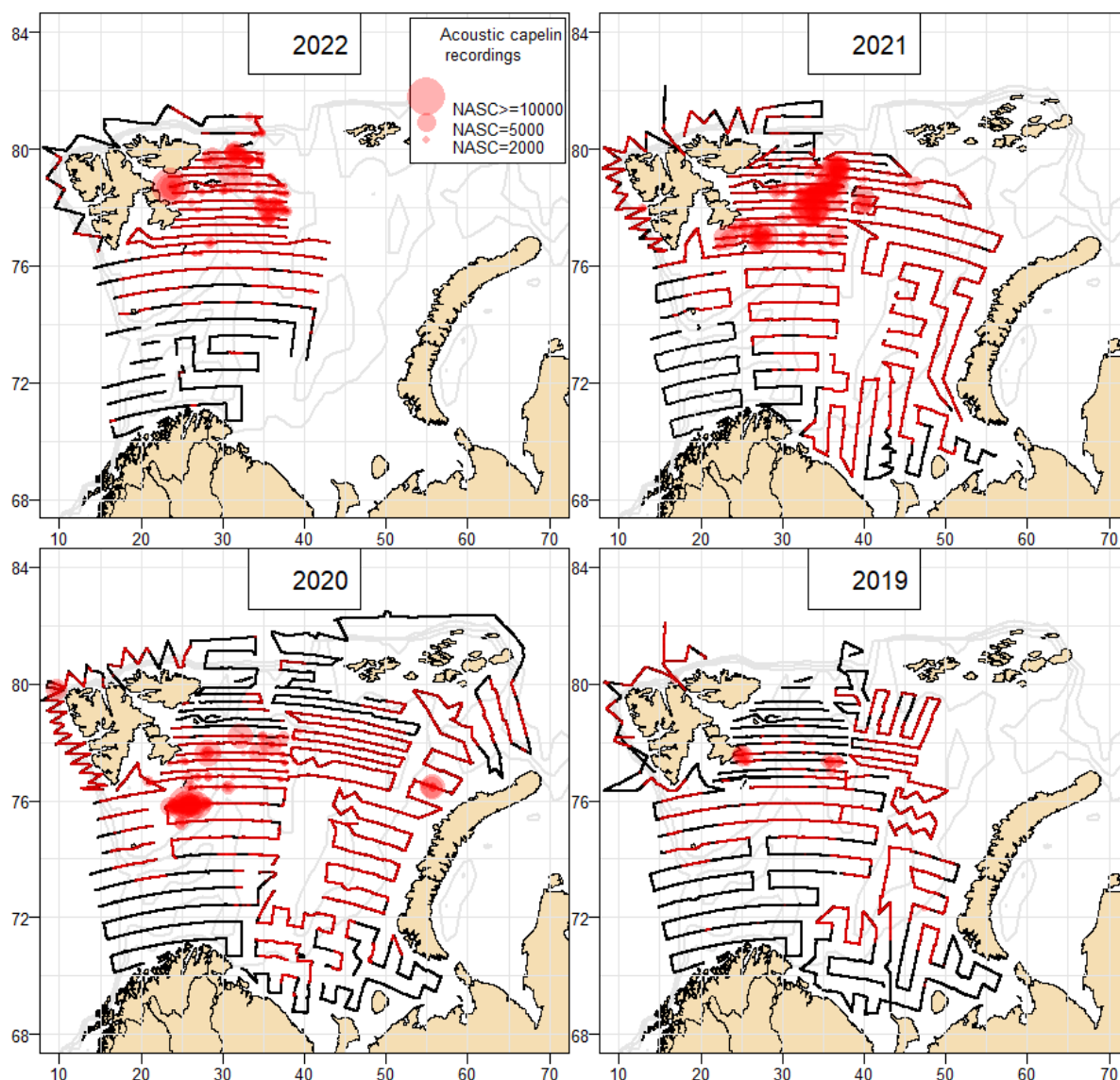
The Joint Russian-Norwegian Working Group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG) advises that when the Joint Norwegian–Russian Fisheries Commission management plan is applied, catches in 2023 should be no more than 62 000 tonnes.

Bestandsestimeringen er basert på akustiske målinger. På grunn av tekniske problemer ble det ikke gjennomført kartleggingstokt i russisk sone høsten 2022. Rådet er derfor basert på data fra norsk sone, hvor toktet dekte sonen godt. Det er derfor større usikkerhet enn vanlig i anslagene som ligger til grunn for rådet. Se figur 1 for oversikt over områdedekningen.

Havforskningsinstituttet skriver på sine nettsider at det har vært svak loddevekst de siste tre årene, og at målinger, vekt og lengde for 2019- og 2020- årsklassen er lavere enn det som har vært målt tidligere.

¹ The Joint Russian-Norwegian Working Group on Arctic Fisheries

Figur 1: Oversikt over dekning av områder 2022

Kilde: <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/imr-pinro-en-2022-7>

Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (Blim): 200 000 tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (Bpa): Ikke relevant

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte (MSY-Btrigger): Ikke relevant

Kritisk fiskedødsrate (Flim): Ikke relevant

Føre-var-fiskedødsrate (Fpa): Ikke relevant

Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (FMSY): Ikke relevant

Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltingsplan (FMGT): Ikke relevant

Venta fiskedødsrate i 2022: Ikke relevant

Venta gytebestand i 2023: 534 000 tonn (95% konfidensintervall: 201 000 tonn – 1 250 000 tonn)

For nærmere informasjon, se vedlagte råd fra JRN-AFWG.

3.2 AVTALESITUASJONEN OG KVOTER FOR FISKET ETTER LODDE I BARENTSHAVET I 2023

Den 52. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble avholdt 17.–25. oktober 2022. Kommisjonsmøtet ble avholdt digitalt.

Partene vurderte de vitenskapelige dataene om loddebestanden og fastsatte TAC for lodde på 62 000 tonn for 2023, som er i henhold til gjeldende forvaltningsregel. Det ble videre bestemt å avsette 250 tonn til forsknings- og forvaltningsformål til hver av partene. Partene ble enige om fordelingen av kvoter for lodde mellom Norge og Russland iht. etablerte fordelingsnøkler.

I henhold til etablerte fordelingsnøkler fikk Norge 36 900 tonn (60 %) og Russland 24 600 tonn (40 %) lodde, etter fradrag av kvoten til forsknings- og forvaltningsformål

Partene ble enige om gjensidige loddekvoter i hverandres økonomiske soner.

4 REGULERING AV DELTAGELSEN I FISKET

Fiskeridirektøren legger til grunn at følgende fartøygrupper får adgang til å delta i loddefisket i Barentshavet i 2023:

1. Konesjonspliktige ringnotfartøy
2. Trålfartøy med loddetråltillatelse tildelt med grunnlag i tidligere deltagelse i fisket.
3. Kystfartøy som tilfredsstiller kravene i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske (deltagerforskriften).

Det legges opp til at det i deltagerforskriften for 2023 åpnes for deltagelse i fisket etter lodde i Barentshavet. Dette ble også gjort i 2022 da det sist ble åpnet for fisket etter lodde i Barentshavet.

5 ÅPNING AV LODDEFISKE

Fiskeridirektoratet foreslår at fisket etter lodde åpnes for ringnot- og trålgruppen 23. januar 2023 og at det fra sesongens begynnelse er forbudt å fiske etter lodde nord for 74°N og øst for 32°Ø. Den østlige grensen er fastsatt for å unngå at det fiskes småsild. Fartøy som ønsker å lete etter lodde øst for 32°Ø må på forhånd ha avtalt dette med Fiskeridirektoratets sjøtjeneste.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter lodde åpnes for ringnot- og trålgruppen 23. januar 2023 sør for 74°N og vest for 32°Ø. Sjøtjenesten kan sette nærmere vilkår for leting eller fiske etter lodde øst for 32°Ø, samt bestemme om fartøy må ha inspektør ombord.

6 REGULERINGSOPPLEGG FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2023

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Norges kvote i 2023 vil utgjøre totalt 37 150 tonn lodde, inkl. kvote avsatt til forskning og forvaltning.

6.1.1 FORSKNINGS- OG FORVALTNINGSFORMÅL

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med fastsetting av forsknings- og undervisningskvoter for 2023. Grunnet lav totalkvote på lodde i 2022, ble det ikke avsatt kvoter til undervisningsformål dette året. Da totalkvoten for 2023 er noe lavere enn fjorårets, vil det heller ikke i 2023 avsettes loddekvote til undervisningsformål. Størrelsene på kvanta som avsettes til forskningskvote i 2023 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Siden forskning blir finansiert gjennom en generell forskningsavgift på førstehåndsomsetningen, blir det levert ut svært lite forskningskvote. Det er imidlertid nødvendig å tildele forskningsfangst som kun skal benyttes til uunngåelig fangst på forskningsfartøy eller ved særlige behov for gjennomføring ved forsøk hvor det er vanskelig å få fartøy med nødvendig kvote.

Fiskeridirektøren legger til grunn at det avsettes kvoter til forskning på samme nivå som bestemt i forhandlingene mellom Norge og Russland, dvs. 250 tonn til hver av partene.

6.1.2 FORDELING AV KVOTE MELLOM FARTØYGRUPPENE

Fiskeridirektoratet legger til grunn at fordelingen mellom fartøygruppene ligger fast og fordeles i samsvar med Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, dvs. 72 % til ringnotgruppen, 12 % til trålgruppen og 16 % til kystgruppen, se tabell 3.

Tabell 3: Fordeling av norsk kvote i henhold til landsmøtevedtak 5/15 og 6/07

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Kvote (%)
Ringnot	26 568	72 %
Trål	4 428	12 %
Kyst	5 904	16 %
Sum	36 900	100 %
Forskning	250	
Totalt	37 150	

6.2 KVOTEBYTTE

Kvotebytteordningen ble innført første gang i januar 2014, da ringnotflåten fikk anledning til å bytte loddekvoten i Barentshavet mot loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen. I 2015 ble ordningen videreført og utvidet til også å gjelde loddetrålere med pelagisk

tråltillatelse, som fikk anledning til å bytte hele loddekvoten i Barentshavet med et kvantum kolmule. Dette ble videreført i 2018.

I 2022 ble kvotebytteordningen videreført, men med en noe endret innretning. Fartøy i ringnotflåten fikk anledning til å bytte hele loddekvoten i Barentshavet mot et fast kvantum sild i Nordsjøen og Skagerak. Fartøy med pelagisk tråltillatelse kunne bytte loddekvoten fra inntil to fartøy mot kolmulekvote.

Gitt størrelsen på loddekvotene i Barentshavet og ved Island, Grønland og Jan Mayen for 2023, er det naturlig at man for ringnotgruppen legger opp til bytte av hele kvoten mellom de to loddebestandene. For fartøy med pelagisk tråltillatelse vil ordningen omfatte bytter mot kolmule som i 2022.

Forskrift om kvotebytte har vært fastsatt av NFD. Fra og med 2022 har Fiskeridirektoratet fått myndighet til å fastsette denne forskriften.

Fiskeridirektøren legger til grunn at dersom det er hensiktsmessig for å få et lønnsomt fiske vil ordningen med kvotebytte bli videreført. Fartøy i ringnotgruppen kan bytte hele kvoten mellom de to loddebestandene, og fartøy med pelagisk tråltillatelse kan bytte loddekvoten fra inntil to fartøy mot kolmule.

6.3 PÅMELDING

Erfaringer tilsier at hele ringnotflåten deltar i loddefisket, og Fiskeridirektøren anser det derfor ikke nødvendig at denne flåtegruppe må melde seg på til fisket.

Erfaringer fra tidligere år viser at flere fartøy i trålgruppen ikke deltar i loddefisket. For at det skal kunne fastsettes en maksimalkvote så korrekt som mulig allerede fra starten av fisket, foreslås det derfor at trålerne må melde seg på til fisket.

Basert på erfaringer fra tidligere år, er det grunn til å forvente stor interesse for å delta i fisket i kystgruppen. Det er derfor allerede fra starten av sesongen nødvendig å få oversikt over antall fartøy som ønsker å delta i fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at kyst- og trålfartøy som ønsker å delta i loddefisket må sende skriftlig påmelding til Norges Sildesalgslag innen mandag 10. januar 2023

6.4 RINGNOTFARTØY

6.4.1 MAKSIMALKVOTER

Per 24. oktober 2022 er det totalt 72 aktive ringnottillatelser.

For å unngå at gruppekvoten blir overfisket, er det nødvendig å ta høyde for at enkeltfartøy fisker over sin kvote. Det blir derfor beregnet et visst overfiske per fartøy når fartøyenes kvoter fastsettes. Erfaring tilsier at det er krevende å beregne overfiske når det er usikkerhet om deltakelsen i fisket.

Ringnotfartøyenes kvoter har tidligere vært regulert med fartøykvoter, noe som innebærer at fartøyene er garantert å kunne fiske sin kvote, uavhengig av gruppens samlede fiske. Det har typisk vært overfiske i ringnotgruppen, og erfaring tilsier at det er utfordrende å treffe gruppekvoten når man åpner for kvotebytter. Den foreslåtte videreføringen av kvotebytteordningen (kapittel 6.2), innebærer at det er nødvendig å gjøre tiltak for å bedre oversikten over det samlede fisket i gruppen.

Fiskeridirektøren foreslår derfor at ringnotgruppen blir regulert med maksimalkvoter. På denne måten kan fisket stanses i tilfelle overfiske. Maksimalkvotene settes på et slikt nivå at man søker å unngå en stopp av fisket. En mulig alternativ løsning er at ringnotgruppen får fartøykvoter med økt underregulering fra starten av året, og at kvoteenheten eventuelt justeres etter siste dato for kvotebytte.

Fiskeridirektøren foreslår at konsesjonspliktige ringnotfartøy tildeles maksimalkvoter etter "universalnøkkelen".

6.4.2 PRØVEORDNING TRÅL

Siden 2018 har man hatt en prøveordning hvor fartøy som er tildelt ringnottillatelse kan fiske lodde med trål innenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene. Adgangen har strukket seg inn til 4 nautiske mil fra grunnlinjene vest for Nordkapp og inn til grunnlinjen øst for Nordkapp, med mindre Fiskeridirektoratets regionkontor har bestemt noe annet.

For å benytte seg av ordningen har fartøyene måtte melde fra til Fiskeridirektoratets sjøtjeneste minst 48 timer før fisket i dette området starter. Prøveordningen ble videreført i 2022 etter innspill om at den i 2018 kom for sent til å ha reell betydning. Ordningen er benyttet i 2022, men det er fremdeles behov for erfaringer.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre prøveordningen hvor fartøy som er tildelt ringnottillatelse kan fiske lodde med trål innenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene.

6.5 TRÅLGRUPPEN

Per 20. oktober 2022 er det totalt 17 tillatelser for deltagelse i loddefisket i trålgruppen.

Det er stor forskjell mellom fartøy med laveste sum kvotefaktorer på 139,2 tonn og fartøy med høyest sum kvotefaktorer på 1 000 tonn. Siden fartøy i denne gruppen ikke har samme tillatelser og driftsgrunnlag, vil en videreføring av kvotebytteordning fra tidligere år ikke nødvendigvis medføre at alle fartøyene kan benytte seg av denne. Det vil derfor være usikkerhet knyttet til faktisk deltagelse i fisket.

Det vil av denne grunn være mest hensiktsmessig å regulere fartøyene med maksimalkvoter, etter samme nøkkel som i 2022. Kvoteenheten foreslås satt i samråd med organisasjonene etter at frist for påmelding er gått ut.

Fiskeridirektøren foreslår at trålerne reguleres med maksimalkvoter på grunnlag av samme nøkkel som i 2022. Størrelsen på kvoteenheten fastsettes i samråd med organisasjonene.

6.6 KYSTGRUPPEN

6.6.1 MAKSIMALKVOTE

Loddefisket er et fiskeri som pågår over en svært kort periode der det knytter seg stor usikkerhet til loddens tilgjengelighet, innsig (østlig/vestlig), vær, modning, mottak, månefase og deltagelse. For å sikre at kystfartøygruppens kvote blir oppfisket er det viktig at Fiskeridirektoratet på kort varsel kan sette i verk tiltak i form av refordeling.

Siden kystfartøygruppens fiske etter lodde ikke er adgangsbegrenset, består denne gruppen av en stor og uoversiktlig fartøymasse. Imidlertid prøver man gjennom sesongen, ved bruk av ulike reguleringstiltak som påmelding og fastsettelse av siste utseilingsdato, å få oversikt over faktisk antall deltagende fartøy. Denne oversikten brukes for å justere og tilpasse maksimalkvoten til faktisk deltagelse. Mot slutten av fiskeriet er imidlertid disse virkemidlene ikke tilstrekkelige.

Tradisjonelt har kystgruppen vært regulert med like maksimalkvoter. I 2011, 2012 og 2013 ble det etter ønske fra næringen innført garanterte kvoter med maksimalkvotetillegg. I 2012 og 2013 fikk Fiskeridirektoratet hjemmel til å oppheve de garanterte kvotene på et gitt tidspunkt, noe som i samråd med næringen ble nødvendig å gjøre for å sikre at kystgruppens kvote ble oppfisket. Det er veldig ressurskrevende å følge opp kystfisket når deler av kvotene er garanterte, og Fiskeridirektoratet brukte uforholdsmessig stor innsats for å følge fiskets utvikling. Direktoratet mottok også en del reaksjoner fra fiskerne da de garanterte kvotene ble opphevet, og fiskerne stilte spørsmål ved hensikten med garanti når den ble fjernet underveis i fisket. Erfaringen fra disse årene er at det er lite hensiktsmessig å regulere kystgruppen med garanterte kvoter med maksimalkvotetillegg. Siden da har gruppen vært regulert med maksimalkvoter uten garanti.

Tabellen under viser størrelsen på maksimalkvoten og faktisk deltagelse i kystgruppen i begynnelsen av fisket for årene 2009-2015, 2018 og 2022.

Tabell 4: Oversikt over maksimalkvoter (tonn) og faktisk deltagelse i kystgruppen i årene 2009-2015, 2018 og 2022

År	Maksimalkvote (tonn)	Antall utseilte fartøy
2009	350	61
2010	370	78
2011	370	98
2012	270	70
2013	190	86
2014 ¹	200	31
2015 ¹	300	36
2018	300	68
2022 ¹	300	22

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2022.

¹ Loddtrekning der kun et begrenset antall fartøy fikk delta

Myndighetenes mål ved fastsettelse av maksimalkvoten er å legge til rette for lønnsomhet for det enkelte deltagende fartøy, samt at flest mulig fartøy får mulighet til å delta i fisket. Videre bør også elementer som fartøyenes lastekapasitet vurderes, samt hvor store eventuelle refordelte kvoter bør være, for at det skal være interesse blant fartøyene for å gå en ekstra tur.

Tabell 5 viser hvor mange fartøy som kan delta ved ulike maksimalkvoter ved en gruppekvote på 5 904 tonn. Da har man ikke tatt høyde for at fartøy overfisker kvoten.

Tabell 5: Maksimalkvote (tonn) og antall fartøy i kystgruppen i 2023

	Størrelse på maksimalkvote (tonn)						
Maksimalkvote (tonn)	350	325	300	275	250	225	200
Antall fartøy	17	18	20	21	24	26	30

Ifølge Norges Sildesalgslag bør maksimalkvoten ligge på samme nivå som tidligere og det anslås at en maksimalkvote på 300 tonn kan være rimelig. Foreløpig loddekvote for 2023 er lav også på Island, og Sildelaget forventer derfor at det samlede tilbudet av lodde på markedet kan bli lavt. Basert på dette kan man forvente gode priser i markedene for lodde. Prisene varierer likevel stort mellom konsum- og industrifiske, og økonomien i fisket henger i stor grad sammen med kvaliteten på fangsten.

Dersom maksimalkvoten blir satt til 300 tonn vil det være økonomisk lønnsomt for i størrelsesorden 20 deltagende fartøy, avhengig av hvor godt disse utnytter kvotene sine.

Fiskeridirektøren foreslår at påmeldte fartøy i kystfartøygruppen reguleres med maksimalkvoter, og at disse er lik for alle fartøy i kystfartøygruppen. Maksimalkvoten fastsettes til 300 tonn lodde.

6.6.2 REGULERINGSMODELL

Forutsatt Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, vil kystgruppens kvote i 2023 være på 5 904 tonn. Kystgruppen har over tid endret seg til stadig større fartøy, noe som innebærer en høyere kvoteutnyttelse.

En maksimalkvote på 300 tonn, som foreslått i kapittel 6.6.1, medfører at maksimalt 20 fartøy kan delta i loddefisket. Det er grunn til å anta at flere fartøy ønsker å delta i dette fisket, og det vil derfor være behov for å regulere deltagelsen i 2023.

Det har vært brukt ulike reguleringsmodeller de siste årene det har vært loddefiske i Barentshavet. I 2014 og 2015 var gruppeknoten så liten at det ble vedtatt reguleringstiltak som påmelding, loddtrekning og siste utseilingsdato. I 2014 fungerte dette bra da fartøyene som var først på listen benyttet seg av plassen sin. I 2015 viste det seg ved siste utseilingsdato at mange av de uttrukne fartøyene likevel ikke deltok. Norges Sildesalgslag måtte da kontakte fartøy lengre ned på listen. Til slutt hadde Sildelaget kontaktet samtlige 120 fartøy på listen uten at det var tilstrekkelig til at kvoten ble tatt. Dette hadde sammenheng med at prosessen tok så lang tid at når de «tradisjonelle» loddefartøyene fikk tilbud om å delta, hadde de lagt andre planer; andre fiskeri, verkstedsopphold osv. På tross av å øke maksimalkvoten til 600 tonn og å innføre en ny utseilingsordning, greidde man ikke å få opp deltakelsen i loddefisket, noe som resulterte i at det gjenstod 1 040 tonn av kystgruppens kvote da sesongen var ferdig.

I 2018 prøvde man en annen modell som hadde likhetstrekk med reguleringen av loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen, og som har vært benyttet når kvoten har vært for liten til å gjennomføre et vanlig fiskeri. Det ble bestemt at ingen kystfartøy kunne gå på loddefiske uten å ha meldt utseiling til Norges Sildesalgslag. Fartøyet måtte være utlosset og ha loddenot om bord ved utseiling. Norges Sildesalgslag administrerte utseilingen og fikk hjemmel til å fastsette utseilingsstopp dersom det gikk ut flere fartøy enn kvoten skulle tilsi. For å unngå at fartøy som ønsket å levere råstoff til rognlodde skulle «tvinges» til å gå på loddefiske lenge før rognloddefisket startet, ble det etablert en egen åpningsdato for kystgruppen. 240 tonn av kvoten gjensto da fisket ble avsluttet.

I 2022 gikk man tilbake til påmelding, loddtrekning og siste utseilingsdato som reguleringsmodell, og etter å ha kontaktet 28 fartøy, lyktes man med å få den ønskede deltakelsen på 22 fartøy.

Med den marginale kvoten for kystgruppen i 2023 vil Fiskeridirektoratet, for å legge til rette for en hensiktsmessig regulering av fisket, tilrå påmelding, loddtrekning og siste utseilingsdato. Videre hadde det vært ønskelig å unngå tilsvarende situasjon som i 2015, da mange av fartøyene som fikk tillatelse til å delta ikke hadde til hensikt å delta i loddefisket. Perioden fra lodden når konsumkvalitet til den blir utgytt er veldig kort, noe som gjør at fartøyene må snu seg fort for å utnytte kvoten raskest mulig. Et reguleringstiltak som har vært

diskutert og foreslått flere ganger er påmeldingsgebyr. For redegjørelse av dette tiltaket, se saksframlegg for 2022.

Fiskeridirektoratet vil foreslå at deltagelsen reguleres ved loddtrekning dersom antall påmeldte fartøy tilsier det.

Fiskeridirektøren foreslår at dersom det er påmeldt flere fartøy enn en hensiktsmessig avvikling av fiskeriet tilsier, vil deltakelsen bli begrenset ved loddtrekning. En eventuell loddtrekning gjennomføres av Fiskeridirektoratet med bakgrunn i påmeldingsliste fra Norges Sildesalgslag.

Ved loddtrekning fastsetter Fiskeridirektoratet utseilingsrekkefølgen. Norges Sildesalgslag administrerer utseilingsordningen og gir melding til fartøyene om utseilingsrekkefølgen. Uttrukne fartøy som ikke ønsker eller har mulighet til å delta, skal straks melde skriftlig fra til Norges Sildesalgslag. Det kan ikke foretas utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag.

Ved loddtrekning fastsetter Fiskeridirektoratet utseilingsrekkefølgen. Norges Sildesalgslag administrerer utseilingsordningen og gir melding til fartøyene om utseilingsrekkefølgen.

Uttrukne fartøy som ikke ønsker eller har mulighet til å delta, skal straks melde skriftlig fra til Norges Sildesalgslag.

Ingen kystfartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp.

6.7 Siste utseilingsfrist

For å legge til rette for en økonomisk forsvarlig og hensiktsmessig avvikling av fisket etter lodde, vil vi tilrå at det fastsettes en siste utseilingsfrist. Dette bør kunne omfatte alle gruppene dersom situasjonen tilsier det. Fiskeridirektoratet kan foreta refordeling av kvoten etter denne dato. Siste utseilingsdato blir fastsatt i samråd med næringen dersom utviklingen i fisket tilsier det.

Fiskeridirektøren foreslår at siste utseilingsdato blir fastsatt dersom utviklingen i fisket tilsier det. Melding om utseiling må sendes Norges Sildesalgslag. Fartøy som ikke allerede har fisket og levert lodde, må ha avsluttet annet fiske, eventuelt levert annen fangst og ha kurs mot feltet ved melding om utseiling. Fartøyet må ha nødvendig redskap for loddefiske om bord.

Fiskeridirektoratet kan ved forlis og havari som medfører vesentlig driftsavbrudd, dispensere fra kravet om siste utseilingsdato.

Fiskeridirektoratet kan etter denne dato refordele kvoten.

7 TEKNISK REGULERING OG OVERVÅKNING AV FANGSTFELT

7.2 STENGINGSKRITERIUM

Fra og med 5. mars 1992 har Fiskeridirektoratet hatt hjemmel til å stenge felt dersom fangstene inneholder mer enn 35 kilo torsk pr. 100 tonn lodde. Fiskeridirektoratet har flere ganger tidligere mottatt innspill fra næringen om at stengningskriteriet burde økes. Fiskeridirektoratet har gjentatte ganger måtte presisere at den aktuelle bestemmelsen er et stengingskriterium, og ikke en bifangstbestemmelse. Det er forbud mot bifangst av torsk, hyse, blåkveite og sild i fisket etter småmasket trål, jf. forskrift 23. desember 2021 nr. 3910 om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften) § 42, jf. § 5. For fiske med not fremgår det av høstingsforskriften § 20 at det er forbudt å fiske torsk med not. Ved vurdering av om felt skal stenges viser praksis at både Sjøtjenesten og Kystvakten utøver en betydelig grad av skjønn. Fiskeridirektoratet kan dessuten forby fiske av lodde ved fare for neddreping, eller dersom innblanding av fisk under minstemål overskrider det som fremgår av høstingsforskriften § 49 1. og 9. ledd.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen der Fiskeridirektoratet kan forby fiske av lodde ved fare for neddreping, eller dersom fangst ikke tilfredsstiller krav om mindre enn 35 kg torsk per 100 tonn lodde, eller dersom innblanding av fisk under minstemål overskrider det som fremgår av forskrift om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften) § 49 1. og 9. ledd.

7.3 REGULERING AV FISKE INNENFOR 4 NAUTISKE MIL AV GRUNNLINJENE

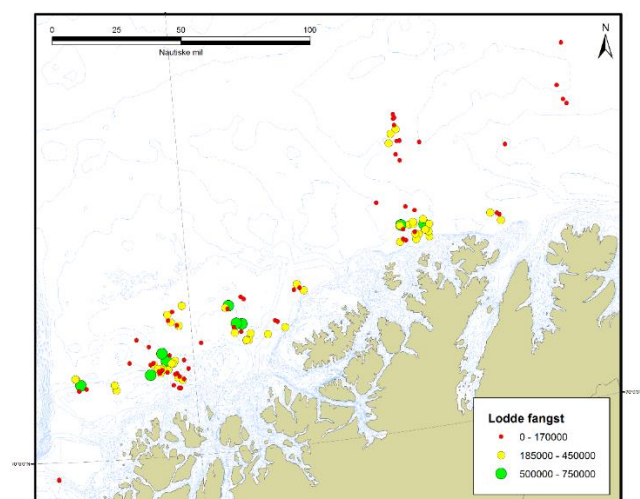
I 2011 og 2012 var det, på grunn av høy innblanding av torsk, stengt for fiske etter lodde innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene. Fartøy som ønsket å fiske innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene måtte søke Fiskeridirektoratet region Troms om dispensasjon, og kunne bli pålagt å ha inspektør om bord. I årene 2013-2015 ble det bestemt å holde åpent fra fiskets begynnelse. Fiskeridirektoratet region Troms (nå Sjøtjenesten) fulgte fisket tett og stengte områder når hensynet til innblanding av torsk tilsa det.

I evalueringen av reguleringsopplegget for fisket i 2015, ble det vist til at det hadde vært svært ressurskrevende å følge opp fisket innenfor 4 nautiske mil. Det stod store mengder torsk og annen hvitfisk nært kysten på den tiden lodda kom på gytevandring. Det var stort fiskepress i disse områdene fra alle flåtegruppene. Inspeksjoner gjennomført av Kystvakta og Sjøtjenesten

viste at bifangst av bl.a. torsk i loddefangster kunne være til dels store under loddefisket nært kysten. Innblandingen av torsk varierte, og var i enkelte kast svært høy. Ved sammenligning mellom observasjoner på havet der fangsten ble pumpet om bord i fartøyet og sluttseddel ved påfølgende landing, var det sterke indisier som tilsa at ikke all torsk ble registrert ved landing. Det ble også registrert at det gjennomgående var lite bifangst registrert i fangster der det ikke ble utført landingskontroll, samt at det ofte ble rapportert lite eller ingen bifangst i ERS, mens kvantumet på sluttseddelen ofte var mye større. Sjøtjenesten estimerte en innblanding på 370 tonn. Kystvakten beordret feltskifte mot enkeltfartøy 24 ganger under loddefiske.

På bakgrunn av erfaringene fra 2015, ble det i 2018 bestemt å stenge fisket innenfor 4 nautiske mil fra årets begynnelse. Sjøtjenesten og Kystvakta hadde et godt samarbeid der Kystvakta fulgte opp aktiviteten øst for Nordkapp mens Sjøtjenesten prioriterte områdene i vest. Flåten fikk inspektører om bord når de ville fiske innenfor 4 nautiske mil. Det var relativt god kontroll med at innblandingen ikke ble for høy, men med noen utfordringer med bifangst av torsk og sild under minstemål i områdene ved LoppHAVET. Figur 3 viser plott av fangstkontroller gjennomført av Sjøtjenesten i perioden februar-mars 2018 med parametere fangst (kg), bifangst torsk og innblanding av sild under minstemål.

Figur 2: Oversikt over fangstkontroller gjennomført i perioden februar-mars 2018

Kilde: Fiskeridirektoratets sjøtjeneste

Tradisjonelt står det store mengder torsk og annen hvitfisk nært kysten på den tiden lodda kommer inn på gytevandring. Fiskeridirektoratet foreslår derfor å stenge for fiske etter lodde innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene vest for Nordkapp og innenfor grunnlinjen øst for Nordkapp i 2023. Bifangsten vil kunne begrenses og Sjøtjenesten får bedre oversikt over loddefisket i de områdene som er utfordrende pga. torskeinnslag. Dette forslaget vil innebære at det legges til rette for et mer østlig fiske i områder med mindre torsk.

Kystvakten og Sjøtjenesten vil kunne styre sin virksomhet mer målrettet og bruke ressursene mer effektivt.

Fiskeridirektøren foreslår å stenge for fiske etter lodde innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene vest for Nordkapp og innenfor grunnlinjen øst for Nordkapp

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ønsker å fiske lodde innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen må kontakte Sjøtjenesten for koordinering og oppfølging av fisket. Ved et slikt fiske kan det plasseres inspektør om bord i fartøyene. Fiskeridirektøren foreslår at det kan åpnes for fiske etter lodde innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene i løpet av 2023 dersom utviklingen i fisket tilsier det.

8 FANGSTOMRÅDE

Det var enighet i den 52. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen om et fortsatt forbud mot å fiske lodde nord for 74°N i 2023, dette for å hindre fangst av unglodde. Denne grensen kan imidlertid justeres på grunnlag av data fra forskningstokt.

I 2012 ble det fastsatt en generell forskrift om forbud mot å fiske lodde i fiskevernsonen ved Svalbard, denne er fortsatt gjeldende. Det generelle loddefisket er derfor avgrenset til å gjelde sør for 74°N, med unntak av fiskevernsonen ved Svalbard.

7.1 TEKNISKE REGULERINGER KNYTTET TIL AVTALE NORGE RUSSLAND

Under den 52. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble partene enige om å videreføre tidligere gjeldende tekniske reguleringstiltak.

De tekniske reguleringene innebærer som følger;

- Minstemålet for lodde skal være 11 cm, og det er tillatt å ha en innblanding på 10 % (i antall) av lodde under minstemål.
- Det er ikke tillatt bruk av trål eller not med maskevidde mindre enn 16 mm. Det kan utvendig rundt trålposen brukes inntil tre forsterkningsnett med minste maskevidde på 80 mm. Partene tillater bruk av rundstropper, og det er ikke begrensninger i antallet som kan benyttes.
- For å hindre fangst av fisk under minstemål av andre arter i loddefisket skal partene, på grunnlag av forskningsdata, iverksette nødvendige tiltak i sine respektive soner. I denne forbindelse skal bifangst av fisk under minstemål av hver av artene torsk, hyse, sild og blåkveite ikke overstige 300 eksemplarer pr. tonn lodde. I tilfelle det i et fangstområde er høyere bifangster i loddefisket av torsk, hyse, sild og blåkveite enn anført ovenfor, skal hver av partene treffe vedtak om stenging av det aktuelle området. Vedtak om stenging eller åpning av fiskefelt trer i kraft 7 dager etter at partene har informert hverandre om vedtaket. Vedtaket om stenging eller åpning trer i kraft straks for de to lands fartøy som mottar informasjon om vedtak direkte fra de ansvarlige myndigheter.

7

2022

Joint Report Series

JOINT

REPORT

Advice on fishing opportunities for Barents Sea capelin in 2023

ICES subareas 1 and 2 excluding Division 2.a west of 5°W

Tittel (norsk og engelsk):

Advice on fishing opportunities for Barents Sea capelin in 2023

Undertittel (norsk og engelsk):

ICES subareas 1 and 2 excluding Division 2.a west of 5°W

Rapportserie:

IMR-PINRO

År - Nr.:

2022-7

Dato:

18.10.2022

Distribusjon:

Åpen

Forfatter(e):

Joint Russian-Norwegian Working Group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG)

Antall sider:

16

Godkjent av: Forskningsdirektør(er): Geir Huse

Innhold

Stock Name: Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2 excluding Division 2.a west of 5°W)	4
Advice on fishing opportunities	4
Stock development over time	4
Catch scenarios	5
Basis of the advice	6
Quality of the assessment	7
Issues relevant for the advice	10
Reference points	10
Basis of the assessment	10
History of the advice, catch, and management	11
History of catch and landings	12
Summary of the assessment	14
References	15

Stock Name: Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2 excluding Division 2.a west of 5°W)

Advice on fishing opportunities

The Joint Russian-Norwegian Working Group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG) advises that when the Joint Norwegian–Russian Fisheries Commission management plan is applied, catches in 2023 should be no more than 62 000 tonnes.

Stock development over time

Spawning-stock size is above B_{lim} . No reference points for fishing pressure have been defined for this stock.

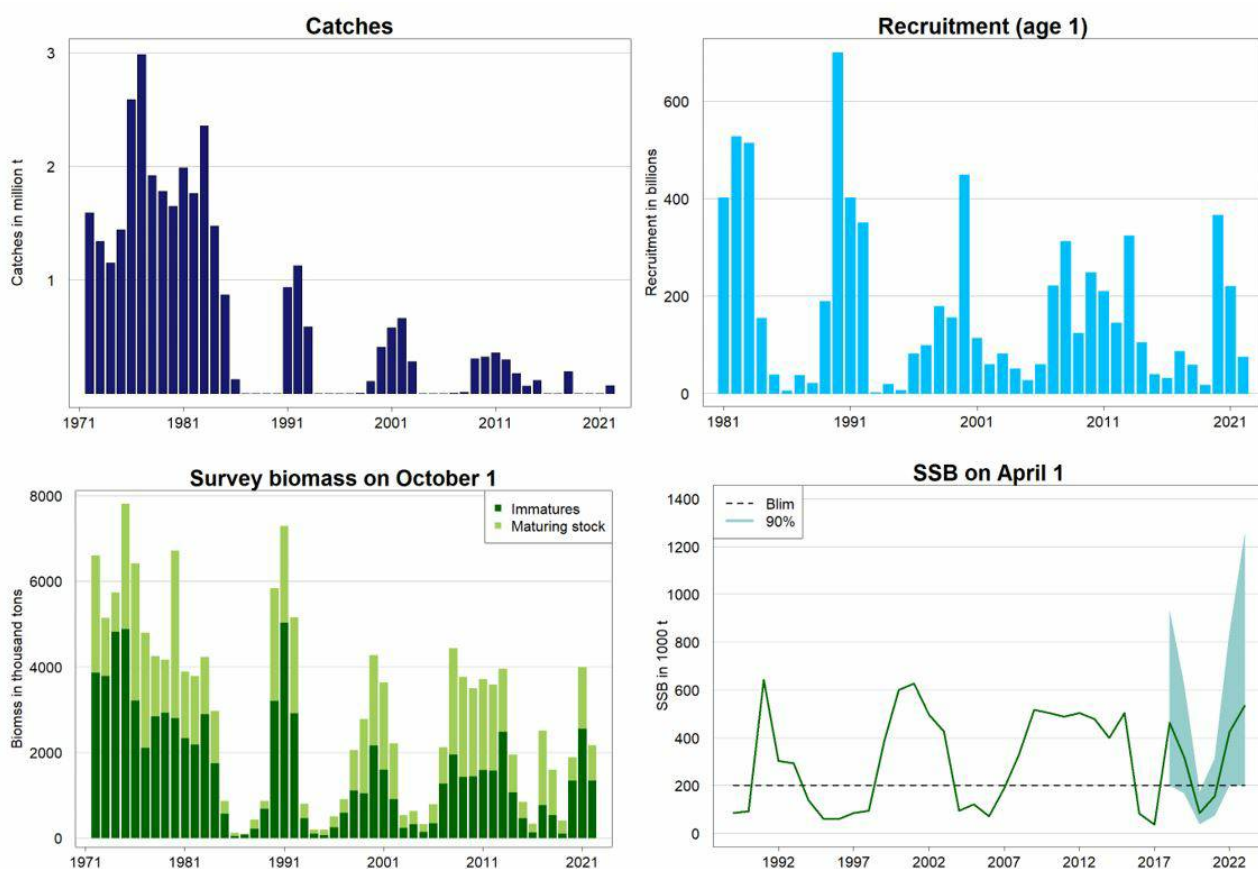

Figure 1 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Catch, recruitment, survey biomass (age 1+, maturing (> 14cm) and immature (< 14 cm) stock biomass), and SSB (1 April) with 5 and 95 % confidence limits. The biomass reference points relate to SSB. Survey biomass and recruitment values are estimates from the acoustic survey completed by the beginning of October. The recruitment plot is shown only from 1981 onwards since earlier estimates of age 1 capelin are based on incomplete survey-area coverage. No correction for incomplete area coverage is applied to biomasses and recruitment in 2022. SSB estimates are shown only from 1989 onwards because a different model was used previously, and uncertainty estimates are only available from 2018 onwards.

Catch scenarios

Calculations of catch scenarios are based on a forward projection from the autumn acoustic survey. It involves that SSB for April 2023 is calculated by taking into account predation by immature cod and other sources of natural mortality. A catch scenario that results in SSB greater than 200 000 tonnes with 95% probability corresponds to the JNRF Management Plan.

Table 1. Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Assumptions made for the interim year and in the forecast. All weights are in tonnes.

Variable	Value	Notes
Maturing stock biomass 2022	1 680 000	Median biomass of fish above the length-at-maturity (14 cm), estimated based on the autumn acoustic survey 1 October 2022 with compensation for incomplete spatial coverage. These fish will be spawning in April 2023; tonnes.
Predation by immature cod January–March 2023; from the predation model	627 000	Based on the prediction of cod abundance in 2023 from the 2022 cod stock assessment (Anon, 2022a); tonnes.

Table 2. Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Annual catch scenarios. P = probability. All weights are in tonnes.

Basis	Total catch (2023)	Median SSB (2023)	P (SSB 2023 > 200 000 t) in %	% TAC change *	% advice change **
ICES advice basis					
MP harvest control rule, P (SSB > 200 000 t) = 95%	62 000	534 000	95	-11	-11
Other scenarios					
F=0	0	586 000	98	-100	-100
Other approaches for compensating for incomplete spatial coverage and applying management plan					
Area adjustment drawn from 9 (2007-2013, 2017 and 2021) instead of 5 years, i.e. including years with high biomass of maturing capelin, but different age compositions in the stock	21 000	440 000	95	-70	-70
Predicting from 2021 survey with added uncertainty buffer	31 000	439 000	95	-56	-56
Predicting from 2021 survey without added uncertainty buffer	72 000	413 000	95	+3	+3
No compensation (survey estimate from Norwegian vessels only used)	0	278 000	82	-100	-100

* TAC (2023) vs. TAC (2022).

** Advice (2023) vs Advice (2022)

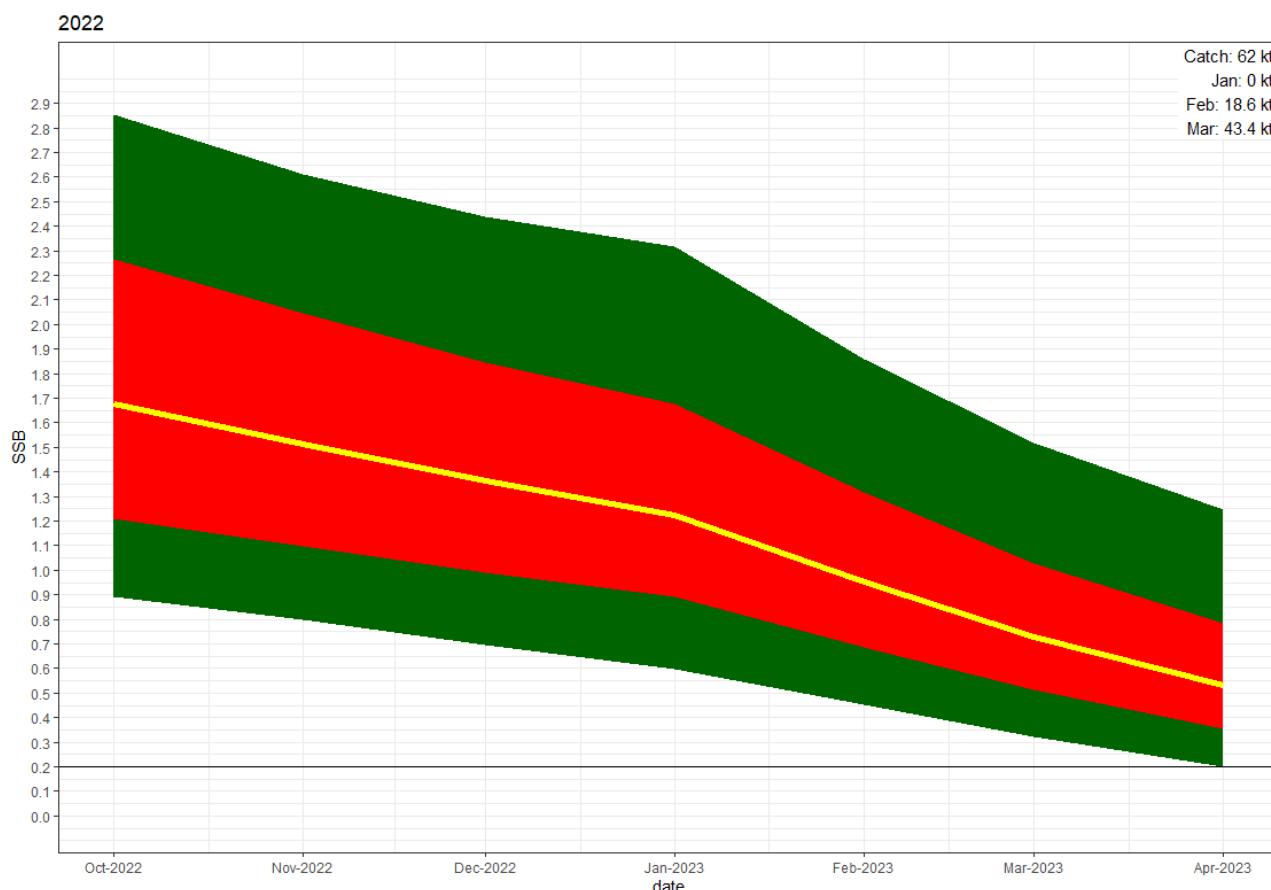

Figure 2 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Probabilistic prognosis of SSB for the maturing stock from 1 October 2022 to 1 April 2023, based on the acoustic survey estimate from autumn 2022 upscaled based on proportion biomass of maturing capelin in the covered area in 2009-2013, assuming a catch of 62 000 tonnes. The median and the 5th, 25th, 75th, and 95th percentiles of the distribution are shown.

Basis of the advice

Table 3. Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). The basis of the advice.

Advice basis	Management plan
Management plan	In 2002, the Joint Norwegian–Russian Fisheries Commission (JNRFC) adopted the following harvest control rule (HCR) for Barents Sea capelin: ‘The TAC for the following year should be set so that, with 95% probability, at least 200 000 tonnes of capelin (B_{lim}) will be allowed to spawn’. ICES evaluated this HCR as well as alternative HCRs suggested by JNRFC in 2016 (ICES, 2016), and only the existing HCR was found to be precautionary. Following ICES evaluation, the JNRFC decided to maintain the existing HCR (JNRFC, 2016) but decided that the HCR should be evaluated again in 2021. Such an evaluation has not yet been conducted.

Quality of the assessment

The survey coverage in the autumn of 2022 was incomplete with no coverage of the Russian EEZ (Fig 3). Two approaches were explored to compensate for the incomplete spatial coverage. The spatial distribution of capelin varies considerably between years, depending on the stock size and composition as well as climate. In 2014, a large part of the core capelin area was covered with ice, and the distribution in comparable years with complete spatial coverage was used to compensate for the incomplete survey coverage. The approach chosen here is consistent with the 2014 compensation approach.

The biomass of maturing fish from the survey was scaled based on the proportion in the covered area in previous years with both comparable stock biomass and age composition. For these comparable years (2009-2013, distributions shown in Fig. 4), the proportion of maturing capelin biomass in the Norwegian and Russian EEZs from the survey was estimated. The fraction of the biomass of maturing capelin in the Norwegian EEZ was used as a scaling factor. In the projections used in the assessment, this scaling factor was drawn randomly from the comparable years.

This approach gave median biomass at October 1 2022 of 1.68 million tonnes and gave a quota advice of 62 000 tonnes, corresponding to a 95% probability of $SSB > B_{lim}$ on 1 April 2023.

The alternative approach was to make a prediction from the 2021 estimate to 2022 and use that as a starting point for the simulations. This approach gave a similar stock biomass and yielded quota levels from 31 000 to 72 000 tonnes depending on different uncertainty assumptions and data used. We also explored the first approach including years with high biomass of maturing capelin, but different age composition (i.e. years 2007-2013, 2017 and 2021 were included). This scenario gave a quota level of 21 000 tonnes. Without compensating for the incomplete survey coverage, the advice will be 0 tonnes. Details of these runs are given in Table 4.

Table 4. Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Catches and biomasses for various assessment approaches. All weights are in tonnes.

Basis	Total catch (2023)	Median biomass of maturing capelin 1 October 2022	Median SSB (1 April 2023) , no catch	5% percentile of SSB 1 April 2023 , no catch
Advice basis, i. e. area adjustment drawn from 5 years, (2009-2013), years with high biomass of maturing capelin and similar age composition	62 000	1 628 000	586 000	250 000
Area adjustment drawn from 9 instead of 5 years, (2007-2013, 2017, 2021) i. e. including years with high biomass of maturing capelin but with different age compositions	21 000	1 260 000	455 000	215 000
Predicting from 2021 survey with added uncertainty	31 000	1 350 000	464 000	225 000
Predicting from 2021 survey without added uncertainty	72 000	1 380 000	471 000	256 000
No compensation for incomplete area coverage (survey estimate from Norwegian zone only used)	0	833 000	278 000	148 000

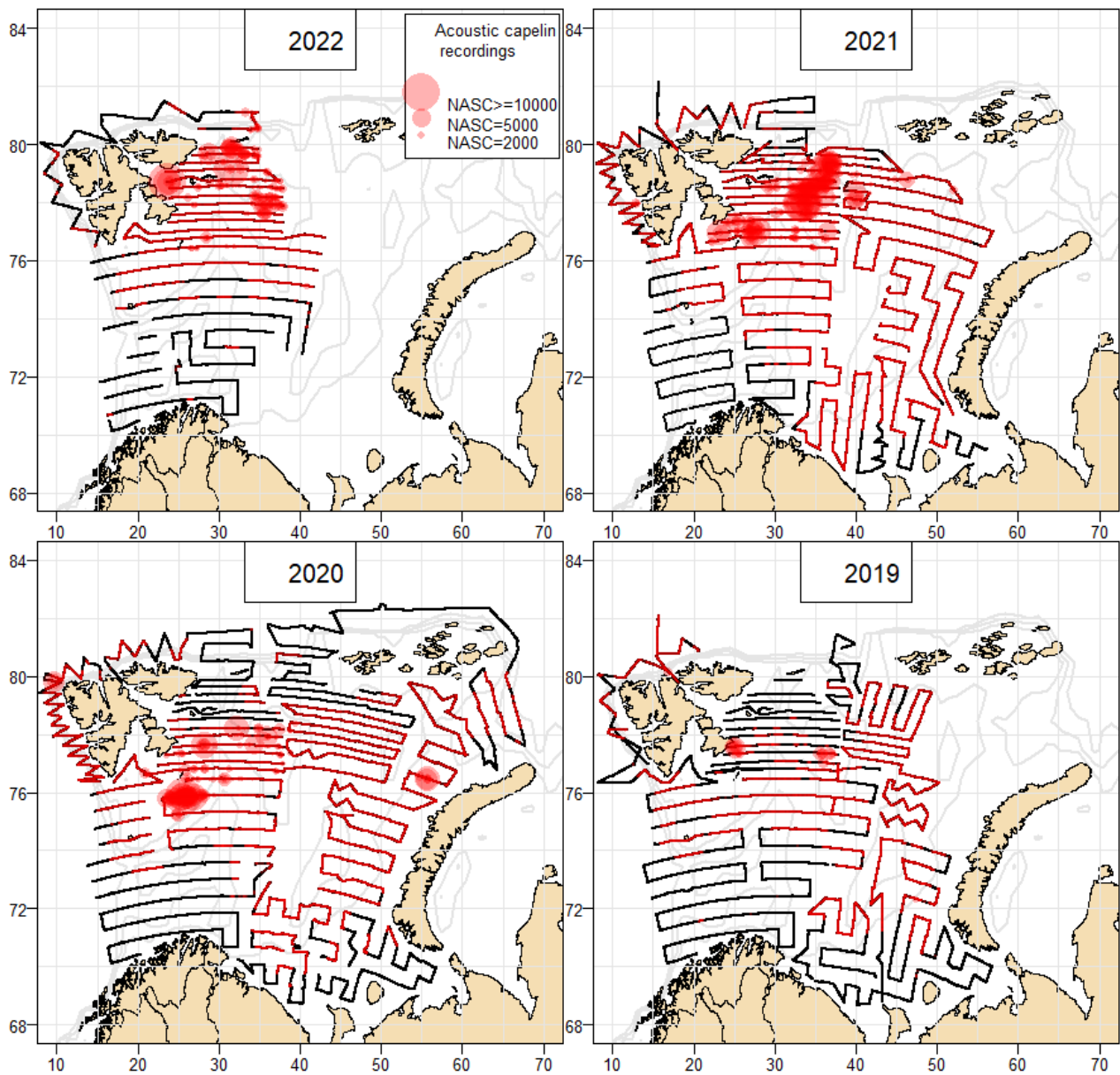

Figure 3 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Geographical distribution of capelin from autumn 2019-2022, as observed in the acoustic survey used to provide advice

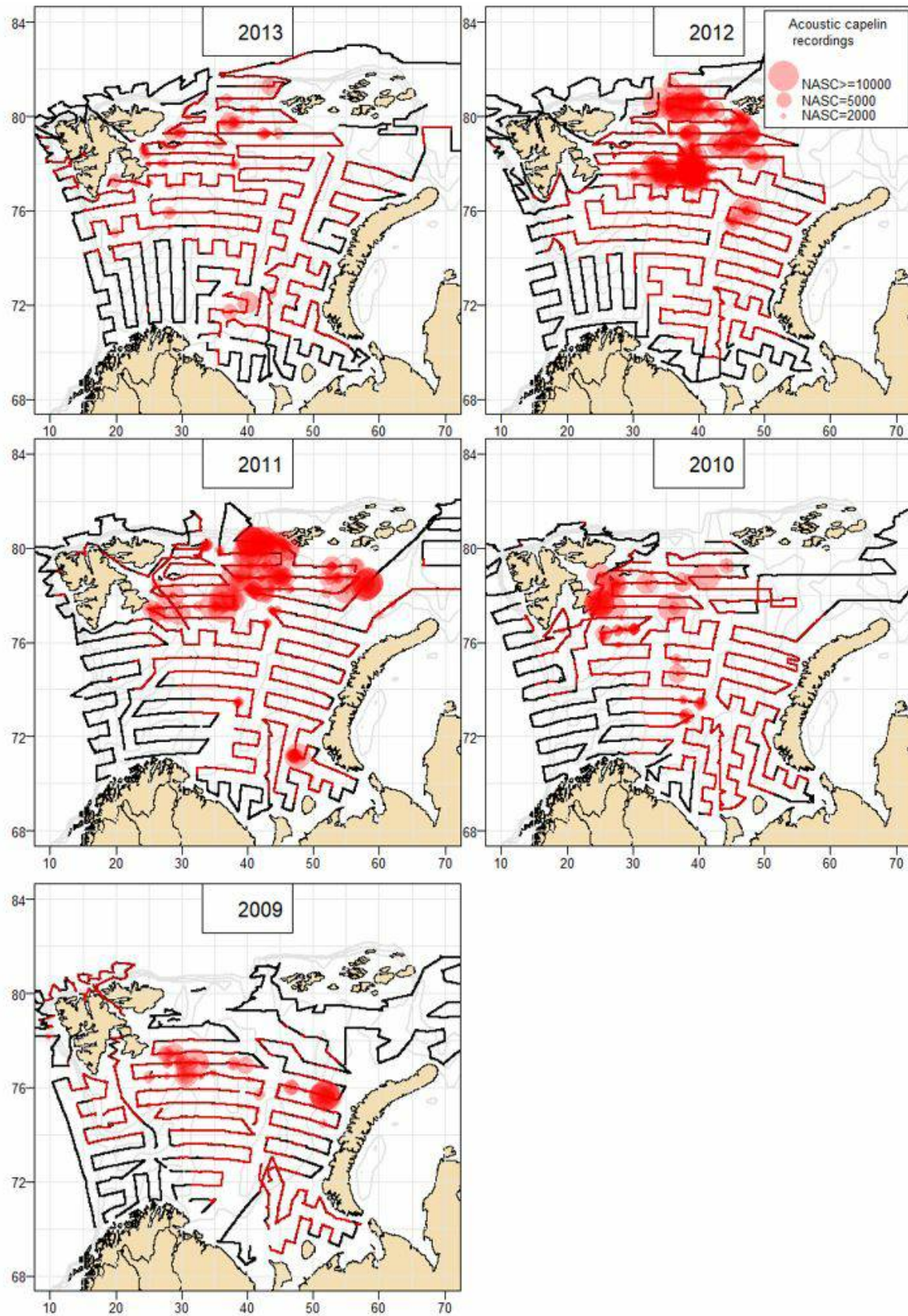

Figure 4 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Geographical distribution of capelin from the acoustic survey in autumn 2009–2013, for which years distribution of biomass of maturing capelin was used to compensate for incomplete survey coverage in the advice for 2023.

Issues relevant for the advice

Due to the temporary suspension of Russian scientists from ICES, this assessment was conducted by a Joint Russian-Norwegian working group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG) consisting of scientists from VNIRO (Russia) and IMR (Norway) (Anon., 2022b). This advice has been conducted outside ICES and should not be considered as ICES advice. However, this assessment and advice has been produced following the methodology agreed at the ICES benchmark in 2015 (ICES, 2015).

The maturing year classes (2019 and 2020) are relatively abundant. However, owing to a low mean weight at age this has not led to a high maturing biomass and catch advice.

Reference points

Table 5 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Reference points, values, and their technical basis.

Framework	Reference point	Value	Technical basis	Source
MSY approach	MSY B_{trigger}			
	F_{MSY}			
Precautionary approach	B_{lim}	200 000	Value set above SSB 1989 , which was the lowest SSB that has produced a good year class. SSB estimated on April 1; tonnes	ICES (2001), Gjøsaeter et al . (2002).
	B_{pa}			
	F_{lim}			
	F_{pa}			
Management plan	B_{mgt}	No specific value	The B_{mgt} used in the HCR corresponds to 95% probability of the SSB being above B_{lim} (200 000 tonnes)	JNRF (2016)
	F_{mgt}			

Basis of the assessment

Table 6 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Basis of the assessment and advice.

ICES stock data category	1 (ICES, 2021b).
Assessment type	Model based on acoustic survey and prediction six months ahead to calculate spawning biomass. Target escapement strategy used.
Input data	Norwegian–Russian acoustic survey in September. Model estimates of maturation based on survey data. Natural mortalities from multispecies model (predation by immature cod on prespawning capelin based on information on cod distribution, abundance and stomach content data) .
Discards and bycatch	All catches are assumed to be landed. The amount of bycaught capelin in other fisheries is very low.
Indicators	None.
Other information	Latest benchmark was in 2015 (ICES, 2015).
Working group	Joint Russian-Norwegian working group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG).

History of the advice, catch, and management

Table 7 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). ICES advice, agreed TAC, and catch. All weights are in tonnes.

Year	ICES advice	Catch corresponding to advice	Agreed TAC	ICES catch
1987	Catches at the lowest practical level	0	0	0
1988	No catch	0	0	0
1989	No catch	0	0	0
1990	No catch	0	0	0
1991	TAC	1000000	900000	933000
1992	SSB > 400 000–500000 t	834000	1100000	1123000
1993	A cautious approach, SSB > 400 000–500 000 t	600000	630000	586000
1994	No fishing	0	0	0
1995	No fishing	0	0	0
1996	No fishing	0	0	0
1997	No fishing	0	0	1000
1998	No fishing	0	0	3000
1999	SSB > 500 000 t	79000	80000	101000
2000	5% probability of SSB < 200 000 t	435000	435000	414000
2001	5% probability of SSB < 200 000 t	630000	630000	568000
2002	5% probability of SSB < 200 000 t	650000	650000	651000
2003	5% probability of SSB < 200 000 t	310000	310000	282000
2004	No fishing	0	0	0
2005	No fishing	0	0	1000*
2006	No fishing	0	0	0
2007	No fishing	0	0	4000*
2008	No fishing	0	0	12000*
2009	5% probability of SSB < 200 000 t	390000	390000	307000
2010	5% probability of SSB < 200 000 t	360000	360000	323000
2011	5% probability of SSB < 200 000 t	380000	380000	360000
2012	5% probability of SSB < 200 000 t	320000	320000	296000
2013	5% probability of SSB < 200 000 t	200000	200000	177000
2014	5% probability of SSB < 200 000 t	65000	65000	66000
2015	5% probability of SSB < 200 000 t	6000	120000	115000
2016	Zero catch	0	0	0
2017	Zero catch	0	0	0
2018	5% probability of SSB < 200 000 t	205000	205000	194520
2019	Zero catch	0	0 **	53*
2020	Management plan	0	0**	31*
2021	Management plan	0	0**	10*
2022	Management plan	≤ 70000	70000	6524 6***
2023	Management plan ***	≤ 62000		

* Research catch and bycatches in other fisheries

** Up to 500 tonnes was allowed for research survey catches.

*** In 2022 assessment and advice was carried out by the Joint Russian-Norwegian working group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG) which compiled catches for 2022 and gave advice for 2023.

History of catch and landings

Table 8 Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). The history of official catches is presented for each country participating in the fishery. All weights are in tonnes.

Year	Winter				Summer–Autumn			Year total
	Norway	Russia	Others	Total	Norway	Russia	Total	
1965	217000	7000	0	224000	0	0	0	224000
1966	380000	9000	0	389000	0	0	0	389000
1967	403000	6000	0	409000	0	0	0	409000
1968	460000	15000	0	475000	62000	0	62000	537000
1969	436000	1000	0	437000	243000	0	243000	680000
1970	955000	8000	0	963000	346000	5000	351000	1314000
1971	1300000	14000	0	1314000	71000	7000	78000	1392000
1972	1208000	24000	0	1232000	347000	13000	360000	1591000
1973	1078000	34000	0	1112000	213000	12000	225000	1337000
1974	749000	63000	0	812000	237000	99000	336000	1148000
1975	559000	301000	43000	903000	407000	131000	538000	1441000
1976	1252000	228000	0	1480000	739000	368000	1107000	2587000
1977	1441000	317000	2000	1760000	722000	504000	1226000	2986000
1978	784000	429000	25000	1238000	360000	318000	678000	1916000
1979	539000	342000	5000	886000	570000	326000	896000	1782000
1980	539000	253000	9000	801000	459000	388000	847000	1648000
1981	784000	429000	28000	1241000	454000	292000	746000	1986000
1982	568000	260000	5000	833000	591000	336000	927000	1760000
1983	751000	373000	36000	1160000	758000	439000	1197000	2357000
1984	330000	257000	42000	629000	481000	368000	849000	1477000
1985	340000	234000	17000	591000	113000	164000	277000	868000
1986	72000	51000	0	123000	0	0	0	123000
1987	0	0	0	0	0	0	0	0
1988	0	0	0	0	0	0	0	0
1989	0	0	0	0	0	0	0	0
1990	0	0	0	0	0	0	0	0
1991	528000	159000	20000	707000	31000	195000	226000	933000
1992	620000	247000	24000	891000	73000	159000	232000	1123000
1993	402000	170000	14000	586000	0	0	0	586000
1994	0	0	0	0	0	0	0	0
1995	0	0	0	0	0	0	0	0
1996	0	0	0	0	0	0	0	0
1997	0	0	0	0	0	1000	1000	1000
1998	0	2000	0	2000	0	1000	1000	3000
1999	50000	33000	0	83000	0	22000	22000	105000
2000	279000	94000	8000	381000	0	29000	29000	410000

Year	Winter				Summer–Autumn			Year total
	Norway	Russia	Others	Total	Norway	Russia	Total	
2001	376000	180000	8000	564000	0	14000	14000	578000
2002	398000	228000	17000	643000	0	16000	16000	659000
2003	180000	93000	9000	282000	0	0	0	282000
2004	0	0	0	0	0	0	0	0
2005	1000	0	0	1000	0	0	0	1000
2006	0	0	0	0	0	0	0	0
2007	2000	2000	0	4000	0	0	0	4000
2008	5000	5000	0	10000	0	2000	2000	12000
2009	233000	73000	0	306000	0	1000	1000	307000
2010	246000	77000	0	323000	0	0	0	323000
2011	273000	87000	0	360000	0	0	0	360000
2012	228000	68000	0	296000	0	0	0	296000
2013	116000	60000	0	177000	0	0	0	177000
2014	40000	26000	0	66000	0	0	0	66000
2015	71000	44000	0	115000	0	0	0	115000
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	128520	66000	0	194520	0	0	0	194520
2019	5	0	0	0	0	0	0	53
2020	9	0	0	9	0	21	0	31
2021	2	0	0	2	0	8	0	10
2022	42597	22646	0	65243	0	3*	3*	65246*

* Bycatch in other fisheries; values are preliminary.

Summary of the assessment

Table 9. Barents Sea capelin (ICES subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W). Assessment summary. Weights are in tonnes, recruitment in thousands. Recruitment and stock biomass in 1985 and earlier are survey estimates, back-calculated to 1 August (before the autumn fishing season); from 1986 and later, these values are based on the survey estimates with no back-calculation. Maturing biomass is the survey estimate of fish above the length-at-maturity (14 cm). Predicted SSB is the modelled stochastic spawning-stock biomass (after the winter fishery).

Year	Predicted SSB assuming catch = ICES advised catch, 1 April			Recruitment from autumn acoustic survey, 1 October	Stock biomass from autumn acoustic survey, 1 October		Catch
	Median	5th percentile	95th percentile		Immature	Maturing biomass	
	tonnes			Age 1, thousands	tonnes		
1972					3873000	2727000	1591000
1973					3794000	1350000	1337000
1974					4826000	907000	1148000
1975					4890000	2916000	1441000
1976					3217000	3200000	2587000
1977					2120000	2676000	2986000
1978					2845000	1402000	1916000
1979					2935000	1227000	1782000
1980					2802000	3913000	1648000
1981				402600000	2344000	1551000	1986000
1982				528300000	2188000	1591000	1760000
1983				514900000	2901000	1329000	2357000
1984				154800000	1756000	1208000	1477000
1985				387000000	575000	285000	868000
1986				6000000	55000	65000	123000
1987				37600000	84000	17000	0
1988				21000000	228000	200000	0
1989	84000			189200000	689000	175000	0
1990	92000			700400000	3214000	2617000	0
1991	643000			402100000	5039000	2248000	933000
1992	302000			351300000	2922000	2228000	1123000
1993	293000			2200000	466000	330000	586000
1994	139000			19800000	106000	94000	0
1995	60000			7100000	75000	118000	0
1996	60000			81900000	255000	248000	0
1997	85000			98900000	597000	312000	1000
1998	94000			179000000	1124000	932000	3000
1999	382000			156000000	1057000	1718000	105000
2000	599000			449200000	2175000	2098000	410000
2001	626000			113600000	1611000	2019000	578000
2002	496000			59700000	919000	1291000	659000
2003	427000			82400000	253000	280000	282000
2004	94000			51200000	334000	294000	0
2005	122000			26900000	150000	174000	1000
2006	72000			60100000	350000	437000	0
2007	189000			221700000	1275000	844000	4000
2008	330000			313000000	1960000	2468000	12000
2009	517000			124000000	1442000	2323000	307000
2010	504000			248200000	1449000	2051000	323000
2011	487000			209600000	1592000	2115000	360000
2012	504000			145900000	1589000	1997000	296000
2013	479000			324500000	2485000	1471000	177000
2014	399000			105100000	1076000	873000	66000
2015	504000			39500000	467000	375000	115000
2016	82000			31600000	147000	181000	0

Year	Predicted SSB assuming catch = ICES advised catch, 1 April			Recruitment from autumn acoustic survey, 1 October	Stock biomass from autumn acoustic survey, 1 October		Catch
	Median	5th percentile	95th percentile		Immature	Maturing biomass	
	tonnes			Age 1, thousands	tonnes		
2017	37000			86400000	783000	1723000	0
2018	462000	200000	930000	58600000	541000	1056000	194520
2019	317000	168282	613733	17455060	109533	301615	53
2020	85110	38830	171850	366430000	1351470	532820	31
2021	156376	75197	314559	220850000	2559660	1437960	10
2022	423751	201897	838670	75460000*	2173671*	817480*	6524 6
2023	534000	201000	1250000				

*Not adjusted for incomplete survey coverage

References

Anon. 2022 a . Report of the Joint Russian-Norwegian Working Group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG) 2022. IMR-PINRO report series 6-2022, 213 pp.

Anon. 2022b. Report of capelin assessment by the Joint Russian-Norwegian Working Group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG) 2022 . IMR-PINRO report series 8-2022, xx pp.

Gjøsæter, H., Bogstad, B., and Tjelmeland, S. 2002. Assessment methodology for Barents Sea capelin, *Mallotus villosus* (Müller). ICES Journal of Marine Science, 59(5): 1086–1095. <https://doi.org/10.1006/jmsc.2002.1238>.

ICES. 2001. Barents Sea capelin (Subareas I and II, excluding Division IIa west of 5°W). In Report of the Advisory Committee on Fishery Management, 2001, Part 1, Section 3.1.8, pp. 65–70. ICES Cooperative Research Report No. 246. 921 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5383>.

ICES. 2015. Report of the Benchmark Workshop on Arctic Stocks (WKARCT), 26–30 January 2015, Copenhagen, Denmark. ICES CM 2015/ACOM:31. 126 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5295>.

ICES. 2016. Report of the second Workshop on Management Plan Evaluation on Northeast Arctic cod and haddock and Barents Sea capelin, 25–28 January 2016, Kirkenes, Norway. ICES CM 2016/ACOM:47. 76 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5296>.

JNRFC. 2016. Protocol of the 46th Session of the Joint Norwegian–Russian Fisheries Commission, Annex 12. Translated from Norwegian to English. For an accurate interpretation, please consult the text in the official languages of the Commission (Norwegian and Russian) at <https://www.jointfish.com/content/download/501/6352/file/46-norsk.pdf> (Norwegian) and <https://www.jointfish.com/rus/content/download/502/6357/file/46-russisk.pdf> (Russian).

Institute of Marine Research – IMR

Polar branch of the FSBSI "VINRO" ("PINRO")

Poastačujuhuse/adresse	Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3	Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok	váldde oktavuoda/ta kontakt
Áššemeannudeadji	Silje Hovdenak
saksbehandler	
Tel:	+47 78 48 42 80

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
22/5568 - 10

MIN ČUJ./VÅR REF.
22/35228

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
01.11.2022

Reguleringsmøtet sak 22/2022 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2023

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. Sameloven §4-3, har Sametinget følgende forslag til regulering av lodde i Barentshavet 2023:

I den norsk –russiske kommisjon denne høsten ble det fastsatt TAC for lodde på 62 000 tonn i Barentshavet i 2023. Sametinget ønsker totalfredning, fordi lodde i Barentshavet er en nøkkelart i næringskjeden og er mat til både fisk, sjøpattedyr og fugler i nordområdene. Det er beklagelig at det er åpnet for et slikt fiske siden dette kan føre til at bestanden går ytterligere ned og at den uansett må fredes igjen.

Sametinget mener, med begrunnelse i at det bør arbeides for å oppnå bærekraftige fiskerier:

- At hoveddelen av oppfisket kvantum av lodde i Barentshavet bør gå til konsum, og ikke til mel og olje.
- Det må ikke fiskes etter lodde innen fjordlinjene.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR-området.1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2023 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at Fiskeridirektoratet synliggjør i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område: Finnmark: Alle kommunene. Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Magne Svineng

Ossodatdirektevra/Avdelingsdirektør

Silje Hovdenak

seniorráðđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
---------------------	----------------------	------	--------

Kopijja / Kopi til:

Bivdu	c/o Inge Arne Eriksen Rødsvingelveien 35	9516	ALTA
-------	---	------	------

Sak 23/2022

Regulering av fisket etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen
2022/2023

SAK 23/2022

REGULERING AV FISKET ETTER LODDE VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2022/2023

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektoratet foreslår en videreføring av reguleringen fra sesongen 2021/2022. Dette innebærer at fisket åpner 1. januar, fartøy med ringnottillatelse gis anledning til å delta, fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen og at Norges Sildesalgslag administrerer en utseilingsordning fra Norge og innseilingsordning til IØS.

2 KORT HISTORIKK

Tabell 1 viser norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2022.

Tabell 1: Norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2022, fordelt på sesonger (kvantum i tonn)

Sesong	Sommerfiske			Vinterfiske	Totalt
	GØS	IØS	Totalt	IØS	
2007/2008	Ikke åpent			35 758	35 758
2008/2009	Ikke åpent				
2009/2010	Ikke åpent			28 252	28 252
2010/2011	Ikke åpent			30 805	30 805
2011/2012	58 493	ikke åpent	58 493	46 171	104 664
2012/2013	Ikke åpent			40 603	40 603
2013/2014	Ikke åpent			6 175	6 175
2014/2015	30 486	ikke åpent	30 486	50 508	80 994
2015/2016	Ikke åpent			58 239	58 239
2016/2017	Ikke åpent			59 266	59 266
2017/2018	Ikke åpent			74 079	74 079
2018/2019	Ikke åpent				
2019/2020	Ikke åpent				
2020/2021	Ikke åpent			42 358	42 358
2021/2022	Ikke åpent			88 933	88 933

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 2. november 2022

3 LODDEFISKET VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2021/2022

3.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2021/2022

30. november 2020 publiserte ICES kvoterådet for sesongen 2021/2022. Det lød som følger:

ICES advises that when the harvest control rule agreed in 2015 by the Coastal States applied, the initial TAC for the fishing season July 2021–March 2022 should be 400 000 tons.

Note: This advice sheet is abbreviated due to the COVID-19 disruption. The previous advice issued for July 2020–March 2021 is attached as Annex 1.

For nærmere informasjon, se følgende lenke: [https://ices-library.figshare.com/articles/report/Capelin Mallotus villosus in subareas 5 and 14 and Division 2 a west of 5 W Iceland and Faroes grounds East Greenland Jan Mayen area /18637796?backTo=/collections/ICES Advice 2020/5796929](https://ices-library.figshare.com/articles/report/Capelin_Mallotus_villosus_in_subareas_5_and_14_and_Division_2_a_west_of_5_W_Iceland_and_Faroes_grounds_East_Greenland_Jan_Mayen_area_/18637796?backTo=/collections/ICES_Advice_2020/5796929)

Basert på høsttoktet som ble gjennomført i tre uker i september 2021 kom Marine and Freshwater Research Institute (MFRI) med et nytt kvoteråd 1. oktober 2021.

Kvoterådet lød som følger:

MFRI advises that when the agreed management plan is applied, catches in 2021/2022 should be no more than 904 200 tonnes. This advice will be revised based on results of the acoustic measurements in early 2022.

SSB ble anslått til 1 833 000 tonn. Høstingsregelen tar sikte på å etterlate minst 150 000 tonn (Blim) moden lodde på gytetidspunktet i mars med 95 % sannsynlighet. Modellanslag viste at med maksimal fangst på 904 200 tonn sesongen 2021/2022, vil dette målet være oppnådd. Indeksen for umoden lodde (alder 1 og 2) var den tredje høyeste i tidsserien.

Hovedmålet med høsttoktet var å estimere gytebestanden for 2022, samt estimere yngel som vil inngå i gytebestanden for 2022-2023. Det ble også utført miljø- og økologisk forskning, der de blant annet skulle undersøke sammenhengen mellom miljøfaktorer og havstrømmer i distribusjon og migrasjon av lodde, samt distribusjon og antall planktondyr for eksempel når det gjaldt mattilførsel av lodde. Det ble lagt ned omfattende innsats i høsttoktet. På grunn av været ble det mindre dekning av de sørvestlige deler av undersøkelsesområdet der umoden lodde dominerte. Det var også begrenset dekning nord for Island. MFRI informerte om at det var større usikkerhet enn tidligere i beregningen av andelen moden lodde. Gonadene var mindre utviklet, noe som gjorde at det i noen tilfeller var vanskelig å skille umodne fisk som vil gyte i 2023 fra modne som vil gyte i 2022. Konsekvensen av dette var høyere usikkerhet ved estimering av SSB og tilsvarende av umoden del av bestanden. For mer informasjon, <https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/lodnahaust20211278546.pdf>.

I perioden 19. januar til 1. februar gjennomførte to islandske forskningsfartøy de årlige vinterakustiske målingene på loddebestanden under gytevandringen nord og øst for Island. Fartøyene klarte å få to uavhengige målinger på bestanden. På grunn av ugunstige værforhold ved første dekning, mer avstand mellom transektene og mulig migrasjon inn i området mellom dekningene, ble den første dekningen ikke vurdert å gi et representativt estimat på SSB og ble

sett bort fra. Isforholdene hindret undersøkelse lenger vest. Da forholdene ble bedre en uke senere ble «Árni Friðriksson» sendt ut og dekket området fra Danmarkstredet mot Kolbeinsey Ridge nord for Island. Disse målingene ble deretter lagt til resultatene fra undersøkelsen i januar som sammen ga en omfattende dekning av SSB (fig. 1).

Figur 1: Måling av SSB sesongen 2021/2022

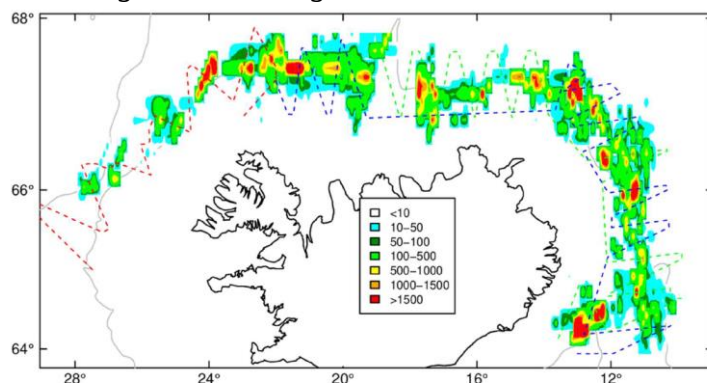

Fig. 1. Winter distribution of capelin and survey tracks by RV Árni Friðriksson (blue, 19-31 January; red, 9-14 February 2022) and Bjarni Sæmundsson (green, 19-31 January).

Dette anslaget, over 938 000 tonn, og estimert SSB fra høstundersøkelsen på 1 833 000 tonn ga en median av fordelingen av SSB på 1 342 000. Dette ble brukt som input til høstingsregelen (HCR). Disse undersøkelsesestimaterne og modellframskrivninger viste at med en maksimal fangst på 869 600 tonn ville høstingsregelen være innfridd.

21. februar kom endelig anbefaling fra MFRI som da anbefalte at den totale tillatte fangsten av lodde i sesongen 2021/22 ikke burde overstige 869 600 tonn. Dette rådet erstattet rådet fra 1. oktober 2021.

3.2 OPPSUMMERING AV FISKET

Lisenssøknadene ble sendt til Island 21. desember med svar fra Island 28. desember. Norge åpnet loddefisket 1. januar. Kvoteenheten ble satt til 3,47. Lisensene med tilhørende regelverk ble sendt ut til næringen 3. januar.

Tabell 2 viser fordeling av TAC og kvoteoverføringer mellom kyststatene ved TAC på 904 200 tonn, basert på rammebetingelsene avtalt under kyststatsmøte juni 2018, kvoteelementene fra rammeavtalen, «Smutthullavtalen», årlig kvoteavtale mellom EU og Norge og korrigering av overfiske forrige sesong.

Tabell 2: Fordeling av TAC og overføringer mellom kyststatene ved starten av sesongen 2021/2022, TAC 904 200 tonn

TAC: 904 200 tonn	Fordeling (%)	Kvote (tonn)	Kvote etter overføringer (tonn)
Norge	5 %	45 210	145 382
Grønland	15 %	135 630	66 791
Island	80 %	723 360	646 817
Sum kvote	100 %	904 200	858 990
Færøyene			45 210
EU			-
Sum kvote		904 200	904 200
Overføringer etter fordeling av TAC etter kyststatsandel:			
Kvotekomponent EU-Grønland:			
Grønland - EU - Norge: EU	7,7 % av TAC	69 623	
Rest Grønland	7,3 % av TAC	66 007	
Norge	Inntil 10 000 t fra EU	69 623	
Island - Norge	Smutthullavtale 2020/2021	30 866	
Island - Færøyene	5 % av TAC	45 210	
Korrigerings av kvote pga. overfiske forrige sesong			
Norge		-317	
Grønland		784	
Island		-467	
Total loddekvote sesongen 2021/2022			904 200

Tabell 3 viser norsk kvote og hvilke kvotekomponenter norsk kvote bestod av ved starten av sesongen.

Tabell 3: Norsk kvote fordelt på kvotekomponenter, januar 2022

Kvotekomponenter	Kvantum (tonn)
«Rammeavtalen»	45 210
«Smutthullavtalen»	30 866
Kvoteavtale mellom EU og Norge	69 623
Korrigerings av overfiske forrige sesong	-317
Norsk kvote totalt	145 382

Som tabellene over viser var norsk kvote i starten av sesongen på rekordhøyt nivå, totalt 145 382 tonn, hele denne kvoten kunne fiskes i IØS.

Første fartøy tok utseiling fra Norge 12. januar, mange fartøy meldte utseiling samme uke. Den første innmeldingen fra et norsk fartøy kom 18. januar. Det var mye dårlig vær og lavtrykkene stod i kø. Island, Grønland og Færøyene fisket med trål i «trålboksen» nord-øst av Island. Norge hadde ikke tilgang til å fiske med trål og det var svært dårlige forhold for notfiske.

På grunn av svært høye kvoter for det enkelte fartøy var det ikke behov for å innføre kvotebytte i dette fiskeriet. Etter henvendelse fra næringen ble det i begynnelsen av februar gjort mulig at

leiefartøy slapp å skifte mannskap under fisket. Hvert rederi måtte ta kontakt med Fiskeridirektoratet for å få endret leiefartøyvilkårene.

Det var store utfordringer i fisket siden Norge kun har lov til å ha 30 fartøy i sonen samtidig. Denne sesongen var det 67 fartøy (totalt 72 tillatelser) som hadde lisens og som skulle fiske lodde. Sildelaget hadde svært mye jobb med å administrere innseilingsordningen til IØS og det var en del «støy» i prosessen. Mye dårlig vær virket negativt inn på fangstingen og førte videre til at fartøy måtte gå inn til land samtidig som de holdt sin plass i sonen. I perioder med fint vær var det mye tungsjø. Disse forholdene medførte at det tok opp til 10-12 dager å fylle opp et fartøy, noe som igjen resulterte i at det tidvis lå 30 fartøy i kø for å komme inn i sonen.

Fredag 18. februar var det 30 aktive fartøy på feltet og åtte fartøy som sto i kø for å komme inn. I tillegg var åtte fartøy på vei hjem. Siden det var få dager igjen av fisket og stor restkvote, ble Fiskeridirektoratet enig med næringen om å suspendere slumpfiskeordningen. Dette for å hindre at fartøy inne i sonen fisket slumpfisk for fartøy som hadde levert fangst, mens det fremdeles lå fartøy med stor restkvote i kø for å komme inn i sonen. I løpet av helgen løste dette seg. På bakgrunn av den store kvoten og flåtens kvoteutnyttelse ble Fiskeridirektoratet i samråd med næringen enig om å slippe fisket fritt søndag 20. februar.

Den 21. februar ble TAC redusert fra 904 200 tonn til 869 600 tonn. Dette påvirket kvotekomponentene relatert til rammeavtalen og EU. Norsk kvote ble redusert med 4 393 tonn, fra 145 382 til 140 989 tonn.

Tabell 4: Fordeling av TAC og overføringer mellom kyststatene per 21. februar 2022, TAC 869 600 tonn

TAC: 869 600 tonn	Fordeling (%)	Kvote (tonn)	Kvote etter overføringer (tonn)
Norge	5 %	43 480	140 989
Grønland	15 %	130 440	64 265
Island	80 %	695 680	619 136
Sum kvote	100 %	869 600	824 390
Færøyene			45 210
EU			-
Sum kvote		869 600	869 600
Kvotekomponent EU-Grønland:			
Grønland - EU - Norge: EU	7,7 % av TAC	66 959	
Rest Grønland	7,3 % av TAC	63 481	
Norge	Inntil 10 000 t fra EU	66 959	
Island - Norge	Smuthullavtale 2020/2021	30 867	
Island - Færøyene	5 % av TAC	45 210	
Korrigerings av kvote pga. overfiske forrige sesong			
Norge		-317	
Grønland		784	
Island		-467	
Total loddekvote sesongen 2021/2022			869 600

Tabell 5 viser norsk kvote etter nedjustering av TAC 21. februar.

Tabell 5: Norsk kvote fordelt på kvotekomponenter per 21. februar 2022

Kvotekomponenter	Kvantum (tonn)
«Rammeavtalen»	43 480
«Smutthullavtalen»	30 867
Kvoteavtale mellom EU og Norge	66 959
Korrigerende av overfiske forrige sesong	-317
Norsk kvote totalt	140 989

Tabell 6 viser fangst fordelt på de ulike komponentene dersom man forutsetter at kvote relatert til rammeavtalen fiskes først, så smutthullkvote og til slutt kvote relatert til kvoteavtalen mellom EU og Norge.

Tabell 6: Endelig norsk kvote og fangst fordelt på kvotekomponenter

	Kvantum (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Norsk kvote	140 989	88 933	52 056
Kvotekomponenter:			
«Rammeavtalen» ¹	43 163	43 163	-
«Smutthullavtalen»	30 867	30 867	-
Kvoteavtale mellom EU og Norge	66 959	14 903	52 056
	140 989	88 933	52 056

¹ Justert for overfiske forrige sesong.

Det gjenstår altså 52 056 tonn totalt av Norges kvote etter nedjustering av TAC. Med bakgrunn i forutsetningene skissert over ble hele kvoten knyttet til «Rammeavtalen» og «Smutthullavtalen» utnyttet. Når det gjelder kvoteavtalen mellom EU og Norge ble det kun utnyttet 14 903 tonn av kvoten på totalt 66 959 tonn (justert ned som følge av nedgang i TAC).

Når det gjelder kvoteutnyttelsen til det enkelte fartøy, er dette vist i tabellen under.

Tabell 7: Kvoteutnyttelsen i ringnotflåten ved endt sesong 2021/2022

Kvoteutnyttelse (%)	Antall fartøy
100	10
90 - 100	8
80 - 90	4
70 - 80	6
60 - 70	5
50 - 60	14
40 - 50	12
30 - 40	6
20 - 30	1
10 - 20	1
0 - 10	1
Ingen fangst	4
Totalt	72

Ti fartøy ble helt ferdig med kvoten, åtte fartøy hadde under 100 tonn igjen. To fartøy gikk ikke til Island mens to fartøy i nybyggingsordningen står registrert med ingen fangst.

Ifølge Norges Sildesalgslags omsetningsstatistikk var gjennomsnittsprisen for lodde på 3,18 kr per kg i 2022. Snittprisen for lodde i 2021 var på 14,35 kr per kg. Dette var imidlertid en ekstraordinær pris som skyldtes manglende loddefiske i Barentshavet eller på Island siden 2018 og stor etterspørsel etter lodde ute i markedene, både i Øst-Europa og i Asia.

Det meldtes også om uvanlig god kvalitet på fangstene til konsum. Dette førte til en voldsom prisøkning på lodda.

Fiskeridirektoratet fulgte fisket svært tett og foretok daglige vurderinger over status i fisket. Det var ikke behov for å foreta justeringer på kvoteenheten.

3.3 MULIG FORSØKSFISKE ETTER LODDE VED JAN MAYEN SOMMEREN 2022

Våren 2022 kom det innspill fra næringen om organisering og gjennomføring av forsøksfiske etter lodde i fiskerisonen ved Jan Mayen sommeren 2022. Formålet var å kartlegge og dokumentere eventuelle forekomster av lodde i dette området.

I forståelse med NFD drøftet Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Pelagisk Forening, Fiskebåt og Norges Sildesalgslag premisser for gjennomføring av et slikt fiske. Det var bred enighet om at fisket skulle gjennomføres på en faglig fundamentert måte, slik at resultatene eventuelt kan brukes inn mot drøftelser om sonetilhørighet for lodde. Dette innebar at det ble stilt krav til hvilke fartøy som kunne gjennomføre forsøksfisket, instrument, redskap, dekningsområde, metode som muliggjør mengdeberegning mm. Det ble anbefalt at to fartøy med overlappende deltakelse skulle gjennomføre fisket, som fortrinnsvis burde foregå fra medio juli til medio august. Første frist for påmelding ble satt til 9. juni 2022

(<https://www.sildelaget.no/no/media/nyhetsarkiv/arkiv/2022/juni/soeker-fartoy-til-kartleggingstokt-av-lodde-i-jan-mayen-sonen/>). Det var ingen fartøy som meldte seg innen fristens utløp, noe som kan skyldes usikkerhet knyttet til makrellsesongen 2022, samt at profilen på den økonomiske støtten for fartøy som skulle delta på toktet ikke var tilstrekkelig god.

Pelagisk forening, Fiskebåt og Norges Sildesalgslag hadde da et digitalt møte og diskuterte tiltak for å gjøre det mer attraktivt å delta. Profilen på støtten ble gjort vesentlig bedre og frist for påmelding ble flyttet til 17. juni kl. 24.00.

(<https://www.sildelaget.no/no/media/nyhetsarkiv/siste-nytt/soeker-fartoy-til-kartlegging-av-loddeforekomster-i-fiskerisonen-ved-jan-mayen/>)

Dessverre var det ingen av interessentene som oppfylte vilkårene eller hadde mulighet for gjennomføring i ønsket tidsvindu. Fiskeridirektoratet måtte derfor konstatere at det ikke var mulig å finne egnede fartøy som tilfredstilte de fastsatte vilkårene. På bakgrunn av dette har Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet anmodet næringsorganisasjonene om å forankre en eventuell oppfølging av et forsøksfiske i flåteleddet.

4. RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET SESONGEN 2022/2023

4.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2022/2023

I henhold til revidert forvaltningsregel blir loddebestanden forvaltet i overensstemmelse med en totrinns forvaltningsplan der man først fastsetter foreløpig TAC basert på akustiske målinger av mengden av rekrutter (1- åringer) foretatt om høsten. Startkvoten settes til 2/3 av den foreløpige TAC, basert på forutsetningen om at det skal være 95 % sannsynlighet for at minimum 150 000 tonn (Blim) lodde står igjen for å gyte på slutten av sesongen. Foreløpig TAC blir basert på den historiske sammenhengen mellom målt antall 1-åringer (umoden lodde) for et gitt år mot målt

antall 2-åringer (moden lodde) neste år. Det ligger en stor grad av forsiktighet i dette første rådet om foreløpig TAC.

Foreløpig TAC blir så oppdatert basert på toktet påfølgende høst, men nå blir bestanden av 2-åringer projisert frem til gyting ca. et halvt år senere. Den naturlige dødeligheten, som inkluderer loddekonsumet til torsk, blir modellert og er med i denne framskrivingen. Endelig TAC blir satt påfølgende vinter basert på et tokt i gyteområdet. Fremdeles er rådet basert på forutsetningen om at det med minst 95 % sannsynlighet skal stå igjen 150 000 tonn gytemoden lodde på slutten av sesongen.

30. november 2021 publiserte ICES kvoterådet for sesongen 2022/2023. Det lød som følger:

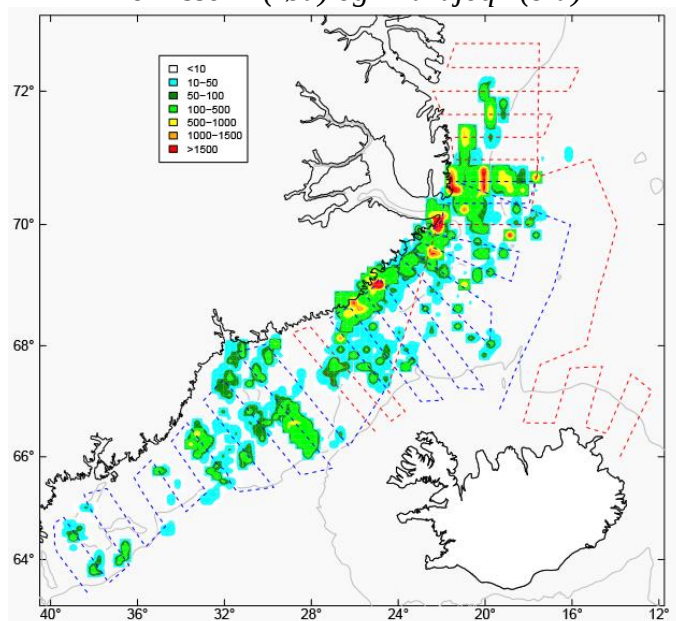
ICES advises that when the harvest control rule agreed in 2015 by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season 15 October 2022–15 April 2023 should be 400 000 tonnes.

For nærmere informasjon, se følgende link: https://ices-library.figshare.com/articles/report/Capelin_Mallotus_villosus_in_subareas_5_and_14_and_Division_2_a_west_of_5_W_Iceland_and_Faroes_grounds_East_Greenland_Jan_Mayen_area_/18639746?backTo=/collections/ICES_Advice_2021/5796932?backTo=/collections/ICES_Advice_2021/5796932

Island og Grønland samarbeidet om forskningstoktet for lodde som ble gjennomført i perioden 27. august til 29. september 2022. Grønland deltok i toktet med sitt nye forskningsfartøy, «Tarajoq», fra Islands side deltok «Árni Friðriksson». Det ble lagt ned omfattende innsats fra fartøyene og det var kun mindre værforsinkelser. Drivis hindret dekning i den nordligste delen av undersøkelsesområdet, men MFRI vurderer det slik at det er lite sannsynlig at det var lodde i dette området. Undersøkelsesestimatet hadde en lav variasjonskoeffisient (CV) da lodden var relativt jevnt fordelt og tettheten på transekter var høye i områder med høy mengde moden lodde. Mengden unglodde i høstundersøkelsen 2021 indikerte betydelig større fiskbar bestand enn resultatene av toktet høsten 2022 viste. Andelen av den eldre aldersgruppen i den prospektive SSB var imidlertid blant de høyeste observerte.

SSB ble beregnet til 763 000 tonn. Indeksen for umoden lodde (1 og 2 år) var under gjennomsnittet. Undersøkelsene denne vinteren vil kaste lys over de relative styrkene til 2019 og 2020 årsklassene. For nærmere informasjon om toktet, følg link: <https://www.hafogvatn.is/static/extras/images/31-capelin-autumn1345530.pdf>

Figur 2: Oversikt over toktet som ble gjennomført i perioden 27. august - 29. september 2022, «Árni Friðriksson» (rød) og «Tarajoq» (blå)

Kilde: <https://www.hafogvatn.is/is/midlun/frettir-og-tilkynningar/veidradgjof-lodnu-laekkar>

Basert på resultatene av dette toktet anbefalte MFRI 5. oktober at fangstene i 2022/2023 ikke bør være mer enn 218 400 tonn, dette når den avtalte forvaltningsplanen tas i bruk. Dette rådet vil bli revidert basert på resultatene fra de akustiske målingene tidlig i 2023. Resultatene av målingene vil også danne grunnlaget for rådet for sesongen 2023/2024.

4.2 AVTALESITUASJONEN

Kyststatene møttes til kyststatsmøte i København 3-5. oktober 2022.

4.2.1 «Trepartsavtalen» (inngått 21. juni 2018)

Totalkvoten er fordelt mellom partene med 15 % til Grønland, 80 % til Island og 5 % til Norge.

Gjennom bilateral avtale mellom Island og Norge har Norge anledning til å fiske 100 % av norsk kvote, samt overføringer fra andre parter, i Islands økonomiske sone (IØS) nord for 64°30'. Fisket må avsluttes senest 22. februar. Dersom endelig TAC blir satt uvanlig sent, vil islandske myndigheter vurdere en forlengelse av fiskeperioden. Norge har anledning til å ha 30 fartøy i sonen samtidig.

Når det gjelder fiske i Grønlands økonomiske sone (GØS) har Norge full adgang til å fiske loddekvoten tildelt gjennom «trepartsavtalen» i Grønlands økonomiske sone (GØS) nord for 64°30'N, uten begrensninger på antall fartøy i sonen samtidig.

Det fremgår videre av «trepartsavtalen» at:

10. Unutilized quota cannot be transferred to the following fishing season due to the life cycle of the species. If a Party exceeds its quota, the same amount of capelin should be subtracted from their quota for the following fishing season and allocated to other Parties of this agreement. In case there is no fishery in subsequent fishing season, the exceeded amount shall be subtracted from the next season when fishing is allowed.

Dette betyr at ubenyttet kvote ikke kan overføres til påfølgende sesong på grunn av loddas livssyklus. Hvis en kyststat overskrider sin kvote, bør samme mengde lodde trekkes fra kvoten påfølgende fiskesesong og tildeles avtalens andre parter. Dette elementet ble iverksatt første gang fra og med sesongen 2021/2022.

Ingen av kyststatene utnyttet kvotene sine fullt ut sesongen 2021/2022. Dersom man sammenligner fangst med kvote etter eventuelle kvoteoverføringer, utnyttet Island 82 % av sin kvote, Grønland og Norge hhv. 75 % og 63 % av kvotene sine.

4.2.2 «Smutthullavtalen»

Som et resultat av avtalen mellom Russland, Island og Norge, får Norge årlig overført et kvantum lodde fra Island. Størrelsen på overføringen henger sammen med den norske overføringen av torsk til Island. Overføringen av torsk er en fast prosent av TAC på torsk, uavhengig av TAC på lodde.

Torskefisket reguleres per kalenderår, mens loddefisket reguleres over to kalenderår. Siden det i mange år ikke har vært anledning til å fiske lodde i IØS om sommeren, har den islandske torskekvoten gjennom «smutthullavtalen» vært fisket i et annet kalenderår enn loddekomponenten. Dette betyr at Island i 2022 fisket torskekvoten som relaterer seg til Norges loddekvote sesongen 2022/2023. For sesongen 2022/2023 har Norge en kvote på 24 596 tonn lodde relatert til «smutthullavtalen».

4.2.3 Norge/EU

Når det har vært rom for det har Norge byttet til seg loddekvote fra EU. Norge og EU har i den bilaterale avtalen som ble signert 10. desember 2021 følgende punkt vedrørende lodde for sesongen 2021/2022 og 2022/2023:

5.1.1 *Capelin in ICES Area XIV*

5.1.1.1 The Delegations referred to the Agreed Record of 14 October 2021, where it was agreed that the EU should transfer 10,000 tonnes of capelin in the Iceland – Jan Mayen – Greenland area to Norway to be fished during the fishing season 2021/2022. In addition to this quota, the Delegations agreed that EU would transfer 59 623 tonnes of capelin to be fished during the fishing season 2021/2022 as reflected in Table 4.

5.1.1.2 The Delegations further agreed that in the event that there is a positive TAC-advice for capelin in for the fishing season 2022/2023, the EU will offer Norway a quota of 10,000 tonnes. The corresponding cod equivalents will be added to the EU balance for 2022. If the level of TAC makes it impossible for EU to offer 10,000 tonnes, the corresponding amount of cod equivalents will be subtracted from the balance of the relevant year (2024). The Delegations also agreed that this exchange of capelin for the fishing season 2022/2023 is dependent on Norway maintaining access to Icelandic waters for this quota. If not, the corresponding cod equivalents will be subtracted from the balance of the relevant year (2023).

⌘

Dette elementet kom inn i avtalen etter at det ble slutt på sommerfiske, den er da tenkt brukt i et vinterfiske.

Det vises til kap. 3.2 tabell 6 som viser fangst fordelt på de ulike komponentene dersom man forutsetter at kvote relatert til rammeavtalen fiskes først, så smutthullkvote og til slutt kvote relatert til kvoteavtalen mellom EU og Norge. Med bakgrunn i disse forutsetningene utnyttet Norge hele kvoten knyttet til «Rammeavtalen» og «Smutthullavtalen». Når det gjelder kvoteavtalen mellom EU og Norge ble det kun utnyttet 14 903 tonn av kvoten på totalt 66 959 tonn.

EU bytter til seg lodde fra Grønland. I avtalen mellom EU og Grønland står det at ved et eventuelt loddefiske skal Grønland ha en minimumskvote på 25 000 tonn i henhold til foreløpig, mellomliggende og endelig TAC. EU skal så tilbys tilgjengelige fiskemuligheter til maksimalt 7,7 % av gjeldende TAC for lodde i løpet av sesongen.

Ved en TAC på 218 000 tonn vil Grønlands kvote være 32 700 tonn. Etter å ha holdt igjen 25 000 tonn til eget fiske kan EU overta 7 700 tonn lodde. Dette kvantum kan videre tilbys Norge.

4.2.4 Oppsummering - norsk kvote sesongen 2022/2023

Ved en TAC på 218 000 tonn og avtalt fordeling mellom partene i henhold til avtalen av 2018 er kyststatenes kvoter som følger, se tabell 8.

Tabell 8: Fordeling av TAC på kyststatene i henhold til avtale

Kyststater	Fordeling (%)	Kvote (tonn)
Norge	5 %	10 900
Grønland	15 %	32 700
Island	80 %	174 400
Sum kvote	100 %	218 000

I tillegg til dette foretar partene kvoteoverføringer til hverandre og andre nasjoner. Tabell 9 viser partenes kvoter dersom de overfører kvantum som tidligere år.

Tabell 9: Fordeling av TAC og mulige overføringer mellom kyststatene ved starten av sesongen 2022/2023, TAC 218 700 tonn

TAC: 218 700	Fordeling (%)	Kvote (tonn)	Kvote etter overføringer (tonn)
Norge	5 %	10 900	43 196
Grønland	15 %	32 700	25 000
Island	80 %	174 400	138 904
Sum kvote	100 %	218 000	207 100
Færøyene			10 900
EU			-
Sum kvote		218 000	218 000
Overføringer etter fordeling av TAC etter kyststatsandel:			
Kvotekomponent EU-Grønland:			
Grønland - EU - Norge: EU	7,7 % av TAC ¹	7 700	
Rest Grønland	7,3 % av TAC	25 000	
Norge	Inntil 10 000 t fra EU	7 700	
Island - Norge	Smutthullavtale 21/22	24 596	
Island - Færøyene	5 % av TAC	10 900	
Korrigerings av kvote pga. overfiske forrige sesong			
Norge		-	
Grønland		-	
Island			
Total loddekvote sesongen 2020/2021			218 000

¹7,7 % av TAC, men kvantum overføres EU etter at Grønland har fått 25 000 tonn.

Ved en TAC på 208 700 tonn vil Norge, etter estimerte overføringer, få en loddekvote på 43 196 tonn. Tabellen under viser norsk kvote og hvilke kvotekomponenter norsk kvote er sammensatt av ved starten av sesongen.

Tabell 10: Norsk kvote fordelt på kvotekomponenter

Kvotekomponenter	Kvantum (tonn)
«Rammeavtalen»	10 900
«Smutthullavtalen»	24 596
Kvoteavtale mellom EU og Norge	7 700
Norsk kvote totalt	43 196

Norske fartøy kan fiske hele dette kvantumet i IØS.

5 REGULERING AV FISKET SESONGEN 2022/2023

5.1 DELTAKELSE

Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt fartøy med ringnottillatelse. Det er også fastsatt i Islands nasjonale regulering at utenlandske fartøy må fiske med not i IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med ringnottillatelse gis adgang til å delta i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2022/2023.

5.2 ÅPNINGSDATO

I henhold til «trepartsavtalen» er loddeseongen satt til perioden 15. oktober - 15. april. For Norge er sesongen slutt 22. februar. På grunn av arbeidet med å fastsette norsk og islandsk regelverk, samt at lisenser for å fiske i IØS skal på plass kan det synes riktig å åpne det norske fisket 1. januar 2023.

Fisket åpnes i Islands sone 1. januar 2023.

5.3 KVOTEBYTTE

På grunn av små kvoter både i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen og lodde i Barentshavet bestemte Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i januar 2014 å innføre en ordning der ringnotfartøy fikk anledning til å bytte loddekvote ved Island, Grønland og Jan Mayen mot loddekvoten sin i Barentshavet. Ordningen er blitt videreført. Da loddefisket i Barentshavet var stengt i årene 2016 og 2017, fikk ringnotfartøy bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot et kvantum sild i sør. I 2018 fikk fartøy i ringnotgruppen igjen anledning til å bytte hele kvoten av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2017/2018 mot hele loddekvoten i Barentshavet. Siden det ikke ble åpnet for loddefiske i Barentshavet i 2021, kunne fartøyene sesongen 2020/2021 bytte hele kvoten av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2017/2018 mot hele eller deler av kvoten av sild i Nordsjøen. Sesongen 2021/2022 var kvotene så store at man ikke så det hensiktsmessig å ha kvotebytte denne sesongen.

Ordningen har vært praktisert slik at to fartøy med ringnottillatelse kunne inngå avtale om kvotebytte dersom ingen av fartøyene hadde foretatt annet kvotebytte samme sesong. Begge fartøyeierne måtte da gi bindende melding til Fiskeridirektoratet før det ble fisket på byttet kvote innen en gitt frist. Forskriften har vært fastsatt av NFD. Fra og med 2022 har Fiskeridirektoratet fått myndighet til å fastsette denne forskriften.

Fiskeridirektøren legger til grunn at dersom det er hensiktsmessig for å få et lønnsomt fiske vil ordningen med kvotebytte bli videreført.

5.4 MAKSIMALKVOTER

Med unntak av få år har dette fisket vært fordelt med maksimalkvoter etter «universalnøkkelen». Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av dette sesongen 2022/2023.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket, selv om enkelte fartøy ikke har fisket sin kvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene kan nytte faktisk lastekapasitet i fisket.

5.5 UTSEILING

For at ingen fartøy skal melde utseiling før de faktisk er i posisjon til å ta utseiling, foreslås det en videreføring av ordningen om at ingen fartøy kan ta utseiling før de er utlosset og har loddenot om bord. Norges Sildesalgslag administrerer utseilingen og fastsetter utseilingsstopp dersom det er nødvendig.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for å foreta utseiling. Dette for å få en mest mulig effektiv og hensiktsmessig avvikling av dette fisket.

Ingen fartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for utseiling.

5.6 ADGANG TIL ISLANDS ØKONOMISKE SONE OG RAPPORTERING

Fiskeridirektoratet legger til grunn at maksimalt 30 norske fartøy kan fiske samtidig i IØS.

Som tidligere vil det være behov for en ordning som regulerer at antall fartøy som fisker samtidig i IØS er i overensstemmelse med det som hjemles i «smutthullavtalen» og bilateral avtale mellom Island og Norge.

For å sikre en hensiktsmessig avvikling av fisket har Norges Sildesalgslag i mange år hatt hjemmel til å administrere innseilingsordning til IØS, herunder fastsette innseilingsstopp, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Norges Sildesalgslag har døgnbemanning og god kontakt med flåten, og ordningen har etter fiskeridirektørens oppfatning fungert godt. Sildelaget har sagt seg villig til å administrere ordningen neste sesong også. For å forebygge mye av problemene som oppstod sesongen 2021/2022, vil de ha en tettere dialog med organisasjonene som representerer fiskerne i forkant av sesongen.

Fartøy som har tatt utseiling skal melde fra til Norges Sildesalgslag ved inngang til IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at Norges Sildesalgslag bemyndiges til å administrere innseilingsordning til IØS, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag kan fastsette innseilingstopp til IØS.

5.7 LISENSIERING

Vanlig prosedyre når det gjelder lisensiering er at Fiskeridirektoratet sender en samlet lisenssøknad for hele ringnotflåten, dvs. alle fartøy som har en ringnottillatelse. Lisenssøknaden inneholder følgende informasjon: fartøynavn, registreringsnummer, kallesignal, bruttotonnasje, «bæreevne» og telefonnummer. Fiskeridirektoratet får en samlet lisensliste fra Fiskistofa som sammen med alt relevant regelverk formidles videre til Fiskebåt og Pelagisk Forening som igjen videreformidler dette til flåten.

Sesongen 2020/2021 informerte islandske myndigheter om at de hadde fastsatt et nytt krav til søknad om lisens. De nye bestemmelsene innebar at det i forbindelse med lisenssøknad for det enkelte fartøy skulle legges ved tegninger av pumpeutstyr for transport av fangst i fartøyet, samt tegninger eller bilder av kontrollpanelet til pumpeutstyret, hvor alle pumperuter tydelig fremgikk. Dette var et krav som skulle gjøres gjeldende for alle fartøy som skulle delta i loddefisket, både islandske og utenlandske.

Under henvisning til sen informasjon om nytt regelverk, sa Island seg villig til å utsette implementeringen av lisensieringskravene for 2020/2021, men opplyste om at disse vil bli gjort gjeldende for kommende loddefiske.

Under kyststatsmøtet 28-29. september 2021 ble det nye regelverket diskutert. Island konkluderte med at de nye dokumentasjonskravene ville være svært omstendelige og kompliserte for flåten. Kravene ble dermed endret slik at det i lisenssøknaden i stedet skulle fylles ut to ekstra kolonner:

Figur 3: Ekstra lisenskrav sesongen 2021/2022

J		K		L
E-mail		Vacuum pumping discharge Other than upper deck		
		Both side - Above sealine		
		None		
		Starboard - Over sea line		
		Portboard - Over sea line		
		Starboard - Under sea line		
		Portboard - Under sea line		
		Through the bottom		
		Both side - Under sealine		
		Both side - Above sealine		

Kyststatene var enig og de nye kravene trådte i kraft fra sesongen 2021/2022.

Fiskeridirektoratet utarbeidet desember 2021 en liste over alle fartøy med ringnottillatelse som inneholdt følgende informasjon: fartøynavn, registreringsnummer, kallesignal, bruttotonnasje, «bæreevne» og telefonnummer. Denne ble videresendt til medlemsorganisasjonene Fiskebåt og Pelagisk forening. Organisasjonene fikk videre ansvar for å komplettere listen med de to ekstra kolonnene. Basert på tilbakemeldingene fra næringen sendte Fiskeridirektoratet en samlet søknad på vegne av hele flåten desember 2021.

Fiskeridirektoratet vil denne sesongen, som tidligere, sende en samlet lisenssøknad på vegne av hele flåten. Listen vil bli utarbeidet i samarbeid med Fiskebåt og Pelagisk forening.

Sak 24/2022

Regulering av fisket etter tobis i 2023

SAK 24/2022**REGULERING AV FISKET ETTER TOBIS I 2023**

Ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1. SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at tobisforvaltningen i 2023 blir fastsatt i henhold til den områdebaserte forvaltningsmodellen.

Fiskeridirektoratet understreker at det også i 2023 sannsynligvis vil være utfordringer med innblanding av hvitfisk i fisket etter tobis. ICES rapporterer i sine råd for disse bestandene at 2019 og 2020-årsklassene av hyse er de største siden 2000. Tilsvarende mønster sees også for hvitting. Fiskeridirektoratet legger derfor til grunn at det er nødvendig med oppfølging av tobisfisket i 2023, både på sjø (feltbytte, RTC-stengninger) og land (ordinære landingskontroller). I tillegg bør flåten selv vurdere tiltak for å redusere innblandingen av hvitfisk.

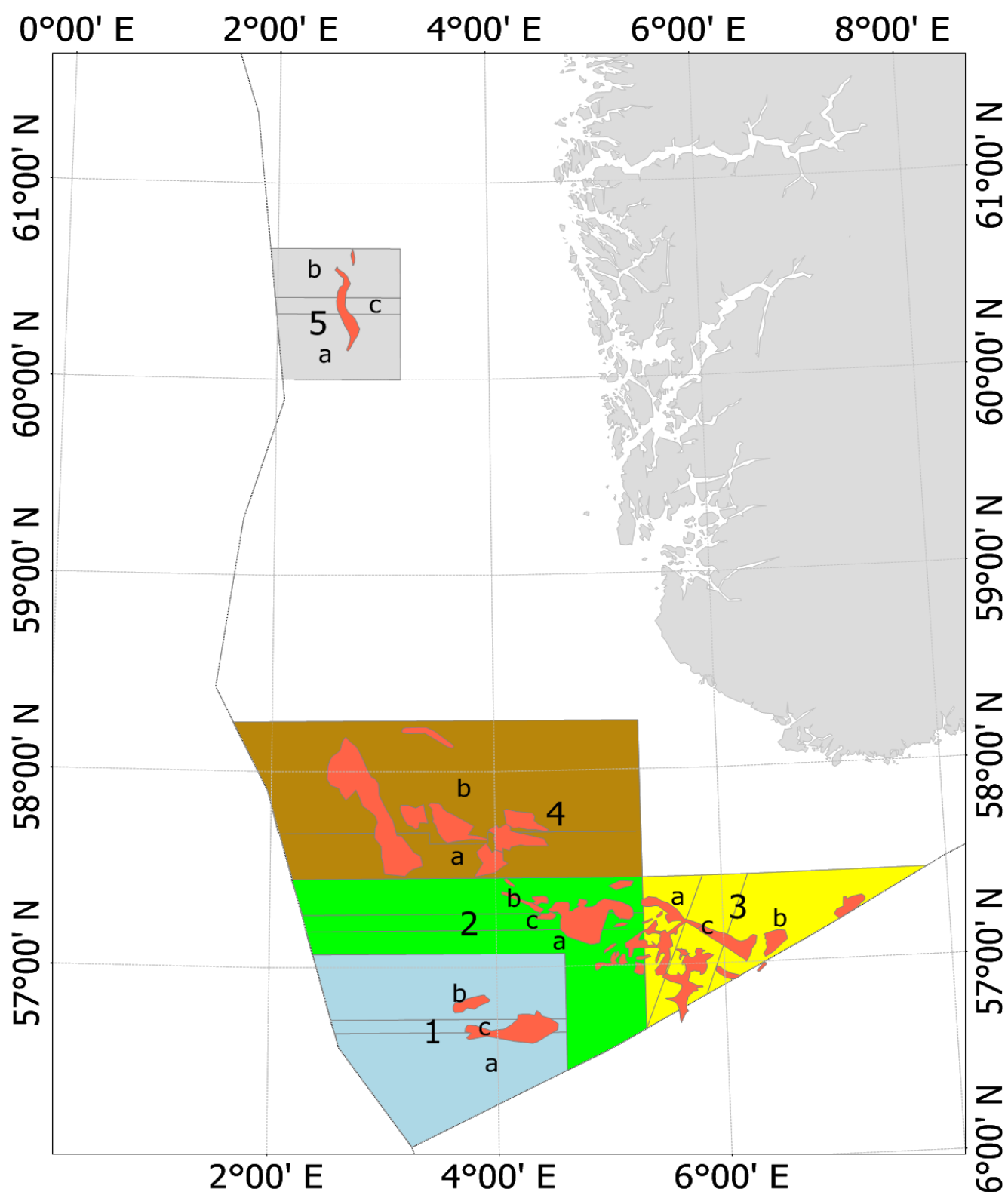
2. FORVALTNINGSMODELLEN FOR TOBIS

Forvaltningen av tobis har vært under utvikling siden 2010. Gjeldende forvaltningsmodell er utviklet i nært samarbeid mellom næringsorganisasjonene, Havforskningsinstituttet (HI) og Fiskeridirektoratet. Modellen har jevnlig vært drøftet og evaluert, siste gang i januar 2020.

Etter at forvaltningsmodellen ble innført har tobisbestandens utvikling vært meget positiv.

Hovedpunktene i forvaltningsmodellen er som følger:

- Forvaltningen skjer på grunnlag av områdebasert forvaltning. Dette innebærer at tobisfeltene deles inn i forvaltningsområder. Hvert av forvaltningsområdene deles i to eller tre underområder. Hvilke forvaltnings- og underområder som skal være åpne for fiskeri beslutes etter at HI har gitt råd om foreløpig kvote før sesongstart, og i henhold til oppdatert råd etter tobistoktet om våren. I forvaltningsområder som er delt i tre underområder vil underområde c alltid være åpent dersom underområde a eller b er åpne.
- Fisket er åpent i perioden 15. april til 23. juni.
- Det er fastsatt et minstemål for tobis på 10 cm. Områder kan stenges dersom mer enn 10 % av fangsten, i antall per hal, er under 10 cm.
- Tobiskvoten fastsettes for hele NØS unntatt forvaltningsområde 5 (Vikingbanken).
- Dersom HI anbefaler at det åpnes for fiske i forvaltningsområde 5 (Vikingbanken), settes en egen kvote for dette området. Utover dette gjennomføres forvaltning av tobis på Vikingbanken i henhold til forvaltningsmodellen.

Figur 1. Kart over tobisområdene i NØS (røde felt) og inndeling av de norske forvaltningsområdene. Gyldig f.o.m 2020.

3. TOBISSESONGEN 2022

3.1 Råd fra HI og regulering

Den 21. februar 2022 ble det gitt et foreløpig råd fra HI for tobisfiskeriet i 2022. HI tilrådte en foreløpig kvote i Norges økonomiske sone (NØS) på inntil 60 000 tonn og at underområdene 1a, 1c, 2b, 2c, 3b, 3c og 4a, (se figur 1) kunne åpnes for tobisfiske i perioden 15. april – 23. juni. Disse rådene ble fulgt ved fastsettelsen av *forskrift om regulering av fisket etter tobis i 2022*. Kvoteenheten ble satt til 2,1.

HI ga sitt endelige kvoteråd den 13. mai der de tilrådte at årets tobiskvote kunne fastsettes til 95 000 tonn. I dette rådet ble det anbefalt å stoppe alt fiske i område 4. HI viste til toktresultatene, og at bestanden i dette området ble vurdert til å være kritisk lav. For øvrig var det ingen endringer i rådgivningen om hvilke områder som skulle være åpne for fiske.

I det endelige rådet ble det vist til at rekruttering av 2021-årsklassen i sørlige del av norsk sone i Nordsjøen er lavere enn middels, men at individvekten for disse ettåringene er relativt høy. Bestanden har en god geografisk spredning sør for 57°30', mens bestanden er kritisk lav nord for dette punktet. Mattilgangen har vært relativt god i de sørlige områdene. Bestanden består av mange årsklasser med gode forekomster av eldre individer, og om lag 43 % av biomassen er treåringer. Det er også mye 6 år gammel fisk.

Fiskeridirektoratet fulgte det endelige rådet fra HI og totalkvoten ble fastsatt til 95 000 tonn den 16. mai. Kvoteenheten ble satt til 3,30. Etter at enkelte fartøy hadde gjort observasjoner av større konsentrasjoner av tobis nord for område 3 ble det fremmet et ønske fra næringen om å åpne dette området for fiske. I samråd med HI besluttet Fiskeridirektoratet å åpne området for tobisfiske den 22. juni. Samtidig ble kvoteenheten økt til 3,80.

3.3 Fisket i NØS

Fisket var dårligere enn sesongen før, og selv om det ble fisket hele sesongen ble ikke kvoten oppfisket. Første fangst ble meldt inn via ERS den 16. april. I april ble det tatt knapt 12 000 tonn. I mai vel 51 000 tonn og om lag 19 000 tonn i juni. Siste fangst ble innrapportert 23. juni. Totalfangsten ble 81 676 tonn, med førstehandsverdi på 252 307 000 NOK. I tillegg fisket et svensk fartøy 808 tonn tobis i henhold til «Sverigeavtalen».

3.4 Innblanding og bifangst av hvitfisk

Registrert innblanding og bifangst av hvitfisk – hovedsakelig hvitting og hyse - i tobisfisket har siden 2020 vært høyere enn tidligere år. Etter en høringsprosess ble det forut for 2021-sesongen fastsatt kriterier i et RTC-system for å begrense fisket av andre arter under minstemål i tobisfisket. I tillegg ble det fastsatt kriterier i et RTC-system for å begrense fisket av tobis under minstemål. Tiltakene er innført i høstingsforskriften § 50 første ledd bokstav e. og f.

I 2022-sesongen vedtok Fiskeridirektoratet 7. juni å stenge et område for fiske i 7 dager som følge av høy innblanding av hvitfisk. RTC-området var delvis i område 3 b og område 3 c.

Stengingen ble vedtatt etter anbefaling fra Kystvakten. Anbefalingen var basert på tre fangstprøver.

Fiskeridirektoratet vil påpeke at innblanding av hvitfisk var høy også i 2022. Totalt er det i 2022 registrert 1062 tonn hyse i tobislandingene og 363 tonn hvitting.

3.5. Dispensasjon fra oppmalingsforbudet

Som utgangspunkt er det forbudt å lande torsk, hyse og sei til oppmaling. Vedkommende salgslag kan gi dispensasjon fra oppmalingsforbudet.

Som nevnt har registrert innblanding og bifangst av hvitfisk i tobisfisket vært høyere siden 2020 enn tidligere år. Ved landinger av hyse i tobisfisket var praksis før 2021 at fartøyene ble gitt dispensasjon fra oppmalingsforbudet. Før 2021-sesongen drøftet Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag denne praksisen. Konklusjonen fra dialogen var at sildelaget fra 2021-sesongen ville stramme inn dispensasjonspraksisen.

4. REGULERING AV FISKET ETTER TOBIS I 2023

Fiskeridirektoratet legger til grunn at fisket etter tobis i 2023 blir regulert i henhold til den områdebaserte forvaltningsmodellen. Dette innebærer at HI gir råd om foreløpig kvote tidlig i 2023, samt råd om hvilke områder som kan åpnes for fiske. Det vil bli fastsatt en kvoteregulering med grunnlag i det foreløpige rådet. Reguleringen vil så bli justert når endelig råd foreligger etter tobistoktet våren 2023.

Sak 25/2022

Regulering av fisket etter øyepål i 2023

SAK 25/2022

REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2023

Ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter øyepål i 2023 i all hovedsak reguleres tilsvarende som innværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2021

På grunnlag av rådet fra ICES ble øyepålkvoten i NØS satt til 127 019 tonn i 2021. Kvoten kunne fiskes i perioden 1. april til 31. oktober. Norge hadde ikke kvote av øyepål i britisk sone i 2021. Øyepålfisket ble regulert med maksimalkvoter fastsatt med grunnlag i en kvoteenhet. Kvoteenheten ble satt til 20.

Totalt ble det fisket 29 951 tonn øyepål i 2021, utelukkende i NØS.

3 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2022

ICES tilrådte at øyepålkvoten i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2022 ikke skulle overstige 118 273 tonn. Dette var en nedgang på ca. 135 000 tonn sammenlignet med rådet for 2021. I rådet kom det frem at gytebestanden var over B_{pa} . Rekrutteringen var høy i 2018 og 2019, men klart nedadgående i 2020 og 2021.

Norges kvote i NØS ble satt til 59 137 tonn. Øyepål kan fiskes i perioden 1. april - 31. oktober. Kvoteenheten ble satt til 5 ved sesongstart, men ble økt til 10 den 29. juni og til 15 den 1. september.

Kvote- og fangstutviklingen over en 10-års-periode fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over norske kvoter og fangster av øyepål i perioden 2012-2022

År	Kvoter (tonn)			Fangster (tonn)				Verdi (1000 kr)
	NØS	EU-sonen	Britisk sone	NØS	EU-sonen	Britisk sone	Totalt	Total
2013	137 000	20 000	-	26 807	20 332	-	47 139	84 010
2014	108 000	15 000	-	10 798	8 047	-	18 845	32 212
2015	163 000	15 000	-	28 558	15 807	-	44 366	85 296
2016	195 000	15 000	-	21 353	15 006	-	36 359	94 602

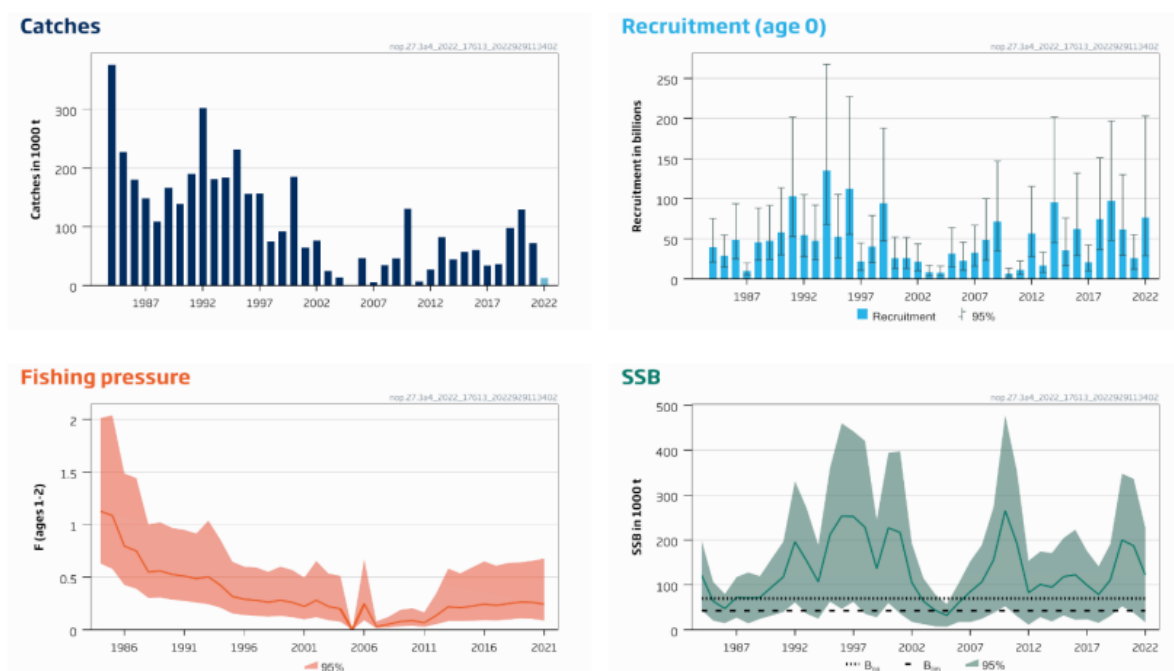
2017	179 235	25 000	-	13 860	7 664	-	21 524	33 540
2018	75 978	15 000	-	12 841	12 666	-	25 506	65 342
2019	67 730	14 500	-	44 916	14 839	-	59 756	177 256
2020	83 553	14 500	-	48 977	14 784	-	63 761	192 480
2021	127 019	-	-	29 951	-	-	29 951	90 808
2022	59 137	-	-	11 840	-	-	11 840	33 849

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 4. oktober 2022.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR ØYEPÅL

Øyepål er en kortlevd fisk. Rekrutteringen varierer sterkt og påvirker både gyte- og totalbiomassen. Variasjoner i rekrutteringen har således umiddelbar effekt på bestandsutviklingen.

ICES ga 7. oktober 2022 råd om totaluttaket av øyepål for perioden 1. november 2022 – 31. oktober 2023. I figuren under vises bestandsstatusen.

I rådet kommer det frem at gytebestanden er over B_{pa} og gytebestanden over relevante grenseverdier. Basert på en MSY-tilnærming tilrår ICES at fangstene av øyepål i Nordsjøen og Skagerrak ikke overstiger 116 823 tonn i perioden 1. november 2022 til 31. oktober 2023. Dette er en nedgang på ca. 1,2 % fra rådet for 2022.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2023

Tilsvarende som tidligere år legger Fiskeridirektoratet til grunn at det fastsettes en norsk kvote som utgjør 50 % av ICES-rådet. Dette innebærer at den norske totalkvoten blir 58 411 tonn i 2023. Endelig totalkvote og en eventuell kvote i britisk sone foreligger ikke før

forhandlingene med EU og Storbritannia for 2023 er avsluttet, men Fiskeridirektoratet legger til grunn at den norske kvoten blir på samme nivå som årets kvote.

For å sikre at fisket gjennomføres bærekraftig har det blitt innført flere tiltak det siste tiåret, bl.a. stengte områder og innføring av sorteringsrist. Et annet sentralt tiltak har vært å begrense øyepålsesongen til en periode av året hvor det er mindre sannsynlighet for stor innblanding av yngel og småfisk. Tidligere erfaring og informasjon fra Kystvakten tilsier at risikoen for stor innblanding av hvitfisk inkl. torsk, og sild øker om høsten og vinteren.

Fiskeridirektøren anbefaler derfor at årets reguleringer videreføres i 2023. Dette innebærer at fisket som utgangspunkt reguleres med formål om å unngå uønsket innblanding og bifangst, og at det derfor kun åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober. Erfaring tilsier at dette sammenfaller med perioden hvor øyepål trekker inn i NØS i fangstbare mengder.

Fiskeridirektøren bemerker at det er økende grad av sannsynlighet for innblanding av annen fisk mot slutten av perioden. Det forutsettes derfor at Kystvakten og Fiskeridirektoratet overvåker fisket og iverksetter tiltak dersom innblandingen av annen fisk eller yngel blir for stor.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i NØS i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå tilsvarende som inneværende reguleringsår og at direktoratet kan stoppe fisket når den nasjonale kvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at det ikke skal være tillatt med bifangst av øyepål i fisket etter andre arter med mindre fangsten av øyepål kan avregnes mot fartøyenes øyepålkvote.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket etter øyepål eller innføre områdebegrensninger ved stor innblanding av fisk under minstemål eller bifangst av makrell overstiger 10 % i vekt i de enkelte fangster.

Forutsatt at Norge får øyepålkvote i britisk sone i 2023, foreslår Fiskeridirektøren at fisket reguleres med maksimalkvoter. Forutsatt at det ved fiske i britisk sone er påbudt å bruke sorteringsrist foreslår Fiskeridirektoratet å videreføre bestemmelsen som ble innført i 2017 om at norske fartøy ikke kan fiske etter øyepål i britisk sone og i NØS på samme tur.

6 BIFANGST I INDUSTRISTRÅLFISKET

I henhold til utøvelsesforskriften § 49 er det som hovedregel ikke tillatt å fiske eller lande enkelte arter, som blant annet sei, til oppmaling.

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriftsforslaget var å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket. Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

Når det gjelder forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing har det blitt gjennomført en ny høringsrunde. Bakgrunnen for at det er gjennomført en ny høring er blant annet at det etter innspill fra høringsinstansene har Fiskeridirektoratet foretatt en rekke vesentlige endringer på det opprinnelige forslaget. Blant annet er kravene til bygningsmessige endringer i stor grad tatt bort og kravene til selve prøvetakingen er justert. Det er også registrert at danske myndigheter har innført tilsvarende krav til prøvetaking ved landinger til mel- og oljeproduksjon, og at disse prøvetakings- og kontrollplanene er godkjent av EU-kommisjonen. I tillegg har prosessen tatt tid. Fiskeridirektoratet har oversendt et nytt forslag til NFD for endelig behandling.

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter mållartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For mållarten øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert undermåls fisk av viktige kommersielle arter.

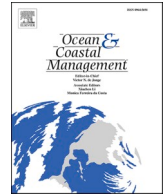
Fiskeridirektoratet gjennomførte i 2021 forsøk med sorteringsrist i fisket etter øyepål. I de gjennomførte forsøkene testet vi ut en sorteringsrist som er større i areal enn det som fremgår av gjeldende regulering. Rapporten ligger vedlagt, og Fiskeridirektoratet vil vurdere å implementere dette i regelverket.

I 2022 er det gjennomført forsøk hvor ordinær spileavstand med 40 mm ble vurdert opp mot en spileavstand på 35 mm. Det foreligger ikke en rapport på dette per i dag, men vi vil vurdere hvordan dette skal følges opp når resultatene foreligger.

Contents lists available at ScienceDirect

Ocean and Coastal Management

journal homepage: www.elsevier.com/locate/ocecoaman

The effect of grid size on catch efficiency and by-catch in the demersal trawl fishery for Norway pout (*Trisopterus esmarkii*)

Jesse Brinkhof^{a,b,*}, Eduardo Grimaldo^{a,b,1}, Bent Herrmann^{a,b,c,1}, Hermann Pettersen^d

^a The Arctic University of Norway, UiT, Breivika, N-9037, Tromsø, Norway

^b SINTEF Ocean, Brattørkaia 17C, N-7010, Trondheim, Norway

^c DTU Aqua, Technical University of Denmark, Hirtshals, Denmark

^d Norwegian Directorate of Fisheries, Bergen, Norway

ARTICLE INFO

Keywords:

Norway pout
Small-meshed trawls
Selectivity
Grid
Mixed fishery

ABSTRACT

Norway pout (*Trisopterus esmarkii*) is caught with large trawls with small meshed codends, inevitably causing the fishery to have large by-catch issues. To reduce the amount of by-catch, a rigid sorting grid was made compulsory in 2010. However, there is still a severe by-catch issue, as well as the loss of target species because of the grid. A possible cause might be clogging of the grid, which could be solved by increasing the grid area. Therefore, this study compared the size selectivity of by-catch species and target species in a double-trawl configuration in which one trawl was equipped with a standard grid (6.30 m²), and the other trawl was equipped with a grid that had a 50% larger surface area (9.45 m²). The results demonstrated that the size selectivity and catch efficiency of the target species were unaffected; neither was there any significant difference between the two grids in terms of wanted by-catch species [blue whiting (*Micromesistius poutassou*), horse mackerel (*Trachurus trachurus*), and greater argentine (*Argentina silus*)]. However, the larger grid caught significantly more unwanted by-catch species [haddock (*Melanogrammus aeglefinus*), whiting (*Merlangius merlangus*), and hake (*Merluccius merluccius*)]. Approximately one-third of the accumulated catches comprised the target species, one-third of wanted by-catch species, and one-third of unwanted by-catch species, demonstrating the by-catch challenges in this fishery. Simultaneously, none of the by-catch limits were exceeded.

1. Introduction

The fishery for Norway pout has declined substantially over the past three decades, and the total allowable catch for the North Sea, Skagerrak, and Kattegat was set to 254 038 tons for 2021 (ICES, 2020). However, even though the quotas vary from year to year because of the short life span of this species and the fluctuating stock recruitment, annual landings are usually well below the annual quota (ICES, 2020). This small gadoid species is found throughout the North Sea, all around the UK, up to Iceland and along the Norwegian coast (Lambert et al., 2009). However, because this species has no schooling behavior and lives scattered close to the seabed, sufficient catch densities are only encountered in a few areas, mostly Fladen-ground and Egersund-ground along the Norwegian trench. It is in these areas that most of the fisheries targeting Norway pout are found. The fishery is conducted both in EU and Norwegian Exclusive Economic Zone (EEZ), with different

management regulations, however, two countries Denmark and Norway account for 98% of the annual catches of Norway pout (Eigaard et al., 2021).

Given the scattered distribution of Norway pout, the trawls that are used in the fishery are commonly large opening trawls towed in a double-trawl configuration. In addition, because the species shows vertical diel migration, the vessels only fish during daylight when the species is closest to the seabed. In the Norwegian fishery the minimum legal mesh size in the codend is 16 mm, inevitably causing the fishery to have severe by-catch levels (ICES, 2017; Kvalsvik et al., 2006). Norway pout, which has no minimum landing size meaning that all sizes are targeted, is caught for reduction (i.e., extraction of fish oil and fish meal) (ICES, 2017; Eigaard et al., 2021). The fishery targeting Norway pout is a multispecies fishery with both wanted and unwanted by-catch species. All vessels that catch Norway pout also have quota for blue whiting (*Micromesistius poutassou*), which is targeted simultaneously. Nonquota

* Corresponding author. The Arctic University of Norway, UiT, Breivika, N-9037 Tromsø, Norway.

E-mail address: jesse.brinkhof@uit.no (J. Brinkhof).

¹ equal authorship.

<https://doi.org/10.1016/j.ocecoaman.2022.106333>

Received 18 March 2022; Received in revised form 11 August 2022; Accepted 17 August 2022

Available online 5 September 2022

0964-5691/© 2022 The Authors. Published by Elsevier Ltd. This is an open access article under the CC BY license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

species, such as Atlantic horse mackerel (*Trachurus trachurus*) and silvery pout (*Gadiculus argenteus*), are regarded as wanted by-catch species. Several vessels also have quota for Atlantic mackerel (*Scomber scombrus*), herring (*Clupea harengus*), and/or greater argentine (*Argentina silus*), which is allowed as by-catch up to given percentage and is drawn from the specific quota of each vessel (ICES, 2017). However, even though these can be regarded as wanted by-catch species, the vessels commonly prefer to target these species directly because this gives them a higher price when landed for human consumption. Species that are regarded as choke-species and, thus, as unwanted by-catch are haddock (*Melanogrammus aeglefinus*), whiting (*Merlangius merlangus*), saithe (*Pollachius virens*), cod (*Gadus morhua*), hake (*Merluccius merluccius*), and monkfish (*Lophius piscatorius*), among others (ICES, 2017; Kvalsvik et al., 2006).

Current regulations limit the by-catch of cod, haddock, saithe, and whiting to a maximum of 20% (sum of those species by weight per haul), monkfish up to 0.5%, and herring and greater argentine up to 10% each (if the vessels have no quota for these species) (ICES, 2017). With long towing times of 8–10 h, and high catch rates up to 10 tons per hour, the amount of by-catch can be high. To reduce the fish by-catch, it has been mandatory since 2010 to apply a rigid sorting grid in the fishery, with a maximum bar spacing of 40 mm in the Norwegian EEZ and of 35 mm in the European EEZ (ICES, 2017). Although the introduction/implementation of the sorting grid has reduced the levels of by-catch of the largest fish, by-catch of juvenile fish species remains an issue (ICES, 2017; Eigaard et al., 2021). Therefore, it would be relevant to quantify

the levels of nontarget species in the total catch.

Eigaard et al. (2012) reported that the grid, in addition to releasing by-catch species, also had a length-dependent release of the target species. This was confirmed nearly a decade later by another study by Eigaard et al. (2021), documenting a loss of target species with the sorting grid system. Previous studies on rigid sorting grids documented that the size-selective properties are affected by the catch density, with high entry rates having a negative impact on size selectivity (Sistiaga et al., 2010, 2016). High entry rates can cause blockage of the grid, subsequently reducing the probability of fish contacting the grid and attempting to escape (Sistiaga et al., 2016). In the Norway pout fishery, the entry rates vary between 1 and 10 tons per hour. This means that, with such high entry rates, the grid can be saturated, subsequently reducing its selective capacity.

A common method to aid the release of by-catch species is to increase the mesh size and/or change the mesh configuration in the codend. However, considering the small size of Norway pout this would cause an even larger loss in the target species, while by-catch species larger than Norway pout would still be retained. Also, changing the mesh size and/or configuration would not affect the issue of saturation of the grid during high entry rates. One possible solution to reduce the loss of target species is increasing the size of the grid and its surface area, which could mitigate the issue of lost target species. However, an increased retention of target species could also cause an increase in unwanted by-catch species and vice versa. Therefore, this study compared the traditional sorting grid used in the Norwegian fishery for Norway pout with that of

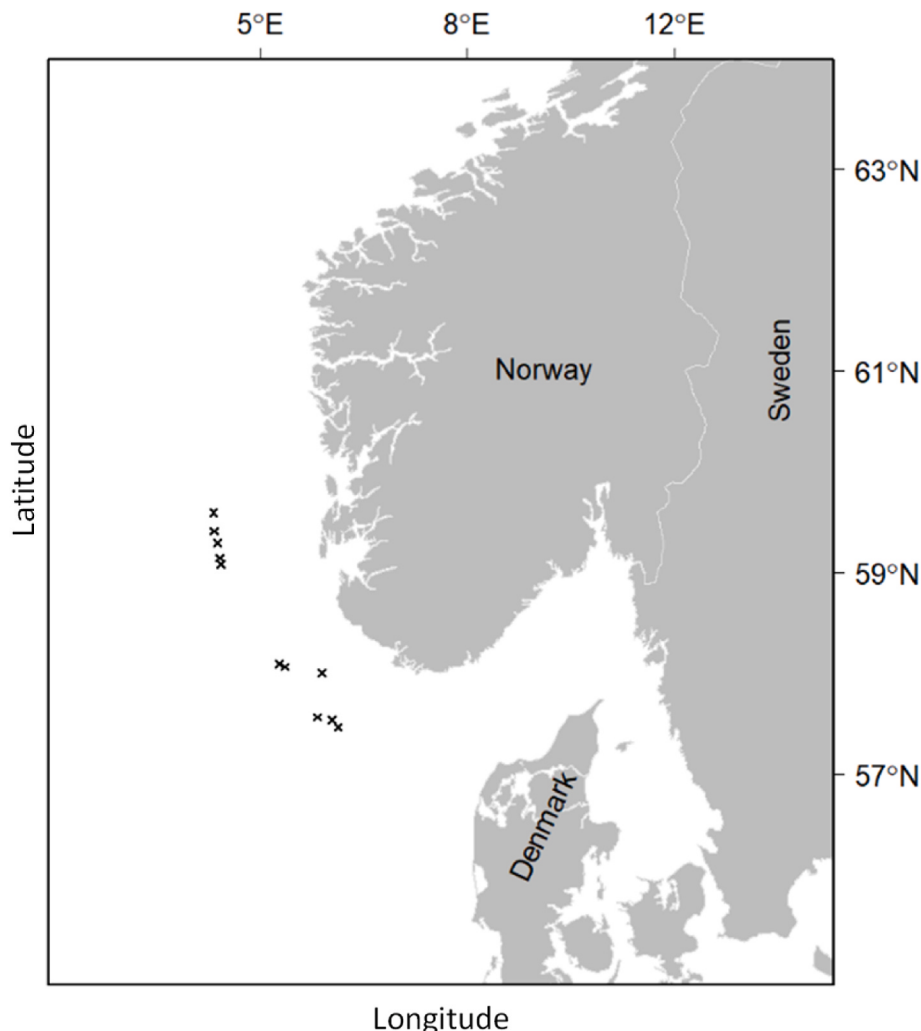

Fig. 1. Map showing the area in which the experimental trails were conducted (indicated by crosses).

an enlarged sorting grid. Specifically, the study investigated: (i) whether an enlarged sorting grid would reduce the loss of target species compared with the standard grid; (ii) whether an enlarged sorting grid would increase catches of by-catch species compared with the standard grid; and (iii) what the proportion of target and nontarget species would be in the catches caught with the standard grid and the large grid.

2. Materials and methods

2.1. Experimental trials

The cruise was conducted from 11th to September 18, 2021 onboard the 53 m-long commercial trawler *MTr Fiskebank*. The trials took place off the southwest coast of Norway (Fig. 1) on fishing grounds where Norway pout is commonly targeted.

Two identical Egersund Expo 1500 meshes trawl were used, with three 100 m-long bridles on each side. The lower bridle was equipped with a 20 cm disc in the center to avoid excessive abrasion of the sweeps. The sweeps were 30 m long followed by 25 m-long connector ropes, which were attached to the otter boards. The otter boards (Thyborøn type 22 pelagic doors) weighed 3000 kg, and were 11 m² each. The clump in the middle weighed 5500 kg. The Expo trawls had a fishing line of 67.4 m and a headline of 66.1 m. The fishing line was equipped with a 13 m-long rock hopper gear (Ø 10") in the center followed by 27.2 m-long chains on each side. The starboard trawl was equipped with a sorting grid according to the regulations. The grid had a width of 180 cm, was 350 cm long (6.30 m²), and had a bar spacing of 39.42 mm ±

1.79 mm (mean ± SD). The port trawl was equipped with the experimental grid, which had a width of 270 cm, a length of 350 cm (9.45 m²), and a bar spacing of 40.55 mm ± 0.93 mm (mean ± SD). Both grids comprised five sections that were 70 cm long, ensuring that the grid could be stored on the net drums. The grids were mounted at a 45° into four panel sections. The escape outlet was in front of the grid in the lower panel. To avoid the unwanted loss of target species, both grids had a small guiding panel in front of the escape opening in addition to bungee cords that kept the escape opening close to the grid (Fig. 2). The codends that followed the grids were both 51 m long and had a circumference of 40 m. The codend that followed the large experimental grid had a mesh size of 19.00 ± 0.65 mm (mean ± SD), whereas the codend that followed the standard grid had a mesh size of 19.23 ± 0.74 mm (mean ± SD). The trawl geometry and performance were continuously monitored using Scanmar sensors measuring the distance between the otter boards, trawl height, and catch volume. The towing speed was between 3.0 and 3.5 knots.

2.2. Data collection

After each tow, the catch in the codend from the two trawls was pumped onboard into separate refrigerated-sea-water tanks (RSW). In total, 12 baskets of fish were sampled from each codend. To ensure a representative sample, four baskets were filled at the beginning, four in the middle, and four at the end of the onboard pumping of the catch. This resulted in ~300–350 kg of fish from each codend. Directly after pumping, the factory chief inspected each tank and estimated the catch

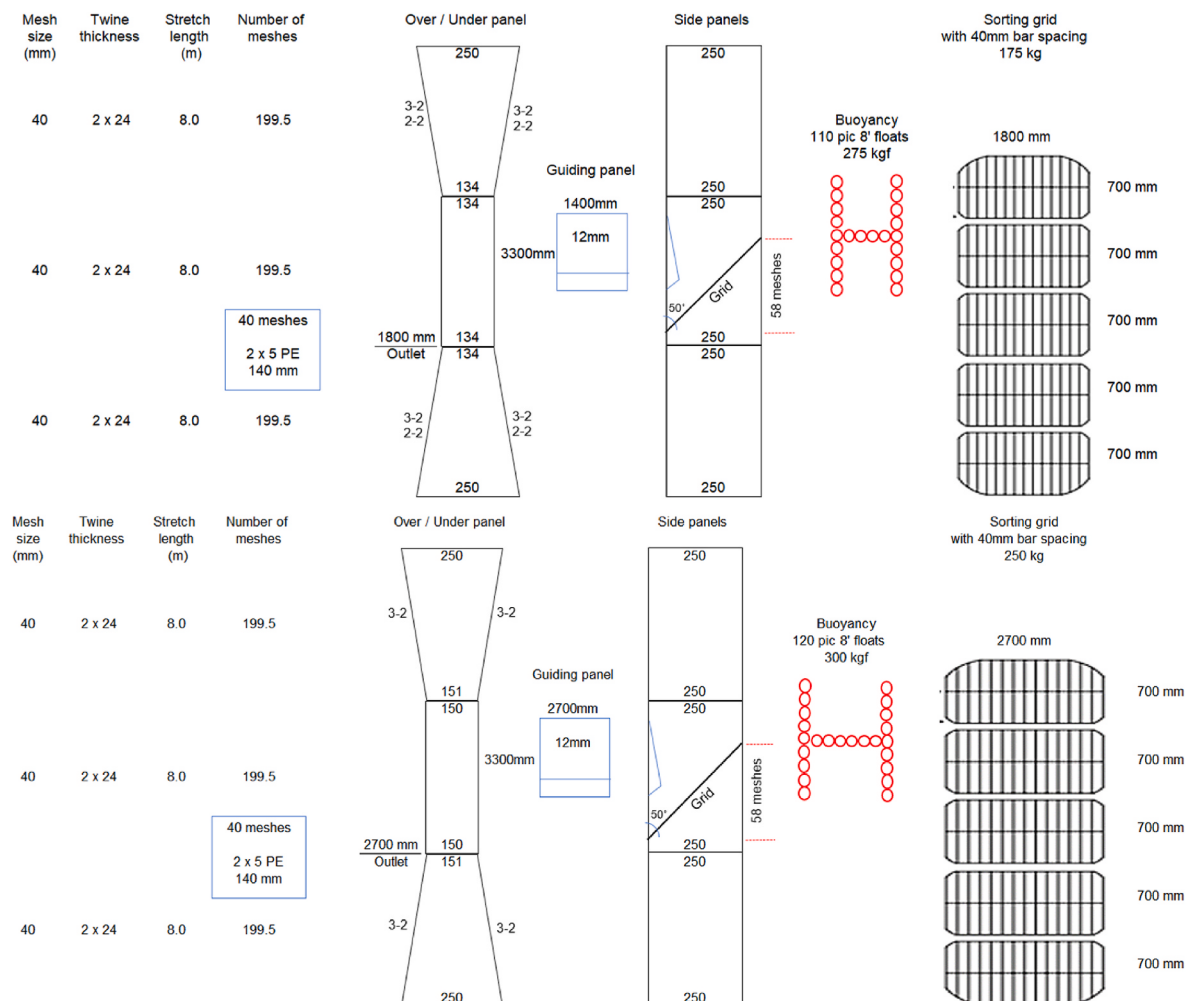

Fig. 2. Schematics of the grid sections. **Upper:** Specifications of the standard 1.8 m-wide grid. **Lower:** Specifications of the experimental 2.7 m-wide grid.

volume for each codend. The samples were sorted according to species. The weight was registered for each species and, if possible, the length of all fish was measured to the lowest centimeter. Subsamples of 10–20 kg were taken of Norway pout and blue whiting and the total weight and the subsample weight recorded. The subsampling factors were calculated by multiplying the subsample factor based on the weight from the fish measured divided by the total sample weight and the sample weight divided by the total catch weight (Table 1).

2.3. Modeling the size-dependent catch efficiency

The catch data were analyzed by modeling the size-dependent catch efficiency (Herrmann et al., 2017) using the statistical software SELNET (Herrmann et al., 2016). This method models the length-dependent catch comparison rate (CC_l) summed over hauls using Equation (1):

$$CC_l = \frac{\sum_{j=1}^m \left\{ \frac{nt_{lj}}{q_{lj}} \right\}}{\sum_{j=1}^m \left\{ \frac{nt_{lj}}{q_{lj}} + \frac{nc_{lj}}{q_{lj}} \right\}} \quad (1)$$

where nc_{lj} and nt_{lj} are the numbers of fish of each species that were measured in each length class l for the standard grid (control) and large grid (treatment) trawls in haul j . q_{lj} and q_{lj} are sampling factors quantifying the fraction, based on weight, of the catch in the codends being length-measured in the respective hauls. m is the number of hauls in which sufficient numbers of each species were caught to be included in the analysis. The functional form for the catch comparison rate $CC(l, \mathbf{v})$ was obtained using maximum likelihood estimation by minimizing Equation (2):

$$- \sum_l \left\{ \sum_{j=1}^m \left\{ \frac{nt_{lj}}{q_{lj}} \times \ln(CC(l, \mathbf{v})) + \frac{nc_{lj}}{q_{lj}} \times \ln(1.0 - CC(l, \mathbf{v})) \right\} \right\} \quad (2)$$

where $\mathbf{v}$ is a vector of the parameters describing the catch comparison curve defined by $CC(l, \mathbf{v})$. The outer summation in Equation (2) is the summation over length classes l . When the catch efficiency of the standard grid and that of the large grid trawl are similar, the expected value for the summed catch comparison rate would be 0.5 (baseline). Therefore, this baseline can be applied to judge whether there is a difference in catch efficiency between the two trawls. The experimental CC_l was modeled by the function $CC(l, \mathbf{v})$ using Equation (3):

$$CC(l, \mathbf{v}) = \frac{\exp(f(l, v_0, \dots, v_k))}{1 + \exp(f(l, v_0, \dots, v_k))} \quad (3)$$

where f is a polynomial of order k with coefficients v_0 to v_k . The values of the parameters $\mathbf{v}$ describing $CC(l, \mathbf{v})$ were estimated by minimizing Equation (2), which was equivalent to maximizing the likelihood of the observed catch data. We considered f of up to an order of 4 with parameters v_0, v_1, v_2, v_3 , and v_4 . Leaving out one or more of the parameters $v_0 \dots v_4$ led to 31 additional models also considered as potential models for the catch comparison $CC(l, \mathbf{v})$. Among these models, estimations of the catch comparison rate were made using multimodel inference to obtain a combined model (Burnham and Anderson 2002). The ability of the combined model to describe the experimental data was evaluated based on the p -value. The p -value, which was calculated based on the model deviance and the degrees of freedom, should not be < 0.05 for the combined model to describe the experimental data sufficiently well, except for cases in which the data are subject to overdispersion (Wileman, 1996). Based on the estimated catch comparison function $CC(l, \mathbf{v})$, we obtained the relative catch efficiency (also named catch ratio) $CR(l, \mathbf{v})$ between the two trawls using Equation (4):

$$CR(l, \mathbf{v}) = \frac{CC(l, \mathbf{v})}{(1 - CC(l, \mathbf{v}))} \quad (4)$$

$CR(l, \mathbf{v})$ represents the relationship between catch efficiency of the large grid and standard grid trawl. If the catch efficiency of both trawls is

Table 1
Overview of each haul showing date, time of deployment, towing time, catch weight, and subsampling factor for the standard grid (SG) and the large grid (LG).

Haul nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Date	11.09.2021	11.09.2021	12.09.2021	13.09.2021	13.09.2021	14.09.2021	14.09.2021	15.09.2021	16.09.2021	16.09.2021	17.09.2021	17.09.2021
Time (UTC)	09:22	20:25	07:20	04:33	13:17	04:12	12:40	03:29	02:48	14:25	04:23	13:00
Depth (m)	157	149	155	153	173	168	175	161	198	165	138	-
Towing time (hh:mm)	8 h 15 min	8 h 12 min	10 h 35 min	6 h 23 min	5 h 2 min	6 h 55 min	5 h 58 min	5 h	8 h 56 min	5 h 35 min	6 h 55 min	4 h 50 min
Catch weight SG (kg)	32000	7000	42000	21000	17000	22000	12000	18000	13000	9000	10000	10000
Catch weight LG (kg)	30000	8000	53000	22000	18000	18000	8000	19000	12000	8000	8000	10000
Sub-sampling factor	0.0013	0.0030	0.0015	0.0020	0.0024	0.0012	0.0016	0.0025	0.0041	0.0026	0.0020	0.0040
Norway pout (SG)	0.0007	0.0040	0.0007	0.0011	0.0032	0.0016	0.0021	0.0024	0.0094	0.0031	0.0032	0.0026
Blue whiting (SG)	0.0018	0.0471	0.0044	0.0047	0.0084	0.0116	0.0101	0.0063	0.0022	0.006	0.0314	0.0034
Blue whiting (LG)	0.0023	0.0392	0.0069	0.0049	0.0087	0.0168	0.0141	0.0048	0.0022	0.0085	0.0191	0.0042
Horse mackerel (SG)	0.0111	0.0471	0.0078	0.0171	0.0187	0.0116	0.0247	0.0187	0.0239	0.0366	0.0314	0.0325
Horse mackerel (LG)	0.0121	0.0392	0.0069	0.0151	0.0177	0.0168	0.0382	0.0181	0.0263	0.0427	0.0411	0.0295
Mackerel (SG)	0.0111	0.0471	0.0078	0.0171	0.0187	0.0116	0.0247	0.0187	0.0239	-	0.0314	0.0325
Mackerel (LG)	0.0121	0.0392	0.0069	0.0151	0.0177	0.0168	0.0382	0.0181	-	-	0.0411	0.0295
Argentine (SG)	0.0111	0.0471	0.0078	0.0171	0.0187	0.0166	0.0247	0.0187	0.0239	0.0366	0.0314	0.0325
Argentine (LG)	0.0121	0.0392	0.0069	0.0151	0.0177	0.0168	0.0382	0.0181	0.0263	0.0427	0.0411	0.0295
Haddock (SG)	0.0111	0.0471	0.0078	0.0171	0.0187	0.0166	0.0247	0.0187	0.0239	0.0366	0.0314	0.0325
Haddock (LG)	0.0121	0.0392	0.0069	0.0151	0.0177	0.0168	0.0382	0.0181	0.0263	0.0427	0.0411	0.0295
Hake (SG)	0.0111	0.0471	0.0078	0.0171	0.0187	0.0166	0.0247	0.0187	0.0239	0.0366	0.0314	0.0325
Hake (LG)	0.0121	0.0392	0.0069	0.0151	0.0177	0.0168	0.0382	0.0181	0.0263	0.0427	0.0411	0.0295
Whiting (SG)	0.0111	0.0471	0.0078	0.0171	0.0187	0.0166	0.0247	0.0187	-	0.0366	0.0314	0.0325
Whiting (LG)	0.0121	0.0392	0.0069	0.0151	0.0177	0.0168	0.0382	0.0181	-	0.0427	0.0411	0.0295

equal, then $CR(l, \nu) = 1.0$. $CR(l, \nu) = 1.5$ would mean that the large grid trawl is catching 50% more of the species with length l than the standard grid trawl. By contrast, a $CR(l, \nu)$ of 0.8 would mean that the large grid trawl is only catching 80% of the species with length l caught by the standard grid trawl.

To provide significant differences in catch efficiency between the trawls, we estimated confidence intervals (CIs) for $CC(l, \nu)$ and $CR(l, \nu)$ using a double bootstrapping method (Herrmann et al., 2017). This double bootstrapping method accounts for between-haul variability (the uncertainty in the estimation resulting from between-haul variation of catch efficiency in the trawls) as well as within-haul variability (the uncertainty about the size structure of the catch for the individual hauls, including the effect of subsampling). However, contrary to the double bootstrapping method (Herrmann et al., 2017), the outer bootstrapping loop in the current study accounting for the between-haul variation was performed paired for the large grid and standard grid trawl, taking full advantage of the experimental design with the trawls being fished in a twin-trawl setup (in parallel). By multimodel inference in each bootstrap iteration, the method also accounted for the uncertainty resulting from uncertainty in model selection. We performed 1000 bootstrap repetitions and calculated the Efron 95% (Efron 1982) confidence intervals. To identify sizes of species with significant differences in catch efficiency, we checked for length classes in which the 95% CIs for the catch ratio curve did not include 1.0. Finally, a length-integrated average value for the catch ratio was estimated directly from the experimental catch data using Equation (5):

$$CR_{average} = \frac{\sum_l \sum_{j=1}^m \left\{ \frac{n_{lj}}{q_{lj}} \right\}}{\sum_l \sum_{j=1}^m \left\{ \frac{n_{cj}}{q_{cj}} \right\}} \quad (5)$$

where the outer summation $\sum_l$ covers the length classes in the catch during the experimental fishing period.

2.4. Species dominance

Catch dominance curves are often used to quantify information about the pattern of relative species abundances for a given sample. Here, we use catch dominance curves based on weight to quantify the dominance of the individual species in the catch. Generally, dominance curves are based on ranking of species in a sample in decreasing order of their abundance (Clarke, 1990). This implies that the species ranking could vary among stations, making it difficult to compare dominance curves among different gears. Therefore, we kept the species ranking fixed according to the species ID (Table 1).

We then estimated the catch dominance curve for each net configuration using Equation (6) (Warwick et al., 2008):

$$d_{ij} = \frac{q_{ij} \times n_{ij} \times w_{ij}}{\sum_{i=1}^K \{q_{ij} \times n_{ij} \times w_{ij}\}} \quad (6)$$

where j represents the haul and i is the species index (species rank) that was predefined. n_{ij} is the number of individuals of the species i being counted in the subsample in haul j . w_{ij} is the weight of the counted subsample of species i in haul j , whereas q_{ij} is the fraction of species i in the catch being counted in haul j . K is the total number of species considered.

To better represent species dominance patterns, we also estimated the cumulative dominance curves using Equation (7):

$$D_I = \frac{\sum_{i=1}^I \{q_{ij} \times n_{ij} \times w_{ij}\}}{\sum_{i=1}^K \{q_{ij} \times n_{ij} \times w_{ij}\}} \quad \text{with } 1 \leq I \leq K \quad (7)$$

where I is the species index summed up to in the nominator.

The 95% CIs for the dominance patterns were estimated by using Equations (6) and (7) inside each of the bootstrap iterations applied to estimate the uncertainties for the catch comparison and catch ratio

curves.

3. Results

Twelve valid hauls were conducted during the cruise. The towing time varied between 4 and 10 h, with catch weights ranging from 8 to 53 tons per codend (Table 1). The towing speed was between 3.0 and 3.5 knots. The subsampling factors are presented in Table 1, whereas the number of fish measured and the total number of fish caught are presented in Table 2.

For all species, the estimated p -value was <0.05 (Table 2). However, the modeled catch comparison curve followed the main trend in the experimental data for all species (Fig. 3). Therefore, it was assumed that the low p -values obtained were a consequence of overdispersion in the experimental data that resulted from working with pooled and subsampled data with low sampling rates (Table 1). Such cases have previously led to low p -values and high dispersion (Brčić et al., 2015; Alzoriz et al., 2016; Notti et al., 2016).

The size distribution curves for Norway pout (Fig. 2) show that the trawls with the two different grids caught nearly identical length classes. Furthermore, the catch comparison and catch ratio curves for Norway pout with the 95% CIs overlap the dashed horizontal line, which means that the two grids fished equally and that there was no significant difference in catch efficiency between them (Fig. 3).

Blue whiting, horse mackerel, and greater argentine are all wanted by-catch species. The size distribution curves show that the two grids had similar catch patterns, except for blue whiting, which the standard grid caught more of the smallest length classes (Fig. 4). The catch comparison curves and the catch ratio curves did not show any significant differences in the catch efficiency for these three species (Fig. 4).

Haddock, whiting, hake, and mackerel are all regarded as unwanted by-catch species. The large grid caught significant more individuals of all those species, except mackerel (Fig. 5). The catch ratio and catch comparison curves show that the large grid caught significantly more whiting between 5.6 and 28.5 cm and 39.5 and 50.5 cm in length, and hake between 33.5 and 41.5 cm (Fig. 5). In addition, the large grid caught significantly more haddock, even though the significance was less than for the two other species and for fewer length classes (between 20.5 and 26.5 cm of length) (Fig. 5).

Fig. 6 shows the accumulated catch contribution for each species caught summarized for all hauls. It includes all species presented in Figs. 3–5 and in addition herring, which was not caught in large enough numbers to conduct a length-dependent analysis. Catches with the standard grid contained nearly equal amounts of target species (Norway pout), wanted by-catch species (blue whiting, horse mackerel, and greater argentine), and unwanted by-catch species (haddock, whiting, hake, herring, and mackerel) compared with the catches caught in the trawl with the large grid (Fig. 6, Table 3). However, when looking at the percentages caught of each species, mackerel constituted most of the unwanted by-catch species, 24.63% (CI: 9.77–38.07) for the standard grid and 23.59% (CI: 8.54–43.82) for the large grid (Table 4). Of the gadoid species, haddock was caught most, but only constituted 4.64% (CI: 2.09–8.79) with the standard grid and 5.62% (CI: 2.63–11.12) with the large grid of the total catch (Table 4).

4. Discussion

Decades of research on selectivity in trawls has led to significant reductions in unwanted by-catch species and sizes in many fisheries (Kennelly and Broadhurst, 2021). However, in several trawl fisheries targeting small-sized species, unwanted by-catch of juveniles, which often are of the same size as the target species, is a persisting issue (Larsen et al., 2018; Eigaard et al., 2021). The fishery for Norway pout is one such fishery (Eigaard et al., 2012). With a minimum mesh size of 16 mm in the codend and a mandatory sorting grid with 40 mm-bar spacing, the catches can still contain large quantities of by-catch. Even

Table 2

Fit statistics showing the *p*-value, deviance, degrees of freedom (DOF), and number of fish length measured as well as the total number of fish caught for each species in the standard grid and the large grid.

Species	<i>P</i> -value	Deviance	DOF	Fish measured		Total number of fish	
				Standard grid	Large grid	Standard grid	Large grid
Norway pout	<0.0000	76.22	8	5334	5091	2 725 407	2 818 006
Blue whiting	<0.0000	291.99	26	3676	3747	846 544	733 258
Horse mackerel	0.0029	21.68	7	1663	1687	93 918	95 467
Argentine	0.0244	21.99	11	934	989	37 716	39 657
Haddock	<0.0000	103.87	24	1153	1380	41 198	58 928
Whiting	<0.0000	118.9	19	144	244	7 502	13 035
Hake	<0.0000	56.78	10	19	50	1 104	5 312
Mackerel	0.0001	40.62	13	1950	1806	176 334	191 257

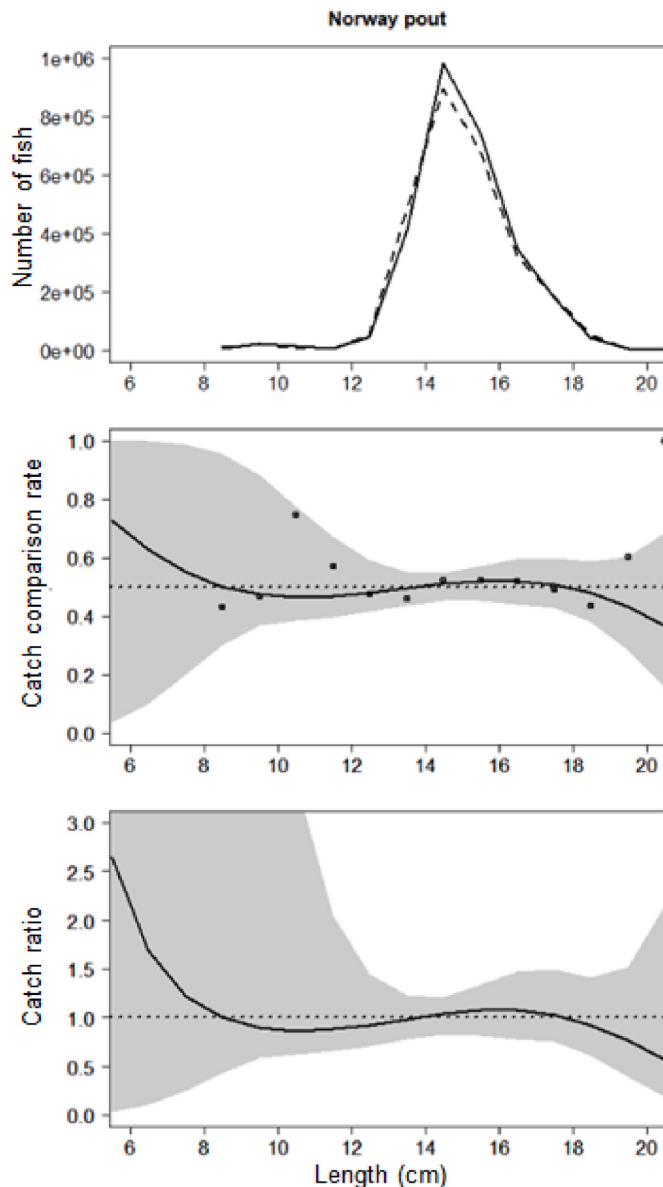

Fig. 3. Upper: Size distribution of Norway pout caught in the trawl with the large grid (solid line), and standard grid (dashed line). Middle: Catch comparison rate. Lower: Catch ratio curve. The black dots denote the experimental data point, and the gray areas denote the 95% confidence intervals. The dashed horizontal lines represent the level where the two designs caught equally.

though the introduction of the sorting grid in both the Norwegian and EU fishery has significantly reduced the catches of large gadoids, small gadoids and other unwanted by-catch species can still be caught in large quantities (Eigaard et al., 2012; ICES, 2017). Given that the catches may contain a maximum of 20% haddock, cod whiting, or hake, 10% herring, and 0.5% monkfish, large quantities of by-catch can be a problem and can be regarded as choke species.

In addition, multiple studies have reported the loss of target species when applying grids (Eigaard and Holst 2004; Eigaard et al., 2012, 2021). Given that the catch rates per towing hour can be high, a possible cause of the loss of target species could be saturation and clogging of the grid, as experienced in other fisheries (Sistiaga et al., 2016). Therefore, a possible solution could be to increase the surface area of the grid. However, as the current study demonstrates, increasing the surface area of the grid with 50% had no significant effect on the size selectivity of Norway pout or on the wanted by-catch species (blue whiting, horse mackerel, and greater argentine). However, the larger grid caught significantly more of the unwanted by-catch species (haddock, whiting, and hake). Of the unwanted by-catch species, only the catch efficiency of mackerel was not significantly different between the two grids. A possible explanation for this increased retention of these gadoids species could be the increased surface area of the grid, which increases the probability of fish contacting the grid and, therefore, being retained (Sistiaga et al., 2010, 2016; Larsen et al., 2019).

A possible option to reduce the retention of unwanted by-catch species in reducing the bar spacing in the grid. The bar spacing (40 mm in Norwegian EEZ and 35 mm in EU EEZ) allows the passage of relatively large fish compared with the size of Norway pout. Reducing the bar spacing would likely reduce the by-catch more than would increasing the surface area of the grid; however, this could also negatively impact the retention of the target species as well as wanted by-catch species. The reduction of by-catch species and the loss of target species as a consequence of reducing the bar spacing in the Norway pout fishery have both been documented previously. Eigaard and Holst (2004) tested a grid with 24 mm bar spacing in combination with a square mesh panel and reported a reduction not only in haddock (37%) and (57%), but also in target species (7%). Although significant by-catch reduction was achieved in the current study, it was not possible to determine whether the 22 mm grid or the square mesh panel was responsible for the reduction of the by-catch species. Kvalsøvik et al. (2006) tested three different bar spacings, 19 mm, 22 mm, and 25 mm. They reported 94.6% and 62.4% reductions in gadoids in two different trials, although the loss of target species (Norway pout and blue whiting) was 32.8% and 22%, respectively (Kvalsøvik et al., 2006). In general, the smaller the bar spacing, the larger the reduction in not only unwanted by-catch species, but also target species. Other possible solutions to reduce the by-catch of unwanted species is improved information during fishing. This can possibly be achieved using cameras monitoring the fish entering the trawl (Rosen et al., 2013), or using near-real time maps showing the abundance of the target and by-catch species (Reid et al., 2019). The latter would enable the skipper to trawl in areas where the abundance of the target species is high, while the abundance of by-catch

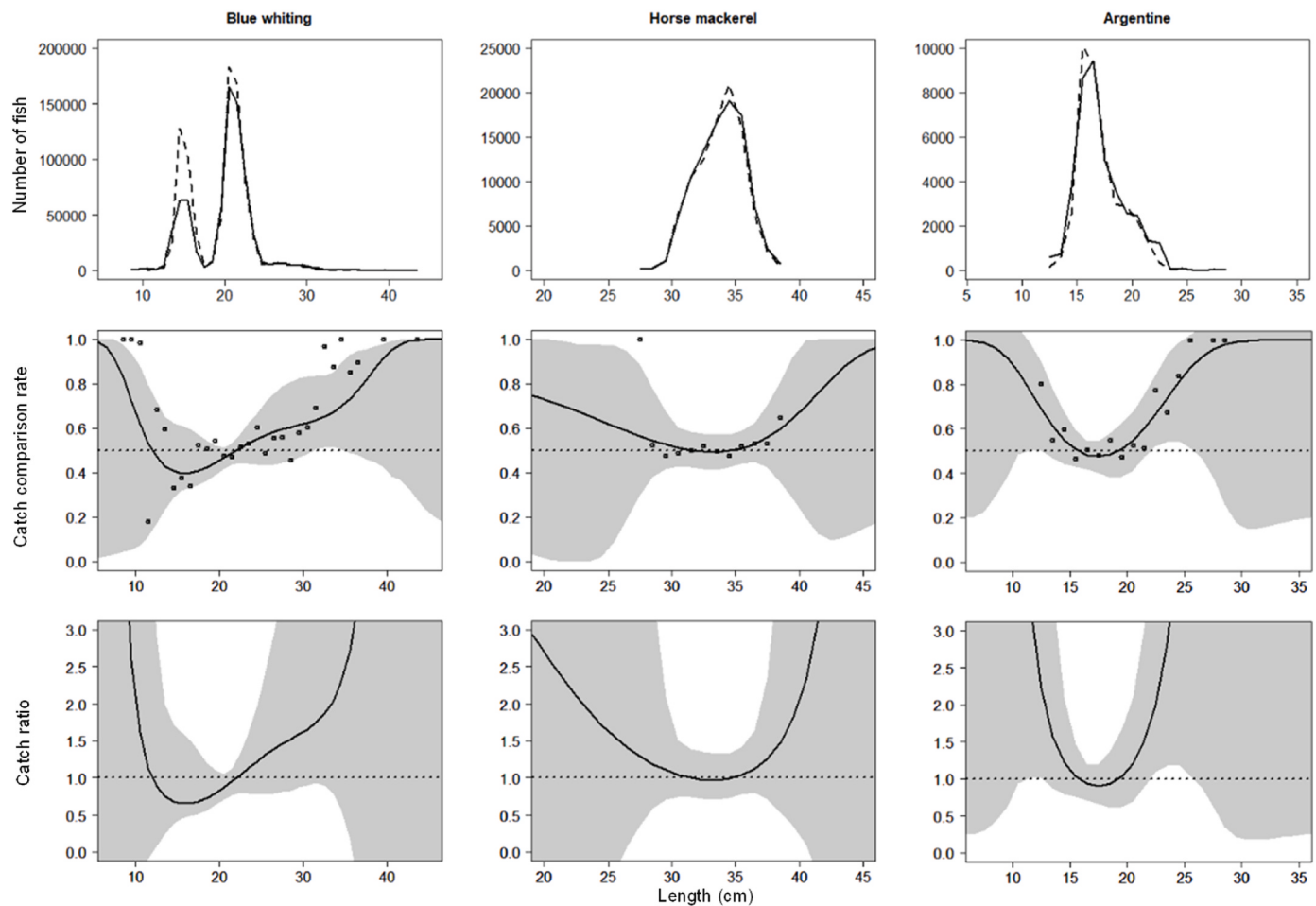

Fig. 4. Upper: Size distribution of wanted by-catch species caught in the trawl with the large grid (solid line), and standard grid (dashed line). Middle: Catch comparison rate. Lower: Catch ratio curve. The black dots denote the experimental data point, and the gray areas denote the 95% confidence intervals. The dashed horizontal lines represent the level where the two designs caught equally.

species is low, and in this way improve the catch efficiency of the target species, reducing the catches of by-catch species, with a positive side effect of also reducing the time trawled, and thus reducing seabed impact, and fuel consumption.

As this study demonstrates, only approximately one-third (ca. 33%) of the catch constituted of the target species, whereas the remaining two-thirds contained wanted (ca. 33%) and unwanted (ca. 33%) by-catch species (Fig. 6, Table 3). Even though Norway pout is the target species, most of the vessels have quotas for other species, such as blue whiting and greater argentine, which can be caught simultaneously. Horse mackerel is a nonquota species and, therefore, also a wanted by-catch species. Other species, such as cod, haddock, whiting, and hake, are strictly regulated with maximum by-catch limits (as outlined above) and, therefore, are regarded as choke species (ICES, 2017). In the current study, a major part of the unwanted by-catch was mackerel, and gadoids and herring only constituted a minor part of the total catch (Table 4). Therefore, none of the by-catch limits according to the legislation were violated. Mackerel is an unwanted by-catch species in this stance because, even though many vessels have a quota for mackerel, the vessels aim to target mackerel separately because the price is much higher when delivered for human consumption. Nevertheless, in many cases, the by-catch of unwanted species, especially gadoids, can be significant and has negative consequences for the spawning stock biomass (Eigaard and Holst, 2004). This confirms the need to seek additional solutions that will significantly reduce the retention of unwanted by-catch species in this fishery.

Multiple studies have tested and demonstrated various types of

sorting grid in the Norway pout fishery, including the use of different materials, inclination angles, orientations, and bar spacings (Eigaard and Holst 2004; Kvalsvik et al., 2006; Eigaard et al., 2012; ICES, 2017). Common for all these studies, including the current study, is that the reduction in by-catch is significant but not sufficient, or the loss of target species is too high. Achieving optimal selectivity in this fishery by applying large grids is difficult, if not impossible. The even larger grid tested in this study only resulted in increased retention of gadoids. The reason for this increase is unclear, and we don't know whether it's caused by behavioral, morphological, a possible change in water flow. Eigaard et al. (2021) tested a system termed 'Excluder' in comparison with a grid with 35 mm bar spacing in the Norway pout fishery. The excluder, which is a netting-based 30 m-long 'tube' inside the trawl with a 70 mm mesh size, reduced the retention of herring to (21%), whiting (6%), mackerel (5%), American plaice (*Hippoglossoides platessoides*) (70%), witch flounder (*Glyptocephalus cynoglossus*) (15%), and lesser silver smelt (*Argentina sphyraena*) (71%), and increased the retention of Norway pout by 32%, compared to the standard grid (Eigaard et al., 2021). The increased retention of target species was possibly because the sorting area was 15 times larger than the standard grid (Eigaard et al., 2021). These promising results should be further tested, possibly reducing the mesh size even more to reduce the retention of unwanted by-catch species.

Declaration of competing interest

The authors declare that they have no known competing financial

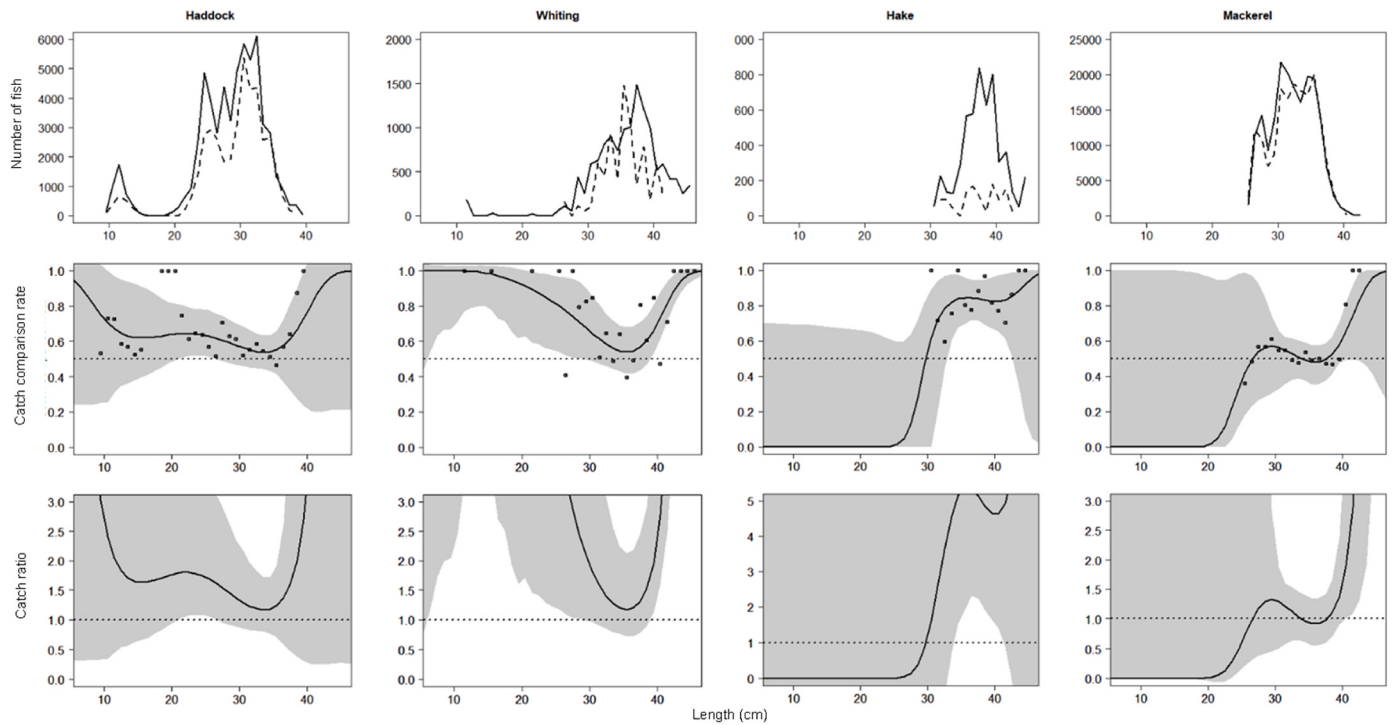

Fig. 5. Upper: Size distribution of wanted by-catch species caught in the trawl with the large grid (solid line), and standard grid (dashed line). Middle: Catch comparison rate. Lower: Catch ratio curve. The black dots denote the experimental data point, and the gray areas denote the 95% confidence intervals. The dashed horizontal lines represent the level where the two designs caught equally.

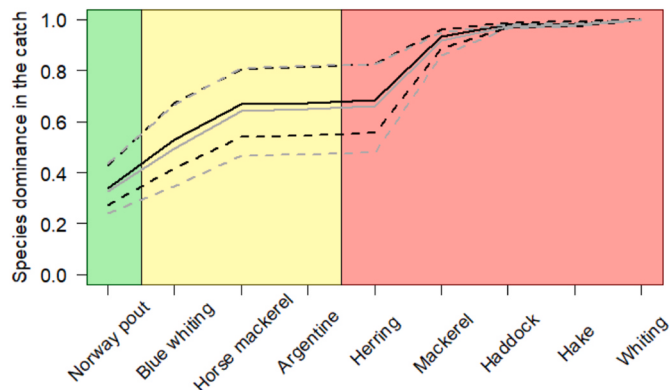

Fig. 6. Species dominance in the catch. The curves (solid lines) with 95% confidence intervals (dotted lines) represent the cumulative species dominance for the catches caught with the standard (black), and the large grid (gray). The green, yellow, and red areas represent the target species, wanted by-catch species, and unwanted by-catch species, respectively.

Table 3

Catch composition, based on all hauls, divided into target species (Norway pout), wanted by-catch species (blue whiting, horse mackerel, and greater argentine), and unwanted by-catch species (haddock, whiting, hake, herring and mackerel) (95% confidence intervals in brackets).

	Target species	Wanted by-catch species	Unwanted by-catch species
Standard grid	34.0 (27.4–42.8)	34.6 (28.2–39.6)	31.4 (44.5–17.6)
Large grid	32.3 (24.1–43.7)	33.3 (23.8–38.9)	33.9 (52.1–17.4)

Table 4

Catch percentage for each for the species caught summed for all hauls (95% confidence intervals in brackets).

Species	Standard grid	Large grid
Norway pout	33.99 (27.37–42.28)	32.74 (24.09–43.71)
Blue whiting	19.00 (10.16–31.11)	16.75 (8.11–27.14)
Horse mackerel	13.78 (8.39–21.09)	14.85 (8.48–23.42)
Argentine	0.55 (0.35–0.86)	0.58 (0.37–0.98)
Herring	1.32 (0.42–2.90)	1.16 (0.43–2.36)
Mackerel	24.63 (9.77–38.07)	23.59 (8.54–43.82)
Haddock	4.64 (2.09–8.79)	5.62 (2.63–11.12)
Hake	0.40 (0.19–0.62)	0.66 (0.35–1.05)
Whiting	1.68 (0.89–2.65)	2.05 (1.40–2.75)

interests or personal relationships that could have appeared to influence the work reported in this paper.

Data availability

Data will be made available on request.

Acknowledgments

This study is part of the project 'Size selectivity in industry-trawls' funded by the Norwegian Seafood research fund (project number: 901634). We thank the crew onboard the trawler *Fiskebank*, and the Norwegian Directorate of Fisheries for funding the trials. We are grateful to reviewers for the helpful comments to improve the manuscript.

References

- Alzoriz, N., Arregi, L., Herrmann, B., Sistiaga, M., Casey, J., Poos, J.J., 2016. Questioning the effectiveness of implemented technical measures under the EU landings obligation: the Basque Otter Bottom Trawl fishery case study. *Fish. Res.* 175, 116–126.

- Brčić, J., Herrmann, B., Sala, A., 2015. Selective characteristics of a shark-excluding grid device in a Mediterranean trawl. *Fish. Res.* 172, 352–360.
- Burnham, K.P., Anderson, D.R., 2002. A practical information-theoretic approach. *Model Select. Multimodel Infer.* 2, 70–71.
- Clarke, 1990. Comparisons of dominance curves. *J. Exp. Mar. Biol. Ecol.* 138, 143–157. [https://doi.org/10.1016/0022-0981\(90\)90181-B](https://doi.org/10.1016/0022-0981(90)90181-B).
- Efron, B., 1982. The Jackknife, the Bootstrap and Other Resampling Plans. Society for Industrial and Applied Mathematics.
- Eigaard, O.R., Herrmann, B., Feelings, J.P., Krag, L.A., Sparrevohn, C.R., 2021. A netting-based alternative to rigid sorting grids in the small-meshed Norway pout (*Trisopterus esmarkii*) trawl fishery. *PLoS One* 16 (1), e0246076.
- Eigaard, O.R., Herrmann, B., Nielsen, J.R., 2012. Influence of grid orientation and time of day on grid sorting in a small-meshed trawl fishery for Norway pout (*Trisopterus esmarkii*). *Aquat. Living Resour.* 25 (1), 15–26.
- Eigaard, O.R., Holst, R., 2004. The effective selectivity of a composite gear for industrial fishing: a sorting grid in combination with a square mesh window. *Fish. Res.* 68 (1–3), 99–112.
- Herrmann, B., Krag, L.A., Feelings, J., Noack, T., 2016. Understanding and predicting size selection in diamond-mesh cod ends for Danish seining: a study based on sea trials and computer simulations. *Marine Coastal Fisheries* 8 (1), 277–291.
- Herrmann, B., Sistiaga, M., Rindahl, L., Tatone, I., 2017. Estimation of the effect of gear design changes on catch efficiency: methodology and a case study for a Spanish longline fishery targeting hake (*Merluccius merluccius*). *Fish. Res.* 185, 153–160.
- ICES, 2020. Norway pout (*Trisopterus esmarkii*) in subarea 4 and division 3.a (North Sea, Skagerrak, and Kattegat). In: Report of the ICES Advisory Committee. ICES Advice 2020. https://doi.org/10.17895/ices.advice.5885_nop.27.3a4, 2020.
- ICES, 2017. Report of the Benchmark Workshop on Norway Pout (*Trisopterus esmarkii*) in Subarea 4 and Division 3a (North Sea, Skagerrak, and Kattegat), 23–25 August 2016, vol. 35. ICES CM 2016/ACOM, Copenhagen, Denmark, p. 69.
- Kennelly, S.J., Broadhurst, M.K., 2021. A review of bycatch reduction in demersal fish trawls. *Rev. Fish Biol. Fish.* <https://doi.org/10.1007/s11160-021-09644-0> (0123456789).
- Kvalsvik, K., Huse, I., Misund, O.A., Gamst, K., 2006. Grid selection in the North Sea industrial trawl fishery for Norway pout: efficient size selection reduces bycatch. *Fish. Res.* 77 (2), 248–263.
- Lambert, G., Nielsen, J.R., Larsen, L.I., Sparholt, H., 2009. Maturity and growth population dynamics of Norway pout (*Trisopterus esmarkii*) in the North sea, Skagerrak, and Kattegat. *ICES (Int. Counc. Explor. Sea) J. Mar. Sci.* 66 (9), 1899–1914.
- Larsen, R.B., Herrmann, B., Sistiaga, M., Brinkhof, J., Grimaldo, E., 2018. Bycatch reduction in the Norwegian Deep-water Shrimp (*Pandalus borealis*) fishery with a double grid selection system. *Fish. Res.* 208, 267–273.
- Larsen, R.B., Sistiaga, M., Herrmann, B., Brinkhof, J., Tatone, I., Santos, J., 2019. The effect of Nordmøre grid length and angle on codend entry of bycatch fish species and shrimp catches. *Can. J. Fish. Aquat. Sci.* 76 (2), 308–319.
- Notti, E., Brčić, J., De Carlo, F., Herrmann, B., Lucchetti, A., Virgili, M., Sala, A., 2016. Assessment of the relative catch performance of a surrounding net without the purse line as an alternative to a traditional boat seine in small scale fisheries. *Mar. Coast. Fish.* 8, 81–91.
- Reid, D.G., Calderwood, J., Afonso, P., Bourdaud, P., Fauconnet, L., González-Irusta, J. M., Vermard, Y., 2019. The best way to reduce discards is by not catching them!. The European Landing Obligation, 257. In: Uhlmann, S., Ulrich, C., Kennelly, S. (Eds.), *The European Landing Obligation*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-03308-8_1.
- Rosen, S., Jørgensen, T., Hammersland-White, D., Holst, J.C., 2013. DeepVision: a stereo camera system provides highly accurate counts and lengths of fish passing inside a trawl. *Can. J. Fish. Aquat. Sci.* 70 (10), 1456–1467.
- Sistiaga, M., Brinkhof, J., Herrmann, B., Grimaldo, E., Langård, L., Lilleng, D., 2016. Size selective performance of two flexible sorting grid designs in the Northeast Arctic cod (*Gadus morhua*) and haddock (*Melanogrammus aeglefinus*) fishery. *Fish. Res.* 183, 340–351.
- Sistiaga, M., Herrmann, B., Grimaldo, E., Larsen, R.B., 2010. Assessment of dual selection in grid based selectivity systems. *Fish. Res.* 105 (3), 187–199.
- Warwick, R.M., Clarke, K.R., Somerfield, P.J., 2008. k-Dominance Curve. In: Jørgensen, S.E., Fath, B.D. (Eds.), *Encyclopedia of Ecology*. Academic Press, Oxford, pp. 2055–2057.
- Wileman, D.A., 1996. Manual of methods of measuring the selectivity of towed fishing gears. *ICES Coop. Res. Rep.* 215, 1–126.

Sak 26/2022

Regulering av fisket etter raudåte

SAK 26/2022

REGULERING AV HØSTING AV RØDÅTE I 2023

1. SAMMENDRAG

Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre grunntrekkene i reguleringen med en kvote som i all hovedsak må fiskes utenfor 1000 meters dybdekote.¹

I gjeldende regulering er det satt av 3000 tonn av en totalkvote på 254 00 tonn som konsesjonsinnehaverne kan høste kommersielt mellom 1000 meters dybdekote og grunnlinjene. I tillegg er det satt av 5500 tonn rødåte til forsøks- og forskningsformål.

Det var ingen høsting på de kommersielle konsesjonene i 2020 og 2021, og det har bare vært høstet et minimalt kvantum i 2022. For å legge til rette for at konsesjonsinnehaverne skal kunne utvikle den fangst- og leteteknologi som er nødvendig for å videreutvikle høstingen av rødåte, har Fiskeridirektoratet bedt Havforskningsinstituttet om å vurdere hvorvidt det er vitenskapelig grunnlag for en økning av den kystnære kvoten innenfor 1000 meters dybdekote, samt en adgang for konsesjonsinnehaverne til å høste et kvantum rødåte mellom grunnlinjene og fjordlinjene.

2. REGULERING AV HØSTING AV RØDÅTE

Etter flere år med forsøkshøsting, innførte Nærings- og fiskeridepartementet i 2019 en konsesjonsordning for å drive rødåtetråling, og fastsatte en reguleringsforskrift for høstingen med totalkvote og områdekvoter.

Fiskeridirektoratet fikk i mars 2019 i oppdrag av Nærings og Fiskeridepartementet å lyse ut og tildele avgrensede rødåtetråltillatelser. Mandatet var tildeling av inntil 5 tillatelser i hver av kategoriene 1 og 2, jf. konsesjonsforskriften §§ 2-26- og 2-27.

Kategori 1 var forbeholdt virksomheter som ble gitt unntak fra aktivitetskravet i medhold av deltakerloven § 6 tredje ledd første punktum. Kategori 2 var forbeholdt virksomheter med aktive fiskere. Formålet med tildelingene var å legge til rette for utvikling av kommersiell høsting av rødåte, samt legge til rette for norsk industriaktivitet og norske arbeidsplasser.

Etter å ha lyst ut tillatelsene ble det i første omgang tildelt 3 tillatelser i kategori 1 og 5 i kategori 2. I klagerunden besluttet departementet at de 2 gjenværende tillatelsene i kategori 1 skulle overføres til kategori 2. På denne bakgrunn tildelte direktoratet ytterligere to tillatelser i kategori 2.

Samlet ble det altså truffet vedtak om tildeling av 10 avgrensede rødåtetråltillatelser (7 i kategori 2 og 3 i kategori 1). Tildelingene ble gjort endelige i september 2020.

For 2020 ble det fastsatt en totalkvote på 254 000 tonn i Norges økonomiske sone utenfor 1 000 meters dybdekote nord for 62°N og vest for 24 °Ø, i fiskerisonen ved Jan Mayen

¹ Dybdekote er en kjent benevnelse på kart, som brukes for å beskrive høyder/dybder. 1000 meters dybdekote beskriver en linje på kartet som markerer 1000 meters dybde i havet.

utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene og i internasjonalt farvann i Norskehavet, dvs. NEAFC RA 2 (XNS). Av totalkvoten på 254 000 tonn kan 3 000 tonn høstes i området mellom grunnlinjene i Norges økonomiske sone og 1 000 meters dybdekoten nord for 62°N og vest for 24 °Ø.

Totalkvoten på 254 000 tonn er basert på en stående biomasse av rødåte på 33 millioner tonn i Norskehavet. Kvotefastsettelsen for rødåte er i stor grad basert på et tilsvarende resonnement som for kvotefastsettelsen i krill-reguleringen i Antarktisk ved at elementene i kvotefastsettelsen for de to artene er samsvarende. Dette, inkludert arealbetraktning i Norskehavet, gir en totalkvote på 254 000 tonn inkludert internasjonalt område i Norskehavet. Kvoten på 3 000 tonn i Norges økonomiske mellom grunnlinjene og 1 000 meters dybdekoten nord for 62°N og vest for 24°Ø, er fastsatt på bakgrunn av et forsøksfiske gjennom mange år og en føre-var tilnærming i de kystnære områdene, der sannsynligheten er størst for innblanding av egg, larver og yngel. På det tidspunktet kvoten på 3000 tonn ble fastsatt anså man heller ikke at det var behov for noe større kystnært kvantum. Kvotefastsettelsen for raudåte, både totalkvoten og i de kystnære områdene, er basert på en tilnærming med stor grad av føre-var holdning.

Denne kvote- og områdereguleringen har vært videreført i 2021 og i 2022.

3. ORIENTERING OM DELTAKELSE I HØSTINGEN ETTER DE KOMMERSIELLE KONSESJONENE

Under følger en oversikt over fangstene av rødåte de siste fire årene.

Tabell 1: Fangst av rødåte i perioden 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Fangst (tonn)	352	0	1 156	1 335

Kilde: Fiskeridirektoratets landings og sluttseddeldata per 24. oktober 2022

Det var ingen høsting av rødåte med de kommersielle konsesjonene sesongen i 2020 og 2021 (sesongen er tradisjonelt fra begynnelsen av mai til midten av august). I 2020 var det rederier som ikke hadde leveransemuligheter, dvs. ingen interesse hos foredlingsanlegg som rederiene har hatt avtale med. Andre rederier hadde ikke rukket å «komme i posisjon» dvs. anskaffelse av utstyr og rigging av fartøy for å starte høsting. Som årsak til dette siste nevnes at tildelingen av tillatelsene kom sent.

I 2021-sesongen har to fartøy fisket på Calanus As sin forsøksstillatelse, og årskvantumet på vel 1 156 tonn er det nest største kvantumet i noen tidligere år. Begge disse fartøyene har drevet med høsting av rødåte på kontrakt for Calanus AS i flere år. De to fartøyene er også tildelt kommersielle konsesjoner. I 2022 er det høstet 200 tonn på konsesjonene. Det resterende kvantumet er høstet på Calanus As sin forsøksstillatelse.

Tildelingen av de kommersielle konsesjonene var begrunnet i at forsøkshøstingen har foregått gjennom mange år, og at man gjennom denne høstingen har opparbeidet mye kunnskap om denne ressursen. For å utvikle videre kunnskap om høstingen, om konservering og om

produksjon anser man seg best tjent med å legge til rette for at flere aktører kan delta. Dette var også hoved-ideen bak forvaltningsplanen for rødåte som ble publisert av Fiskeridirektoratet i 2016. På bakgrunn av dette og den til nå manglende deltakelsen, sendte Nærings- og fiskeridepartementet en bestilling til Fiskeridirektoratet i forbindelse med reguleringsmøtet høsten 2021 hvor direktoratet ble bedt om å undersøke nærmere hvorfor fartøyene med kommersielle konsesjoner ikke har deltatt i høstingen. Fiskeridirektoratet sendte ut en forespørsel til alle rederiene som har kommersielle konsesjoner hvor rederiene ble bedt om å bekrefte eller avkrefte mulige årsaker til at de ikke har deltatt. Det dominerende inntrykket fra denne undersøkelsen er at mange ønsker å få til en kommersiell høsting. Utfordringer knyttet til utvikling av fangstteknologi for oseanisk høsting og vansker med å få til gode leveringsavtaler med mottaksanlegg synes å være de største hindringene for konsesjonsinnehaverne. I tilbakemeldingene pekes det bl.a. på at den dominerende stillingen til en av aktørene for fangst, prosessering og marked, er uheldig. Dette gjelder også patentert fangstredskap som er utviklet gjennom mange år med prøvehøsting. Dette har skapt utfordringer for de andre aktørene.

Oppsummering fra spørreundersøkelse ble sendt til Nærings- og fiskeridepartementet den 8. februar 2022.

4. REGULERINGEN AV HØSTING AV RØDÅTE I 2023

4.1. TOTALKVOTE

Totalkvoten på 254 000 tonn er basert på en stående biomasse av rødåte på 33 millioner tonn i Norskehavet. Et tilsvarende resonnement som for kvotefastsettelsen i krill-reguleringen i Antarktisk i lag med en arealbetraktning i Norskehavet, gir en totalkvote på 254 000 tonn. Kvoten på 3 000 tonn i Norges økonomiske mellom grunnlinjene og 1 000 meters dybdekoten nord for 62°N og vest for 24°Ø, er fastsatt på bakgrunn av et forsøksfiske gjennom mange år og en føre-var tilnærming i de kystnære områdene, der sannsynligheten er størst for innblanding av egg, larver og yngel. Kvotefastsettelsen for raudåte, både totalkvoten og i de kystnære områdene, er basert på en tilnærming med stor grad av føre-var holdning.

Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre totalkvoten på 254 000 tonn

4.2. DEN KYSTNÆRE KVOTEN INNENFOR 1000 METERS DYBDEKOTE

I gjeldende regulering av rødåtehøsting er det bare 3000 tonn av en totalkvote på 254 000 tonn som kan høstes av konsesjonsinnehaverne innenfor 1000 meters dybdekote. Reguleringen gir ikke konsesjonsinnehaverne adgang til å høste rødåte innenfor grunnlinjene. Av avsetningen på 5500 tonn rødåte til forsøks- og forskningsformål, som kan høstes der hvor dette anses biologisk forsvarlig og formålstjenelig, er 5000 tonn tildelt Calanus AS i medhold av tillatelse av 15. juni 2017. Tillatelsen gir Calanus AS adgang til å høste hele kvantumet innenfor 1000 meter dybdekote, hvorav inntil 1000 tonn kan høstes mellom grunnlinjene og fjordlinjene uten ytterligere avgrensning i rom eller tid. Tillatelsen til Calanus AS gjelder ut 2022, og Fiskeridirektoratet har avslått søknad fra Calanus AS om å videreføre tillatelsen.

Avslaget er ikke biologisk begrunnet, men begrunnet i at det er innført en konsesjonsordning som forutsetter at retten til å høste skal ligge hos konsesjonsinnehaverne. Avslaget er påklaget og ligger nå til behandling hos Nærings- og Fiskeridepartementet.

Uavhengig av om denne tillatelsen blir videreført eller ikke, vil det være nødvendig å øke kvantumet som konsesjonsinnehaverne kan fiske innenfor 1000 meters dybdekote og også gi konsesjonsinnehaverne en begrenset adgang til å høste mellom grunnlinjene og fjordlinjene av hensyn til å kunne utvikle fangst- og leteteknologi.

I prosjektrapporten som Havforskningsinstituttet utarbeidet i 2016 som et vitenskapelig bakgrunnsmateriale til forvaltningsplanen for rødåte, vurderes det som forsvarlig å fastsette en kvote innenfor 1000 meters dybdekote på 10 000 tonn uten noen ytterligere reguleringstiltak.

Fiskeridirektoratet har bedt Havforskningsinstituttet om å foreta en oppdatert vurdering av de biologiske effektene av å øke den kommersielle kvoten innenfor 1000 meters dybdekote fra 3000 tonn til 10 000 tonn, og komme med en tilråding, basert på det kunnskapsgrunnlaget vi har i dag.

En økning av kvoten for konsesjonsinnehaverne innenfor 1000 meters dybdekote, sammenholdt med en videreføring av Calanus sin tillatelse vil innebære at 15 000 tonn kan fiskes innenfor 1000 meters dybdekote (i tillegg kan de gjenstående 500 tonn avsatt til forsøks- og forskningsformål tildeles innenfor 1000 meters dybdekote).

Fiskeridirektoratet har bedt Havforskningsinstituttet om å foreta en vurdering av om det også er forsvarlig å tildele 15 000 tonn innenfor 1000 meters dybdekote med den reguleringen vi har i dag eller med ytterligere reguleringstiltak. Endelig er det bedt om en vurdering av om det er forsvarlig å tildele et større kvantum mellom grunnlinjene og fjordlinjene.

Dersom rådet fra Havforskningsinstituttet tilsier det, vil Fiskeridirektoratet foreslå å oppjustere kvoten som kan fiskes innenfor 1000 meters dybdekote og i tillegg foreslå å gi konsesjonsinnehaverne adgang til å høste mellom grunnlinjene og fjordlinjene.

4.3. PRØVETAKING OG FELTSKIFT

Etter gjeldende regulering må alle fartøy som deltar i høsting av rødåte følge den til enhver tid gjeldende protokoll for prøvetaking av innblanding av fiskelarver og fiskeyngel som er fastlagt av Havforskningsinstituttet.

Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre denne bestemmelsen, men med en tilleggspresisering om at det er rederiet som må bære kostnaden med opparbeidelse av prøver.

Etter gjeldende regulering er det krav om feltskift dersom prøvetaking viser at rødåtefangsten har over 10 % innblanding av fiskelarver og fiskeyngel uavhengig av fiskeart. Dette gjelder for hvert enkelt trålhal. Med feltskift menes endringer i fartøyets geografiske posisjon eller justering av fiskeredskaper som er egnet til å hindre ulovlig innblanding. Fartøy som fisker rødåte og rapporterer sin aktivitet gjennom ERS vil automatisk dokumentere feltskifte med innsending av DCA.

Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre denne bestemmelsen.

Sak 27/2022

Regulering av fisket etter brosme og lange

SAK 27/2022**REGULERING AV FISKET ETTER BROSME OG LANGE I 2023**

Ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår å innføre kvoteregulering i fisket etter brosme og lange i Norges økonomiske sone nord for 62°N. Fiskeriet reguleres med totalkvoter på 10 454 tonn lange og 8 076 tonn brosme.

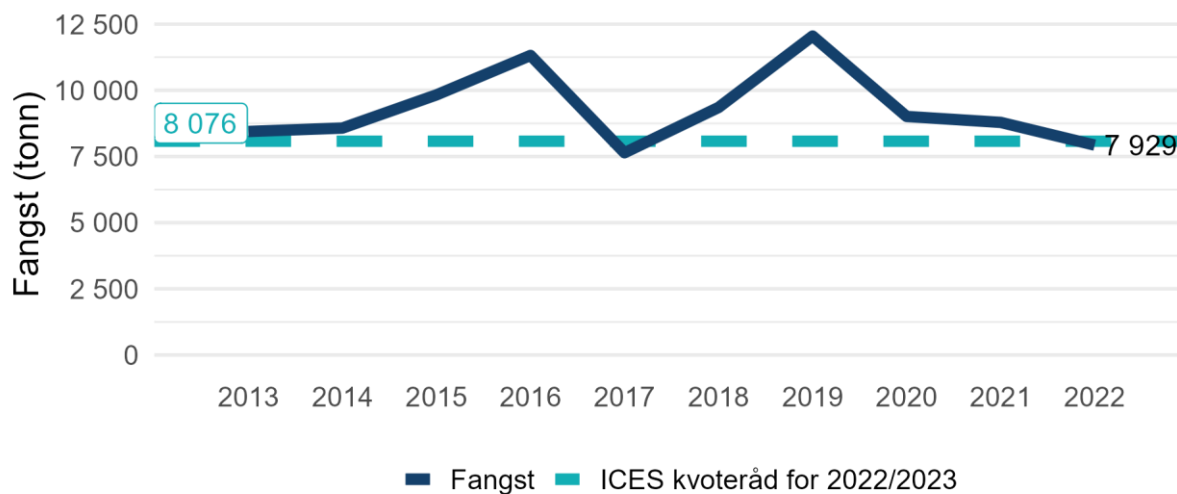
2 FISKET ETTER BROSME OG LANGE

Fisket etter brosme og lange i Norges økonomiske sone er i dag ikke regulert med kvoter. Deltakelse i fisket er regulert i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter og enkelte andre fiskerier i 2022 (deltakerforskriften). Konvensjonelle havfiskefartøy kan delta i fiske etter lange og brosme. Det er også fire fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter lange og brosme (over 28 meter). Kystfartøy under 28 meter kan delta i åpen gruppe.

Det norske fisket etter brosme og lange i NØS er først og fremst et blandingsfiske, og det antas at flere fartøy i denne gruppen har kapasitet til å kunne øke sitt fiske av lange og brosme. Det kan tenkes at dette blir ytterligere aktuelt i årene som kommer på grunn av reduserte kvoter på nordøstarktisk torsk.

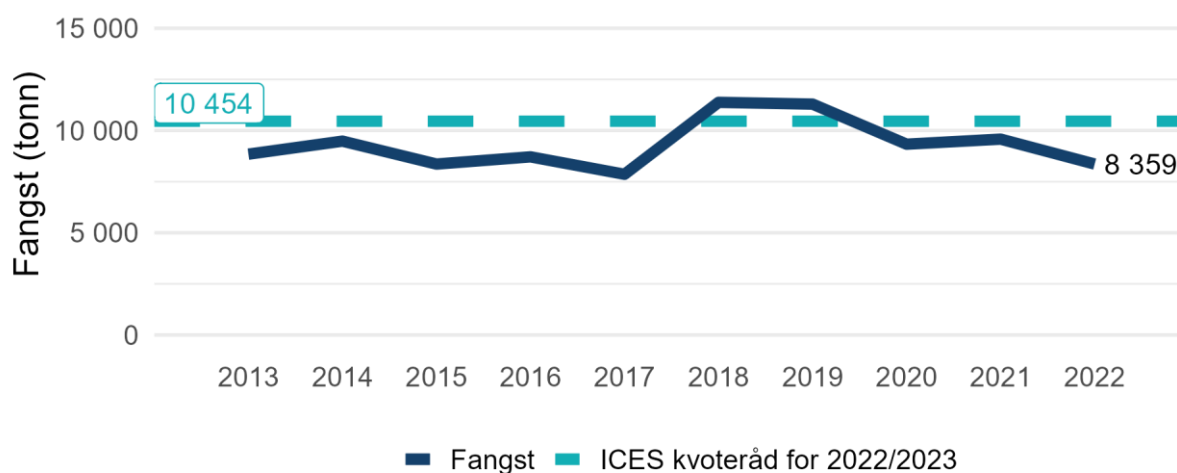
Av figur 2.1 og 2.2 ser vi at fangstene nord for 62°N de siste ti årene varierer, men kan sies å være i samme størrelsesorden som kvoterådet for 2022 og 2023.

Figur 2.1: Fangst av brosme i NØS nord for 62°N, samt kvoteråd for nord for 62°N fra ICES for 2022/2023

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 03.11.2022.

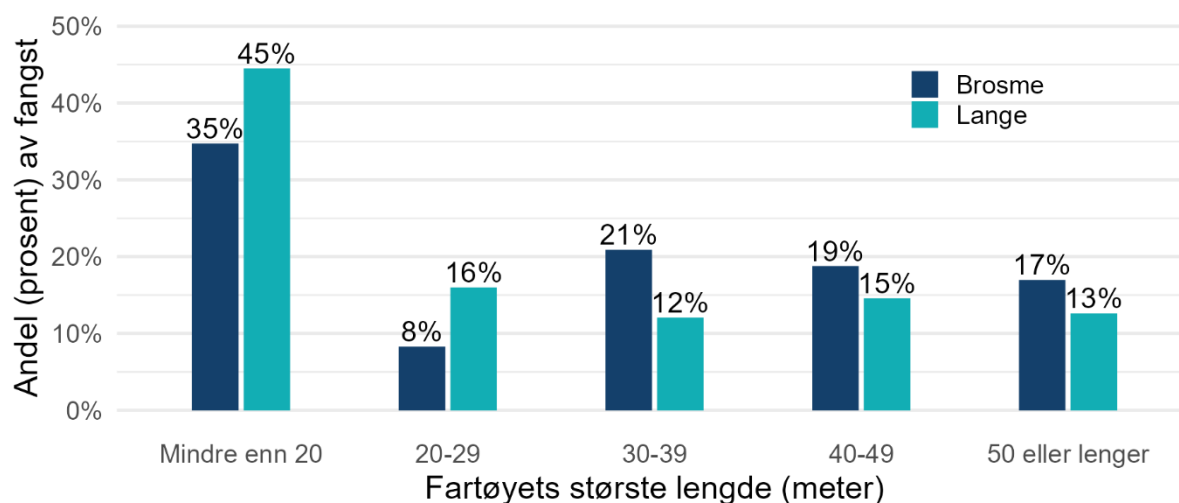
Figur 2.2: Fangst av lange i NØS nord for 62°N, samt kvoteråd for nord for 62°N fra ICES for 2022/2023

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 03.11.2022.

Figur 2.3 viser at fartøy under 20 meter står for en betydelig andel av fisket, særlig for lange. For brosme er det flere større fartøy, og omtrent to tredeler blir fisket av fartøy med lengde på over 30 meter.

Figur 2.3: Andel av fangst i NØS nord for 62°N, 2018-2022, etter fartøyets største lengde

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 03.11.2022.

I 2022 så langt, er 92 % av brosmefangstene nord for 62°N tatt med krokredskap (line). Tabell 2.1 viser en tilsvarende fordeling på redskap tidligere år, men at man noen år har hatt litt mer fangst på garn.

Tabell 2.1: Fangst av brosme fra norske fartøy i NØS nord for 62°N, fordelt på redskap

Redskap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Garn	824	899	780	719	735	849	823	580	732	466
Krokredskap	7 468	7 493	8 874	10 394	6 726	8 340	11 061	8 267	7 906	7 272
Not	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Snurrevad	9	12	12	17	34	13	12	13	19	33
Trål	60	79	45	74	64	66	58	46	53	101
Bur og ruser	50	66	74	49	15	22	24	29	17	6
Andre redskap	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Totalt	8 411	8 550	9 784	11 255	7 575	9 289	11 978	8 935	8 728	7 877

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 03.11.2022.

Til forskjell fra brosme, er garn et viktigere redskap i fisket etter lange, og at omtrent halvparten av fangstene blir tatt med garn. En betydelig andel (43 % i 2022 så langt) blir tatt med krokredskap, mens det er relativt små fangster tatt med andre redskap.

Tabell 2.2: Fangst av lange fra norske fartøy i NØS nord for 62°N, fordelt på redskap

Redskap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Garn	4 445	4 533	4 097	3 955	4 005	5 299	5 533	5 351	5 077	4 252
Krokredskap	3 896	4 452	3 860	4 204	3 273	5 500	5 383	3 581	3 958	3 583
Not	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0
Snurrevad	67	60	77	88	111	107	103	106	209	201
Trål	375	389	254	358	328	370	215	255	296	286
Bur og ruser	2	3	5	4	2	1	9	7	6	2
Andre redskap	3	0	12	0	0	0	3	0	0	0
Totalt	8 788	9 437	8 305	8 610	7 737	11 278	11 247	9 300	9 546	8 323

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 03.11.2022.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2023

3.1 BESTANDSSITUASJON OG KVOTERÅD

For både brosme og lange, deler ICES bestanden inn i fire områder når de gir beskatningsråd. De fire områdene er Island, Færøyene, nord for 62°N og et fjerde område bestående av Nordsjøen, Skagerak, området vest av de britiske øyer og resten av nordøst-Atlanteren.

Begge artene er såkalte datafattige bestander der ICES gir kvoteråd for to år av gangen, og det siste rådet gjelder for 2022-2023. ICES sine kvoteråd for området nord for 62°N (ICES-område I og II) er basert på informasjon fra fiskeriene, det vil si fangst per enhet innsats (CPUE). For begge artene lå CPUE-indeksen fra 1980-tallet fram til 2005 på et lavt nivå, og rutinemessig anbefalte ICES vesentlige reduksjoner i fangstene. Etter 2005 har CPUE-indeksene vist en stigende trend, en trend som har flatet ut de siste årene. Siden 2012 har fangstnivået for begge artene i ICES-område I og II fluktuert rundt ICES' kvoteråd, noen år i overkant og andre år i underkant.

For 2022 og 2023 er kvoteråd for ICES-område I og II på 10 454 tonn lange og 8 076 tonn brosme.

3.2 KVOTESITUASJONEN

Norsk fiske i NØS etter brosme og lange er i dag ikke regulert med kvoter, og fisket har i en lengre periode i hovedsak ligget på et nivå som er i tråd med råd fra ICES. Ettersom fisketrykket antakelig kan øke de kommende årene, kan det være grunn til å vurdere etablering av en kvoteregulering av fisket etter lange og brosme i NØS.

Det foreligger i dag internasjonale avtaler som omfatter fisket etter brosme og lange i NØS sør for 62°N. EU-fartøy og britiske fartøy gis soneadgang til NØS. Samtidig kan norske fartøy fiske i islandsk sone, færøysk sone, i EU-sonen og i britisk sone. De to sistnevnte sonene omfattes av samme kvoteråd som fisket i NØS sør for 62°N.

4 REGULERING AV FISKET ETTER BROSME OG LANGE I 2023

I både beskatningsråd fra ICES og internasjonale avtaler som vedrører fisket etter brosme og lange, går det et viktig skille ved 62°N. Ettersom norsk fiske etter brosme og lange i NØS i hovedsak skjer nord for 62°N, ser Fiskeridirektøren det som tjenlig å innføre kvoteregulering i fiskeriet nord for 62°N.

4.1 REGULERING AV FISKET NORD FOR 62°N

Lange og brosme i ICES-område I og II er datafattige bestander der man ikke har tilstrekkelig kunnskap til å foreta analytiske bestandsvurderinger og rådgivning til å gi grunnlag for løpende å maksimere avkastningen fra bestandene. Forvaltningsstrategien for lange og brosme må derfor ta utgangspunkt i en føre var-tilnærming der målet er å sikre en langsiktig høy avkastning fra bestandene, samtidig som en av hensyn til avviklingen av fisket og industrien søker å begrense årlige variasjoner i uttaket. Dette leder til følgende forslag til høstingsregler:

Fiskeridirektøren foreslår å fastsette kvotene av lange og brosme i NØS nord for 62°N i tråd med rådgivningen fra ICES i ICES område I og II. For 2023 innebærer dette totalkvoter på 10 454 tonn lange og 8 076 tonn brosme.

For påfølgende toårs-perioder fastsettes kvotene i henhold til råd fra ICES, likevel slik at kvotene ikke økes/reduseres med mer enn 10 % per år.

Sak 28/2022

Læringskvoteordningen

Sak 28/22

LÆRLINGKVOTEORDNINGEN

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har i bestilling 18. oktober 2022 bedt Fiskeridirektoratet se på mulighetene for en tilpasning av lærlingkvoteordningen slik at den favner bredere enn den gjør i dag, og å høre spørsmålet i reguleringsmøtet.

Fiskeridirektøren peker innledningsvis på at Fiskeridirektoratet den 22 juni 2021 oversendte evaluering av lærlingkvoteordningen til NFD, og viser også til innspillene som ble oversendt i forbindelse med evalueringen.

Lærlingekvoteordningen ble innført fra 1. januar 2015 for å gjøre det mer attraktivt for fiskeflåten å ta lærlinger om bord. Lærlingkvoter tildeles i medhold av forskrift 19. desember 2014 nr. 1825 om undervisningskvoter (heretter kalt undervisningskvoteforskriften). Det følger av § 1 at formålet med undervisningskvoter er «gjennom tildeling av skolekvoter og lærlingkvoter å styrke den fiskerifaglige undervisningen, og å legge til rette for rekruttering til fiskerinæringen». Lærlingkvotene er derfor et virkemiddel for å gjøre rekrutteringen til fiskerinæringen bedre, og å sikre at sjømatnæringen trekker til seg den kompetansen og erfaringen det er behov for.

Ordningen ble utvidet fra 1. desember 2016 til også å omfatte lærekandidater¹ etter ønske fra flere fylkeskommuner. Lærekandidat er en grunnkompetanse som kan bygges videre til yrkeskompetanse. Som lærekandidat kan man inngå en opplæringskontrakt med en lærebedrift. Det er ikke krav om at vedkommende må ha bestått fag på videregående skole. Ordningen har vist seg svært populær, og antall årlige tildelte kvoter er mer enn doblet fra 94 kvoter i 2015 til 215 kvoter i 2022.

Fiskeridirektoratet bestemmer størrelsen på lærlingekvotene og hvilke fiskeslag det kan tildeles kvote av. Søknad om tildeling av lærlingkvote sendes til den enkelte fylkeskommune som fatter vedtak. Det er den enkelte fylkeskommune som har det overordnede ansvar for lærlingen. Det kan ikke tildeles mer enn til sammen to kvoter for den enkelte lærling, men dersom læretiden er på fire år (lærekandidater) kan det likevel tildeles inntil fire kvoter til lærlingen.

Opplæring i fiske og fangst på videregående nivå skjer over fire år. De to første årene har elevene undervisning i fiske og fangst med VG1 Naturbruk blå variant og VG2 Fiske og fangst. De to siste årene er man lærling om bord på fiskefartøy, etter lov om fagopplæring i arbeidslivet. Det er kun lærlinger etter VG2 Fiske og fangst som kvalifiserer til lærlingekvote, og lærlingeordninger rettet mot matros, motormann etc. faller utenom ordningen. Lærlingen velger selv et hovedfiskeslag, og det kan kun velges ett fiskeslag per lærling. Lærlingekvoten følger kalenderåret/reguleringsåret og tilsvarer en verdi som avgrenses til kr. 30.000 pr år, mens kvoten tildeles som et kvantum fisk.

Godkjente lærebedrifter kan i tillegg til lærlinger ta på seg opplæring av praksisbrevkandidat, lærekandidat og kandidat for fagbrev på jobb, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den

¹ [Lærekandidat | Utdanning.no](https://www.undanning.no)

videregående opplæringa (opplæringslova) § 4-3. Det legges her til rette for at det skal bli lettere å få fagbrev uavhengig av hvilken bakgrunn eller alder en har.

Praksisbrevkandidat² er et toårig opplæringsløp som er spesielt rettet mot personer som etter endt ungdomsskole har lite motivasjon for ordinær skole og ser at det kan bli vanskelig å fullføre et fag- eller svennebrev. Vedkommende inngår opplæringskontrakt med en lærebedrift og har i tillegg yrkestilpasset undervisning i fellesfagene norsk, matematikk og samfunnsfag. Etter to års læretid kan vedkommende ta kompetanseprøve og få et praksisbrev som dokumenterer vedkommendes kompetanse. Tittelen «kandidat» gis i faget ved fullføring. Praksisbrevordningen gir en grunnkompetanse som man kan bygge videre til fag- eller svennebrev dersom man ønsker å fortsette opplæring i bedrift som lærling etter å ha fått praksisbrevet. Kandidat for fagbrev på jobb³ er en ordning for voksne som er i et arbeidsforhold. Voksne får her mulighet til å få fag- eller svennebrev på grunnlag av allsidig praksis, realkompetansevurdering og opplæring med veiledet praksis i vanlig arbeid.

Lærlingeordningen for fiske praktiseres imidlertid slik at personer som har godkjent lærekontrakt i faget fiske og fangst, men som har fulgt andre utdanningsløp enn VG1 Naturbruk blå variant og VG2 Fiske og fangst, ikke kan få tildelt lærlingekvote.

Sett opp mot formålet i undervisningskvoteforskriften mener Fiskeridirektøren at det er gode grunner for å la ordningen omfatte alle undervisningsløp som fører frem til et fagbrev i faget fiske og fangst. Med andre ord bør det derfor åpnes opp for at personer som ikke har VG1 Naturbruk blå variant og VG2, men som har godkjent lærekontrakt innenfor faget fiske og fangst, også kan få tildelt lærlingekvote.

Fiskeridirektøren mener videre at det bør foretas en gjennomgang av undervisningskvoteforskriften for å vurdere om den skal gjenspeile de ulike mulighetene som finnes til å få fagbrev innenfor fiske og fangst. I den forbindelse viser vi til at det er innført en ordning der erfarne fiskere kan få fagbrev. I tillegg nevnes det at lærekandidat omfattes av ordningen, og at lærekandidater kan få inntil fire kvoter mot lærlinger som kun kan få inntil to kvoter. Ordninger «praksisbrevkandidat» vil også ha elementer som grenser mot lærlingekvoteordningen. Hensikten med å ta flere ordninger med, eventuelt innføre en henvisning til opplæringslova § 4-3, som lister opp de ulike ordningene, vil være en enkel måte å synliggjøre hvilke ulike veier som finnes dersom en er interessert i fagbrev, eller tilsvarende, innen fiske og fangst.

Fiskeridirektøren ber om reguleringsmøtets innspill i saken.

² [Praksisbrevkandidat | Utdanning.no](https://www.undanning.no/praksisbrevkandidat)

³ [Fagbrev på jobb \(udir.no\)](https://www.udir.no/fagbrev-pa-jobb)

Vedlegg 1:

Oversikt over tildelte lærlingekvoter - Fra år 2015 - 2021

Fylke	Art	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Finnmark	Torsk	3	5	7	5	6		
Finnmark	Hyse	0	0	0	0	0		
Finnmark	Makrell	0	0	0	0	0		
Finnmark	NVG-sild	0	0	0	0	0		
Finnmark	Nordsjø-sild	0	0	0	0	0		
Troms	Torsk	8	8	8	8	14		
Troms	Hyse	0	0	0	0	0		
Troms	Makrell	0	0	1	1	3		
Troms	NVG-sild	1	2	0	1	3		
Troms	Nordsjø-sild	0	0	0	0	1		
Troms og Finnmark	Torsk						21	34
Troms og Finnmark	Hyse						0	1
Troms og Finnmark	Makrell						3	3
Troms og Finnmark	NVG-sild						0	7
Troms og Finnmark	Nordsjø-sild						0	0
Nordland	Torsk	19	14	41	51	37	37	46
Nordland	Hyse	1	1	0	0	0	0	1
Nordland	Makrell	1	3	3	3	1	5	1
Nordland	NVG-sild	6	6	4	0	2	2	7
Nordland	Nordsjø-sild	1	0	0	0	0	1	0
Nord-Trøndelag	Torsk	7	7	3				
Nord-Trøndelag	Hyse	0	0	0				
Nord-Trøndelag	Makrell	1	0	1				
Nord-Trøndelag	NVG-sild	0	0	0				
Nord-Trøndelag	Nordsjø-sild	2	3	1				
Sør-Trøndelag	Torsk	1	1	4				
Sør-Trøndelag	Hyse	0	0	0				
Sør-Trøndelag	Makrell	0	0	1				
Sør-Trøndelag	NVG-sild	1	2	2				
Sør-Trøndelag	Nordsjø-sild	1	2	1				
Trøndelag	Torsk				12	15	16	13
Trøndelag	Hyse				0	0	0	0
Trøndelag	Makrell				0	0	2	0
Trøndelag	NVG-sild				1	1	2	2
Trøndelag	Nordsjø-sild				1	0	1	3
Møre og Romsdal	Torsk	6	20	37	53	39	51	54
Møre og Romsdal	Hyse	1	1	0	0	0	0	0
Møre og Romsdal	Makrell	4	2	2	2	0	2	0

Møre og Romsdal	NVG-sild	0	3	1	1	1	0	1
Møre og Romsdal	Nordsjøsild	0	1	0	0	0	0	2
Sogn og Fjordane	Torsk	6	5	16	15	15		
Sogn og Fjordane	Hyse	1	0	0	0	0		
Sogn og Fjordane	Makrell	3	2	3	2	3		
Sogn og Fjordane	NVG-sild	2	3	1	0	0		
Sogn og Fjordane	Nordsjøsild	1	1	0	0	0		
Hordaland	Torsk	3	0	5	7	4		
Hordaland	Hyse	0	0	0	0	0		
Hordaland	Makrell	5	0	3	10	11		
Hordaland	NVG-sild	2	5	3	1	1		
Hordaland	Nordsjøsild	2	0	0	0	2		
Vestland	Torsk						28	27
Vestland	Hyse						0	0
Vestland	Makrell						7	3
Vestland	NVG-sild						1	7
Vestland	Nordsjøsild						0	1
Rogaland	Torsk	1	3	3	2	3	1	0
Rogaland	Hyse	0	0	0	0	0	0	0
Rogaland	Makrell	1	1	0	3	1	0	1
Rogaland	NVG-sild	1	1	0	0	0	0	0
Rogaland	Nordsjøsild	1	0	0	1	0	0	0
Vest-Agder	Torsk	1	0	0	0	0		
Vest-Agder	Hyse	0	0	0	0	0		
Vest-Agder	Makrell	0	0	0	0	0		
Vest-Agder	NVG-sild	0	0	0	0	0		
Vest-Agder	Nordsjøsild	0	0	0	0	0		
Agder	Torsk						0	0
Agder	Hyse						0	0
Agder	Makrell						0	0
Agder	NVG-sild						0	0
Agder	Nordsjøsild						0	0
Østfold	Torsk		0	0	1	0		
Østfold	Hyse		0	0	0	0		
Østfold	Makrell		0	0	0	1		
Østfold	NVG-sild		0	0	0	0		
Østfold	Nordsjøsild		1	1	0	0		
Viken	Torsk						1	1
Viken	Hyse						0	0
Viken	Makrell						0	0
Viken	NVG-sild						0	0
Viken	Nordsjøsild						0	0
Totalt tildelte kvoter per år:		94	103	152	181	164	181	215

Sak 29/2022

Regulering av fisket etter pigghå

SAK 29/22

REGULERING AV FISKET ETTER PIGGHÅ

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at det for første gang siden 2010 åpnes for et direktefiske etter pigghå for fartøy under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap. Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy over 15 meter som fisker med garn og line får beholde de to avregningsperiodene som fremkommer i gjeldende forskrift. Villkårene for avregningen vil være tilsvarende som i dag. Siden det ikke er fastsatt en kvote på pigghå foreslår Fiskeridirektøren at forskriften fortsatt er tidsubestemt, men viser til at det kan bli nødvendig med innstramminger av fisket etter pigghå igjen dersom uttaket viser seg å bli for høyt. I den forbindelse viser Fiskeridirektøren til at selv om ICES har kommet med et kvoteråd for pigghå i Nordøst-Atlanteren, så står arten fortsatt oppført som «sårbar» på den norske rødlisten. Fiskeridirektøren viser for øvrig til at regulering av pigghå kan komme opp som sak i forbindelse med NEAFC årsmøtet, og endelig avklaring knyttet til regulering av pigghå først foreligger etter at dette årsmøtet er avsluttet.

2 HISTORIKK

Etter mange år med 0-råd for pigghå i Nordøst-Atlanteren har ICES har kommet med et kvoteråd på 17 353 tonn pigghå i 2023 og 17 855 tonn pigghå i 2024. Det er ikke avklart om Norge vil få en andel av denne kvoten. Fiskeridirektoratet har de siste årene utarbeidet en rekke rapporter, sist i forbindelse med reguleringsmøtet våren 2018. Fiskeridirektøren viser til at hovedutfordringen har vært og er at pigghåen står på den norske rødlisten. De siste årene har bestanden forbedret seg, og arten er nå kategorisert under betegnelsen «sårbar». Det derfor er viktig å sørge for at uttak av arten holdes lavt. Samtidig tilsier hensynet til fiskerne at reguleringen bør mykes opp dersom det er mulig. I den forbindelse kan det nevnes at Fiskeridirektoratet mottar stadig flere tilbakemeldinger om at det er vanskelig å gjennomføre fiske i enkelte områder i enkelte perioder uten å få pigghå. Det kan være vanskelig å vite hvor pigghåen befinner seg fordi den beveger seg over store avstander på kort tid. Pigghåen svømmer også ofte i store stimer, så dersom fiskerne først får pigghå så får de gjerne mange på en gang.

Fiskeridirektøren viser til at det fra januar 2007 ble innført forbud mot direktefiske etter pigghå og at fisket etter pigghå i årene etter har vært regulert med ulike varianter av bifangst og avregningsperioder. Tilbakemeldinger på at det har vært vanskelig å gjennomføre et ordinært fiske etter andre arter har først og fremst kommet fra den minste flåten som ikke har anledning til å gå like lange distanser som de større fartøyene. Gjeldende regulering innebærer to avregningsperioder: 1. januar – 30 juni og 1. juli - 31. desember, med begrensninger knyttet til hvilke arter som inngår i avregningsgrunnlaget.

Tabell 1: Oversikt over reguleringen av pigghå fra 2007 og til dags dato.

2007- 2009	Fra 1. januar 2007 ble det innført forbud mot direktefiske etter pigghå. Unntak for kystfartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap.
2010	Forbud mot direktefiske etter pigghå. Unntak for kystfartøy under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap.
Fra 2011	2011: Forbud mot direktefiske etter pigghå. Forbudet gjelder alle fartøygrupper. Bifangstregulering for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap. I J-264-2009 ble det presisert at det kun var uungåelig bifangst av pigghå som kunne landes. Dette ble endret 7. oktober 2011 slik at all bifangst av pigghå kunne landes.
	2012 Ukeavregning på 20 % bifangst første halvår. Avregningsperiode fra 4. juni 2012 til og med 31. desember der fangst av pigghå kunne utgjøre 20 % av samlet fangst i hele perioden. Fra og med 31. juli ble avregningsperioden innskrenket til bare å gjelde konvensjonelle fartøy som fisker med garn og line.
	2013: To halvårlige avregningsperioder på bifangst. I hver av periodene kan fangst av pigghå utgjøre inntil 15 % av samlet fangst i hele perioden. Kun garn og linefangster inngår i avregningsgrunnlaget. Torsk og hyse fisket nord for 62°N samt pelagisk fisk inngår ikke i avregningsgrunnlaget.

Tabell 2: Oversikt over totalfangst av pigghå i perioden 2000-2022 uavhengig av redskap

Årstall	Kvantum (tonn)
2000	1 643
2001	1 425
2002	1 131
2003	1 119
2004	1 053
2005	1 010
2006	790
2007	615
2008	711
2009	543
2010	540
2011	247
2012	285
2013	250
2014	313
2015	217
2016	270
2017	222
2018	270
2019	370
2020	409
2021	367
2022	225

3 REGULERING

Fiskeridirektoratet har bedt om innspill fra Havforskningsinstituttet på om rådet fra ICES innebærer at det fra et biologisk perspektiv vil være tilrådelig å åpne noe opp for regulering av fisket etter pigghå. Fiskeridirektøren ser for seg at det vil være mest naturlig å åpne opp for at fartøy under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap kan få fiske direkte etter pigghå. Det vil i så fall kunne være aktuelt at fartøy over 15 meter får videreført gjeldende regulering med en avregningsperiode over seks måneder på samme vilkår som er pr. i dag.

Havforskningsinstituttet har i sin tilbakemelding vist til at det pt. foreligger svært mangelfulle data på pigghå både fra fiskeri og forskning, og at det er betydelig usikkerhet knyttet til bestandens sammensetning og utvikling. Havforskningsinstituttet:

«anser det som spesielt viktig å komme raskt i gang med å bygge opp gode tidsserier på fangst per enhet innsats (CPUE), og på lengde- og kjønns sammensetning i fangstene. Et begrenset direktefiske vil kunne gi langt bedre data på fangst per enhet innsats enn et bifangstfiske. Ved samarbeid med et utvalg av interesserte fiskere, vil det også være mulig å få ytterligere informasjon og prøvetaking.»

Havforskningsinstituttet anbefaler derfor at det åpnes for et begrenset direktefiske i tråd med Fiskeridirektoratets forslag.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes for at fartøy under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske direkte etter pigghå. Fiskeridirektøren foreslår at avregningsperioden på halvårsbasis videreføres for fartøy over 15 meter som fisker med garn og line. Dette innebærer at det er tillatt å ha inntil 15 % fangst av pigghå for fartøy over 15 meter som fisker med garn og line. Avregningen regnes ut fra samlet fangst i hele perioden fra og med 1. januar til og med 30. juni og hele perioden 1. juli til og med 31. desember. Følgende fangst inngår ikke i avregningsrunnlaget: torsk og hyse fisket nord for 62°N, pelagiske arter.

Sak 30/2022

Evaluering av tiltak og råd om fiskerireguleringer i Oslofjorden, inkludert tråling

Sak 30/2022

Evaluering av tiltak og råd om fiskerireguleringer i Oslofjorden, inkludert tråling

Fiskeridirektoratet er i tildelingsbrevet for 2022 gitt følgende oppdrag:

For kysttorskforvaltningen i sør skal Fiskeridirektoratet evaluere tiltakene som ble innført i 2019, og i den sammenheng også vurdere regulering av trållaktivitet som oppfølging av tiltaksplanen for Oslofjorden (2021).

Tiltakene innført i 2019

Følgende tiltak trådte i kraft 15. juni 2019 i Oslofjorden, det vil si innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige:

Forskrift om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften) § 23 Forbud mot bruk av garn i Skagerrak, andre og tredje ledd som lyder:

Det er forbudt å fiske med bunnsatte garn innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gi manntallsførte fiskere som fisker for omsetning med merkeregistrerte fartøy dispensasjon fra forbudet i annet ledd. Dispensasjon kan bare innvilges for fartøy som fisket med garn i området i 2018 inntil 1. desember og der dette fisket utgjorde en vesentlig del av driftsgrunnlaget, eller for fartøy som kommer til erstatning for slikt fartøy. En slik dispensasjon gjør ikke unntak fra fiskeforbud som følger av andre bestemmelser. Dispensasjonen gjelder heller ikke for fiske på grunnere vann enn 25 meter i perioden fra og med 15. juni til og med 15. mars. Det kan blant annet stilles vilkår om prøvetaking til forsknings- og overvåkningsformål samt rapportering av høstingsaktiviteten uten vederlag.

Forskrift om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften) § 40a Forbud mot å fiske torsk, som lyder:

Det er forbudt å fiske torsk innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige. Forbudet gjelder ikke bifangst av torsk som fiskes i medhold av dispensasjon etter § 23 eller i medhold av forskrift 26. november 2012 nr. 1104 om utforming og innmontering av sorteringsrist i reke trål § 5 tredje ledd jf. § 2 første ledd eller dispensasjon etter § 2 annet ledd, eller bifangst av torsk som fiskes i medhold av dispensasjon etter § 2 i forskrift om forbud mot fiske i gytefelt for torsk. Det er likevel adgang til å beholde torsk som tas som uunngåelig bifangst ved fiske etter andre arter, og som ikke er levedyktig. Forbudet gjelder også ved dykking.

Forskrift om utforming og innmontering av sorteringsrist i reke trål § 2 Påbud om bruk av sorteringsrist, andre ledd som lyder:

For å legge til rette for videreføring av kaisalg som omsetningsform kan Fiskeridirektoratets regionkontor gi dispensasjon fra påbudet om sorteringsrist ved fiske innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen sør for 62° N til svenskegrensen. Dispensasjon kan kun gis til fartøy som drev med kaisalg som drifts- og omsetningsform i 2018 før 1. desember eller for fartøy som kommer til erstatning for slikt fartøy, og der dette fisket utgjorde en vesentlig del av driftsgrunnlaget. Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak truffet av Fiskeridirektoratets regionkontor.

Forskrift om utforming og innmontering av sorteringsrist i rekeetrål § Fiskeutslipp, tredje ledd, femte setning som lyder:

Ved fiske i Skagerrak innenfor grunnlinjen i området fra Telemark til svenskegrensen kan maskevidden (i oppsamlingsposen, tilføyd her for klarhet) ikke være mindre enn 160 mm.

Forskrift om forbud mot fiske i gytefelt for torsk.

§ 1 stenger definerte gytefelt for alt fiske i perioden 1.1 – 30.4. § 2 åpner for at det kan gis en enkelt dispensasjon i Indre Oslofjord for å kunne legge til rette for videreføring av kaisalg som omsetningsform.

Kunnskapsstøtte fra Havforskningsinstituttet

Havforskningsinstituttet leverte sin kunnskapsstøtte 1 november. Vi bygger våre vurderinger på denne og holder den opp mot annen informasjon som blant annet er relevant for å kunne vurdere forhold av betydning for kaisalget. I notatet skriver instituttet at fullstendig rapport blir lagt frem innen utgangen av året. Slik vi forstår notatet så er det ikke noen grunn til å tro at den fullstendige rapporten vil innebære endringer i de konklusjonene som vi bygger vår vurdering på. Instituttets notat er vedlagt.

Om kysttorsken i Skagerrak og tilstanden

Kysttorsk i Skagerrak utgjør en blanding av mer eller mindre lokale bestander bestående av to sameksisterende genetiske varianter kjent som «økotyper». Den ene økotypen dominerer innerst i fjordene, mens den andre er mer vanlig i eksponerte områder, og er genetisk svært lik torsk i Nordsjøen. Disse økotypene er genetisk relativt ulike hverandre, mer enn kysttorsk og skrei er i nord. Flere studier peker mot biologiske forskjeller med hensyn på vekst, diett, vandringsmønster, dybdepreferanse m.m. Yngel av begge varianter rekrutterer til og vokser opp i fjorder og kystnære leveområder. Det kan ikke utelukkes at kystnær torsk av «Nordsjø»-økotypen er demografisk uavhengig fra torsk i selve Nordsjøen. I forvaltningssammenheng defineres torsk (av ICES) innenfor 12 nautiske mil som adskilt fra Nordsjøtorsk. Tilstanden for kyst- og fjordtorskbestandene på Sørlandet og Indre Skagerrak er over tid redusert, spesielt fra Agder til svenskegrensa – med vedvarende høy fiskedødelighet for kystnær torsk.

Havforskningsinstituttet har benyttet følgende dataserier:

- Høstundersøkelsene med strandnot (overvåking i Skagerrak)
- Vinterfiske med garn (overvåking i Skagerrak)
- Gytefeltkartlegging (Nasjonal overvåking med dekning hvert 5-7 år).
- Data fra Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister for perioden 2018-2022

Havforskningsinstituttet ser i sine data ingen tegn til at bestandssituasjonen er endret for torsk i indre Skagerrak, ytre- og indre Oslofjord siden tiltakene ble innført i 2019. Instituttet utelukker ikke at tiltakene kan ha bidratt positivt, men peker på at 2-3 år er vel knapp tid til å forvente effekter på en skala som vil kunne observeres i disse dataseriene. Det vises til det vedlagte notatet for nærmere detaljer om de enkelte dataseriene og deres betydning for konklusjonen.

Vi legger denne konklusjonen til grunn for våre vurderinger nedenfor.

Om årsaksbildet

Årsaksbildet er sammensatt og i tillegg til fisketrykk både fra fritidsfiske og yrkesfiske så peker Havforskningsinstituttet på flere andre årsaker uten at deres individuelle bidrag kan angis. Høyere temperatur er en av disse. Torsken i Oslofjorden lever i den varmere delen av artens

preferansevidu. Nye data viser at arten opplever et kraftig økt stress selv ved små økninger i temperatur. Samtidig er det kjent at kystnær torsk i Skagerrak har strategier for å overleve og tåle langvarig sommervarmt overflatevann. Habitatene i fjorden er under press både gjennom bruk, herunder fiskeri, og gjennom påvirkninger i form av næringssaltutslipp og formørkning av kystvannet. Slik vi forstår Havforskningsinstituttet så er det gradienter av konsekvensene av disse påvirkningene i forskjellige deler av fjorden. Det synes ikke å være mulig å angi deres individuelle bidrag i deler av fjorden eller i hele.

Samlet sett så har vi et påvirkningsbilde som etter vår mening er så sammensatt at det er mest riktig å konkludere med at det er umulig å kunne forutse effekten av tiltak innen fiskeri med noen form for sikkerhet for hvor stor forbedring vi kan oppnå.

Fiskeridirektoratets vurderinger

Havforskningsinstituttet skriver: «*Selv om kystnær torsk i Skagerrak i dag ikke tåler summen av belastningene mener vi det er for tidlig å konkludere at det ikke er mulig å bygge opp levedyktige bestander. Erfaringer fra andre steder i verden, forteller likevel at en må forvente at en evt. gjenoppbygging vil ta tid (Hutchings, 2000), og at en heller ikke kan forvente å nå samme nivå som før nedgangen. Langvarig fiske/ høsting og langvarig svekkelse av lokale bestander er en sentral driver for bestandssituasjonen slik vi observerer den i dag og tiltakene som er evaluert i dette notatet har foreløpig ikke vært effektive i å snu en negativ trend. Det er viktig å poengtere at det fortsatt foregår et yrkesfiske innenfor området omfattet av tiltakene (jfr. Fig 9), og vi mangler oversikt over hvor effektive tiltakene har vært i å fritidsfisket. Et bestandskompleks bestående av kraftig reduserte bestander vil være svært sårbart for ethvert fisketrykk*».

Fisketrykket er den eneste av påvirkningene som kan forvaltes i kort tidsperspektiv. De andre påvirkningene skal forvaltes gjennom tiltakene i Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord. Det vil ikke gi resultater i stor skala i Oslofjorden i et kort tidsperspektiv. Dette er ikke et argument for å oppheve tiltakene fra 2019 eller for ikke å vurdere ytterligere innstramninger fra et faglig ståsted. Men det er et argument for å vurdere nærmere de konsekvensene som tiltakene fra 2019 medfører og de konsekvensene ytterligere innstramninger vil medføre.

Vi går dermed videre med to spørsmål. Først om hva konsekvensene av tiltakene fra 2019 er og deretter spør vi hvilke tiltak som kan ligge i en ytterligere innstramning og hvilke konsekvenser de kan ha. Vi konkluderer underveis.

Reglene fra 2019 og konsekvensene

Reglene fra 2019 ser ut til å ha legitimitet, det er ikke avdekket så mange overtredelser eller mottatt så mange tips at vi kan konkludere annerledes. Dette gjelder selv om kontrollinnsatsen ikke har vært på det nivået den både burde og kunne vært. Pandemien har vært en viktig faktor her. Vi har ikke noe kunnskap om konsekvensene av reglene for fritidsfiskerne sin del utover at det nok er noen som ikke kunne videreføre sitt fiske med garn og ruser med sikte på å fiske torsk. For andre fritidsfiskere handler det nok mest om å sørge for at torsk settes forsiktig ut igjen noe som ikke kan sies å være en negativ konsekvens. For fritidsfiskere generelt antar vi at det viktigste har vært å kunne opprettholde adgangen til å kunne fiske etter andre arter, at det ikke er et forbud mot alt fiske i hele eller deler av fjorden.

Landingene av torsk tatt innenfor grunnlinjen har gått noe ned siden 2019, med den største endringen fra 2019 – 2020. Dette gjelder både for den som tas med trål og den som tas med konvensjonelle redskap. Vi har ikke noe kunnskap om hvor mye torsk som tas i fritidsfisket etter innføringen av reglene i 2019. Gitt at reglene ser ut til å ha legitimitet er det rimelig å anta en nedgang også i fritidsfisket, men omfanget er det umulig å si noe om.

I 2019 ble det gitt adgang til å gi en dispensasjon fra forbudet mot å fiske med garn i Indre Oslofjord. Det var et fartøy som hadde driftsformen med garnfiske for omsetning ved kai i Oslo. Vi har ikke funnet at det er gitt dispensasjon.

Fiskeridirektøren anbefaler at adgangen til å gi dispensasjon fra forbudet mot å fiske med garn i Indre Oslofjord fjernes.

I 2019 ble det gitt adgang til å gi dispensasjon fra kravet om å bruke sorteringsrist ved rekestråling for omsetning ved kai i Oslo. Det er gitt 5 dispensasjoner og en søknad ble avslått. Vi har fått oversikt over det som omsettes ved kai og artsdiversiteten i det som omsettes tilsier at formålet med dispensasjonsadgangen er oppnådd. Det er altså ikke bare reke som omsettes. Andelen torsk er liten sett i forhold til totalen. Argumentet fra 2019 om å innføre dispensasjonsadgangen for å opprettholde kaisalget i den tradisjonelle formen er dermed fortsatt gyldig. Når det er sagt så er det en nedgang i det totale kvantumet som omsettes ved kai, en nedgang som også pågikk før 2019. I 2019 ble det rapportert omsatt ved kai totalt 36 666 kilo, i 2020 46 481 kilo, i 2021 27 007 kilo og hittil i 2022 er det rapportert 12 396. Det er ikke grunn til å tro at omsetningen resten av året vil bli så høy som året før. Sesongen for krabbe er blant annet avsluttet. På grunn av dispensasjonsadgangen så kan ikke årsaken til reduksjonen tilskrives tiltakene i 2019.

Fiskeridirektøren anbefaler at dispensasjonsadgangen opprettholdes.

I 2019 ble det innført adgang til å innvilge en definert gruppe yrkesfiskere dispensasjon fra forbudet mot å fiske med garn. Denne gruppen hadde minket i tiden før 2019 og nedgangen har fortsatt. 15 fartøy er gitt dispensasjon. Vi antar at de som har hatt interesse av å videreføre sitt fiske med denne driftsformen har søkt dispensasjon. I 2017 var det 32 fartøy som drev, i 2018 var det 20 fartøy og av disse har altså 15 fått dispensasjon. Vi har ikke gått inn på alle detaljerte data her, men det ser ut til at denne driftsformen er i reduksjonen uavhengig av tiltakene i 2019. Dispensasjonsadgangen bør opprettholdes selv om det er et enkelt fartøy som skiller seg ut med en langt høyere fangst av torsk enn de andre.

Etter dette er det vår vurdering at konsekvensene av reglene som ble innført i 2019 er akseptable og det er dermed ikke noe som tilsier at de bør endres, lempes, av den grunn.

Fiskeridirektøren anbefaler at adgangen til dispensasjon fra forbudet mot å fiske garn videreføres.

Om ytterligere innstramning og konsekvenser

Adgangen til å fiske torsk er fra 2019 svært begrenset i Oslofjorden innenfor grunnlinjen. Det er dermed begrenset hva slags tiltak som kan gjennomføres dersom fiskepresset skal begrenses ytterligere. Hva som kan ligge i ytterligere innstramning og hvilke konsekvenser det kan ha ser vi på i det følgende.

Fritidsfisket kan begrenses ved å ikke tillate bruk av mer en stang, et snøre og for eksempel en sluk/krok fra hver båt. Ikke enkelt å kontrollere, men det er jo heller ikke forbudet mot å fiske torsk. Adgangen til fritidsfiske opprettholdes, men det begrenser mulighetene til å fiske andre arter for eksempel makrell. Fritidsfiske fra land vet vi lite om annet enn at det er kjent at det står mange og fisker langs land. Vi antar at det tas en del små torsk her. Fiske fra land kan forbys for alle over 16 år, da opprettholdes i alle fall en viss adgang for barn til å gjøre seg kjent med fiske i sjøen. For vår del legger vi til grunn at dette er et meget sterkt virkemiddel som ikke uten videre har legitimitet. Vanskelig å kontrollere er det også.

I forhold til ytterligere begrensninger i fritidsfisket er det etter vår mening en stor utfordring både for de som bare fisker etter saltvannsfisk og for kontrollvirksomheten, at fisket etter sjøørret fortsatt vil være åpent for alle. Dette fisket reguleres jo ikke av fiskerimyndighetene, men miljømyndighetene.

I yrkesfisket kan de dispensasjonsadgangene som er nevnt over fjernes. Det vil ha store konsekvenser for de få fiskerne i området som driver kaisalg og de som fisker med garn. Dette er en gruppe som ser ut til å være i nedgang uavhengig av både tilstanden til torsken og tiltakene våre. Det er vår vurdering at det å fjerne dispensasjonsadgangene vil være et tiltak som leder til at flere vil slutte uten at ressursituasjonen i fjorden alene motiverer dem til det.

For rekestrålerne så kan den tillatte bifangsten av torsk reduseres innenfor grunnlinjen til samme nivå som utenfor, fra 10 % til 2,5 %, men de får allerede så lite at dette mest sannsynlig ikke har noen reell effekt for de som bruker sorteringsrist. Det er heller ikke spesielle signaler i tallene fra kaisalget som tilsier noen reell effekt for de 5 fartøyene som har dispensasjon fra kravet om å bruke sorteringsrist. Konsekvensene av en slik endring gir dermed ikke noen grunn til bekymring for noen.

For rekestrålerne så kan det ses på oppsamlingsposen og krepseåpningen. Det går vi ikke videre med her fordi det er en egen prosess på seleksjon i rekestrål som skal følges opp på nyåret. Siden vi ser kort på konsekvenser av innstramninger her så nevner vi likevel at tap av økonomisk verdifull bifangst er en konsekvens som også belyses i prosessen som kommer på nyåret. Tap av sjøkreps i rekestrålfangsten er et eksempel. Når det gjelder oppsamlingspose så finnes det informasjon fra næringen om at den ikke brukes av alle selv om de har anledning. Vi regner med at det kommer mer informasjon om dette i prosessen på nyåret.

En egen utfordring som vil oppstå dersom innstramninger skal gjennomføres, er hvordan konsekvensene/kostnadene skal fordeles mellom fritidsfiskere og yrkesfiskere. Innstramninger bare ovenfor yrkesfiskerne fremstår ikke som hensiktsmessig uten videre når vi vet at fritidsfiske fortsatt beskatter en viss mengde torsk både ved fiske fra land og fra båt. Et tiltak med konsekvenser/kostnader bare den ene veien kan fort stå uten legitimitet.

Konsekvensene av ytterligere innstramninger er altså både uoversiktlige og store. Dette gjelder selv om det kan oppnås en ytterligere reduksjon i fiskepresset. Så lenge det er uklart hvor stor reduksjonen er og hvilken effekt den har, gitt alle andre påvirkninger i området, så mener Fiskeridirektøren at det ikke er riktig av oss på et faglig grunnlag, å konkludere med noen anbefalinger om innstramninger.

Det er et unntak fra konklusjonen i avsnittet over. Det er dersom vi får råd fra Havforskningsinstituttet om å stenge nye gytefelt i perioden 1.1 – 30.4. Inntil nå har vi ikke fått noe råd om det.

Vurdere regulering av trållaktivitet som oppfølging av tiltaksplanen for Oslofjorden

Trållingen i Oslofjorden har foregått helt siden begynnelsen av 1900-tallet. Den har foregått på de samme områdene, bløtbunn i rennene innover i fjorden, hele tiden. Nå er det bare reke som utgjør et reelt driftsgrunnlag for trållerne i dette området. Rekebestanden forvaltes aktivt og fisket på denne kan regnes som biologisk bærekraftig. Beskatningen av reke er dermed ikke noe som skal bidra på negativ side i en vurdering av trållaktiviteten.

Siden vi kan beskatte rekebestanden bærekraftig så er det relevant å løfte frem at dette handler om å vurdere regulering av en matproduserende næringsaktivitet som også gir grunnlag for virksomhet på landsiden. På samme måte som i landbruket så setter fiske et fotavtrykk på miljøet det foregår i. Naturen vi høster fra, bunnen, forandres fra det opprinnelige, den upåvirkede bunnen. Dette kommer vi ikke bort fra hvis vi skal høste av fiskebestandene, herunder reke i Oslofjorden.

Har dette fotavtrykket på bunnen et omfang som drar i retning av at reketrålingen som sådan ikke er bærekraftig? Fisket foregår på de samme områdene, det er ikke nye områder som tas i bruk eller kan tas i bruk i Oslofjorden. Fisket er begrenset til et av mange forskjellige habitater i fjorden. Vi kan ikke unngå at det settes fotavtrykk dersom vi skal beskatte rekene i dette området. Det arbeides med å gjøre trålene så lette som mulig, men å fjerne avtrykket helt er ikke sannsynlig. Teiner har vært prøvd uten hell. I hvilken grad dette fotavtrykket bidrar til den ellers dårlige tilstanden i fjorden er ikke klart, selv om det er sannsynlig at for eksempel oppvirvling av sedimenter kan gi et bidrag. Reke som byttedyr for predatorer som torsk er ikke fjernet fra økosystemet selv om det er mindre av den enn det ville vært i et upåvirket system. Bifangsten av andre arter, først og fremst torsk er redusert over tid gjennom tiltak som fiskerinæringen har bidratt til å utvikle. Her står sorteringsristen sentralt. Det er fortsatt prosesser i gang som nevnt ovenfor som ser på seleksjonen i reketrålen også når det gjelder seleksjon på art for å redusere bifangst av fisk. Og konsekvensene av å innføre restriksjoner på trålingen er uoversiktlige og store ikke minst fordi bruken av reketrålfeltene ikke er jevnt fordelt på alle fartøyene. De bruker mye hver sine felt der de er lokalkjente og unngår tap av redskap. Å flytte fiske til andre felt er dermed ikke et alternativ som reduserer konsekvensene av å stenge felt. Og det å flytte fisket til andre felt og dermed øke aktiviteten der har også noen negative sider ved seg.

Spørsmålet, svarene og til dels mangelen på klare svar i avsnittet ovenfor, for eksempel om hvilke årsaker som bidrar til den dårlige tilstanden, peker klart mot at det å avgjøre om reketrålingen totalt sett er bærekraftig ikke er en ren fagsak.

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord ble lagt frem i mars 2021. Vurderingen som vi er bedt om å gjøre nå er tiltak T 21 i denne planen. Meld. St. 29 (2020–2021) om Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur ble lagt frem i april 2021. Her er det tatt inn et tiltak i punkt 5.6 om å «etablere eit pilotprosjekt i tilknytning til ein eller fleire av nasjonalparkane i området Skagerrak–Oslofjorden for å byggje opp igjen økosystem og byggje opp kunnskapen om effekt av slike tiltak». Denne stortingsmeldingen kom etter handlingsplanen og det er ikke noe i meldingen som knytter de to tiltakene sammen.

Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet skal i samarbeid legge frem et forslag til plan for pilotprosjektet innen 15. desember. Dersom det skal gjennomføres et prosjekt for å bygge opp igjen økosystemer, restaurere, så må vi vurdere spørsmål om i hvilket omfang fiske, herunder reketråling, må forbys. Arbeidet med planforslaget er i gang. Vi har fått kunnskapsstøtte fra Havforskningsinstituttet og vi har avholdt nyttige innspillsmøter på Færder og Hvaler i tillegg til et innledende seminar under Arendalsuka.

Fiskeridirektøren anbefaler i denne omgang at videre vurderinger av trålaktiviteten foretas i forbindelse med utviklingen av forslaget til plan for pilotprosjektet. Da vil all relevant informasjon samles og den kan vurderes av departementet i en samlet sak.

Notat - Bestilling av kunnskap til bruk i evaluering av tiltakene innført i 2019 for å beskytte torsk innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige.

Halvor Knutsen

**Havforskningsinstituttet
2022**

NOTAT: EVALUERING AV TILTAK FOR VERN AV KYSTTORSK I SØR INNFØRT JUNI 2019

Bakgrunn

Havforskningsinstituttet har over lang tid opprettholdt en bred tilnærming for å bygge opp kunnskap omkring kystnær torsk i Skagerrak. Torsken her utgjør en blanding av mer eller mindre lokale bestander bestående av to sameksisterende genetiske varianter kjent som «økotyper» (Knutsen m.fl. 2018, Barth m.fl. 2019). Den ene økotypen dominerer innerst i fjordene, mens den andre er mer vanlig i eksponerte områder, og er genetisk svært lik torsk i Nordsjøen. Disse økotypene er genetisk relativt ulike hverandre, mer enn kysttorsk og skrei er i nord.

Flere studier peker mot biologiske forskjeller med hensyn på vekst, diett, vandringsmønster, dybdepreferanse m.m. Yngel av begge varianter rekrutterer til og vokser opp i fjorder og kystnære leveområder. Det kan ikke utelukkes at kystnær torsk av «Nordsjø»-økotypen er demografisk uavhengig fra torsk i selve Nordsjøen. I forvaltningssammenheng defineres torsk (av ICES) innenfor 12 nautiske mil som adskilt fra Nordsjøtorsk.

Tilstanden for kyst- og fjordtorskbestandene på Sørlandet og Indre Skagerrak er over tid redusert, spesielt fra Agder til svenskegrensa – med vedvarende høy fiskedødelighet for kystnær torsk (Olsen og Moland 2011, Fernandez-Chacon m.fl. 2017, Kleiven m.fl. 2016).

15. juni 2019 trådte forskrifter i kraft som innebar forbud mot alt fiske i definerte gytefelt for torsk fra og med 1. januar til og med 30. april, og et helårlig forbud mot torskefiske fra fylkesgrensen Agder-Vestfold og Telemark til grensen mot Sverige. Vernetiltakene som ble innført var delt i tre hoveddeler:

1. *Det er forbode å fiske torsk i Oslofjorden innafor grunnlinja frå og med Vestfold og Telemark og til grensa mot Sverige. Forbodet gjeld heile året. Fiskar du i dette området og får ein torsk skal du løyse den forsiktig frå reiskapen og sette den forsiktig ut i sjøen igjen.*
2. *Det er forbod mot alt fiske i gyteperioden for torsk innafor 14 definerte gyteområder frå Lindesnes langs Skagerrakkysten, i Oslofjorden og til grensa mot Sverige. Forbodet gjeld frå og med 1. januar til og med 30. april. Undervassjakt i gytefelta vil vere tillate sidan dette er heilt selektivt. Forbodet gjeld ikkje laks, sjøaure og annan anadrom fisk.*
3. *Det er også forbode å fiske med botnsette garn heile året innanfor grunnlinja frå og med Vestfold og Telemark til grensa mot Sverige. Denne regelen kjem i tillegg til det eksisterande forbodet mot fritidsfiske med garn på grunnare vatn enn 25 meter, som gjeld i heile Skagerrak i perioden frå og med 1. juni til og med 15. august.*

Avgrenset dispensasjonstilgang for yrkesfiskere omfattet bestemmelser for rekeetrål, krepsetrål og blandingsfiske. Det ble også gitt dispensasjon for garnfiske i enkelte områder.

Forbudet berører dermed begge grupper i de 14 definerte gyteområdene i fredningstiden, mens forbudet i all hovedsak berører fritidsfisket i de øvrige områdene fra fylkesgrensen Agder-Vestfold og Telemark til grensen mot Sverige.

Havforskningsinstituttet fikk ikke øremerkede ressurser til å designe en målrettet studie for å dokumentere effekter av forbudet mot torskefiske i gytetiden. Vi har derfor benyttet pågående overvåkningsserier og andre relevante data som er innhentet i området. Dataseriene benyttet i denne evalueringen består av:

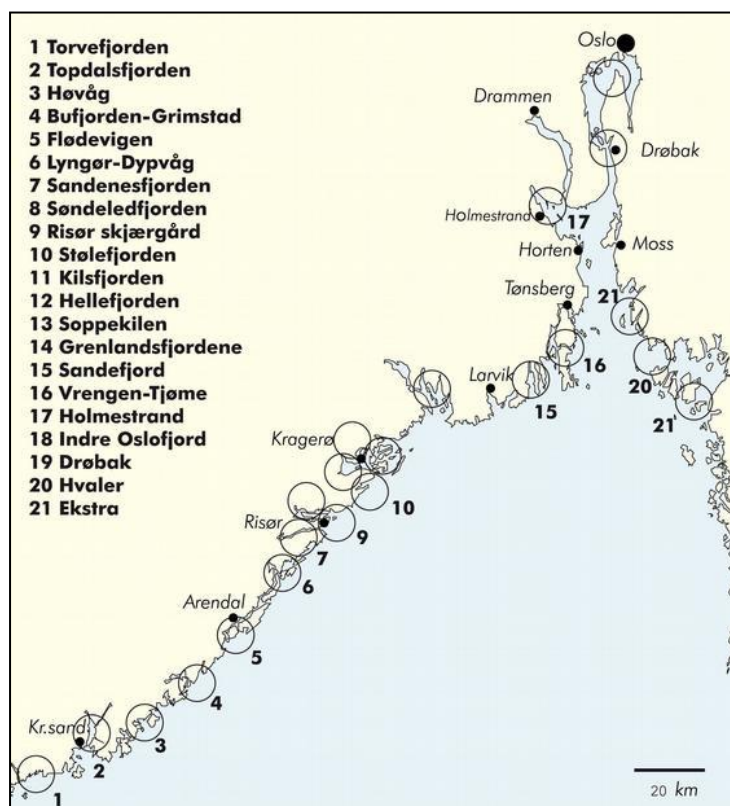
- Høstundersøkelsene med strandnot (overvåking i Skagerrak)
- Vinterfiske med garn (overvåking i Skagerrak)
- Gytefeltkartlegging (Nasjonal overvåking med dekning hvert 5-7 år).
- Data fra Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister for perioden 2018-2022

Her følger en generell evaluering av tiltakene for torsk innenfor grunnlinja fra og med Vestfold-Telemark til grensen mot Sverige for perioden 2019 til 2022, på bakgrunn av Havforskningsinstituttets overvåkningsserier. Vi presenterer datagrunnlaget, samt viser og tolker foreløpige resultater fra disse, og til slutt diskuterer vi resultatene og gir våre anbefalinger. En fullstendig rapport skal ferdigstilles innen utgangen av 2022.

Strandnotundersøkelsene

Strandnotundersøkelsene foregår på Skagerrakkysten i perioden september-oktober. Ved hjelp av en strandnot undersøkes rundt 130 faste stasjoner på kysten fra Søgne vest av Kristiansand til grensen mot Sverige. Stasjonene kan grupperes i 21 områder (Figur 1). Fisk og alle andre marine organismer blir identifisert, talt og lengdemålt. I tillegg til observasjonene av dyrelivet tas det målinger av temperatur, saltholdighet og oksygeninnholdet i vannet på et utvalg stasjoner.

Strandnotundersøkelsene ble opprinnelig satt i gang av Gunder M. Dannevig for å se om utsetting av torskelarver hadde noen effekt. Senere har hovedformålet vært å studere rekrutteringen av torsk og annen fisk som vokser opp i strandsonen. Strandnotundersøkelsene har foregått nesten uforandret siden 1919. Nye nøter er laget etter de gamle tegningene. Denne kontinuiteten sikrer at undersøkelsene blir gjennomført på samme måte og at resultatene er sammenlignbare. I hovedsak er det juvenile fisk/ynge/0-gruppe som fanges opp i strandnotundersøkelsene.

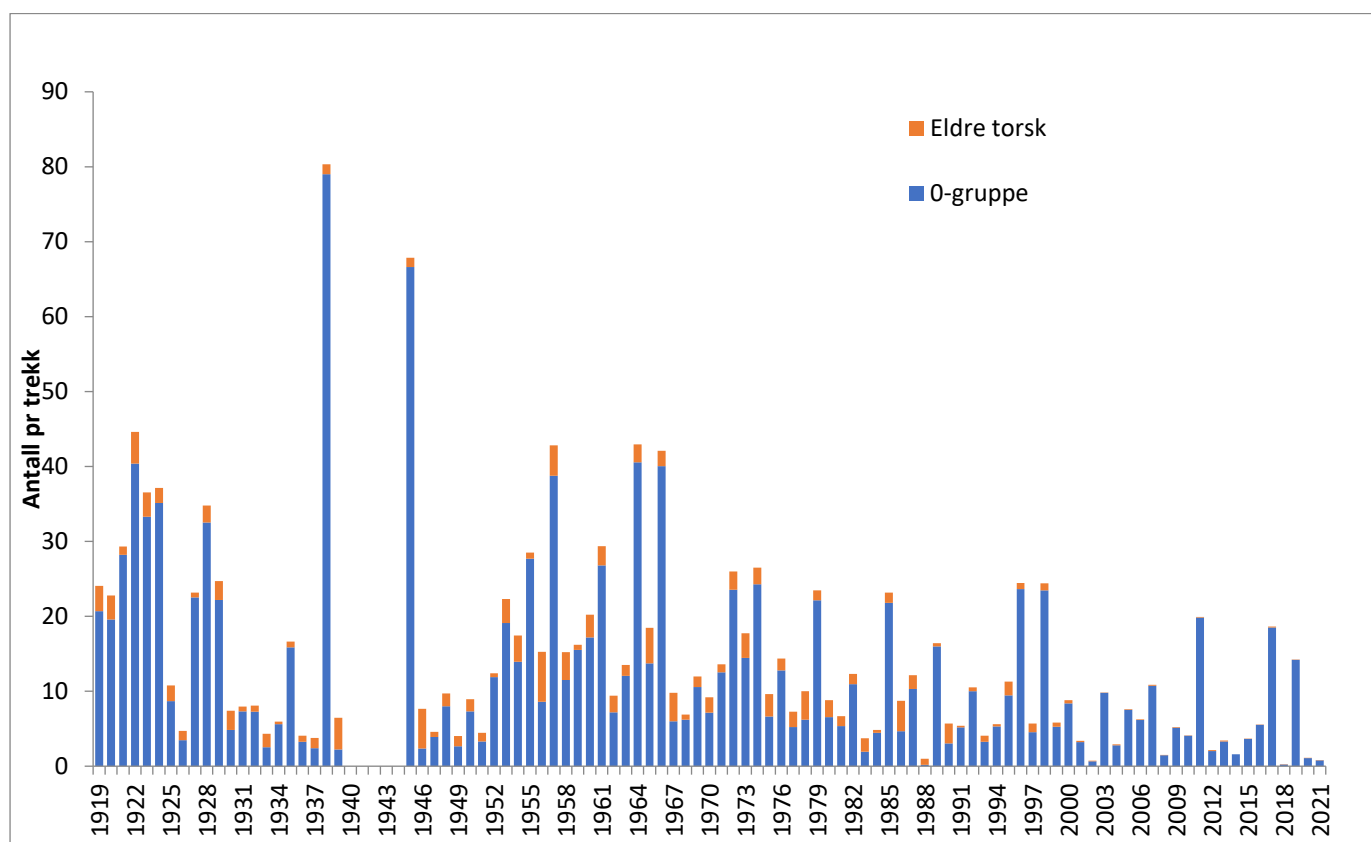

Figur 1. Stasjoner i strandnotserien ($n > 130$) delt inn i 21 områder, fra sør for Kristiansand i vest til grensen mot Sverige i øst, inkludert Oslofjorden.

Strandnoterien - resultater

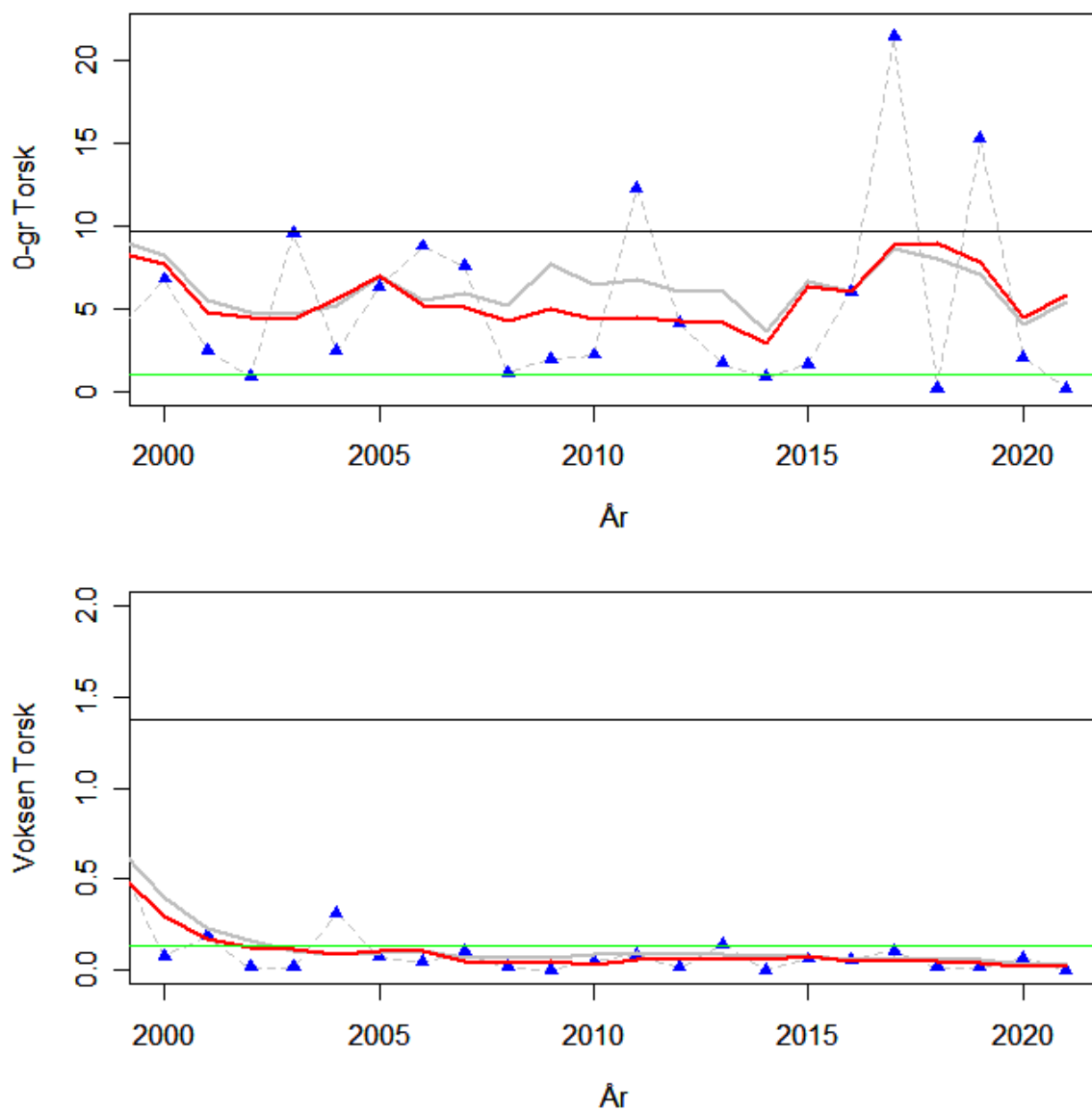
Historisk er det en klar nedgang i fangstene av årets yngel (0-gruppe) av torsk i strandnotserien fra Havforskningsinstituttet (Fig. 1-2) for Skagerrak sett under ett. Den største nedgangen er observert siden slutten av 1990-tallet og frem til de senere år, hvor tallene er stabilt lave selv om det fremdeles forekommer år med god rekruttering av torsk i Skagerrak.

Figur 2. Strandnotserien langs Skagerrakkysten fra 1919 til 2021. Blå søyler: årets yngel (0-gruppe), mens oransje del av søylen indikerer eldre torsk (1+, eldre enn årets yngel).

Strandnotserien i ytre og indre Oslofjorden

Det er ingen store endringer i mengden torsk for noen av de to gruppene (0-gruppe og eldre torsk) gjennom de siste 22 årene (Fig. 3). Vi har i flere år ikke fanget torsk på strandnotstasjonene innenfor Drøbaksterskelen. I 2022, som ser ut til å være et moderat bra år for torskeyngel langs Skagerrakkysten generelt, ble det heller ikke funnet torsk innenfor Drøbak. Utenfor Drøbak (Hallangspollen, Skipshelle osv.), ble det registrert flere torsk i 2022.

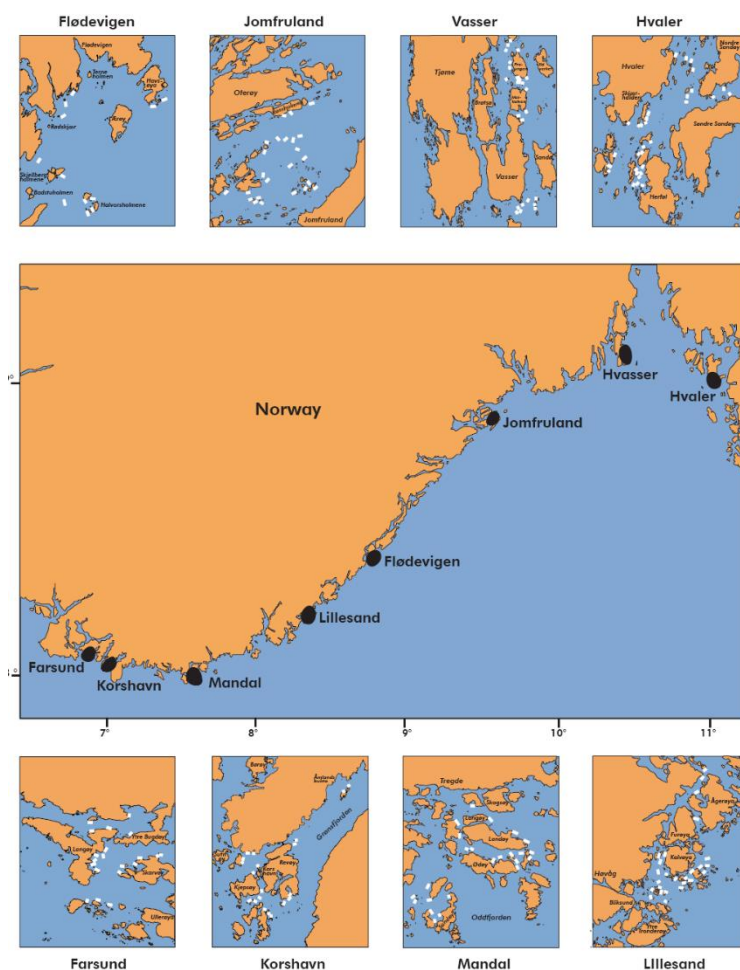
Figur 3. Utvikling av mengde rekrutter av torsk, eller 0-gruppe (øverst), og eldre torsk (nederst) fra strandnotserien. Hvert blått punkt er gjennomsnittsfangst for alle stasjoner i hele Oslofjorden (NB: ytre og indre deler). Den røde linjen er et femårs glidende gjennomsnitt. Den grå linjen er glidende gjennomsnitt for hele Skagerrak. Den svarte horisontale linjen er gjennomsnitt for hele tidsserien, tilbake til 1919. Den grønne horisontale linjen markerer 10% av langtidsgjennomsnittet

Vinterfisket – standardisert garnfiske etter torsk og andre kystarter

Dataserien med garnfiske gikk på deler av kysten på 1980 tallet (1984-1990; se Fig. 4), men ble gjenopptatt i 2001, og har vært gjennomført årlig siden da (med unntak av 2008). Det fiskes med trollgarn, ca. 16 til 20 garn som utføres 2 døgn per sted, der garnsettene har gjennomsnittlig 16 timer ståtid (hvite streker på kartet under). Det er noe avvik i hvor ofte vi kan gjennomføre alle stasjonene, men stasjonene Jomfruland, Vasser, Hvaler, Farsund, Mandal og Lillesand er stort sett vært gjennomført hvert år.

Garnene som benyttes er av typen trollgarn, 14 omfar, som fanger en bred alders- og størrelsessammensetning av en rekke arter, selv om torsk er fokusart for toktet.

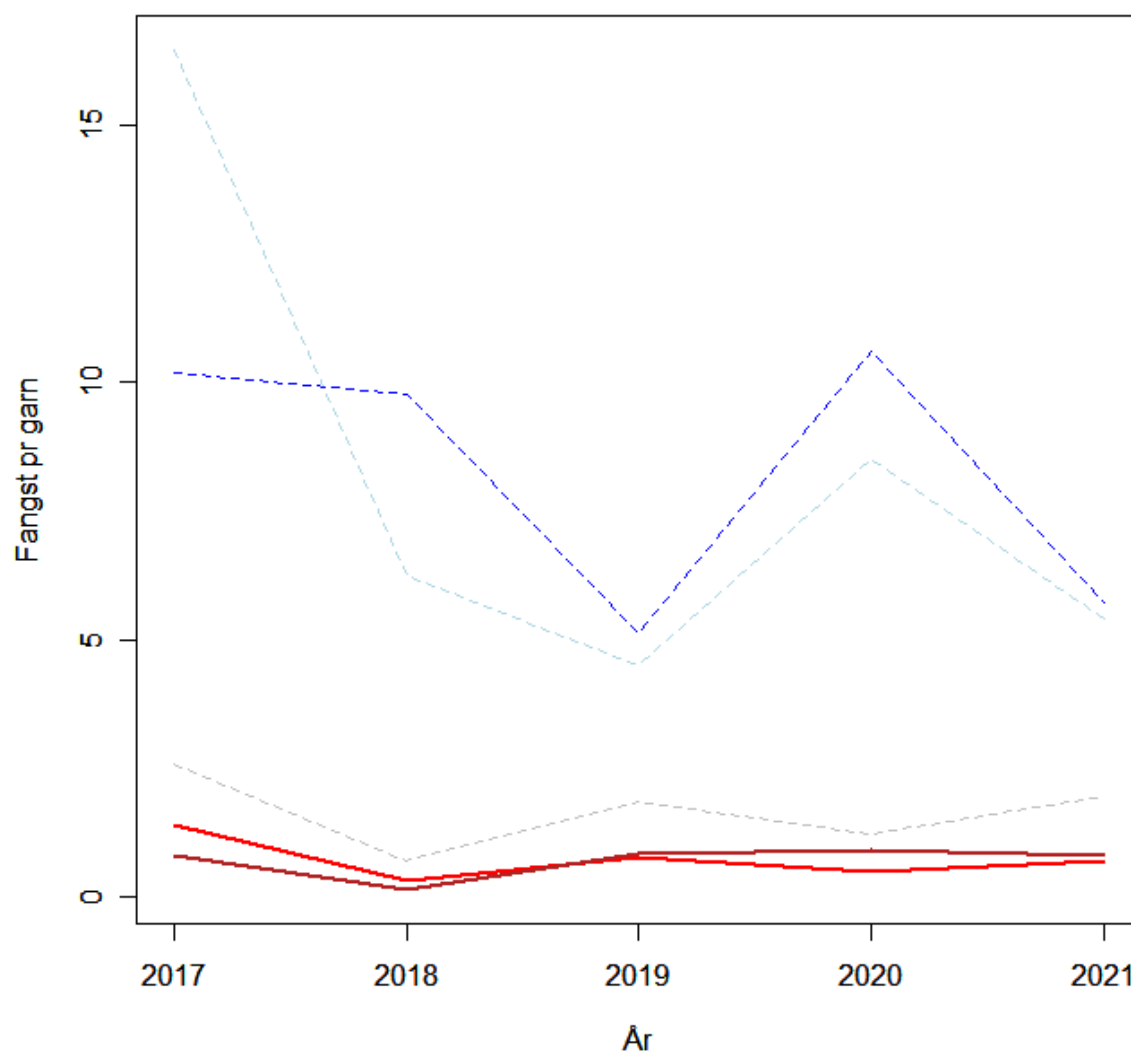

Figur 4. Vinterfisket – garnserien: svarte sirkler viser stasjonsnettets for innsamling, mens hvite streker viser hvert garn i områdene. Tidsserien spenner over periodene 1984-1990, 2000-2007, og 2009-2021.

Vinterfiske/ Garnserien - resultater

Garnserien dekker ikke indre Oslofjorden, men har stasjoner i Hvaler og Vasser (ytre Oslofjord). Under viser plottene at mengden torsk i Oslofjorden (ytre) er stabilt lave og ingen endring er å spore de siste 5 årene (Fig. 5). Det er markant mer torsk lengre vest i Agder, men vi har en negativ trend også der.

Figur 5. Utvikling i fangst av gjennomsnittlig antall torsk per stasjon i ytre Oslofjord (rødt) og resten av Skagerrak (stiplede linjer) for årene 2017 og frem til 2021. Den lyst røde linjen representerer Hvaler. Den Mørkerøde linjen representerer Hvasser. Den grå stiplede linjen viser fangst i Kragerø som i stor grad følger ytre deler av Oslofjorden. De to blå linjene tilsvarer fangst fra stasjoner i Lillesand (Lyseblå) og Mandal (mørkeblå).

Gytefeltkartlegging (eggtrekk) langs Skagerrakkysten

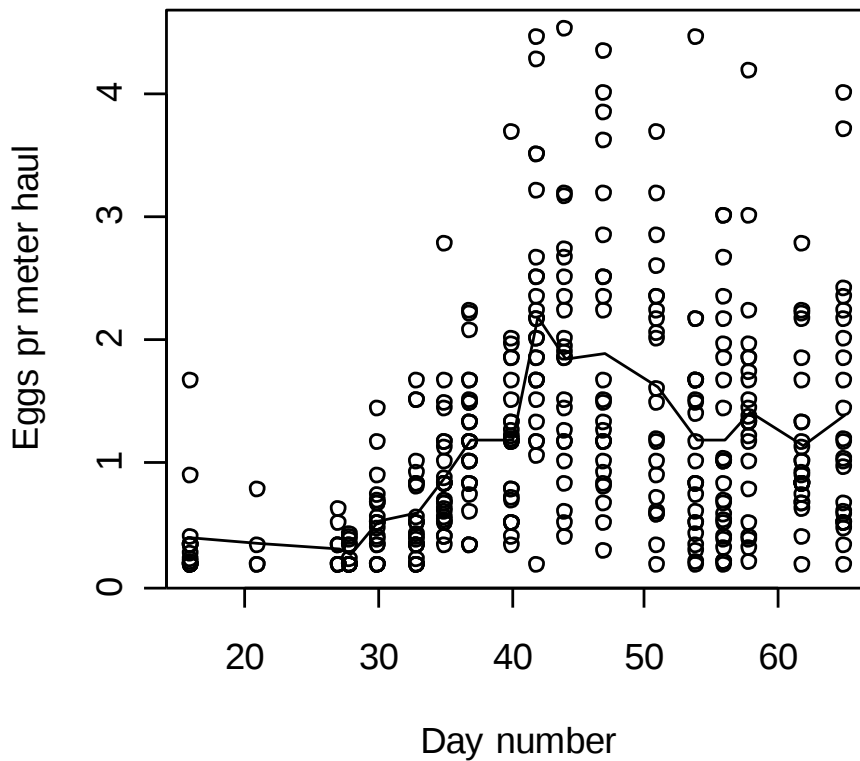
Det har vært gjennomført kartlegging av gytefelt for blant annet torsk i Oslofjordområdet i tre omganger. Det første ble gjennomført i 2008 og 2009 der halve område ble dekket hvert år (data ikke vest). Etter dette ble hele Oslofjorden fra Hvaler til Kragerø dekket med de samme stasjonene i både 2018 og 2022.

Gytefeltkartleggingen gjennomføres med vertikale planktontrekk med en egghåv (WP2, 500 µm duk) på faste stasjoner fra 50m og til overflaten. I samtlige prøver blir egg sortert ut, artsbestemt, fotografert og preservert på sprit. Artsbestemmelse gjøres på friskt materiale, men for flere arter er det ikke mulig å gjøre en nøyaktig artsbestemmelse kun basert på visuelle trekk. Særlig gjelder dette torskefisk, der torsk, hyse, sei, hvitting og enkelte andre overlapper i størrelse og svært få kjennetegn som kan gjøre at disse kan skilles. En sikker artsbestemmelse av torskefisk er ikke mulig uten genetiske undersøkelser (Espeland og Sannæs 2018). Det foreligger ikke endelige genetiske resultater for egg som ble samlet i Oslofjorden i 2022. Nærmere beskrivelse av gytefeltkartleggingen er beskrevet i Espeland m.fl. (2013).

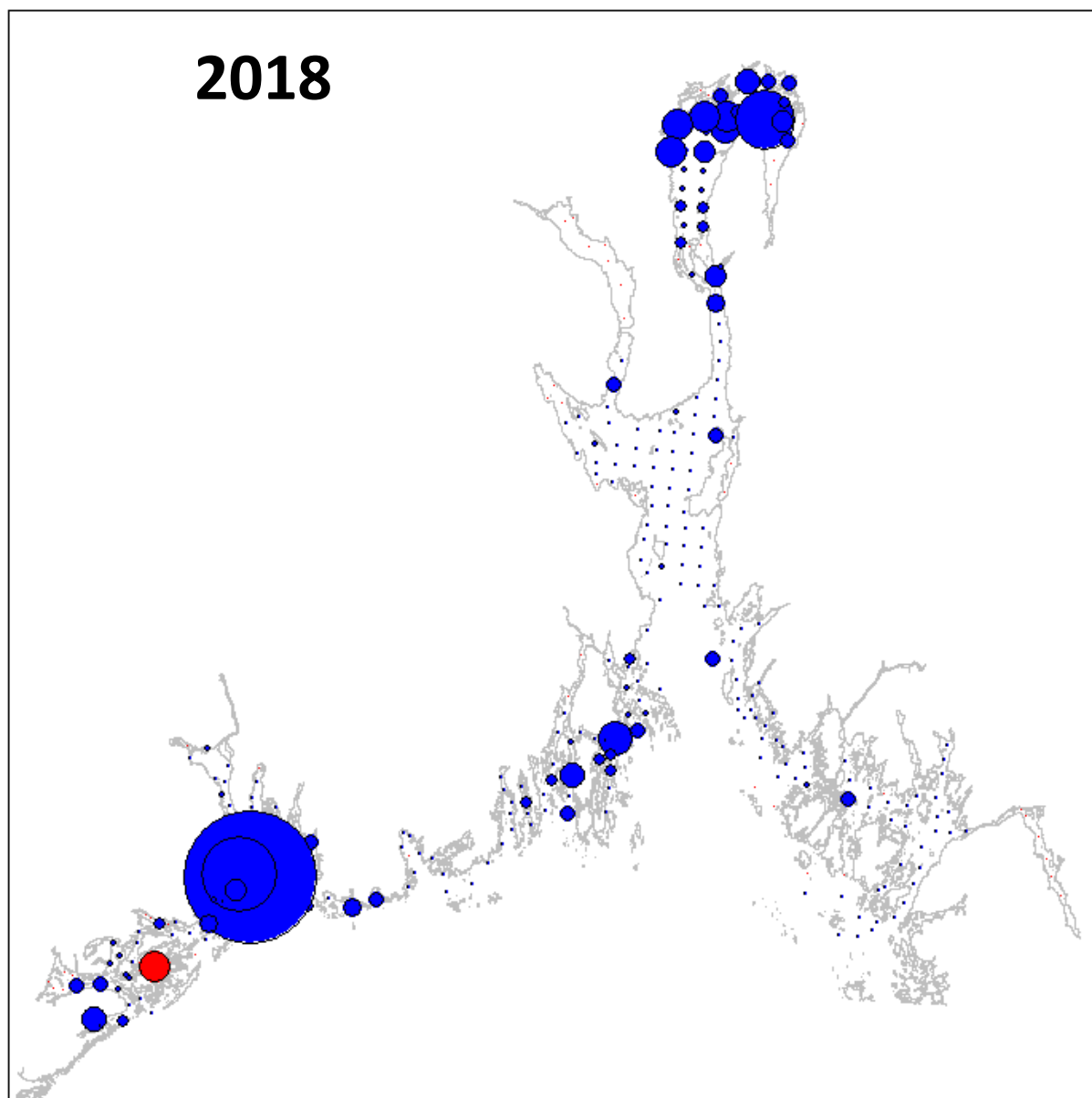
Eggtrekk - resultater

Det ble totalt registrert 418 torskeegg i området i 2018, hvorav 99% av disse var antatt nylig gyttet egg. Eggene ble samlet i perioden 2. til 12. mars. En høy andel nygyttet egg tilsier at toktet ble gjennomført i begynnelsen av gyteperioden. Totalt ble det også bare funnet en larve, som ble identifisert som torskelarve.

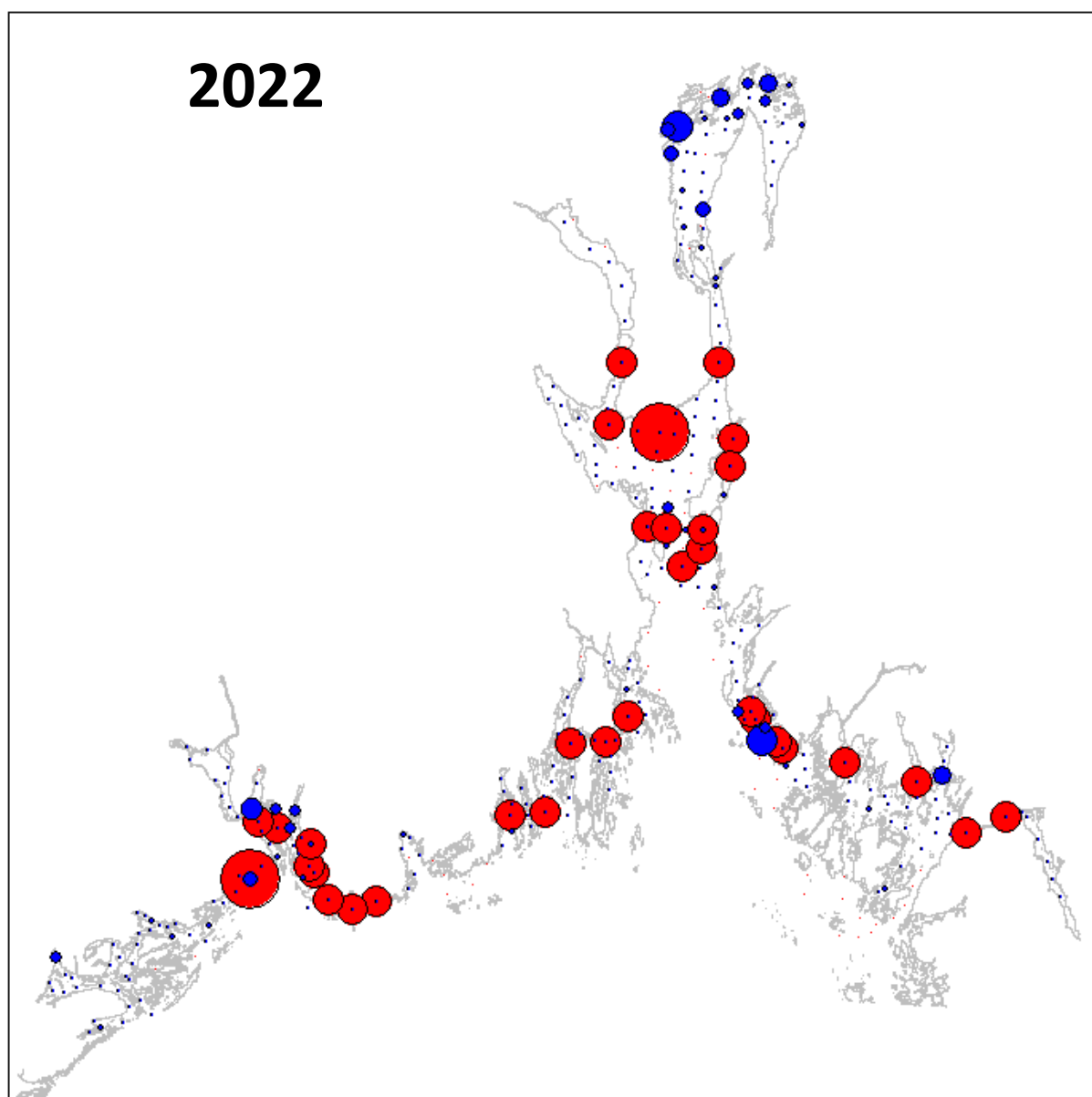
Til sammenligning ble det på toktet i 2022 funnet 263 egg som visuelt ble identifisert som torsk. Toktet ble gjennomført fra 4. til 15. mars. På dette toktet var 77% av eggene nygyttet, noe som indikerer at gytingen var kommet noe lengre i 2022. Torsk er en porsjonsgyter som kan gyte over en lengre periode, men gyteintensiteten er gjerne en kurve som øker fra starten på gytingen til en topp før den igjen avtar (se Fig. 6). I 2022 var kun 3% av eggene i siste stadium før klekking.

Figur 6. Mengden egg i et område gjennom gyteperioden. Figuren er basert på tall fra et gytefelt utenfor Arendal vinteren 2001, men gir trolig et generelt bilde av forløpet av gytetiden – med en start, en «topp» og en periode der store hunner med mye egg bidrar til jevn produksjon (= flere porsjoner) i en periode etter toppen (figuren er hentet fra Espeland m.fl. 2007).

Figur 7. Kart over Oslofjordområdet som ble dekket i forbindelse med gytefeltkartleggingen i 2018. Størrelsen på de blå sirklene er skalert i h.h.t. mengde egg som ble funnet på hver stasjon. Størrelsen på de røde sirklene er skalert i h.h.t. mengde larver som ble funnet.

Figur 8. Kart over Oslofjordområdet som ble dekket i forbindelse med gytefeltkartleggingen i 2022. Størrelsen på de blå sirklene er skalert i h.h.t. mengde egg som ble funnet på hver stasjon. Størrelsen på de røde sirklene er skalert i h.h.t. mengde larver som ble funnet. Størrelsen på sirklene er sammenlignbare mellom de to kartene i Figur 7 og 8.

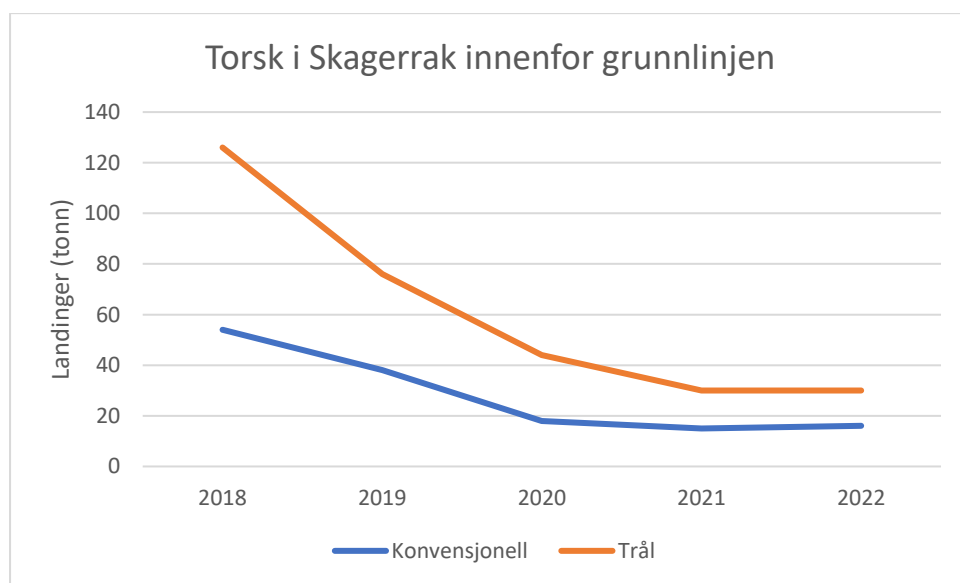
Det ble funnet et større antall larver identifisert til torsk i 2022, totalt 35. Disse ble i hovedsak funnet i de ytre områdene (Oslofjorden utenfor Drøbak). Tidligere modellering av drift av egg fra ulike gytefelt i Oslofjordområdet peker mot at egg produsert inne i Oslofjorden i stor grad blir holdt tilbake innenfor Drøbak. Her ble det likevel ikke funnet larver. Dette kan indikere at larvene som ble funnet i området ikke er produsert på de lokale gytefeltene der man fant egg. Jfr. mønsteret vist i

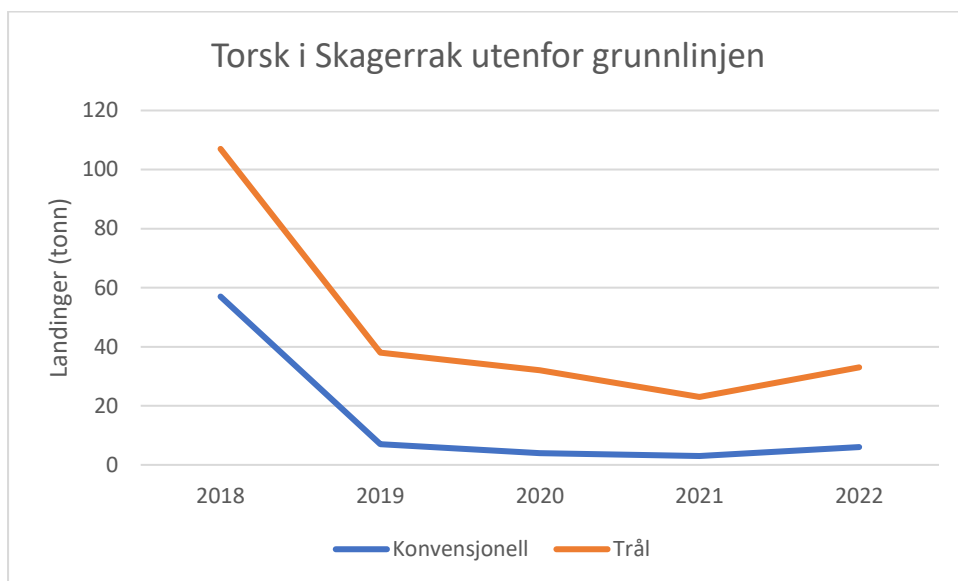
Fig. 6 vil en større mengde egg tidlig i gyteperioden i 2018 - sammenlignet med hva vi observerte senere i gyteperioden 2022 - indikere at det totalt sett var mindre gyteaktivitet og muligens mindre (av størrelse) gytefisk som bidro til eggproduksjon i 2022 i forhold til 2018.

Landinger i Skagerrak

Vi har innhentet data for torsk landet i Skagerrak, for fangst med trål og konvensjonelle redskap (garn) – innenfor og utenfor grunnlinjen – for perioden 2018-2022. Uten informasjon om endringer i innsats i perioden er det ikke mulig å konkludere om en trend i fangster gjenspeiler bestandsutviklingen. Det er likevel nyttig å ha denne informasjonen med i vår evaluering all den tid et visst torskefiskeri innenfor grunnlinjen i Skagerrak er en indikator for artens tilstedeværelse og tilgjengelighet for fiskeredskaper i perioden.

Figur 9. Landinger av torsk i hele Skagerrak innenfor grunnlinjen i perioden 2018-2022 (per. 13. oktober 2022). Oransje linje: trål, blå linje: konvensjonelle redskaper (garn).

Figur 10. Landinger av torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjen i perioden 2018-2022 (per. 13. oktober 2022). Oransje linje: trål, blå linje: konvensjonelle redskaper (garn).

Diskusjon

Vi ser i våre data ingen tegn til at bestandssituasjonen er endret for torsk i indre Skagerrak, ytre- og indre Oslofjord siden tiltak ble innført i 2019, i form av: 1) gytetidsfredning i 14 definerte gyteområder, og 2) landingsforbud i fritidsfisket fra og med Telemark til svenskegrensen. Dette utelukker ikke at tiltakene kan ha bidratt positivt, men 2-3 år er vel knapp tid til å forvente effekter på en skala som vil kunne observeres i disse måleseriene.

Havforskningsinstituttets data viser stabilt lave fangster av både 0-gruppe (årets yngel) og eldre torsk i hele området, selv om årene 2017 og 2019 viste forholdsvis sterke årsklasser. Vi har i flere år ikke fått juvenil torsk på strandnotstasjonene i Oslofjorden innenfor Drøbak, selv om individer av torsk er blitt observert på dypere habitater i indre Oslofjord. Nylig ble juvenil og eldre torsk observert i forbindelse med Havforskningsinstituttets kartlegging av spøkelsesfiske i indre Oslofjord, der det også stod torsk i tapte fiskeredskap.

Resultater fra eggundersøkelsene indikerer at en betydelig andel torsk som rekrutterer til oppvekstområder i Skagerrak trolig ikke stammer fra de lokale gytefeltene inne i fjordene (se også Synnes m.fl. 2021). De kjente gytefeltene innerst i fjordene har trolig hatt svekket funksjon i perioden.

Landingene i yrkesfisket viser en vedvarende nedgang siden 2019. Det er samtidig verdt å merke til nærmet stabile landinger fra garnflåten innenfor grunnlinjen i perioden 2020-2022, med landinger på henholdsvis 18, 15 og 16 tonn. Dette tyder på at det stadig finnes noe eldre torsk i områdene som er mål for dette fisket. Havforskningsinstituttet mottar rapporter om torsk som observeres og fanges i krepse- og hummerteiner i ytre Oslofjord. En relativt sterk årsklasse rekrutterte til ytre Oslofjord og Skagerrak i 2019. Denne årsklassen kan ha vært medvirkende til opprettholdelse av fangster i yrkesfisket og en svak oppgang i trålfangst av torsk utenfor grunnlinjen i 2022.

Når det gjelder fravær av torsk på strandnotsstasjoner i Oslofjorden innenfor Drøbak er det trolig flere forhold som spiller inn. Særlig er vegetasjonen på tidligere gode habitater klart dårligere sammenholdt med andre deler av Skagerrakkysten. Økt temperatur i overflaten og tilgroing av habitater med hurtigvoksende trådformede alger («lurv») bidrar trolig til dette. Avrenning, næringsbelastning og formørkning av kystvannet er også påvirkninger som bidrar i negativ retning for torsk og andre bunnfiskbestander.

Det er stort press på habitatene i Oslofjorden, da mange brukere ønsker å benytte arealene til brygger, moringer og fiskeri (inkludert bunntåling). Klimaendringene peker mot mindre gunstige forhold for torskefisk i Skagerrak på sikt, og bestandene her lever i den varmere delen av artens preferansevidu. Nye data viser at arten opplever et kraftig økt stress selv ved små positive endringer i temperatur (Oomen m.fl. 2022). Samtidig vet vi at kystnær torsk i Skagerrak har strategier for å overleve og tåle langvarig sommervarmt overflatevann (Freitas m.fl. 2017). Summen av pressfaktorene kan forventes å redusere bærerevnen for torsk så lenge forholdene vedvarer.

På tross av temperaturøkning og miljø- og habitatendringer er det fremdeles potensial for gjenoppbygging av lokale bestander av torsk og andre bunnfiskarter i Skagerrak og ytre Oslofjord. Gjenoppbygging av torskebestander vil innebære at vi også legger til rette for og observerer en gjenoppbygging av bred alders- og størrelsessammensetning.

Selv om kystnær torsk i Skagerrak i dag ikke tåler summen av belastningene mener vi det er for tidlig å konkludere at det ikke er mulig å bygge opp levedyktige bestander. Erfaringer fra andre steder i verden, forteller likevel om en må forvente at en evt. gjenoppbygging vil ta tid (Hutchings, 2000), og at en heller ikke kan forvente å nå samme nivå som før nedgangen. Langvarig fiske/ høsting og langvarig svekkelse av lokale bestander er en sentral driver for bestandssituasjonen slik vi observerer den i dag og tiltakene som er evaluert i dette notatet har foreløpig ikke vært effektive i å snu en negativ trend. Det er viktig å poengtere at det fortsatt foregår et yrkesfiske innenfor området omfattet av tiltakene (jfr. Fig 9), og vi mangler oversikt over hvor effektive tiltakene har vært i å begrense fritidsfisket. Et bestandskompleks bestående av kraftig reduserte bestander vil være svært sårbart for ethvert fisketrykk.

Referanser

Barth, Julia Maria Isis; Villegas-Ríos, David; Freitas, Carla; Moland, Even; Star, Bastiaan; André, Carl; Knutsen, Halvor; Bradbury, Ian; Dierking, Jan; Petereit, Christoph; Righton, David; Metcalfe, Julian; Jakobsen, Kjetill Sigurd; Olsen, Esben Moland; Jentoft, Sissel (2019). Disentangling structural genomic and behavioral barriers in a sea of connectivity. *Molecular Ecology*. ISSN: 0962-1083. 28 (6). s 1394 - 1411. doi:[10.1111/mec.15010](https://doi.org/10.1111/mec.15010).

Espeland, S.H., Sannæs, H. (2018). Estimating cod egg developmental stage based on DNA concentration. *ICES Journal of Marine Science* 75: 825-830

Espeland, S.H., Gundersen, A.F., Olsen, E.M., Knutsen, H., Gjøsæter, J., Stenseth, N.C. (2007). Home range and elevated egg densities within an inshore spawning ground of coastal cod. *ICES Journal of Marine Science* 64: 920-928

Fernandez-Chacon, A., Moland, E., Espeland, S.H., Kleiven, A.R., Olsen, E.M. (2017). Causes of mortality in depleted populations of Atlantic cod estimated from multi-event modelling of mark-recapture and recovery data. *Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Science* 74:116-126
doi:10.1139/cjfas-2015-0313

Freitas, C., Olsen, E.M., Knutsen, H., Albretsen, J., Moland, E. (2016). Temperature associated habitat selection in a cold-water marine fish. *Journal of Animal Ecology* 85:628-637 doi:10.1111/1365-2656.12458

Hutchings, AR (2000) Collapse and recovery of marine fishes. *Nature*, 406, 882-885.

Kleiven, A.R., Nordahl, J-H., Moland, E., Espeland, S.H., Knutsen, H., Olsen, E.M. (2016). Harvest pressure on coastal Atlantic cod (*Gadus morhua*) from recreational fishing relative to commercial fishing assessed from tag-recovery data. *PLoS ONE* e0149595.
doi:10.1371/journal.pone.0149595

Knutsen, Halvor; Jorde, Per Erik; Hutchings, Jeffrey; Hemmer-Hansen, Jakob; Grønkjær, Peter; Mose Jørgensen, Kris-Emil; André, Carl; Sodeland, Marte; Albretsen, Jon; Olsen, Esben Moland (2018). Stable coexistence of genetically divergent Atlantic cod ecotypes at multiple spatial scales. *Evolutionary Applications*. ISSN: 1752-4571. 11 (9). s 1527 - 1539. doi:10.1111/eva.12640

Olsen, E.M., Moland, E. (2011). Adaptive landscape of Atlantic cod shaped by harvest selection and natural selection: inference from telemetry data. *Evolutionary Ecology* 25: 695-710

Synnes, Ann-Elin; Huserbråten, Mats Brockstedt Olsen; Knutsen, Halvor; Jorde, Per Erik; Sodeland, Marte; Moland, Even (2021). Local recruitment of Atlantic cod and putative source spawning areas in a coastal seascape. *ICES Journal of Marine Science*. ISSN: 1054-3139. 78 (10). s 3767 - 3779.
doi:10.1093/icesjms/fsab226.

Sak 31/2022

Eventuelt

